జయాపజయములు

పాంచకడిదేవ్

విరచితము

కవిరాజహంస-కవికులాలంకార

శ్రీ వేంకట పార్వతీశ్వర కవులు

అనువాదము

కాళహస్తి తమ్మారావు అండ్ సన్స్,

సంస్కృతాంధ్ర గ్రంధాలయం, [స్థా. 1882] రాజమండ్రి.

పునర్ముద్రణ
20 డిశంబర్ 1961
ముఖచిత్రం : : :
శ్రీ వడ్డాది పాపయ్య
ముద్రణ : : : :
రాజేశ్వరి ప్రెస్
రాజమహేంద్రవరం

మూల్యం 4 రూపాయలు

ప్రకరణము 1

మేమిప్పుడు డిటెక్టివు నవలను వ్రాయుటకు కూర్చుండి యుండలేదు. ఒకకాలమున జరిగిన విషయమును గూర్చియే యథార్థముగ వ్రాయదలంచితిమి. ఇప్పటివలె నాకాలమున దేశ మింత సురక్షితముగా బరిపాలింపబడుటలేదు. దొంగతనములు బందిపోట్లు మొదలగు క్రూరకృత్యములు దినదినవ్యాపారములం బోలి జరిగిపోవుచుండెను. మేమిప్పుడొక యత్యద్భుతమగు బందిపోటు వ్యాపారము గూర్చి వ్రాయదలంచితిమి. విశ్వాసము కలవారు సత్యమని నమ్మవచ్చును విశ్వాసము లేనివారు కల్పితకథ యని భావింపవచ్చును. ఎవ్వ రెట్లు భావించినను మేము వ్రాయునది కథ కాదనియు నిదియొకప్పుడు నిజముగా జరిగిన సంగతి యనియు మఱియొకసారి స్పష్టముగా జెప్పుచున్నాము.

ఆ కాలమున మూర్షిదాబాదు నగరమునందు మొహరము పండుగ దినములలో మహోత్సాహముతో వేడుకలును వినోదములును విశేషించి జరుపబడు చుండెను. మంగళవాద్యములు సంగీతపు సభలు సానిమేళములు సరస నాటకములు పగటివేషములు బాణాసంచులు మొదలగువానికి మేర లేకుండెను. హిందువులు ముసల్మానులు నన్నిమతములవారును జాతిభేదములను మఱచి యీ మొహరము వినోదములలో నానంద ప్రమత్తు లగుచుండిరి.

కాని యీ సంవత్సరమున నవిలంఘ్యమగు నంతరాయము సంభవించుటచే నట్టిమహోత్సవములకు మిగుల నాటంకముగా నుండెను. అయినను నెప్పటివలె నాహ్వానపత్రిక లంపబడుటచే దూరదేశములనుండి చాలమంది గొప్పవారు మహావైభవముతో నాయుత్సవములం దిలకింపవలయునని వచ్చుటకు సంసిద్ధులై యుండిరి.

ఆ కాలమున నిప్పటివలె రైలుమార్గము లేదు. కొందఱు పల్లకీలమీఁదను కొందఱు పడవలమీఁదను కొందఱు గుఱ్ఱముల మీఁదను కొంద ఱేనుఁగులమీఁదను వారి వారి సదుపాయములనుబట్టి బయలుదేఱి వచ్చుచుండిరి. కాని యీ సంవత్సరమున నొకదాని వెనుక నొకటిగా మూఁడు బందిపోటు దొంగతనములు వరుసగా జరిగెను.

ఈబందిపోటు దొంగతనములు సాధారణమైనవి కావు ఈనడుమ జరిగిన బందిపోటు లన్నియును మూర్షిదాబాదు నగరమున కైదాఱు క్రోశముల దూరమునందే—మార్గమధ్యమున నిర్జనస్థానమునందే జరగి యుండెను. ఈ దారికోపిడిలో దొంగలగుంపులేదు. కేవల మొక్కఁడు మాత్రమే గుఱ్ఱము నెక్కివచ్చి గాఢాంధకార బంధురమగు రాత్రి సమయమున పల్లకిమీఁదనో గుఱ్ఱముమీఁదనో యేనుగుమీఁదనో యెక్కి మూర్షిదాబాదునకు వచ్చుచున్న ప్రయాణీకు నడ్డగించి రెండు చేతులయందును బాయి చేసియున్న రెండు పిస్తోల్లయిలను చూపించు భయ పెట్టును. ఇట్లు ప్రాణభయముచే మార్గస్థుడగు నా పెద్దమనుష్యుడు తన యొద్దనున్న సర్వస్వము నాయుత్కోచకునకు సమర్పించును. తోడనే యీ [illegible]తో నా దొంగ [illegible] నా యరణ్య మధ్యమున నదృశ్యుడై పోవును. ఆ బందిపోటు సమాచారమిది.

ఈ వ్యాపారముంగూర్చి మూర్షిదాబాదు నగరమునకు జుట్టు ప్రక్కనున్న గ్రామములయం[illegible] భయముం[illegible] నాందోళన ముగా నుండెను. ఆబాలగోపాలమును గూడ నీ దొంగతనమును గూర్చియే యింతగా జెప్పుకొనుచుండెను కాని యింతకాలమువఱకు నాదొంగను బట్టుకొన్నవా రెవ్వరును లేరు; ఆ బందిపోటు దొంగ తనములును గట్టువడ లేదు.

మూర్షిదాబాదు నగరమున భాగ్యవంతుడగు నీలరతనబాబు సుప్రసిద్ధుడై యుండెను. ఈ మొహరము వేడుకలను జూచుట కాతని యింటికి సంపన్నులగు మిత్రులనేకులు వచ్చియుండిరి. ఆతని మిత్ర

పుత్రుడును, చిన్నతనమునుండి యాతనిచే నాదరింపబడుచు బుత్ర సదృశుడై మెలంగుచున్న వాడును నగు నమరేంద్రుడు కూడ నచ్చటనే యుండెను. ఆ యింటికి వచ్చినవా రందఱు నీ బందిపోటు దొంగతనములను గూర్చియే ముచ్చటించుకొనుచుండిరి. ఒక్క నెలలోపల నాలుగు బందిపోటు దొంగతనములు — మొట్టమొదట జగీపూరు జమీందారుని జవాహరీ యింటియును దోచుకొనబడియెను. తరువాత రెండవసారి కాదిగ జమీందారుని సొమ్మంతయు గొల్లగొట్టబడియెను. మూడవసారి మాలవహా జమీందారుని సర్వస్వము నపహరింపబడియెను. [illegible] దినములక్రిందట నాలుగవసారి శాకేయూ జమీందారుని సమస్తమును బలవంతముగ గైకొనబడియెను. ప్రతిసమయమునందును నజ్యాగోహయగు నాదొంగ యెక్కడే! అతని రెండుచేతులందును నరయే రివాల్వరులు! నిర్జనమగు మార్గమధ్యమున, నిశీథసమయమున వెనుకపాటున నాకస్మికముగ వచ్చి యడ్డగించి యదియే యడలింపు!

మూర్షిదాబాదు ప్రాంతమున వివిధముగా దారిదోపిడులు జరుగుచుండగా నలహాటీనుండి మహాభాగ్యవంతుడగు దేవేంద్ర ప్రసాదుడను నొక యువకుడు తాను మొహరము వేడుకలం గాంచుటకై రెండు మూడు దినములలో మూర్షిదాబాదునందు మీయింటికి వచ్చెదనని నీలరతనబాబునకు జాబు వ్రాసెను. ఒకవేళ నీతడు కూడ నీ బందిపోటుదొంగ చేతిలో బడిపోవునేమోయని నీలరతనబాబు భయపడుచుండెను. నీలరతనబా బానగరమున జాల పేరుగలవాడు. పెద్దమనుష్యులతో గలసి మెలసియుండు స్వభావము గలవాడు. ప్రతిదినమును సంధ్యాసమయములం దాతనియింటికి గ్రామమునందలి మాననీయులగు పురుషులు తఱచుగ వచ్చుచు బోవుచుందురు. నేడు గూడ జాలమంది యాతని యింటికి విచ్చేసి యుండిరి. దేవేంద్ర ప్రసాదు రావలసినదిన మాదినమే. అందఱు నాతనిరాకకొఱకై యెదురు చూచుచుండిరి. అందఱు నుద్విగ్నహృదయులై యుండిరి. అందఱి

యాలోచనలును నాబందిపోటు వ్యాపారము గూర్చియే పనిచేయు చుండెను.

ఇదివఱకు ప్రతిదినమును రాత్రి తొమ్మిదిగంట లయినతోడనే యందఱు నెవరియిండ్లకు వారు పోవుచుండిరి. కాని నేఁడెవ్వరు నట్లు పోలేదు. "ఇంకను గొంతసేపటివఱకు నిరీక్షింతము—రణేంద్రబాబు ఈపాటికి రావలసినదే—అతఁడు వచ్చిన తరువాతనే వెళ్ళవచ్చును" అని యందఱును గూర్చుండి యుండిరి.

క్రమముగా రాత్రి యగుచున్న కొలదియు నందఱి హృదయములును తొందరపడి పోవుచుండెను. ఎన్నియో యనుమానములు తోచుచుండెను. అందఱును దదేకదీక్షతో రణేంద్రుని రాక నిరీక్షించు చుండిరి. ఇంతలో బల్లకి బోయీల యొంకారధ్వని వినవచ్చెను. అదివిని యందఱు నేకవాక్యముగా—"ఈ సారి నిశ్చయముగా నాతఁడే వచ్చు చున్నాఁడు!" అనిరి.

ఔను. నిజముగా నాతఁడే వచ్చెను. పల్లకి నీలరతనబాబు మందిర ద్వారమున కెదురుగ దింపఁబడియెను. తోడనే దీనవదనముతో బల్లకినుండి రణేంద్రుఁడు వెలుపలికి వచ్చెను. అతఁడు లోపల నడుగు పెట్టుచునే—"అన్నా! కొంప మునిగిపోయినది. నా సర్వస్వమును బోయినది!" అనియెను.

ప్రకరణము 2

రణేంద్ర ప్రసాదుని మాట వినినంతనే—అతని యాకార వికారములం గాంచినంతనే యట నున్నవా రందఱి హృదయము లంతను నా బందిపోటు దొంగ సంగతి స్మృతికి వచ్చెను. కాని ఎవరి నోటినుండియు నొక్క మాటయైన వెలువడలేదు. అందఱును నీరవులై యుండిరి. అప్పుడు గృహస్వామియగు నీలరతనబాబు—"ఏమి జరిగినది? సమాచారమేమి?" అని ప్రశ్నించెను.

రణేంద్ర ప్రసాదుడు లోనికివచ్చి యొకచో గూలబడి తలపై జేతు లుంచుకొని హీనస్వరముతో—"ఇంకేముని చెప్పుదును! నాసర్వస్వమును బలవంతముగ దోచుకొని పోయినాడు!" అనియెను.

అప్పుడట నున్నవా రందఱును సమస్వరముతో—"ఎవరు? ఎవరు?" అని ప్రశ్నించిరి.

రణేంద్ర ప్రసాదు నిట్టూర్పులు విడుచుచు—"నేను పల్లకినెక్కి బయలుదేఱి వచ్చుచుంటిని. నా మణిమయాలంకారములును, నా సొమ్ములుగల పెట్టె నా పల్లకియందే యుండెను. నా సేవకులు పల్లకితో బరుగెత్తజాలక యించుక వెనుకబడి యుండిరి. ఆసమయమున మొగమున ముసుగు వైచుకొనియున్న యశ్వారోహియగు నొక వ్యక్తి రెండు చేతులను రెండు రివాల్వరులతో నాకస్మికముగవచ్చి నాపల్లకి యెదుట నిలిచెను. నేమున్నది! ఆ రివాల్వరులను ప్రేల్చినచో నేనేమి కావలసినది! అచ్చట నాకిక దిక్కెవ్వ రున్నారు? రివాల్వరు లను దాల్చిన యాశ్వికయోధునెదుట బల్లకి బోయులుమాత్ర మేమి చేయగలరు? ప్రాణభయముచే నేను వెంటనే నాపెట్టె నాతనికి సమర్పించి ప్రాణములు నెట్లో దక్కించుకొని వచ్చితిని. కాని సర్వస్వ మును బోయినది. ఒక్కపైసయైనను మిగులలేదు!" అని చెప్పెను.

ఆ మాటలు వినిన యట నున్నవారందఱు నొక్కటే మాటగా—"ఆ దోపిడిగాడే! నిజముగా నా బందిపోటుగాడే!" అని పలుక నారంభించిరి.

అప్పుడు రణేంద్ర ప్రసాదుడు వ్యాకుల భావముతో నందఱి వంకను దిలకించుచు—"పోలీసువారికి సమాచారము పంపవలదా? ఆలస్యము చేయుట యెందులకు?" అనియెను.

ఎవ్వరును నెట్టి ప్రత్యుత్తరమును జెప్పలేదు. ఈ విషయమున బోలీసువారేమియు జేయజాలరని యందఱకును దెలిసిన సంగతియే. ఇదివఱ కిట్టి బందిపోటు దొంగతనములు నాలుగు జరిగినవికావా?

పోలీసువారు ప్రాణములకైన నాశింపకుండ గష్టపడి ప్రయత్నము చేయుచుండిరిగాని వారి కింతవఱకు నెట్టి యీాగడయును నగపడలేదు. ఈ సంగతి వినిమాత్రము వారేమి చేయుదురు! రణేంద్రుని ప్రశ్న కెవ్వరును దగిన ప్రత్యుత్తరము చెప్పలేదు.

అప్పుడు నీలరతనబాబు మిత్ర పుత్రుడగు నమరేంద్రుడు తన మనస్సులో నొకవిధముగా ప్రతిజ్ఞ చేసికొనియెను. ఆతనికి పోలీసు వారిపై నసహ్యాభావము కలిగెను. ఆత డప్పుడు మంచి వయసులో నున్నాడు. ఆతని రక్తనాళములయం దుష్ణరక్తము ప్రవహించు చున్నది. ఆతని హృదయమునందు గార్యోత్సాహాశక్తి యపరిమితమై యున్నది. ఆతడు తనలో దానే—"ఏమైన నగుగాక! నేనాదొంగను బట్టుకొని తీరెదను!" అని ప్రతిజ్ఞ చేసికొనియెను.

ఈ కడపటి బందిపోటువలన మరల మూర్షిదాబాదు నగరమున మహాందోళనము బయలుదేరెను. మొహరము వేడుకలన్నియును జాల వఱకు విచ్ఛిన్నములై పోయెను. రాత్రివేళయం దొంటిగా నెవ్వరును బయట దిరుగుటకు సాహసింప జాలకుండిరి. పండుగ వినోదములం గాంచుటకై యీ నగరమున కింకను రాదలచియున్న గొప్పవా రందఱును దొంగభయముచే వచ్చుట మానివైచిరి. వచ్చిన వారిలో జాలమంది మరల దమ యింటికి సురక్షితముగా జేరుకొనుట యెట్లను వ్యాకులముచే దల్లడిల్లి పోవుచుండిరి. ఆ నగర ప్రాంతము నందలి జనుల హృదయము లన్నియు నతి దారుణ చరితుడగు నా యాశ్వికచోరుని భయంకర కృత్యములకు గలగుండ వడి పోవుచుండెను.

అప్పటి మూర్షిదాబాదు నబాబగు నాజిమ్‌షాహా యీదారుణ కృత్యములకు సంచలితుడై మిగుల సమర్థుడగు నొక పత్తేదారుని గొఱకు గలకత్తాకు వ్రాసెను. అందుపై నచ్చట సుప్రసిద్ధుడగు ఫతేఅలీ యను నొక పత్తేదారుడు మూర్షిదాబాదునకు బంపబడియెను. ఫతేఅలీ యభ్యాసానుయాయముగ నచ్చటికివచ్చి జరిగిన దొంగతనములను గూర్చి తెలిసికొని పరిశోధనమున కారంభించెను.

ఆతనికి బత్తేదారు పనియం దంతటి నైపుణ్య మున్నట్లు బోధ పడుటలేదు, కాని యదృష్టవశమున నాతఁడొక గొప్ప యపరాధ రహస్యమును సులువుగా భేదింపఁగలిగెను. అందుచేతనే యీతని కింత గొప్పపేరు వచ్చెను. ఆ పేరుతో గూడ నాతని యహంభావమును బది యాలుపాళ్ళు పెరిగిపోఁ దొడంగెను. అంతేకాని యీతనికి స్వతస్సిద్ధముగా నెట్టిజ్ఞానమునులేదు. "ఈతని మూలమున నీ విషయమునం దించు కంతయును నుపయోగము లేదు" అని యీతని గడబిడం జూచినవా రందఱును నిశ్చయించుకొనిరి.

అమరేంద్రుఁడు డాబందిపోటు దొంగను బట్టుకొందునని ప్రతిజ్ఞ చేసికొని యుండెనుగదా! ఆత డెన్నియో విధముల ప్రయత్నించి యా ఫతేఆలీని దర్శించి ఆత డిదివఱ కెంతదూర మాలోచించెనో, ప్రయత్నించి ఎన్నిసంగతులను గ్రహించెనో తెలిసికొనవలయుననియే యమరేంద్రుని యుద్దేశము—ఫతేఆలీ యేలాగున నైన నీ వ్యవహారము నందు దన్ను సహాయునిగా జేసికొన దలంచినచో బాగుగ నుండునని కూడ నమరేంద్రుఁడు కుతూహల పడుచుండెను.

నీలరతనబాబు ననుగ్రహమువలన ఫతేఆలీతో నమరేంద్రునకు దగురీతి నాలాప పరిచయము లభించెను. అమరేంద్రుఁడీ బందిపోటు వ్యాపారమున మీతో గూడ జతగా బనిచేయువలయునని యుత్సాహ పడుచున్నాడని నీలరతనబాబు ఫతేఆలీతో జెప్పెను. ఆ మాట విన్నంతనే పత్తేదారుఁడు పరిహాస సూచకముగా నవ్వివైచెను. అందుచే నభిమానధనుఁడగు నమరేంద్రునకు బట్టజాలనంత కోపము వచ్చినది; కాని సమయోచితముగ నాతఁడా కోపమును దనలోనే యడంచు కొనియెను.

అమరేంద్రుని గంభీర భావముంగాంచి ఫతేఆలీ నవ్వుట మానివైచి తదేక దృష్టితో నాతని మొగమువంక జూడ దొడంగెను. అమరేంద్రుఁడును తెప్ప వ్రాల్పకుండ నిస్సంకోచముతో నాతని

మొగమువంక దిలకించుచుండెను. అట్లు కొంతసేపు జరుగునప్పటికి—
"ఈ యువకుడు సాధారణుడు కాడు" అను దృఢాభిప్రాయము ఫతే
ఆలీ స్థూల మస్తిష్కమున నుదయమయ్యెను.

ఫతేఆలీ యట్లు మాట్లాడకుండగనే కొంతసేపటికి యనంతరము
గంభీర స్వరముతో—"సరే! నీవు సమర్థుడవుగ గనుపించుచున్నావు.
నేను నిన్ను నాకు సహాయునిగా జేసికొందును, కాని అనుగబాబూ!
ఆలోచించి చెప్పుము! దీనికి దలయును దోకయును [illegible] నాకేమియు
బోధపడుటలేదు. ఏమిచేయుటకును నుపాయము తోచుటలేదు.
ఎక్కడనుండి ప్రారంభించి పని చేయవలయునో యేమియు దారి
యగపడుటలేదు!" అనియెను.

అమర్—ఫత్తేఖాను సాహేబా! ఈ విషయమున నింత ఆలోచన
యేల? సాధారణముగా నన్నివ్యవహారములలో నగునట్లే పని చేయుటకు
ప్రారంభింపవలయును.

ఫతే—అసంభవము. ఏదైన నొక హత్య జరిగిననుకొనుము.
అప్పుడా హత్య జరిగిన స్థానమునుండి బాగుగ విమర్శించి రహస్యమును
భేదించుటకు ప్రయత్నింపవచ్చును. ఈ బందిపోటు దొంగ కొక నిశ్చిత
స్థానమని యేదియును లేదు. అకస్మికముగా నెచ్చటనుండియో యొక
చోటికి వచ్చిపడి మార్గస్థుల సర్వస్వమును గొల్లగొట్టి నిమిషములో
గుఱ్ఱమునెక్కి యదృశ్యుడై పోవుచుండును. నేటిదినమున నిచ్చట—
రేపటిదినము నచ్చట—నేడుత్తరమున—రేపు దక్షిణమున—రాత్రి
గాఢాంధకారమున గుఱ్ఱముపై నెక్కి యిరువది ముప్పది క్రోశముల
దూరము ప్రయాణముచేయుట సాధారణ కృత్యము?

అమరేంద్రుడు వినమ్రభావముతో—"అయ్యా! గుఱ్ఱము
నాధారముగా జేసికొని యనుసంధానము గావించుట కేల ప్రయత్నింప
రాదు?" అనియెను.

ఫతే—ఆ దొంగ యెవ్వరెవ్వరి ధనము నపహరించెనో
వారందఱి యొద్దకుబోయి నేను వారివలన సకల విషయములను

దెలిసికొంటిని. ఆ దొంగ మొగముపై ముసుగు వైచుకొని యుండు వనియు, నాతఁ డెక్కినది నల్లని గుఱ్ఱమనియు, మంచి యరబ్బీ గుఱ్ఱమనియు జనులు నొక్కొక్క విధముగ జెప్పిరి. ఇంతకంటె స్పష్టముగ జెప్పినవా రెవ్వరును లేరు. ఆ దొంగను గూర్చి స్పష్టముగా నెవ్వరును జెప్పజాలకయే యున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో గుఱ్ఱము నొక యాధారముగ జేసికొని ప్రయత్నించుట యెట్లు? ఈ ప్రపంచమునందు నల్లని గుఱ్ఱము లెన్ని వేలు లేవు!—అందఱును దొంగను జూచినంతనే భయభ్రాంతు లై పోయిరి_అందుపై గాఢాంధకారము-ఎవ్వరును గూడ నా దొంగను బరిశీలించి చూచినవారే లేకపోయిరి.

అమ—అయ్యా! ఇందొక సంగతి మాత్రము బాగుగా నాలోచింపవలసి యున్నది. ఏమనిన—ఆ దొంగ దారిని బోవువారి నందఱను గూడ నూరక యాక్రమించుటలేదు. ఎవ్వరియొద్ద విశేష ధనమును, నాభరణములును నుండునో వారిని మాత్రమే యెదిరించుచున్నాడు. ఈ సంగతి మాత్రము నిశ్చయము.

ఫతేఆలీ పరమానందముతో నమరేంద్రుని వెన్నుపై జఱచుచు—“అమరబాబూ! నీవు చాల తెలివిగలవాఁడవు. నీవిప్పుడు చెప్పిన మాట నిశ్చయమే. ఈ దొంగ యొక్కఁడే కాఁడు—ఇంకను గొంత మంది యున్నారు. వారిమూలముననే ధనవంతులగు మార్గస్థుల సంగతి యా దొంగకు దెలియవచ్చుచుండును!” అనియెను.

ప్రకరణము 3

అమ—అట్లయినచో నదియొక బందిపోటు దొంగల సంఘమనియా మీ యభిప్రాయము?

ఫతేఆలీ పరమోత్సాహముతో గంభీర స్వరమున—“ఔను. నిశ్చయముగా—అమరబాబూ! వినుము! ఒకఁడు మార్గస్థులను

పరిశీలించి యెవ్వరు ధనముతో బోవుచుండిరో తెలిసికొని సమాచార మందించును—మఱియొకడు వచ్చి దోచుకొనును—ఈ విధముగా వారిలో నొక్కొక్క డొక్కొక్క కార్యభారమును వహించి పని చేయుచుండును. కష్టపడి వీరిలో నొక్కనినైన గనుపెట్ట గలిగినచో వ్యవహార మంతయు బయల్పడిపోవును " అనియెను.

అమ—సరే—మీరిప్పు డేమని స్థిరపఱచితిరి ? దయయుంచి నాకాసంగతి తెలిపినచో ననుగ్రహింపబడుదును.

ఫతే—మంచిది. అట్లయినచో వినుము. ఎవ్వరెవ్వరు ధనముతోడను, విశేషాభరణములతోడను బ్రయాణము చేయుచున్నారో తెలిసికొని సమాచార మందించువాడొక పెద్దమనుష్యుడై యుండవలయును—అతడు తఱచుగా బ్రయాణములు చేయువాడును, బదిమందితో గలసిమెలసి యుండువాడును గావలయును.

అమ—ఏ కారణమువలన మీరీవిధముగా స్థిరపఱుప గలిగితిరి!

ఫతే—వాడట్టివాడై యుండనిచో భాగ్యవంతుల ప్రయాణములనుగూర్చి నిశ్చయముగా దెలిసికొనుట కవకాశ మెట్లు కలుగును ? వాడట్లు తెలిసికొని రెండవవానికి దెలియజేయును. అప్పుడు రెండవవాడు పెద్దమనుష్యునివలె గుఱ్ఱమునెక్కి సికారి చేయువానివలె బయలుదేఱిపోయి రాత్రి చీకటిలో నేదియో నిర్జన స్థానమున దన మొగముపై ముసుగు వైచుకొని యానవాలు తెలియకుండ ధనికులగు మార్గస్థుల నాక్రమించి యదలించి వారి సర్వస్వము నపహరించి తీసికొనిపోయి తమ సంకేత స్థానమునందున్న మూడవవానికా యాభరణములను ధనమును నొప్పగించును. అప్పుడా మూడవవాడేదూర దేశములకోపోయి యా వస్తువుల నన్నిటిని విక్రయించి సొమ్ము చేయుచుండును.

అమ—మొట్టమొదట బ్రయాణముచేయు ధనవంతుల సంగతిని దెలిసికొని వార్త దెలుపువాడు మీరు చెప్పినట్లు గొప్పవాడు

కాకపోయినను గాకపోవచ్చును. పెద్దమనుష్యుని ప్రయాణపు సంగతి తెలిసికొనుటకును బెద్దమనుష్యుడే యైయుండనక్కఱలేదు. ఆతనికిని నాతని పరిచారకునకు జరగు సంభాషణ నాలింపగలిగినచో నొక పెద్దమనుష్యుని ప్రయాణపు సంగతి యంతలో దెలిసిపోవును. ఈ మాత్రపు బనికి గొప్పవాడు కావలయునా !

ఫతేఆలీ తల యూచుచు నూచుచు—"సరే—కాని, యీ విషయమున నేనూహించిన పద్ధతియే నిశ్చయము—సందేహము లేదు." అనియెను.

అమ—ఈ బందిపోటు సంగతి యీ దేశమంతటను స్పష్టముగా దెలిసిపోయినది. ఇట్టి స్థితిలో మీరు చెప్పినట్లాదొంగ పెద్దమనుష్యుని వలె గుఱ్ఱపు సికారి చేయుచు దిరుగుచున్నచో నాతని యెడల నెవ్వనికో యొక్కనికైన ననుమానము కలుగక మానదు. అట్లు తిరుగుచున్నచో నాత డొకరికంట గాకున్న మఱియొకరి కంటనైనను బడక మానడుగదా !

ఫతే—ఔను—నీవు చెప్పిన మాటయును నిజమే—కాని యిచ్చటనున్న పోలీసువా రందఱును బుద్ధిహీనులనియే తోచుచున్నది. ఇంతవఱ కెవ్వరు నించుకంతయైనను బని చేయజాలక పోయిరి.

అమ—పాప మిందు బోలీసువారి యపరాధము మాత్ర మేమున్నది ? అనేకాపరాధ రహస్యములను సమూలముగ భేదించి ప్రసిద్ధిం గాంచియున్న మీవంటివారే యీ విషయమున హతాశులై పోవుచున్నప్పుడిక సామాన్యులగు పోలీసువా రేమిచేయగలరు ?

ఫతే—ఏమంటివి ! నేను హతాశుడ నగుచుంటినా ? ఎన్నటికిని నీవట్లు భావింపవలదు.

అమ—అట్లే యైనచో నిప్పుడు మీ రీ పరమ రహస్యమును బయటబెట్టు విషయమున నెట్టి ప్రయత్నము చేయదలంచితిరి ?

ఫతే—నామాట తరువాత జెప్పెదను. పత్తేదారుపని చేయ వలయునని నీవు వేడుకపడి పరుగు పరుగున వచ్చితివిగదా! ఈ వ్యవహారమున నీ విప్పు డేమిచేయ దలంచితివో చెప్పుము.

అమ—ఇప్పటివఱకు నేనేవిధమైన నిశ్చయమును జేసికొని యుండ లేదు.

ఫతే—నేనిప్పుడీ మూర్షిదాబాదు నగరమునకు జుట్టుప్రక్కల నలుదెసలను దిరిగి పరిశీలించి యనుసంధానము చేయదలంచితిని.

అమ—ఈ నగరమునందలి పోలీసువా రందఱు నిదివఱకు జేసినపనియే యది! కాని యందువలన నెంతమాత్రమును లాభము కలిగినది కాదు.

ఫతే—అట్లయినచో నిక నేమి చేయవలయు ననియెదవు! నాకింకొకసంగతి తోచుచున్నది. ఇప్పు డిక నెదురుత్రోవను బట్టి ప్రయత్నించి యనుసంధానము చేయవలయును.

అమ—అది యెట్లు?

ఫతే—ఆ దొంగ లీవస్తువుల నన్నిటిని దీసికొనిపోయి ఎచ్చట విక్రయించుచున్నారో ముందుగా నా ప్రదేశమును దెలిసికొన వలయును. అంతటి విలువగల యాభరణముల నెక్కడివాని నక్కడనే విక్రయించుట యసంభవముగదా! వారీ నగల నన్నిటిని గొనిపోయి కలకత్తా నగరమున విక్రయించు చుందురని తోచుచున్నది. అట్లైయుండవచ్చును. అచ్చటికి బోయి విచారించినచో నేమైన నీగడ దొరకవచ్చును.

అమ—అట్లయినచో నిక నీ ప్రదేశమున నిరంతరాయముగా బ్రతిదినమును బందిపోటు దొంగతనములు జరుగుచుండవలసిన దేనా!

ఫతే—నీ యుద్దేశ మేమి? మన మీ ప్రపంచము చుట్టును గావలియుండి కాపాడగలమా? ఆ గజదొంగ తూరుపు, దక్షిణము, పశ్చిమము, నుత్తరము నలుదెసలను గూడ గొల్లగొట్టుచున్నాడు.

ఎప్పు డిచ్చటికి వచ్చి పడి దోచుకొనునో యెవ్వరికి నెంతమాత్రమును దెలియుటలేదు. నేడిచ్చట జరగినచో మఱి రెండు దినముల కిరువది క్రోశముల దూరమున కావల జరగును. ఎచ్చట జరగునని మనము కాచికొని యుండగలము ?

అమ—సొమ్ముపోయిన జమీందారులును, భాగ్యవంతులు వందలును గూడ దొంగలను బట్టుకొన్నచో నొక్కొక్క దొక్కొక్క వేయి రూప్యములను బహుమానముగా నిచ్చెదమని కూడ ప్రకటించి యున్నారు

ఫతేఆలీ దీర్ఘనిశ్వాసమును విడుచుచు దీనస్వరముతో—"అన్ని సంగతులును దెలిసినవి. అంతయును బాగుగనే యున్నది. కాని యీ దారుణ దుస్తంత్ర మంతయును విషమ సంఘటనముగా నున్నది. నే నింతకంటె నభేద్యములగు తంత్రముల నెన్నిటినో యతిసులభముగ భేదించియున్నాను. కాని యీ వ్యాపారములో నొక్క యంశ మైనను ముందటికి వెడలజాలకున్నాను. ఏమైననేమి ! నాకింకను నిరాశ కలుగుటలేదు ఏదో యొక విధముగా గార్యమును సాధించి తీరెదను. నీ విప్పు డేమి నేయ దలంచితివో చెప్పుము !" అనియెను.

అమ—ఏమిచేయువలయునో యేమిచేయగలనో నే నింతవఱకు నేదియు నిశ్చయించుకొని యుండలేదు. అదిగాక యేమిచేయుటకు నాకేమియు దోచుటలేదు. నేనీవ్యాపారమున జాల క్రొత్తవాడను, మీరిట్టి వ్యవహారముల ననేకములుగా జూచి యారితేరినవారు. నేను మీరిప్పు డెట్లు చెప్పిన నట్లు చేయుటకు సిద్ధముగా నున్నాను.

ఫతే—ప్రయత్నము చేయుము !

అమ—ఏ యాధారము ననుసరించి ప్రయత్నము చేయుదును ? నాకేమియు మార్గ మగపడుటలేదు.

ఫతే—మార్గమేమున్నది నా తలకాయ ?

ఇక గత్యంతరములేక యమరేంద్రుడు ఫతేఆలీ యింటినుండి వెలుపలికి వచ్చెను. ఏమి యనుసంధానము చేయువలయునో,

ఏవిధముగా ననుసంధానము చేయవలయునో ఆతని కెంతమాత్రమును బోధపడుట లేదు. ఇక నొకసారి దొంగతనము జరిగినంగాని ఏవిధముగా ప్రయత్నించుటకును దగిన మార్గము దొరకదని యోగేశు భావించు కొనియెను.

ఈ దారుణ కృత్యమును గూర్చి ఇంతవరకు నెవ్వరు నేమియును దగిన ప్రతీకారము చేయజాల కుండుటచే నే దినమున కాదినమే యందరును భయపడి పోవుచుండిరి. ఎప్పు డెవ్వరికొంప మునుగునో యని యెవరినుట్టునకు వారే తల్లడిల్లి పోవుచుండిరి ఎప్పు డెక్కడ నాబందిపోటుదొంగ చేతులలో బడిపోవలసివచ్చునో యను భీతిచే నెల్లరును ప్రయాణము చేయుటకు సందేహపడుచుండిరి. అందరు నా దొంగ భయముచే నల్లుడికిన ట్లుడికిపోవుచుండిరి.

ప్రకరణము 4

తరువాత బది బం డెండు దినముల వరకు నెచ్చటను దారుణ వార్తలు వినరాకుండుటచే మరల మోహనము వినోదములు ప్రారంభింపబడియెను నేడు నీలరతన బాబు మందిరమున సంగీతసభ జరుపుట కేర్పాటు జరిగెను. దేశదేశములందు బేరుగాంచిన యిరువురు వార యువతులు నృత్తగీతములకై యాహ్వానింపబడిరి ఆ నగరమునందలి చాలమంది పెద్దమనుష్యులను నీలరతనబాబా సంగీతసభ కాహ్వానించెను. అందరును సముత్సాహముతో వచ్చియుండిరి.

నీలరతనబాబు భవన మంతయు నానంద ప్రఫుల్లమై యుండెను. వచ్చినవారందరు సత్యోత్సాహముతో నుండిరి. ఒక వారసుందరి దేవసుందరివలె నీ క్రింది విధముగ బాడుచు నృత్యము చేయుచుండెను-

ఎవరి లోపలిగుట్టు లేరీతి నుండెనో ఇతరు లెవ్వరికి కెరుకయే ॥ఎవ॥

1. పవలు రేయి వాని, పై పై వలపు జూచి గొప్ప తప్పని నమ్మి,
   తవిలి యుంటినమ్మ శివశివ ! వన్నెల్లు, చేసిపోవునని యువిద !
   నాకలనైన నూహింపలేనైతి ॥ఎవ॥

2. తళుకు బెళుకు జూచి, గత్తరమున లేచి జిగిగు కెంపని ఎంచి
   చేయి వైచితినమ్మ దేవుడ ! ముట్టిన గాల్చు, చింత నిప్పని
   యెంతో తెలివిగల్గి యుండియు దెలిసికోలేనైతి ॥ఎవ॥

అందఱు నానందోత్సాహములలో మునిగియుండిరి. రెండవ వార సుందరీమణి యొక్క ప్రక్కను గూర్చుండి యుండెను. ఆమెపేరు మనియాబీబీ! ఆమె యిప్పుడు పశ్చిమదేశమునుండి యీ మూర్షిదాబాదు నగరమునకు వచ్చియుండెను. ఆమె రూపము జగన్మోహనకర మైనది. ఆమె విలాసములు జగదాకర్షకములైనవి. అట్టి సంపూర్ణ రూపలావణ్య విలాసినియగు వారసుందరి యిదివఱకే నగరమున కొక్కసారి వచ్చియుండెను. ఇదివఱకొకసారి యీ నగరమున నీమె పాటపాడినది. మూర్తీభవించిన సరస్వతివలెనున్న యీమెపాటకును నభినయమునకును సభవారందఱును విముగ్ధులైపోయిరి.

ఈ దినమున మనియాబీబీ పాటలేదు. అందుచే నామె యొక్క ప్రక్కను గూర్చుండి యుండెను కొంతసేపైనతరువాత నామె లేచి యమరేంద్రుడు కూర్చుండి యున్నచోటికి వచ్చి కూర్చుండెను. ఉలికిపడి యమరేంద్రుడు డించుక యోసరిల్లి కూర్చుండెను. అప్పుడు మనియాబీబీ చిరాభ్యస్తముగ మధుర మందహాసము చేయుచు నమరేంద్రునింగాంచి వీణానాదమునుబోలు మృదుమధుర స్వరముతో— 'అయ్యా ! నేను మీతో నొకటి రెండు మాటలాడదలచి వచ్చియుంటిని " అనియెను.

అమరేంద్రుడు సంపూర్ణ యౌవనుడగు సుందరమూర్తి. అతని కింతవఱకు నాడువారితో బరిచయ మించుకంతయును లేదు. అందుచే

నాతఁ డించుక సంకోచముతో—“ నాతో మాటాడఁదలఁచి వచ్చితివా?” అనియెను.

ముని—ఔను. మీతోడనే మాటాడవలసిన పనియున్నది. ఆ బందిపోటు దొంగను బట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించుచుండితిరఁట మీరే కాదా? మీరేయని వినియుంటిని. నాచెంత నెంతటి విలువగల రత్నాలంకారము లున్నవియో చూచితిరిగదా!

అని యామె యమూల్య రత్నభూషణ భూషితములగు తన సుందర కోమల బాహువల్లికను జూచి యాతని కన్నుల మిఱుమిట్లు గొలుపఁజేసెను. అంతటి యతిలోక మనోహర కమలము నాతఁ డిదివఱ కెన్నఁడును జూచియుండలేదు. అప్పుడామెతో నేవిధముగా మాటలాడవలయునో యమరేంద్రుఁ డించుకంతయును బోధపడకుండెను. సుందరీమణియగు తరుణీమణితో మాటలాడుట యాతని కిదియే మొదటిసారి. ఆతని సర్వాంగకములును బులకించిపోయెను. ఆతని గుండెలు దడదడ గొట్టుకొనఁ బోవుచుండెను. ఆ శబ్దము పైకిఁగూడ స్పష్టముగా వినవచ్చుచున్నట్లాతనికి దోఁచుచుండెను. అంతకుందిలో నదివఱ కెన్నఁడు నెఱుఁగని యొక యాందోళనతో నాటామెట కాతనికి సంకోచముగా నుండెను. తుట్టతుద కాతఁ డెట్లో మనసు కుదురుపఱచుకొని—“ ఔను, చూచితిని!” అని యొక్కమాట మాత్ర మనియెను.

ముని యా మధుర స్వరముతో—“ చూచితిరిగదా! ఇన్ని వస్తువులతోనున్న నా రక్షణము విషయమై మీరేమి ఆలోచించితిరో దయయుంచి సెలవీయవలయును. నాకీ యద్భుత ఘోర కృత్యములం గూర్చి చాల భయముగా నున్నది. ఇట్టి సమయమున మీవంటివారి సహాయము లేకున్నచో మావంటివారి కెంతమాత్రమును నెమ్మది యనుమాట యుండదు” అనియెను.

అమరేంద్రుఁ డేమియుం దోచక తల గోకికొనుచు—“ అట్లయినచో నీ కన్ని సంగతులును దెలిసినవా?” అనియెను.

ముని—నేను చాలమందిని దర్శించి యడిగితిని. కాని యెవ్వరు నే విషయమును స్పష్టముగా జెప్పినవారు లేరు. మీ రీ దారుణ వ్యాపారము ననుసంధానము చేయుటకు విశేష ప్రయత్నము చేయు చున్నారని—

అమ—నిజముగా నేనుగాను—ఈ వ్యవహారమున నతి నిపుణు డగు ఫతేఅలీ సాహేబు పని చేయుచున్నాడు.

ముని—ఔనట! నేనాసంగతియును వినియుంటిని. ఆ ఫత్తేదారు సాహేబు కేవలము బుద్ధిహీనులలో మొదటివాడని జను లందఱును జెప్పుకొనుచున్నారు. ఆ మూఢు డంతటిదొంగ నెంతమాత్రమును బట్టుకొనజాలడు.

అమ—నే నీ వ్యాపారమునందు బనిచేయుచున్నానని నీకు జెప్పినవా రెవ్వరు?

మనియాబీబీ మనోజ్ఞ వదన మండలమున మందహాస చంద్రిక లను బరిగింప జేయుచు—"ఈ సంగతిని రహస్యముగా నుంచినంత మాత్రమున దాగునను కొంటిరా? నే నీయూరివారివలన మీ సంగతి యంతయును దెలిసికొన గలిగితిని—మీ రిప్పటికెంత ప్రయత్నము చేసితిరో చెప్పుడు!—ఆ దొంగను బట్టుకొనుట కేదైన తగిన యుపాయ మగపడినదా?" అని ప్రశ్నించెను.

అమ—లేదు. ఇంతవఱకు కెట్టియాధారము నగపడలేదు. అగ పడునను నాశకూడ విశేషముగా లేదు.

ముని—ఇంత యద్భుతముగా దోచుకొను నా గజదొంగ సాధారణుడు కాడని తోచుచున్నది. ఈ నమము నా దొంగచే సర్వస్వము నపహరింప బడినవా రెవ్వరో యొకరిచ్చటనే యున్నా రట గాదా?

అప్పు డమరేంద్రుడు మనియాకు రణేంద్ర ప్రసాదుని జూపించి—"ఈతడే—నీ కీతనితో మాటలాడవలసినపని యేమైనా నున్నదా?" అని ప్రశ్నించెను.

మరియాంబీబీ యనంగీకార సూచకముగా దల నాడించుచు—"అక్కఱలేదు—ఇంతకాలము వఱకు నాతని నెవ్వరును బట్టుకొనజాలకున్నారు—కాని యా దొంగ యీ నగరములలో నెప్పుడైన దొంగతనము చేసినాడా?" అనియెను.

అను—లేదు. కాని యీ దుష్కృత్యమునకు ప్రతీకారము చేయజాలక యందఱు నిట్లే విమూఢులై యూరక చూచుచున్నచో నిక నా క్రూరకర్మునకు సాహసము మఱింత వర్ధిల్లిపోవును. ఆ పిమ్మట క్రమముగా నాతడు పట్టణములోనికి వచ్చికూడ బందిపోటు చేయుటకు ప్రారంభించును.

మరియాంబీబీ యదరిపడి సర్వాంగకములును గంపించుచుండ దొట్రుపాటుతో—"ఏమనుచున్నారు? అతడు నేటిదినముననే నగరమున బడి దోచుకొనునుగదా!" అనియెను.

అను రేంద్రుడు చిఱునవ్వు నవ్వుచు—"భయములేదు. ఈ నగరమునందలి ప్రజలందఱును మిగుల జాగరూకులై యున్నారు. ఇప్పుడా దొంగవచ్చి యెవ్వరినైన నాక్రమించినచో దప్పకుండ బట్టుపడియైన బోవును—లేదా గుండుదెబ్బ తినియైన బోవును" అనియెను.

మసి—ఎందుచేత!

అను—ప్రొద్దు గ్రుంకినంతనే యీ యూరివారందఱు నొక్కొక్క డొక్కొక్క రివాల్వరును జేబూని జాగ్రత్తగా గాచుకొని యుందురు.

మసి—అలాగా! అయ్యో! నాయొద్ద నట్టి రివాల్వరేదియును గూడ లేదు. ఈ పట్టణమునం దిక నాగతి యేమికావలసినది!

అను—నీవంతగా భయపడ నక్కఱలేదు. నీతో గూడ నెప్పుడును జాలమంది పరిజను లుండనే యుందురు. ఇంతేకాక—ఆ దురాత్ముడు సాహసించి యీ పట్టణమున ప్రవేశించునని సందేహించుట కెట్టి యవకాశమును గూడ లేదు.

మసి—ఆ దొంగను బట్టుకొనుటకు దగిన శక్తిగలవా రెవ్వరును లేరనియేనా మీ యుద్దేశము?

అమ—ఈ విధముగానే మఱి యొకటి రెండు దొంగతనము చేసి అతడు తప్పించుకొని పోయిన పోవచ్చును. కాని తుట్టతుద కాత డెట్లయినను బట్టువడక మానడు. ఈ మాటమాత్రము నిశ్చయము.

ముని—అలాగా! అట్లయినచో మీరు నాతో బందెము వైచెదరా? సంగతి సందర్భములను బట్టి చూడగా నాతడు సాధారణముగా బట్టువడువాడు కాడని నా యుద్దేశము.

అమరేంద్రుడు మునియాబీబీ మాటల నాలకించి యెంతయో విస్మయముతో దదేకదృష్టి నామె మొగమువంక దిలకింప దొడంగెను. కాని యామె ముఖలక్షణములనుబట్టిగాని, యామె సంభాషణములనుబట్టిగాని యామె హృదయభావము నాతడించుకంతయును గ్రహింపజాలక పోయెను. తుట్టతుద కాతడు—"పందెము వైచినచో దప్పకుండ నీ వోడిపోవుదువు!" అనియెను.

"ఓడిపోవుదునని నాకెట్టిభయమును లేదు పందెము వైచినచో నేను సిద్ధముగనే యున్నాను" అని మునియాబీబీ యమరేంద్రుని కడనుండి లేచి మఱియొకచోటికి బోయెను.

అప్పటికి జాల రాత్రి యయ్యెను. సభలోనివా రొక్కొక్కరే లేచి యింటికి బోవుట కారంభించిరి. చాలమంది పోవుటకు లేచి నిలువబడి యుండిరి. వారవనితా గానమును, నాట్యాభినయమును సమాప్తమయ్యెను. ఆ సందడిలో నమరేంద్రునకు మునియాబీబీ కనబడలేదు.

ఇంతలో నాకస్మికముగా నొక కందరగోళ మారంభమయ్యెను. కణేంద్ర ప్రసాదు నుచ్చైస్స్వరముతో—"దొంగ! దొంగ!" అని కేకలువైవ నారంభించెను.

అప్పుడట నున్నవా రందఱును భయగద్గద స్వరములతో—"ఏడీ! ఏడీ!—దొంగ, యెక్కడ నున్నాడు!" అని కేకలువైవ నారంభించిరి.

అప్పు డమరేంద్రుడు రణేంద్ర ప్రసాదు నొద్దకుబోయి శాంత స్వరముతో—"మీరనుచున్న మాటయేమి! నిజముగా దొంగయేనా!" అని ప్రశ్నించెను.

రణేం—ఇప్పుడే నాకా దొంగ కంఠస్వరము వినవచ్చినది. అది నిజముగా నా క్రూరుని కంఠధ్వనియే

ఈ మాటవిని యట నున్నవారందఱును స్తంభితులై పోయిరి. ఒక్క నిమిషములో నా మందిర మధ్యమునం దెట్టిశబ్దమును లేకుండ నుండెను. కేవల నిశ్శబ్దమే యుండెను. సూది క్రిందబడినం జప్పుడు వినబడునట్లుండెను. కాని యేవైపునుండియు నెవ్వరును మాటామాట లేదు. అందఱును గూడ నదేక దృష్టితో రణేంద్ర ప్రసాదుని మొగమువంక దిలకించుచుండిరి.

అప్పుడు రణేంద్ర ప్రసాదు వారింగాంచి—"నేను నిశ్చయముగా నా దురాత్ముని కంఠస్వరమును వినియుంటిని. తప్పక నా గజదొంగ యీ గుంపులో నెచ్చటనో దాగి యుండితీరవలయును" అనియెను.

అటనున్నవారందఱు నొకరి మొగమువంక నొకరు చూచు కొన నారంభించిరి. అప్పు డాకస్మికముగా నా జనసమూహ మధ్యము నుండి గంభీర స్వరముతో—"మీరెవ్వరు నెంతమాత్రము నాదొంగను బట్టుకొనజాలరు!" అనుమాటలు స్పష్టముగా వినవచ్చెను.

అప్పుడు రణేంద్ర ప్రసాదుడు విశ్వృత స్వరముతో—"వాడే— వాడే—ఆ కంఠస్వరము వానిదే!" అనియెను.

ప్రకరణము 5

ఇక నూరక విశేషముగా వర్ణించి చెప్పుటకు ప్రయోజన మేమున్నది? తోడనే యచ్చటి వేడుకలు, వినోదములు, నామోద ములు, ప్రమోదము లన్నియు నొక్కసారిగా గట్టువడిపోయెను. బందిపోటు దొంగ యా భవన మధ్యమునకువచ్చి ప్రవేశించెనని

రణేంద్ర ప్రసాదు చెప్పిన మాటయం దటనున్నవారిలో నొక్కనికైనను నవిశ్వాసము కలుగలేదు. అప్పుడా మందిరమునం దెచ్చటనైన నెక్కడైన గ్రొత్తవా డగుపడునేమోయని నాలుగుమూలల నందఱును బరీక్షించుట ప్రారంభించిరి.

కాని క్రొత్తవా డెవ్వడును నా మందిర మధ్యమునం దగపడ లేదు. పిమ్మట జాలమంది లాంతరులను జేతబూని యింటినుండి వెలపలికి వచ్చిరి. కాని యెచ్చటను నెవ్వరును క్రొత్తవానిని గను గొనజాలక పోయిరి. అమరేంద్రుడు కూడ గడు జాగరూకుడై యన్వేషించుచుండెను. అనుమానింపదగిన మనుష్యు డొక్కడును గూడ నగపడుటలేదు. అప్పుడు మసియాబీబీ తన పినెదికి బోవుచు బోవుచు భయప్రకంపిత స్వరముతో—" ఈ వీధిలో నెచ్చటనైన నొదిగి యుండడుగదా! సమయము చూచి యాకస్మికముగ నాపైబడి నా యాభరణము లన్నిటిని దోచుకొనడుగదా!" అనియెను.

అమ—నీవంతగా భయపడ నక్కఱలేదు. నీతో గూడ గావలసినంతమంది పరిజనులుందురు ఇట్టిచో నా దొంగ యంతగా సాహసించి పని చేయజాలడు.

సభకు వచ్చినవారందఱు నెవరి యిండ్లకు వారు పోయిరి. అందఱి హృదయములను భయప్రకంపితము లగుచునే యుండెను. అప్పుడు నీలరతనబాబు వికల హృదయముతో నమరేంద్రుని యొద్దకు వచ్చి—" అమరబాబూ! ఈ విషయమున నీవేమి యాలోచించితివి? ఆ దొంగ తన గుఱ్ఱము నెక్కియే వచ్చి మన గృహమధ్యమున బ్రవేశించి యుండుననియెదవా?" అని ప్రశ్నించెను.

అమ—అట్లు జరిగి యుండదు. అట్లే వచ్చినచో నొక్కరికి గాకున్న నొక్కరికైన వీధి వెలుపల గుఱ్ఱపు డెక్కల చప్పుడే వినబడక యుండెనా?

నీల—ఇది యంతయు జాల వింతగా నున్నది. అట్లు గాకున్నచో మఱి యాత డెట్లు వచ్చియుండును? మరల నెట్లు తప్పించుకొని

యొక్కడకు బోయియుండును? రణేంద్ర ప్రసాదుడు పొరపాటు పడు వాడుమాత్రముకాడు. వాడింకను మన యింటి పనివాండ్రలో నెచ్చట నైన దాగియున్నాడేమో?

అమ—ఉండడు! వాడీపాటికి నిశ్చయముగా పాఱిపోయియే యుండును. అయినను పత్తేదారుడగు ఫతేఅలీ సాహేబు వచ్చి మన సేవకులుండు చోటంతయును బాగుగా బరీక్షించుచున్నాడు. ఉన్నచో నాతనికి దొరకియే యుండు.

నీల—ఈ విధముగా నింకను దారుణ కృత్యములు జరుగుచునే యున్నచో నీదేశమునం దెవ్వరును నెమ్మదిగా నిలిచియుండుట కవకాశ ముండదు. ఆ దుష్టుడు క్రమముగా కొండిక్ నగర మధ్యమునకు గూడ వచ్చుట కారంభించినాడు. పెద్దమనుష్యుల యిండ్లలో గూడ ప్రవేశించుటకు మొదలుపెట్టినాడు! ఎట్లయినను నీ దొంగను బట్టుకొనకున్నచో నిక నీ దేశమునందలి ప్రజల ధనమునకుగాని, మానమునకుగాని, ప్రాణమునకుగాని, యొంతమాత్రమును రక్షణ ముండదు.

అమ—మీరాగంతగా దొట్రుపడ నక్కఱలేదు. నేను గాకున్న మఱియొక్క నాటికైనను నిశ్చయముగా నా దొంగ దొరకితీరును.

నీల—ఈవ్యాపారమున నిప్పటికెంతవఱకు దెలిసికొన గలిగితివి!

అమ—ఇంతవఱకు నే నేమియును గ్రహింపలేదు. ఉపాయము కూడ నాకేమియును దోచుటలేదు.

నీల—పత్తేదారుసాహేబేమైన నాధారమును గనుపెట్టినాడా?

అమ—అతడు కూడ నింతవఱ కేమియును గ్రహింప లేదనియే నా యుద్దేశము.

నీల—అట్లయినచో నిక గత్యంతర మేమున్నది? వాడింకను మనయింటిలో నేమూలనైన దాగికొని యున్నాడేమో?

అమ—ఇల్లు నలువైపులను బాగుగ వెదకి పరిశీలించుట అయినది. వాడు చాలసేపటి క్రిందటనే పలాయితుడై పోయినాడు!

నీల—కాని మనమీయింటిలో నింతమంది యున్నాముగదా! ఇందొక్క రమైనను నాదొంగ ప్రవేశమును గనుపెట్టజాలక పోయితిమి! ఆహా! ఎంత వింతగా నున్నది.

అమ—వాడు దొంగయైననేమి! చాల జాణయైనవాడు. మిగుల చమత్కార చరిత్రము కలవాడు. ఈ విషయమున నింతమాత్రమును సంశయము లేదు.

నీల—ఇక నీ రాత్రి యంతయును నా కంటికి నిద్రయనుమాట యుండదు.

అని చెప్పి నీలరతనబాబు తన శయన మందిరమునకు వెడలి పోయెను.

అతనికారాత్రి సరిగా నిద్రపట్టినదో లేదో చెప్పజాలముగాని నిజముగా సమరేంద్రునకా రాత్రియంతయు నొక్క కునుకైనను రాలేదు. ఆ చోరుని దుష్కృత్యములం గూర్చిన యాలోచనలే ఆతని మస్తిష్క మధ్యమున బ్రవేశించి ఘోరతర విప్లవమును గల్పించుచుండెను. ఆ రాత్రియంతయు నాతని కన్నుల యెదుటనే గడచిపోవుచుండెను. అప్పుడు సమరేంద్రుడా దొంగను గూర్చియే యనేక విధముల భావించుకొనుచుండెను. అతని కెన్ని యెన్ని యాలోచనలు తోచెనో యాతనికే స్మృతికి వచ్చుటలేదు. పర్యవసానం బాతం డెప్పటివలెనే— "ఏవిధముగా బ్రయత్నించియైనను నే నీ దొంగను దప్పక పట్టుకొని తీరెదను" అని స్థిరపఱచుకొనియెను.

ఎప్పటివలె నీలరతనబాబు గృహమునందే నివసించియున్నచో నా దొంగను బట్టుకొనుటకు దగిన ఆధారములు దొరకుట యసంభవమని కూడ నాతడు నిశ్చయించుకొనియెను. ఆ మూర్షిదాబాదు నగరమునకు చివర భాగమునందొక పూటకూటి యిల్లున్నది. అచ్చటి కనేక దేశములనుండి జనులు వచ్చుచు బోవుచుందురు. అంతమంది జనులు కలియుట కవకాశమున్న యా స్థలమునందే దొంగతనపు

వ్యాపారముంగూర్చి సంగతులేమైనను దెలియవచ్చును. అమరేంద్రుడా పూటకూటియింట విడిసియుండి యనుసంధానము చేయవలయునని యాలోచించుకొనియెను.

తరువాతి నాతడు సింగరసన బాబునకు దన యుద్దేశమును దెలియజేసి యా హోటలునకుబోయి విడిసి యుండెను. నేనొక యుద్యోగమును సంపాదించుకొనుటకై యీ నగరమునకువచ్చి ప్రయత్నించుచుంటినని యమరేంద్రుడా హోటలు యజమానితో జెప్పెను. అతడామాట నిజమనియే విశ్వసించెను. అమరేంద్రు డీవిధముగా నచ్చట నివసించి యుండెను.

ఆ యింట నా హోటలు యజమానియు నొక దాసియు దక్క నితరు లెవ్వరును లేరు. ఆ యింటి నడవలో నొక పంజరము వ్రేలాడు చుండెను. దానిలోపల నొక చక్కని మైనగోరు యుండెను. దాని కన్నిమాటలును వచ్చును. అది కర్ణానందముగా మాటలాడుచుండును. అమరేంద్రుడా పూటకూటియింట ప్రవేశించిన దినమున నచటికి కితరు లెవ్వరును రాలేదు. ఆ దినమున నచ్చట భోజనము చేయువా డాత డొక్కడే. మఱునాటి ప్రాతఃకాలమునం దొకరిద్దఱచ్చటికి భోజనము నకు వచ్చిరి. వారా సాయంకాలమునందే మరల వెడలి పోయిరి. ఇక నున్నవా డమరేంద్రు డొక్కడే.

అమరేంద్రుడా హోటలు యజమానితో దఱచుగా నెట్టి సంభాషణమును చేయుటలేదు. ఏ విషయమును గుఱించియైన నాత డడిగినచో నాతని కనుమానము కలుగునేమో యని యమరేంద్రుడు భావించుకొనియెను. ఒక్కసారి యాతనికి సంశయము కలిగినచో నమరేంద్రుడు నింక నచ్చట నుండుట కవకాశము లేకపోవును.

మూడవనాటి సాయంకాలమునం దమరేంద్రుడా పూటకూటి యింటినుండి బయలుదేఱి యీ నగరమున కుత్తరము వైపుననున్న బయటికి షికారుగా బోయెను. అతడట్లు కొంతదూరము పోవునప్పటికా బహిరంగ ప్రదేశమునం దొకచోట డేరాలను చాపపాకలను వైచుకొని

నివసించియున్న మందులవాండ్ర గుంపొకటి యాతని కంటబడియెను. మందులవాండ్రు గుంపులు గుంపులుగా జేరి గుట్టుగా దొంగతనములును, దారిదోపిడులును జేయుచుందురను సంగతి యెల్లరకును దెలిసిన విషయమే. అందుచే నమరేంద్రుడు మందులవాండ్రే యీ బందిపోటు దొంగతనములకు మూలకారణమై యుందురని యనుమానించెను. ఏమైన గొన్ని క్రొత్తసంగతులు తెలియునేమో యను నుద్దేశముతో నప్పుడా యమరేంద్రుడా మందువాండ్రు విడిసియున్నచోటికి బోయెను.

ఆ బయలునందొకచో బుష్కరిణీ తీరమున గుడ్డలతోడను, చాపలతోడను డేరాలు వేయబడియుండెను. వానిలోపల నా మందులవాండ్రు పిల్లలతోడను భార్యలతోడను నివసించి యుండిరి. వారితో గూడ గొన్ని గాడిదలును, గొఱ్ఱెలును, కోళ్ళును, నొకటి రెండు చిన్న చిన్న గుఱ్ఱములును నుండెను. వారిపిల్లలందఱును మట్టిలో బొరలాడుచు నుత్సాహముతో నాటలాడుకొనుచుండిరి. ఆడువాండ్రందఱును వంటపనులయందు నిమగ్నులై యుండిరి. పురుషులు బుట్టలు, గిట్టలు, చాపలు మొదలగువాని నల్లుచు గూర్చుండిరి. చాలమంది యడవి వస్తువులను, వనమూలికలను, ననేక విధములగు ద్రవ్యములను, మందులను విక్రయించుటకై పట్టణములోనికి బోయి యుండిరి. కొందఱు బిచ్చమెత్తుకొనుటకై పోయియుండిరి. అవకాశము దొరకినచో వీరు దొంగతనముచేయుట కెంతమాత్రమును వెనుకదీయువారు కారు.

ప్రకరణము 6

అమరేంద్రు డచ్చటకు బోవునప్పటి కదివఱకు బట్టణములోనికి బోయిన యొక మందులవాడు తిరిగి గుంపులోనికి వచ్చుచుండెను. అమరేంద్రుడు దూరమునుండి చూచి యాతని రాకకు ప్రతీక్షించుచు నట నిలువబడి యుండెను. ఇంతలో నా మందులవా

డచ్చటికివచ్చి యమరేంద్రుని కతివినయముతో వంగి సలాముచేసెను. అతని యాకార వికారములును, వేష భూషణములును జూచి వాడే యీ గుంపువాండ్రకు యజమానియై యుండునని యమరేంద్రు డూహించుకొనియెను. అప్పు డమరేంద్రుడు వానితో నేదో యొక విధముగా సంభాషింప వలయునని యుద్దేశించి మృదుస్వరముతో— “ ఓయీ ! నే నిప్పుడు మీ డేరాలను జూడవలయునను కుతూహలముతో బోవుచున్నాను ” అనియెను.

అంత నా మందులవాడు మందహాసము చేయుచు—“ అలాగా బాబూ ! అట్లయినచో దయచేయుడు. మాయిండ్లలో జూడవలసిన వేమున్నవి బాబూ ! కేవలము మా దుఃఖములును, మా కష్టములును మాత్రమే—మా కాధార మేమున్నది ? ఇల్లే యీ యూరు గాదని యా యూరికి, ఈ దేశము గాదని యా దేశమునకు గడువు గడవక తిరుగుచుందుము. బాబూ ! మా బ్రతుకెప్పుడును గష్టములతో గడచిపోవలసినదే—మాకు గతియేమున్నది ? మా కష్టములను జూచి జాలిపడి మమ్మాదరించువా రెవరున్నారు ?” అనియెను.

అమ—అదియేమి యట్లనుచున్నావు ? మీ జీవితమే విశేష సుఖకరమైనది. మీ రెప్పుడును జల్లని గాలిచే నారోగ్యదాయకమగు బట్టబయట నివసించి యుందురు. అనేక దేశములు తిరిగి చిత్ర విచిత్రములను గాంచుచుందురు. కష్టపడి పనిచేసికొని సుఖముగా భోజనము చేయుచుందురు.

అమాటయు నా మందులవాడు మరల నవ్వుచు—“ బాబూ ! మాయంతటి కష్టజీవులీ లోకములో నింకెవ్వరు నుండరు. దయచేసి మా కష్టసుఖముల నన్నిటిని బాగుగ బరీక్షింపుడు ! మీ కేమైన మందులు కావలయునా ? ఎల్లప్పుడు నడవుల వెంబడినే తిరుగుచుందు వారము. కావున మాకు దెలిసినన్ని యోషధులు మఱి యెవ్వరికిని దెలియవు. మీకు గావలసినచో మాయొద్ద మంచి మంచి మందు లున్నవి ” అనియెను.

అమ—సరే, మందుల సంగతి చూతము. మీరందఱు నిప్పు డెచ్చటనుండి యిచ్చటికి వచ్చినారు ?

మంద—బాబూ ! మా కెచ్చటనైనను స్థిరమైన నివాస మనునది యొకటి లేదు. ఈ దినమున నిచ్చట నుండెదము. రేపు మఱి యొకచోటికి బోయెదము, ఇక నొకటి రెండు దినముల లోపలనే మేమిటనుండి మఱియొక చోటికి బయలుదేఱి పోయెదము

అమ—అలాగా ! ఈసారి మరల నేయూరికి బోవదలచితిరి ?

మంద—ఇంకను నేమియును స్థిరపఱచుకొనలేదు దేవు డెక్కడకు మమ్ముల దీసికొని పోవదలచెనో యక్కడకు బోయెదము.

అప్పు డమరేంద్రుడు తనలో—"ఈ దొంగముండకొడుకు తా నెక్కడనుండి వచ్చినదియు, నిటనుండి మరల నెక్కడకు బోవు నదియు నెన్నివిధముల బ్రశ్నించినను జెప్పకున్నాడు. ఇక నీ పద్ధతిని విడిచి మఱియొకలాగున మాటలాడవలయును" అని యూహించుకొని—"ఓయీ ! మీగుంపులోనివారందఱు నెంతమంది యున్నారు ?" అని ప్రశ్నించెను.

మంద—బాబూ ! ఎంతోమంది యున్నారా ? ఇరువదిమంది—ఇరువదియైదుగురికంటె నెక్కువమంది లేరు.

అమ—మీ కందఱకును సంసారములు గడచుటకు వృత్తి యేమున్నది ?

మంద—ఇదిగో ! చూచుచుంటిరిగదా బాబూ ! ఇల్లే బుట్టలు తట్టలు నల్లుకొని యమ్ముకొనుట, పిల్లల యాటలకొఱకు దాటి యాకుల గిలకలు, పిల్లనగ్రోవులు చేసి తీసికొనిపోయి ఇచ్చి బియ్యమో నూకలో తెచ్చుకొనుట, అనేక విధములగు వనౌషధులను, స్వయముగా జేసిన మందులను విక్రయించుట ; ఇవియే మా వృత్తులు.

ఇట్లు మాటలాడుకొనుచుబోయి వారిరువురును మందులవాండ్ర డేరాలనడుమ బ్రవేశించిరి. క్రొత్తవాడైన యమరేంద్రునిం గాంచి

వంతనే యటనున్న స్త్రీలును, పురుషులును, బాలికలును, బాలురును నలుదెసలనుండివచ్చి అతని చుట్టును జేరి వింతగా జూడ నారంభించిరి. అందు కొందఱుండి యనేక విధములగు వస్తువులను జూపుచు—"మీరు వీనిని గొనియెదరా ?" అని పీడింప దొడంగిరి. మఱికొందరు వివిధములగు మందులను దెచ్చిచూపుచు నవి యే యే రోగముల కుపయోగించునో వర్ణింప దొడంగిరి. అప్పు డమరేంద్రుడు వారి నందఱం గాంచి—"నేనిచ్చటికి కూరక షికారుగా వచ్చియుంటిని. మీరు చెప్పిన వస్తువు లేవియును నాకక్కఱలేదు" అనియెను.

ఆ మాట విన్నతోడనే వారందఱు హఠాత్తై యటనుండి వెడలిపోయిరి. అమరేంద్రునితో గూడవచ్చిన మందులవా డొక్కడు మాత్రమే యాతని పార్శ్వమునందు నిలువబడి యుండెను. తరువాత నాత డమరేంద్రుని దన డేరాకు దీసికొనిపోయి నిముషములో దంబాకు సిద్ధముచేసి మిగుల భయభక్తులతో నాతని కొసంగెను. అమరేంద్రు డును దంబాకు సేవించుచు, సేవించుచు—"ఓయీ ! నీ పేరేమ" ని ప్రశ్నించెను.

మందు—బాబూ ! నా పేరు లోచనుడు—లోచనుడని నన్ను వీరందఱును బిలుచుచుందురు. మందులవాండ్రకు మంచిపేరనగా నేమి బాబూ ! మేము చాల కష్టజీవులము.

అమ— ఈ గుంపులోనివారి కందఱకును నీవే నాయకుడవని తోచుచున్నది నిజమేనా ?

లోచ—బాబూ ! నాయకుడనగా నేమి ! కాని వీరందఱును నన్నెల్లవిధముల బెద్దగా గౌరవించుచుందురు. నే నెట్లు చెప్పిన నట్లు నడచుకొనుచుందురు.

ఇట్లు వారు సంభాషించుచుండగా నింతలో నచ్చోటికొక బాలిక వచ్చెను. ఆమె నిజముగా బాలికయేయని చెప్పుటకు వలను పడదు. ఆమె వయసు పండ్రెండేండ్లకు దక్కువ యుండదు. ఆమె

యాకారమును, వేషమును, విలాపమును జూడగా మందులవాండ్ర బిడ్డవలె గానవచ్చుటలేదు. ఆమె శరీరచ్ఛాయ గౌరమై కాంతి మంతమై యుండెను. ఆకస్మికముగ జూచినంతనే యామె యసాధారణ సుందరిమూర్తివలె నుండెను. ఆమె కేశములును మలిన వస్త్రమును గట్టుకొనియుండెను, ఆమె యొడలియందు దెబ్బలును నమూల్యాలంకారము లేవియును లేవు. పూసలపేరులు గాల్చియున్నను నామె భూలోక దేవసుందరివలె జూపఱ హృదయముల నాకర్షించుచుండెను. ఆమె విశాల నయనములు రెండును నక్షత్రములవలె దేదీప్యమానములై యుండెను. ఆ మనోజ్ఞ తరళ నయనములవలెనే యా బాలికామణి వదన మండలము మఱింత యందముగా నగపడుచుండెను. అమరేంద్రుడా బాలికారత్నమును జాలసేపటివఱకు విముగ్ధ నయనములతో దిలకించి పరమాద్భుత సిక్తహృదయుడై యాలోచనునిగాంచి- "ఈ బాలికామణి యెవ్వరు?" అని ప్రశ్నించెను.

లోచను డేమియో ప్రత్యుత్తరము చెప్పుటకు జూచుచుండ గనే యా సుందర బాలికా శిరోమణి చటాలున—"నాపేరు కుంజ— నేను మందులదానను" అని చెప్పివైచెను

లోచనుడు కన్నులెఱ్ఱజేసి కనుబొమలు ముడివడ మిగుల విరక్తుడై పోయెను. అప్పుడాతడు కుంజవంక దిరిగి తన భయంకర తీవ్ర దృష్టుల నామెపై బ్రసరింప జేసెను. అందువలన నా సుందరీమణి పూర్ణముగా దన కిష్టము లేకపోయినను నచ్చటనుండి స్థానాంతరము నకు బోవలసిన దయ్యెను. ఆ బాలిక యట్లు వెడలిపోయినంతనే లోచను డమరేంద్రునివంక దిరిగి—"బాబూ! ఈ బిడ్డను జూచుట వలన మీ కెంతయో యాశ్చర్యము కలిగియుండవచ్చును. ఔను. ఇది మా మందులవాండ్రవలె లేకపోవుటచే నాశ్చర్యము కలుగదా! ఈమె తల్లిని పశ్చిమ దేశమునందొక వర్తకుడు పెండ్లియాడినాడు. ఈ బాలిక జనియించినంతనే యీమె తల్లిదండ్రు లిరువురును

మరణించిరి. తరువాత నేనే ఈమెను దీసికొనివచ్చి పెంచి పెద్దదానిని జేసితిని ” అని చెప్పెను.

అమరేంద్రుడా మాటలయందు విశ్వాసము కలిగెనో, లేదో చెప్పజాలము గాని యా బాలికా శిరోమణిం గాంచినంతనే యా నవయౌవనుని తరుణ హృదయాంతరాళమునం దేదియో యనిర్వాచ్యమగు నూత్నభావోదయ మయ్యెను. ఆ సుందరీమణి యాకస్మికముగ వచ్చి యంతలోనే వెడలిపోవుట యాతని కెంతియో కష్టముగా నుండెను. ఆతని నయనాంతరాళమున నానంద విద్యుద్వల్లి తళుక్కున నొక్కసారి మెఱసి క్షణములో మాయమైపోయినట్లయ్యెను. ఏమియును దోచనివానివలె నప్పుడాతడు చటాలున లేచెను. ఇంతలో బ్రాహ్మణస్థితి స్మృతికి వచ్చుటచే నమరేంద్రుడు లోచనునిం గాంచి—“ లోచనా! మీరందఱును నొక గుంపుగా జేరి యనేక దేశములను దిరుగుచుందురు గదా! ఆ బందిపోటు దొంగను గూర్చి మీ రెచ్చటనైన నేమైన వినియుంటిరా!” అని ప్రశ్నించెను.

లోచ—మా కేమియును దెలియ లేదు బాబూ! ఎవరి సంగతులైన మా కెట్లు తెలియును? మావంటి పరమ మూఢులగు వడవి వాండ్రతో నెవ్వరు మాటలాడుదురు? పొట్ట చేతబట్టుకొనిపోయి యెట్లో కాలక్షేపము చేసికొనుటయేగాని యెవరి జోలియైనను మాకెందులకు బాబూ!

అమరేంద్రు డటనుండి బయలుదేఱి పూటకూటి యింటి మొగముగా బోవుచుండెను లోచనుడు నతివినయముతో నాతని సాగనంపుచుండెను. కుంజయును వారి వెనుకనే వచ్చుచుండెను. ఆ బాలికను లోచనుడుగాని యమరేంద్రుడుగాని చూడనే లేదు. కొంతసేపటికా బాలికయే—“ నేనును వచ్చుచున్నాను. ఎందుచేతనో గాని యావర్తకుడు ” అనుచుండగనే లోచనుడు విరక్త భావముతో నామెవంక దిరిగి చూచి భయంకరముగ నదలించి పరుష తీవ్ర

స్వగముతో—"ఏమి! నీవు మాతో కూడ నేల వచ్చుచున్నావు? పొమ్ము! ఇంటికి బొమ్ము!" అనియెను.

గత్యంతరము లేక కుంజ వెడలిపోయెను. అప్పుడు లోచన డమరేంద్రునిం జూచి—"బాబూ! మేము నిరుపేదవాండము. కష్ట జీవులము. వర్తకులతో మాకేమి పనియుండును?" అనియెను.

అమరేంద్రు డాతనితో ననేక విషయములం గూర్చి మాట లాడుచు నడచుచుండెను. ఒక్క సారిమాత్రము కుంజకొఱకు వెనుదిరిగి చూచెను. ఆ సుందరీమణి మఱి యగపడలేదు. ఆకస్మికముగ నాతని కన్నులు చీకటులు గ్రమ్మినట్లయ్యెను. లోచనుడు కూడ నాతనితో గొంతిదూరము వఱకును వచ్చి సెలవు తీసికొని వెడలిపోయెను.

అమరేంద్రుడు హోటలునకు దిరిగి వచ్చుచు దనలో— "ఆ బాలికకా బందిపోటు దొంగ సంగతి కొంచెమో గొప్పయో తెలిసియుండునని తోచుచున్నది. కానున్నచో నేను దొంగను గూర్చి ప్రస్తావించుచుండగా నామె యూ వర్తకుని మాటయెత్తుట యెందులకు? వర్తకుడా? అతి డెవ్వడై యుండును? ఏ జాతివాడో? అతడు నేనున్న హోటలులోనే నివసించి యుండెనేమో?" అని ఈవిధముగ నాలోచించుకొనుచు నాందోళిత హృదయముతో బూటకూటి యింటికి వచ్చెను.

ప్రకరణము 7

అమరేంద్రుడా రాత్రియంతయు నాబందిపోటు దొంగ సంగతు లను గూర్చియే యనేక విధముల నాలోచింప దొడంగెను. అతడు తనలో—"లోచనునకీ దొంగను గూర్చి యేమైన గొంతవఱకు దెలిసి యుండవచ్చును. అతని యాకార వికారములనుబట్టి చూడగా

నాకిట్లనుమానము కలుగుచున్నది. నేను నా దొంగ ప్రసంగమును గూర్చి ప్రశ్నించినప్పు డాత డంతలోనే యా ప్రస్తావమును మార్చివేయుట యేమి? ఈవిషయమును గూర్చి సంభాషించుటకే యాతడు కేవలమును విరక్తుడై యుండుటయేమి? ఆ బాలికామణియగు కుంజ యేమేమో మాటాడినంత మాత్రముననే యాతడంతగా భయపడుటకు గారణమేమి? తరువాత నాతడు కుంజను మఱి యేమియు మాటాడనీయకుండ భీకరముగ వదలించుటయేమి! ఏమైననుగాక! ఏదోయొక విధముగ నింతకాలమునకు దరువాత నీ దారుణ కృత్యము ననుసంధానము చేయుట కేదియో కొన్ని యాధారము లగపడుచున్నవి. లోచనుడు వర్తకుడు ఈ యిరువురిని గూర్చియు బాగుగ నాలోచింపవలసి యున్నది. వీరిలో నేదియో కొంతవఱకు రహస్యముగానే తీగవలయును. ఒకసారి కుంజ యొద్దకు బోయి రహస్యముగా నామెతో మాటాడవలయును. ఆమెకు నిశ్చయముగా వీరిసంగతి తెలిసియుండును. సరళహృదయయగు నా బాలిక నింకొకసారి మాటాడి యడిగినచో సర్వమును దెలుపగలదు, కాని యతిజాగరూకతతో నీవిషయమును ననుసంధానము చేయవలసి యున్నది. నేను చేయుచున్న ప్రయత్నము నాలో నెవ్వరికైన నేమాత్రము తెలిసినను గార్యమంతయు విధ్వస్తమై పోవును. ముందుగా నీ హోటలు యజమానుని గొన్ని సంగతు లడిగి తెలిసికొనవలయును. ఆ వర్తకుడీ హోటలులోనికి రాకపోయినను నాతడు మందులవాండ్ర డేరాల యొద్దకు బోవునప్పుడీ త్రోవనేపోయి యుండవలయును. ఈ నగరమునుండి యటకు బోవుటకు మఱియొక మార్గమేమున్నది? ఏమైననేమి! ఈసంగతిని గూర్చి తప్పక హోటలు యజమానునితో నాలోచింపవలయును. ఆతడు ప్రతిదినమును బగలు రెండుజాములవేళ హాయిగ దంబాకు సేవించుచు నుత్సాహముతో నుండును. అదియే యాతనితో మాటలాడుటకు దగిన సమయము" అని యీ విధముగా నాలోచించుకొని నిశ్చయించుకొనియెను.

మఱునాఁ డుపయుక్త సమయమున సమరేంద్రుడు మెల్లగా బోయి హోటలు యజమానుని చెంత నెమ్మదిగ గూర్చుండి లోకాభిరామాయణమును గూర్చి మాటలాడుట కారంభించెను. మంచి సమయము చూచి యాతని జా వర్తకునిగూర్చి యడుగవలయునని నిరీక్షించుకొని యుండెను. కాని యాతడు మాటలాడుచున్న వేళకు సరిగా లోచను డచ్చటికి వచ్చి యమరేంద్రుని గాంచి యాగినట్లుగా నచ్చట నిలువబడిపోయెను అట్లాతడు కొంతసేపుండి—"బాబూ! మేమీ రాత్రియే యీ మంచులో నీ చలిలో బయలుదేరి పిల్లలతో కూడ నిచ్చటనుండి మఱియొక చోటికి పోవుచున్నాము! మేమెప్పుడును కష్టజీవులమే కాదా బాబూ!" అనియెను.

అమ—ఈ రాత్రియే యిటనుండి పోయెదరా! ఆ దినమున నేను మీ గుంపులోనికివచ్చి మిమ్ముల నందఱను జూచితిని. నాకు చాల సంతోషమైనది. మఱియొకసారి మీ డేరాలయొద్దకువచ్చి చూడవలయు ననుకొనుచున్నాను.

లోచ—బాబూ! ఇచ్చటకువచ్చి చాల దినములైనది. ఎల్లప్పుడు నొక్కచోటనే యున్నచో నాపొట్టగడచుట యెట్లు?

ఆ మాటవిని హోటలు యజమాని చిరాకుపడుచు—"పోండు! మీరిచ్చటనుండి లేచిపోయినచో నేను హాయిగా నిద్రపోవుదును. మీ గుంపులవాళ్ళు చేరియున్న చోటులనెల్ల నెప్పుడును దొంగతనములును, బందిపోట్లును జరుగుచునే యుండును. మీరిచ్చటికి వచ్చినది మొదలు పొరుగూరినుండి యెవ్వరును మా హోటలునకు భోజనమునకు వచ్చుటయే లేదు ఏ త్రోవలో నెప్పుడు దొంగలు కొట్టుదురో యని యెవ్వరు నీయూరు వచ్చుటయే మానివైచినారు మీరిక్కడకు రానప్పుడు నా హోటలు ప్రతిదినమును మనుష్యులచే క్రిక్కిరిసి యుండెడిది. ఇప్పు డొక్కడైనను లేడు. మీమూలముననే నా రాబడి యంతయును జెడిపోయినది" అని ధిక్కరించెను.

అదియే మంచిసమయమనియెంచి యమరేంద్రు డాతనింగాంచి- "అయ్యా! మీ హోటలునకు వర్తకు డెవడైన భోజనమునకు వచ్చి యుండెనా?" అని ప్రశ్నించెను

హోటలు యజమాని యామాట కింకను ప్రత్యుత్తరము చెప్పకుండగనే లోచనుడు నవ్వుచు—"బాబూ! మీమనసులో నింకను మా కుంజ చెప్పిన మాటయే మెలగుచున్నది కాబోలును! ఎవ్వడోగాని యొక చిన్నవర్తకుడు మాడేరాలయొద్ద కేవియో కొన్ని వస్తువులను గొనవలయునని వచ్చినమాట నిజమే!" అనియెను.

ఆ మాటకు హోటలువాడు మండిపడి రోష తీవ్ర స్వరముతో- "ఎఱుగుదును—ఎఱుగుదును! వాడిక్కడకు గూడ వచ్చినాడు. ఎప్పుడును దేశములు తిరుగుటయే ఆతని పనియట! నేను మీయింట స్వయముగా వంట చేసికొని భోజనము చేయుదుననియు, వెడలిపోవు నప్పుడు రెండణాలు మీకద్దె క్రింద నిచ్చెదననియు నాతో బేర మాడినాడు. నే నెంతమాత్రము నంగీకరింపక యాతని దూరముగా దరిమి వైచితిని!" అనియెను.

లోచ—అందుచేతనే యాతడిచ్చటినుండి మా డేరాలయొద్దకు వచ్చినాడు.

హోట—ఔను! అటువంటివాడు మీగుంపులో జేరక మఱి ఏమి చేయును? వాని వాలకము చూచినప్పుడే నాకనుమానము కలిగినది.

లోచ—మాలో జేరుట యనగ నేమి బాబూ! ఆతడు మమ్ములను భయపెట్టి మాయొద్దనున్న వస్తువులను గొనవలయునని ప్రయత్నించినాడు. ఆ సంగతి చూచి నేనుకూడ నాతని నచ్చటనుండి బలవంతముగా గెంటివైచితిని.

అమరేంద్రుడు వారి సంభాషణము నాలకించుచు నేమియు మాటాడక యూరకుండెను. ఆ యిరువురి సంభాషణములోను బంది పోటు దొంగ సంగతి యేమైన బయటబడునేమో యని నిరీక్షించి

యుండెను. కాని యా యిరువురి మాటలలోను గూడ నా విషయ మేమియును రాలేదు. అప్పు డాతడు హోటలు యజమానిం గాంచి—"అయ్యా! ఈ నడుమ నీ ప్రాంతములయందు జరగిన యతి దారుణంబులగు దారిదోపిడులంగూర్చి మీ రేమైన వినియున్నారా?" అని ప్రశ్నించెను.

హోటలువాడు క్రోధకంపిత స్వరముతో—"వినకేమి? ఆ దుష్కృత్యము లన్నియు నీ గుంపులవాళ్ళ పనులే. వీళ్ళతో గూడ నొక వర్తకుడు తిరుగుచున్నట్లు వినియుంటిరిగదా!—దీనిని బట్టియైనను మీకు సత్యము బోధపడుటలేదా?" అనియెను.

అప్పుడు లోచనుడు మొగము చిట్లించుకొనుచు—"బాబూ! నిరుపేదలమగు మాకు దిక్కేమున్నది! మాకిచ్చట దల్లియా, తండ్రియా? ఎవ్వరేతప్పుచేసినను మామీదికే వచ్చును. దొంగ యనినను, దోపిడిగాండ్రనినను మేము చచ్చినట్లు పడి యూరకుండ వలసినదే—" అని పలుకుచు మెల్ల మెల్లగా నటనుండి వెడలిపోయెను.

అప్పు డమరేంద్రుడు హోటలువానిం జూచి—"అయ్యా! మీ రిప్పుడు చెప్పిన సంగతి యేమో నాకు సరిగా బోధపడలేదు" అనియెను.

హోటలువాడు విరక్త భావముతో—"అలాగా! ఇంత మాత్రము తెలిసికొనలేని మీవంటివారికి బోధపఱచునంతటి సామర్థ్యం నాకు లేదు" అనియెను.

అమ—అయ్యా! కోపపడవలదు. ఇంకొకసారి సెలవిచ్చినచో స్పష్టముగా దెలిసికొందును.

హోట—ఇందంతగా దెలియని ఏషయమేమి ప్రాయును లేదు. ఈ గుంపువాళ్ళు దారులుగొట్టి దోచుకొనుచుందురు. వీరు దోచుకొన్న నగల నన్నిటిని రహస్యముగా నా వర్తకున కిచ్చుచుందురు—వాడు వాని నన్నిటిని దీసికొని పెద్ద పెద్ద పట్టణములకుబోయి రహస్యముగా విక్రయించివైచుచుండును.

యమకేంద్రుడు నవ్వుచు—"అయ్యా! ఆ వర్తకుడు మీ హోటలులో దిని మీ కేమియు నియ్యలేదని కాబోలును మీ కాతనిపై నింతకోపము!" అనియెను.

ఆ మాటలువిని హోటలు యజమాని తన మొగమును మఱింత వికృతముగ జేసికొని—"అయ్యా! ఈ మంతులవాండ్రందఱును కేవలము సాధువులే యనుకొనుచున్నారా! వీరందఱును దొంగలే. దారులు గొట్టుటయే వీరిపని. ఈ సంగతి యందఱకును దెలిసినదే—" అనియెను.

అమ—అయ్యా! మీ మాట త్రోసివేయ దగినది కాదు. నిజమే కావచ్చును. కాని యా వర్తకు డిచ్చుటకు వచ్చిన దినమున మీ హోటలులోనికి మఱి యెవ్వరైన వచ్చియున్నారా!

హోట—ఆ! వచ్చియున్నాడు. ఆయన వచ్చుటచేతనే యీ దినమున వాడు నాకేమియు నియకుండ బోయినను నేనంతగా కోపగింపలేదు.

అమ—ఎందుచేత?

హోట—ఆ దినమున మంచి పెద్దమనుష్యు డొక డిచ్చటకు వచ్చియుండెను ఎంత మంచివాడనుకొన్నారు! అతని యాకార మతి సౌమ్యమైనది. అతని మాటలు కూడ నాకారమునకు దగినవే—అతడు నాహోటలులో నొక్కపూట భోజనముచేసి పూర్తిగా నొక్క రూపాయి నాకిచ్చినాడు. అంతటి సరసుడు నాకగపడలేదు.

అమ—ఆ దినమున వచ్చిన వర్తకుడా పెద్దమనుష్యుని గూర్చి మిమ్ముల నేమైన నడిగి యుండెనా!

హోట—లేదు. అట్టి తుచ్ఛున కంతటి పెద్దమనుష్యునితో బని యేమియుండును? ఆ దొంగముండకొడుకు కాదినమున నాప్రాణము విసిగించివైచినాడు. అతడు త్రాగుటకు మంచినీళ్ళు కావలయునని యడిగినాడు. నేనొక చెంబుతో నీరు తెచ్చియిచ్చితిని. ఈపాత్రములో

నీళ్లు జిడ్డుగానున్నవనియు, నిందులో మట్టియున్నదనియు, నిండేదియో పడిసెటనుమానముగా నున్నదనియు నిషేధించుట కారంభించినాడు. నేనీ పాత్రము కాదని యింకొక పాత్రతో నీరు తెప్పించి యిచ్చుచుంటిని. ఈ దకెట్లో దాహము త్రాగి యాతడు పోయినాడు. ఆ దినమున నా పెద్దమనష్యుడు నాకు దలపని తలంపుగా రూపాయ నిచ్చుటచే నా సంతోషములో నుంటినిగాని లేకున్నచో నప్పుడాతడు చేసిన పనికి నే నాతని దౌడలందు గవ్వలవలె రాలునట్లు రెండు మూడు లెంప కాయలు కొట్టియే యుందును. అదృష్టవశమున నప్పు డాతనికా యోగమెట్లో తప్పిపోయినది.

అమరేంద్రున కప్పు డెన్నియో సంగతులు తెలిసినట్లుగా నెంతో యుత్సాహము కలిగెను. అప్పుడాతడు తనలో—" ఆ వచ్చిన పెద్దమనుష్యుడే యా బందిపోటు దొంగయై యుండును. ఆ వర్తకుడు కూడ నాతనితో సంబంధించినవాడే—ఆ పెద్దమనుష్యుడు దాహ పాత్రమునందడుగుభాగమున నేవియో సంకేతాక్షరములను లిఖించి యుండవచ్చును. అట్లే కాకయున్నచో రెండవవాడగు నా వర్తకుడు దాహమని నెపము పెట్టి యన్నిపాత్రలను దెప్పించ వలసిన యావశ్యక మేముండును! ఈ నా యూహ నిజమైనను గాకపోయినను సరియేగాని యీ హోటలునందలి దాహపాత్రము నన్నిటి నొకసారి బాగుగ బరిశీలించి చూడవలయును" అని నిశ్చయించుకొనియెను.

తరువాత యథాసమయమున నమరేంద్రుడా యింటియందలి దాహపాత్రముల నన్నిటిని బాగుగ బరీక్షించుచుండెను. అందొక పాత్రమున కడుగుభాగమున బదనైన యినుప శలాకతో నేవియో యక్షరములు వ్రాయబడి యున్నట్లుగా నాతని కంటికి గపడియెను. అప్పుడాతడు పరమోత్సాహముతో నా యక్షరములను బరీక్షించెను. అందిట్లు వ్రాయబడి యుండెను—

" ఎండిపోయిన చెట్టు—కుడివైపున బది గజములు—ఎడమ వైపున నాలు గజములు—త్రిశూలము !—"

ప్రకరణము 8

ఆ పాత్రమున కడుగు భాగమున నీ విధముగా నతి గంభీర రహస్య పూర్ణంబులగు కొన్ని మాటలు వ్రాయబడి యుండుటం గాంచి అమరేంద్రుడు కేవలమును విస్మితుడై పోయెను. ఆ మాటలలో నేదియో యతి నిగూఢమగు రహస్య ముండితీరునని యాతడు నిశ్చయించుకొనియెను.

అమరేంద్రున కప్పు డెన్నియో యనుమానములు కలిగెను. ఆ పెద్దమనుష్యు డాకస్మికముగా నీ హోటలునకు భోజనమున కేల రావలయు? అంత గొప్పవా డిట్టి చిన్నహోటలులో భుజించునా? ఒక పూట భోజనము చేసినంత మాత్రమున నాతడీ హోటలువానికి రూపాయ నిచ్చుటయేమి?—అతడు వచ్చిన తరువాతనే ఆ వర్తకుడు కూడ నిచ్చుటకే వచ్చెను. వచ్చిన యాతడు దాహమని చెప్పి యొక పాత్రము కాదని నాటియొక పాత్ర నడుగుచు హోటలువానిని బేడించుట కాతనికి ముఖ్యోద్దేశ మేదియో యుండితీరవలయును. ఎవ్వరును నాతని గాంచి యనుమానింపకుండ నుండవలయునని యే తుదకాతడు హోటలువానితో జగడము పెట్టుకొని మంచులవాండ్ర గుంపులోనికి బోయియుండెను.

ఈ విషయము లన్నిటిని బట్టియు బాగుగ నాలోచింపగా మొట్టమొదట నీ హోటలునకు వచ్చిన ఆ పెద్దమనుష్యుడే ఈపాత్రము క్రింద నీసంకేతాక్షరములను వ్రాసియుండుననియు తరువాత వచ్చిన యా వర్తకుడే దేనికో నెపమున పాత్రముల నన్నిటిని పరికించి తుదకీ సంకేతాక్షరములను దెలిసికొని పోయి యుండుననియు దోచుచున్నది. ఆ యిరువురును నతి నిపుణముగ నిట్టి యేర్పాటు చేసికొని యుందురు, ఒకరి నొకరు చూచి మాటాడినచో నెవ్వరైన ననుమానింతురని యెంచి యీ విధముగా బరస్పరోద్దేశములను దెలిసికొనుటకు మంచి

మార్గ మేర్పఱచుకొన్నారు! ఆ వర్తకుఁడనేక ప్రదేశములకుఁబోయి యేమేమియో సరకులనుగొని యమ్ముకొనుచున్నట్లు నటించును. ఆ పెద్దమనుష్యుఁడు సత్పురుషునివలె నతి చమత్కారముగ నటించు చుండును. ఇక వీరియెడల నెవ్వనికైన ననుమానము కలుగుట కవకాశ మేమున్నది? ఎన్నివిధముల భావించినను నిశ్చయముగా నా పెద్ద మనుష్యుఁడు, వర్తకుఁడు, లోచనుఁడు ముగ్గురును గూడ నొక గుంపు లోనివారేయని తోచుచున్నది. కాని యత్యాలోచనీయగు నాబంది పోటు దొంగకును వీరికిని నెట్టి సంబంధమున్నదో తెలియుటలేదు. సంబంధమున్నదని స్థిరపఱచుకొనుటకు గూడ నింతవఱకెట్టి యాధారము నగపడుటలేదు. ఏమైనను నీ ముగ్గురును మాత్రము తప్పకుండ దొంగలేయని స్థిరపఱచుకొనుట కెట్టి సంశయము లేదు— ఆ పెద్దమనుష్యుఁడు స్వయముగా దొంగతనము చేసి యా దొంగ వస్తువుల నేప్రదేశమునందో పూడ్చియుంచి ఈ విధముగా హోటలు నకువచ్చి రొక్క పాత్రముపై సంకేతాక్షరములను వ్రాసి పోవు చుండును. తరువాత వర్తకుఁడువచ్చి యిట్లు ఆ సంకేతమును గ్రహించి పోవుచుండును. అనంతర మాతఁడా వస్తువులున్న చోటికిబోయి త్రవ్వి తీసికొని వడకిపోవుచుండును. ఆహా! ఇది ఎంత యద్భుతమైనపద్ధతి! దొంగలలో గూడ నెంత నైపుణ్యమున్నది! వీరికిల యీ బుద్ధిశక్తి యంతయును మంచికార్యములయందుపయోగపడినచో లోకమున కెంత యుపకారకరముగా నుండును!—ఈ సంకేత శబ్దములనుబట్టి చూడగా నెఁడిపోయిన చెట్టునకు గుడినైఋతి బదిగజముల దూరము నను, నడమనైఋతి యున్నదనియు నచ్చట నానవాలుగా త్రిశూలము పాతబడి యుండెననియు దెలియుజేసినట్లు తోచుచున్నది. ఇందుల కెంతమాత్రమును సందేహములేదు. ఒకసారి పోయి చూచినచో నన్ని సంగతులును స్పష్టముగా దెలియును" అని యమునేంద్రుఁడు స్థిరపఱచుకొనియెను.

తరువాత నాతడు హోటలు యజమానితో నీ విషయముం గూర్చి మాటాడకుండగనే యెండిపోయిన చెట్టేవైపున నున్నదో యని జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొన నారంభించెను అతడు తఱచుగా సాయంకాలమున బయటికి షికారు పోవుచునేయుండెను. కాని యట్టి శుష్క వృక్ష మెచ్చటనైన నాతని కంటబడినట్లు స్మృతికి రాలేదు

ఇక నూరక శ్రమపడి యాలోచించుటవలన లాభము లేదని యెంచి యమరేంద్రు డప్పుడు హోటలువాని యొద్దకుబోయి—“అయ్యా! ఈచుట్టుప్రక్కల నెక్కడనైన నెండిపోయిన చెట్టున్నదియా! నా స్నేహితుడు నాతో మాటలాడవలసిన పనియుండి యెండిపోయిన చెట్టుకడకు సాయంకాలమువచ్చి కలిసికొన వలయునని నాకు జాబు వ్రాసియున్నాడు కాని యా చెట్టెచ్చటనున్నదో మాత్రము వ్రాయ లేదు. అందుచే నాకేమార్గమును దోచకుండ నున్నది, అట్టి చెట్టును గూర్చి మీకేమైన దెలిసినచో జెప్పెదరా?” అని యడిగెను.

హోట—అదియేమి? మీకెప్పుడు నగపడనే లేదా! మన హోటలునకు నుత్తరము వైపుననున్న పొలము బయట నొక పురాతన ప్రకాండ భూరుహము శుష్కించిపోయి యున్నది—మీ స్నేహితుడు వ్రాసినది యా వృక్షమును గూర్చియే యైయుండును.

అమ—మీరు చెప్పినమాట నిజమే కావచ్చును. నేనచ్చటి కొకసారిపోయి చూచి వచ్చెదను.

అని చెప్పి యమరేంద్రు డప్పుడే యా హోటలు బయటికి బయలుదేఱి పోయెను. అప్పటికి సంధ్యాసమయ మగుటకు నెంతయో విలంబము లేదు అమరేంద్రుడు త్వరితముతో నడచి పోవుచుండెను. మందులవాండ్రింకను వెడలిపోలేదు. వారి డేరాలు దూరమునుండి యాతని కగపడుచుండెను. ఆ మందులవాండ్రా బయటికి దూర్పు భాగమున బుష్కరిణియొద్ద విడిసి యుండిరి. ఆ యెండు చెట్టాబయటికి బడమటివైపున నున్నదని హోటలు యజమాని చెప్పియుండెను. అమరేంద్రుడా దిక్కుగనే పోవుచుండెను.

ఇంతలో నాకస్మికముగ నాతని వెనుకవైపునుండి—"అయ్యా! అమరేంద్రబాబూ! మీరు క్షేమముగా నున్నారా?" అనుమాటలు వినబడియెను.

అమరేంద్రుడు దులికిపడి వెనుకకు దిరిగి చూచెను. అంతటి మధుర మోహన స్వరముతో బలుకరించినవారింకెవ్వరు? మందుల బాలికయగు కుంజయే—ఆ బాలికకు దన పేరెట్లు తెలిసినదో యని యమరేంద్రున కెంతయో విస్మయము కలిగెను. ఏవిధముచేనైన నా బాలిక నింకొకసారి దర్శించి యామెతో రహస్యముగా గొన్ని మాటలాడవలయునని యాతడిదివఱకే మనసులో నిశ్చయించుకొని యుండెను. ఈ విషయమున నాతని కంతగా శ్రమపడవలసిన యావశ్యకము లేకుండ బోయెను. నిర్జనముగు నత్యేకాంత ప్రదేశమునందు అదృష్టవశమున నామెయే స్వయముగా వచ్చి యాతని కన్నులయెదుట సాక్షాత్కరించెను. ఏమోకాని యమరేంద్రుని సకలాంగకములును బులకించిపోయెను, అతని హృదయ మతివేగముగ జలింప నారంభించెను. ఆ నిర్జన ప్రదేశమునం దామెతో మాటలాడుట కాతనికి సంకోచము కలిగెను. కార్యార్థియగు నాతడప్పుడు మృదుస్వరముతో— "నీవు నానామము నేవిధముగా దెలిసికొనగలిగితివి?" అని ప్రశ్నించెను.

అతనితో మాటలాడుట కామె కెట్టి సంకోచమును లేకపోయెను. అప్పుడామె వసంత వనవిహాంగముంబోలి కలస్వనముతో—"నేను మిమ్ములను బాగుగా నెఱుంగుదును, మా లోచనకు కూడ మీ సంగతులు పూర్తిగా దెలియును. మేము మాసరకులను దీసికొని యమ్ముకొనుటకు బట్టణములోనికి బోవునప్పుడు నేను మిమ్ములను జాలసారులు చూచియుంటిని" అనియెను.

అమ—అలాగా! అట్లయినచో మీలోచనకు కూడ నన్ను బాగుగ నెఱింగియుండు ననికొనియెదను. నేనెట్టివాడనో కూడ నాతనికి దెలియుననియే తోచుచున్నది, ఔనా!

కుంజ—ఔను. ఆ బందిపోటు దొంగను బట్టుకొనవలయునని మీరు విశ్వప్రయత్నము చేయుచున్నారని కూడ నాతనికి దెలియును.

అమ—అతనికి సంగతులన్నియు దెలిసికొనుట యెందులకు? సరేకాని—ఆ బందిపోటు దొంగతో మీ లోచనునకు సంబంధ మేమైన నున్నదా?

కుంజ—లేదు—నాకా సంగతులేమియును దెలియవు. తెలియుట కవకాశమును లేదు.

అమ—పోనిమ్ము. నీవాదినమున పత్రకునిం గూర్చి యేమో చెప్పితివే—అతని విషయమున నీకేమైన దెలియునా?

కుంజ—అతడొకసారి మాడేరాల యొద్దకు వచ్చినాడు. క్రమముగా నేమోకాని మాలోచనునకు నాతనికిని జూచుచుండగనే జగడము పెరిగపోయినది. అప్పుడని లోచను డాతని బలవంతముగా నటనుండి తరిమివైచెను.

కుంజ చెప్పిన మాటలయం దమరేంద్రున కంతగా విశ్వాసము కలుగకపోయెను ఆమెతో నిక నీవిషయమున నధికముగా ప్రస్తావింప గూడదనికూడ నాతనికి దోచెను. కాని యా బాలికతో నెట్లయిన మాటాడవలయునని యాతనికి గుతూహలముగా నుండెను. అప్పుడు కుంజ యమరేంద్రుని సందేహ భావమును గ్రహించి దృఢస్వరముతో— "అయ్యా! నేను చెప్పినదానిలో నెంతమాత్ర మసత్య మనుమాట లేదు. నేనిప్పుడు మీదర్శనము చేయవలయునను నుద్దేశముతో నే బయలుదేఱి వచ్చితిని. మీరీత్రోవను బోవుచుండగా దూరమునుండి చూచి నేనిచ్చటకు బరుగెత్తుకొని వచ్చియుంటిని" అనియెను.

అమ—ప్రయోజనమేమి? నాతో మాటలాడవలసిన పని యేమైన నున్నదా యేమి?

కుంజ—నేను మిమ్ములను జూడవలయునను కుతూహలముతో నెంతయో శ్రమపడి మాడేరానుండి యతిరహస్యముగా బయలుదేఱి రెండవకంటివారి కగపడకుండ నేకాంతముగా నిటకు వచ్చితిని.

అమ—ఇంత యాత్రమునకు వచ్చుటకు గారణమేమి? అచ్చట నేమిజరగినది?

కుంజ—అచ్చట జరగిన దేదియును లేదు—కాని మీరు మాత్ర మిప్పుడిచ్చట నెంతమాత్రము నుండవలదు. ఉన్నచో మహా విపత్తున బడిపోవుదురు.

అమ—నాకు మహా విపత్తు కలుగునా? అద్భుతముగ నున్నదే! ఎందుచేత?

కుంజ—ఎందుచేతనా? మీరాబందిపోటు దొంగను బట్టుకొన వలయునని ప్రయత్నము చేయుచుండుటచే మాలోచనునకు మీపై నతిదారుణమగు క్రోధముతో నున్నాడు. అతని దృష్టియంతయు నిప్పుడును మీమీదనే యున్నది. అయ్యా! ఎట్లయిన మీరీ ప్రయత్నమును మానుకొని పట్టణములోనికి బోయి సుఖముగా నుండుడు!

ఇదివఱకే బలపడియున్న యమరేంద్రుని యనుమానము ఈ మాటలవలన మఱింత ఘనీభవించిపోయెను. అప్పుడాతడు మృదుస్వరముతో—"కుంజా! లోచనునకు నిశ్చయముగా నీ దారికోపిడి గాండ్రతో సంబంధమున్నదని నాకు దోచుచున్నది. నిజమేనా?" అని ప్రశ్నించెను.

అప్పుడు కుంజ తన సుందర వదన మండలమును వంచుకొని మెల్లగా—"ఆ సంగతి నా కేమియును దెలియదు—ఏమైననేమి? మీరు మాత్రము శీఘ్రముగా నింటికి బయలుదేఱిపొండు. ఇక నిచ్చట నొక నిమిషమైనను నిలువవలదు" అనియెను.

అమ—మీరందఱు నీ దినముననే యిటనుండి బయలుదేఱి పోయెదరటగాదా?

కుంజ—అవును ఈ రాత్రియే మేమిటనుండి మఱియొక చోటికి బోయెదము.

అమ—ఆమాట నిజమేగదా? అట్లయినచో నిక నాకు భయ మేముండును?

అప్పుడు కుంజ తన మనోహర ముఖ కమలము నమరేంద్రుని చెవిచెంతనుంచి గద్గద స్వరముతో—"మాలోచనుడు మిమ్ముల నెట్లయిన జంపివైవవలయునని ప్రయత్నించుచున్నాడు" అని చెప్పెను.

ఆ మాటవిని యమరేంద్రుడు దదరిపడి యా బాలికామణి వదన మండలము వంక దదేక దృష్టితో జూడ నారంభించెను. అప్పుడు కుంజ యతి మృదుల స్వరముతో—"బయలుదేరుడు—వెనుకకు దిరిగి వెంటనే యింటికిబొండు—ఇక నిచ్చట నుండవలదు!" అనియెను.

ఇట్లు చెప్పుచు నా సుందరీమణి యా ప్రదేశమునుండి యతి శీఘ్రగమనముతో బయలుదేరి నిమిషములో నదృశ్యురాలై పోయెను. అమరేంద్రుడు గూడ తుమ్మ మహీరుహమున్న దిక్కు ననుసరించి పోయెను.

కొలదిసేపటిలోనే యాతడా యెండుచెట్టును సమీపించెను. తోడనే యాతడు దానికి గుడివైపున బదిగజముల మేరవఱకును జాగరూకతతో బరిశీలించిచూచెను. అచ్చట నేలపై నొక త్రిశూలము పాతిబడియుండెను. అమరేంద్రుడు హోటలునుండి బయలుదేరు నప్పుడే యొక బలమైన కత్తిని జేబులో వైచుకొని తెచ్చియుండెను. ఆతడా చెట్టుచెంత దలవంచుకొని కూర్చుండి యా కత్తితో నేలను ద్రవ్వుట కారంభించెను. అట్లొక మూరెడులోతు త్రవ్వునప్పటికి కత్తికొక యినుపరేకుపెట్టె తగిలినట్లు చప్పుడు వినవచ్చెను. అప్పు డాతడు వ్యగ్రభావముతో ద్రవ్వినమట్టి నిటు నటు నొత్తిగించి లోపల నున్న యా పెట్టెను బైకిదీసెను. అది తాళము వైవబడియుండెను. నేర్పరియగు నమరేంద్రు డప్పుడు తన కత్తితో నా పెట్టెను నిమిషములో దెఱచివైచెను. చూడగా నందు కొన్ని సువర్ణాలంకారములుండెను. విలువగల యలంకారముల నిదివఱకే యెవ్వరో తీసికొని పోయినట్లాతని కనుమానము కలిగెను. ఆత డాశ్చర్యముతో వానిని దిలకించుచుండెను.

ఇంతలో నాకస్మికముగా నాతని మస్తకముపై దారుణ దండఘాతమయ్యెను. ఆదెబ్బతో నాతనికి నలుదెసలను గాఢాంధకారమైపోయెను. తరువాత నాతనికి స్మృతియే లేకుండబోయెను.

ప్రకరణము 9

అతనికి మరల స్మృతి కలుగునప్పటికి దలపై బలముగ దగిలిన దెబ్బవలనం గలిగిన వేదన యనుభవ గోచరము కాజొచ్చెను. అతను కన్నులువిచ్చి చూచునప్పటి కాకాశమున జంద్రుడు వెలుంగుచుండెను. కాని యందందు మేఘము లావరించుకొని యుండుటచే వెన్నెల యంత ప్రకాశకరముగా లేదు. అతని చెంత నప్పుడొక యువతీమణి కూర్చుండి యుపచారములు చేయుచున్న టాతడు గ్రహింప గలిగెను. ఆ గ్రుడ్డి వెన్నెల వెలుగులో నాతడామె నానవాలు పట్ట గలిగెను. ఆమె యెవ్వరు? మంగాల బాలికయగు మన కుంజయే.

అప్పుడమరేంద్రుడు శ్రమపడి మాటలాడుట కెలుగు దెచ్చుకొని హీనస్వరముతో—"నేనిప్పు డెచ్చట నున్నాను? నేను దీసిన యా పెట్టె—" అనునంతలోనే కుంజ యాతని నిక మాటాడనీయక స్నేహప్రపూర్ణంబగు మధుర స్వరముతో—"ఊరకుండుము. ఏమియును మాటలాడవలదు. మాటాడినచో మీ కాయాసము కలుగును. మీ రచ్చటనే యున్నారు" అనియెను.

అనంతరము కుంజ యేదియో వనమూలికను దెచ్చి రసముతీసి యమరేంద్రునిచే సేవింపజేసెను. ఆ యౌషధ ప్రభావముచే నాతని కొక్క నిమిషములో జాలవఱ కాయాసము తగ్గిపోయెను. అప్పు డమరేంద్రునకు దానా చెట్టుక్రింద త్రవ్విన యా వస్తువుల పెట్టెను దీయుచుండగా వెనుకనుండి యెవ్వరో వచ్చి తన తలపై గఱ్ఱతో బలవంతముగ మోదినట్లు స్మృతిలోనికి వచ్చెను. అప్పుడమరేంద్రుడు కుంజం గాంచి—"ఇట్లు నాతలపై దండాఘాతము చేసినవారెవ్వరో నీకేమైన దెలియునా?" అని ప్రశ్నించెను.

కుంజ మెల్లమెల్లగా—"నేను మీతో ముందుగనే చెప్పితిని గాదా? కాని మీరు నామాట లెక్కచేయలేదు. మిమ్మిట్లు గొట్టినవాడింకెవ్వడు? లోచనుడే!" అనియెను.

అప్పు డమరేంద్రుడు వ్యగ్రభావముతో—“ అలాగా ? ఆ పెట్టె— ఆ వస్తువులు ” అని పలుకుచు ఇటూలున లేచి యా పెట్టెకొరకై యి వెదక నారంభించెను. ఏమున్నది ? ఆ పెట్టె యెచ్చటను గనపడ లేదు. తన్నెవ్వడిట్లు కొట్టెనో యాతడే యా నగలపెట్టె నెత్తికొని పోయి యుండునని అతఁడు భావించుకొనియెను. అతని మనసు చెదరిపోయెను. సర్వస్వముం గోల్పోయినవానివలె నాతఁడు వ్యాకులపడుచుండెను.

అప్పు డాతని యవస్థ గాంచి కుంజ మృదుల స్వరముతో— “ మీరెంతమాత్రమును మనసు చెదరగొట్టుకొనవలదు. మీ కాయాస మెక్కుడై పోవును. నే నిప్పుడు మీ తలపై గాయమునకు కట్టుకట్టవలసి యున్నది ” అనియెను.

అమరేంద్రు డిక నేమియును మాటలాడ లేదు. నిపుణమతి యగు కుంజ యప్పు డతి ప్రయత్నముతో నేమేమియో మందులు వైచి అతని తలకు కట్టుకట్టెను. ఆ గాయమునుండి యెంతమాత్రమును రక్తము స్రవింపకుండునట్లామె యిదివఱకే యేదో మందు వైచియుండెను. మంగలవాళ్ళ పిల్లకు మందుల కేమికొదవ ? ఆమె యిప్పుడు మరల నమరేంద్రునిచే నింకొక యౌషధమును సేవింపజేసెను.

తరువాత నా బాలికామణి జాగ్రత్తగా బట్టుకొని యాతని నా చెట్టుమొదట కూర్చుండజేసి యాతని పార్శ్వమున దానును కూర్చుండి యుపచారములు చేయుచుండెను. అతి గంభీరమగు నా రాత్రిసమయమున— నిర్జనంబును, నతి విశాలంబునువగు బహిరంగ క్షేత్రమధ్యమున— శుష్కించియున్న యా మహా మహీరుహము చెంగట నొంటిగానున్న యమరేంద్రుడును, నాతని పార్శ్వమున సుందరీమణియు, నపరిచితయగు నొక యువతీమణియును కూర్చుండి యుండిరి. అప్పుడా యిరువురకును చుట్టుప్రక్కల నొక మైలుదూరము లోపల మానవ సంచారమను మాటయే లేకయుండెను. ఇట్టి యవస్థ యెవ్వరికైన నెప్పుడైన దటస్థించి యుండునా యని యమరేంద్రుడు

భావించుకొనుచుండెను. కుంజ నిస్సంశయముగా నాతని చెంత గూర్చుండి యుపచారములు చేయుచుండెను. ఆమె హృదయమునం దెట్టి సంకోచమును గలుగుటయే లేదు. అప్పటికింకను నరేంద్రున కెంతయో వయసు వచ్చియుండలేదు. అప్పుడే యభినవ యౌవనము తలసూపుచుండెను. ఆ కారణముచే నాతని హృదయ మప్పుడు తన యంతట దానికే కుంజ కటాక్షములకు సంపూర్ణముగా వశీభూతమై పోయెను.

సదేశ హృదయుడగు నరేంద్రునకప్పుడు బాహ్యజ్ఞానము లేకుండబోయెను. ఆ కష్టస్థితిలో గూడ నాతడొక యనిర్వాచ్యమగు నానందమున నిమగ్నుడై పోయెను. అట్లు కొంతసేపైన తరువాత నాకస్మికముగా నాతడు తెలివి తెచ్చుకొని కుంజవంక దిలకించి ప్రేమము ననుసరించి—"కుంజా! నీవప్పుడే ఇంటికి బోయితివిగదా— ఇంతలో మరల నిచ్చటి కేవిధముగా వచ్చితివి?" అని ప్రశ్నించెను.

సరళ హృదయురాలగు కుంజ యత్యంత సంతోషముతో— "అప్పుడు నేను మీయొద్దనుండి బయలుదేరి మా తావునకు బోయితిని. అచ్చట దేనిలో లోచను డగుపడలేదు. అందుచే నాకనుమానము కలిగినది నాకా నిశ్చయముగా మిమ్ము నాతండ్రియే యనుసంధానము చేయుచు బోయియుండుననిసి నాకు తోచినది. ఇక నొక నిమిషమైన నేనచ్చట నుండజాలక పోయితిని. ఎవ్వరితోను జెప్పకుండ నతి కష్టముతో బరుగెత్తుకొని మరల నిచ్చటికి వచ్చివైచితిని. వచ్చి చూచునప్పటికి మీరు తెలివితప్పి నేలపై బడియుంటిరి. నాగుండె గుభిల్లుమనిపోయెను. అనుకొనినంత పనియును జరిగినదని నేను చాల భయపడి పోయితిని. అప్పుడు నేను యుక్తసమయమునకువచ్చి మీగాయమునుండి రక్తము స్రవింపకుండ మందు వైచియే యుండక పోయినచో మీరీవిధముగా జీవించి నాతో మాటలాడుటయే యసంభవమై యుండును" అనియెను.

అప్పు డమరేంద్రుడు కృతజ్ఞతా సూచకముగను, ప్రేమ పూర్వకముగను నా సుందరీమణి చేయిపట్టుకొని యానందోత్సాహ పూర్ణమగు స్వరముతో—"కుంజా! నీవు నా ప్రాణములను నిలిపి నన్ను రక్షించితివి. నేను మీ ఋణము నెట్లు తీర్చుకొనగలను? దయార్ద్రహృదయవగు నీ యవ్యాజ కారుణ్యము నెంతని కొనియాడ గలను!" అనియెను.

కుంజ ఆ మాటలను వినిపించుకొనకుండగనే—"మాలోచనుడు మీరు బయలుదేరిన సంగతి కనుపెట్టి మీకగపడకుండ మీ వెన్నంటియే వచ్చియుండె ననుకొందును. అతడు మిమ్ముల నెట్లయిన గడతేర్ప వలయునని నిశ్చయించుకొని యున్నట్లు నేను స్పష్టముగా నెరుంగుదును" అనియెను.

అమ—అలాగా? నే నీ చెట్టుక్రింద ద్రవ్వి తీసిన యా వస్తువుల పెట్టె ఏమైపోయినది?

కుంజ—ఏమో? నాకెట్లు తెలియును? యిచ్చట నట్టి పెట్టె యేదియు నగపడుటలేదు.

అమ—ఆ పెట్టె నా దొంగ ముందుగనే తీసికొని పోయి యుండును. అందుల కెంతమాత్రమును సందేహములేదు.

కుంజ—అది ఎట్లు పోయినదో యెవ్వరు చెప్పగలరు? అప్పుడే చాల రాత్రియైపోయినది. ఈ రాత్రి మా ప్రయాణముకూడను— నే నగపడకుండుటచే మావాళ్ళందఱును నాకొఱకు వెదకుకొను చుందురు. ఇక నాలస్యమేల? లెండు! నేను మీతోకూడవచ్చి మిమ్ములను మీ హోటలు నొద్దకు జేర్చి మీరు నిరపాయముగా నుండుటగాంచి తరువాత నేను మాగుంపులోనికి బోయెదను.

అమరేంద్రుడు కుంజ మాటకు దన యంగీకారమును సూచించెను. అప్పుడు కుంజ యాతనిని నెమ్మదిగా లేవదీసి యతి భద్రముగా నాతని దక్షిణ హస్తమును దన భుజముపై జేర్చుకొని

యూతని భారమంతయు దనపై నానుకొని హోటలు వైపునకు మెల్ల మెల్లగా నడపించి తీసికొనిపోయెను. ఆహా! ఈశ్వరవిలాసము! ఆ సమయమున కుంజయే వచ్చి ప్రతిక్రియ చేయకున్నచో నవనవ యౌవనుండగు నమరేంద్రుని బ్రతుకేమి కావలసినది? అమరేంద్రుం నకు దీర్ఘాయుష్యమున్నది. కాకున్నచో నట్టిసంబంధమును లేకుండ వచ్చి ప్రాణోత్క్రమణ సమయమున నాతని కుపచారములు చేయుట యెట్లు తటస్థించును!

అట్లు కుంజ యూతని మెల్లగా నడపించుకొని పోవుచుండగా మార్గమధ్యమునందే యమరేంద్రు డామెం గాంచి—"కుంజా! నీ దయార్ద్ర హృదయమును, నీ సుగుణగణంబులును, నీ స్వరూప సంభాషణములును విమర్శించి చూడగా నీవు మందులదానవు కావని నాకు దోచుచున్నది" అనియెను.

కుంజ—నాకేమి! నా తండ్రిమాత్ర మొకవర్తకుడు—నేనిప్పుడు నిజముగా మందులదాననే.

అమ—ఏమోకాని నా హృదయముమాత్ర మట్లు విశ్వసింప కున్నది. దానికేమి—నీకీ మందులవాండ్ర గుంపులో నుండుట సుఖముగానే యున్నదా?

కుంజ—ఎవ్వరికైన నిట్లుండుట యెట్లైన సుఖముగా నుండునా? మాతండ్రి నన్నెంతో గారాబముతో బెంచుకొను చుండెడివాడు. ఏమి చేయుదును! ఎవ్వరికిని గోవృత్తికైనను నాకు దగిన యాశ్రయ మేమున్నది? ఈశ్వరుడు నన్నిట్లు మందులదాననై యుండుటకే సృజించెను గాబోలును!

అమరేంద్రుని గుండె జల్లుమనియెను. ఆతని హృదయ మంతయును కరుణారస తరంగితమైపోయెను. అప్పుడాతడు సుస్నిగ్ధ విలోచనములతో నామె సుందర వదనమును దిలకించుచు—"ఎవ్వడైన నొక పెద్దమనుష్యుడు తన యింట నిన్నుంచి పోషింప దలంచినచో నీ వంగీకరించి యచ్చట నుండెదవా?" అని యడిగెను.

కుంజ—ఉండ కేమి! నీచజాతినగు నిట్టి నన్ను దమయింట నుంచుకొనుట కెవ్వ రంగీకరించుదురు?

అమ— ఒక వేళ నంగీకరించు ననుకొందము. నీవట్లుండెదవా? నిజము చెప్పుము?

కుంజ యించుక సేపేమో యాలోచించుకొని—"నేనట్లు వచ్చియుండుట కవకాశము కలుగదనుకొనెదను" అనియెను.

అమ—కారణమేమి?

కుంజ—ఎందుచేతనో నేను చెప్పజాలను. వచ్చుటకు వీలుండదని తోచుచున్నది.

అమ—కుంజా! అట్లయినచో నీ వా దొంగల గుంపును విడిచి రాజాలవా?

కుంజ—వారు దుండగులును దొంగలే యనిమాత్రము నేను చెప్పజాలను. వారందఱు నిప్పటికి కూడ నన్ను సుఖముగా బోషించుచున్నారు. నాకు గావలసిన వస్తువులను దెచ్చి యిచ్చుచున్నారు. కృతఘ్నురాలనై నేను వారి నేమియు ననజాలను.

అమ—ఇంతటి గుణవతివగు బాలికకు నిట్టివారితో సంపర్కం మంచిది కాదు నీ వింతమాత్రము నా గుంపులో నుండవలదు కుంజా!

కుంజ—ఇదిగో! మీ హోటలు గుమ్మము నొద్దకు వచ్చితిమి. ఇక మీరు లోనికిబొండు. చాల రాత్రియైనది. నేనుకూడ నాడేరాల యొద్దకు బోయెదను.

అని చెప్పుచు నా బాలిక యమరేంద్రుని భుజముపైనుండి తన చేతిని వదల్చుకొనియెను. అమరేంద్రుడును నామె భుజముపై నున్న తన హస్తమును దీసికొనియెను. తోడనే కుంజ కురంగ శాబకముం బోలి యొక్క పరుగున దమవారున్న దిక్కుగా వెడలిపోయెను. అమరేంద్రు డతికష్టముతో మెల్లగా నడచి హోటలు గుమ్మము నొద్దకుబోయి తలుపు కొట్టెను. అంతలో మరల నాతని కాయాసముచే దల తిరుగ నారంభించెను. అందుచే నాతడు నిలిచినచోటనే కూలబడి పోయెను. తరువాత నేమిజరగినదో ఆతనికి స్మృతియే లేకుండబోయెను.

ప్రకరణము 10

అమరేంద్రునకు స్మృతి కలుగునప్పటికి దానెప్పటివలె నీలరతనబాబు మందిరమున దన పడకగదిలో శయనించియున్నట్లు తెలిసికొని యాతడు మిగుల విస్మితుడై పోయెను. నీలరతనబాబాతని మంచము సమీపమున నిలబడియుండెను. ఆగని గృహవైద్యుడగు డాక్టరుబాబు మంచముపై గూర్చుండి యమరేంద్రుని చేయి పట్టుకొని నాడిని బరీక్షించుచు—"అమరబాబూ! నీకిప్పుడించుక తెలివి కలిగినది. ఇంక నేమియును భయములేదు. ఒక వారము దినములలో నీకు సంపూర్ణముగ నారోగ్యము కలుగును" అనియెను.

అమ—ఎంత త్వరలో నారోగ్యము కలిగిన నంత మంచిది నేను ముఖ్యముగా జేయవలసిన కార్యము లెన్నియో యున్నవి.

డాక్టరు మందహాసము చేయుచు—"ఇప్పుడు నీ నానావిషయములను గూర్చి యెట్టి యాలోచనలను బెట్టుకొనవలదు విశేషముగా నెవ్వరితోడను మాటలాడవలదు. స్వస్థచిత్తముతో బాగుగ విశ్రమించి యుండుము. ఇక నేను పోయెదను" అనియెను.

డాక్టరు చెప్పినట్లుగా నమరేంద్రునకు వారము దినములలోనే ఆరోగ్యము కలిగెను బాగుగా లేచి నుసలుటకు బండ్రెండు దినములు పట్టెను. ఈ పండ్రెండు దినములలోనను నాతడా ద్రోహి సంగతిని గూర్చియే యనేక విధముల నాలోచించుచుండెను. ఆ యాలోచనలే కాక కుంజను గూర్చి కూడ నాతని హృదయమునందనేక భావములు తోచుచుండెను. ఆమె సరళస్వభావయును, సాధుశీలయు, శాంతిరత్నమును నాతని కాఠిన్యముం గూల్చుచుండెను. ఆ రమణీయ వదన చంద్రమండలమును, నా సుందర మందహాస చంద్రికలును నాతని కన్నుల గట్టినట్లగపడుచుండెను. ఆ ప్రేమమయ మధుర భాషణములింకను నాతని చెవుల బ్రతిధ్వనించుచున్నట్లే యుండెను. ఆ బాలికామణి విశాల తరళ నయనములనుండి వెలువడిన విస్నిగ్ధ కటాక్ష మాలిక

లాతని సుస్నిగ్ధ హృదయ క్షేత్రము నింకను నానంద పులకితముగ
జేయుచునే యుండెను. అతని సర్వాంతఃకరణములు నా సుందరీమణి
రూపగుణ విలాసములయందే విలీనములై యుండెను. అమరేంద్రుడు
ప్రథమావలోకన సమయమునందే యామెను మనఃపూర్వకముగ
ప్రేమించి యుండెను.

ఇందాశ్చర్యపడవలసిన విషయమేమున్నది? యమరేంద్రు
డభినవ నవయౌవనోద్భాసితుడగు సుందర సుకుమార శరీరుడు కుంజ
కొంచె కోయిల గుంపులోనున్నదైనను వయోరూపగుణ విశేషంబులచే
నాగరిక సుందరీమణులనుమించి వన్నెయెక్కు వరవర్ణినియై యుండెను.
ఇంతియుగాక యామె యతని విపత్సమయమున నమరేంద్రుని
ప్రాణములను నిలిపి రక్షించి యుండెను. అమరేంద్రుడిక తన జీవిత
కాలములో ప్రాణదాయినియగు నా బాలికా రత్నమును మఱువ
గలడా? ఎట్లయిన ప్రయత్నించి ఆమె నింకొకసారి చూడవలయునని
యాతడత్యుత్సాహములో నుండెను. మఱియును పాషండుడగు
నాలోచనున కెట్లయినను దగిన శాస్తి చేయవలయుననికూడ నమ
రేంద్రుడు తనలో ప్రతిజ్ఞ చేసికొనియెను.

అమరేంద్రునకు స్వస్థత కలిగిన తరువాత నాతడు నీలరతన
బాబుంగాంచి—"నేను హోటలునుండి మరల నిచ్చటికెట్లు
వచ్చితిని? ఎవ్వరు తీసికొని వచ్చినారు?" అని యడిగెను.

నీల—నిన్నా రాత్రి హోటలు గుమ్మము నొద్ద స్మృతితప్పి పడి
యుంటివట! అప్పుడొక మందల బాలికవచ్చి హోటలు యజమానుని
పిలిచి నిశ్చేష్టుడవై పడియున్న నిన్నాతని కొప్పగించి—'యీతని
నెట్లులైన వెంటనే నీలరతనబాబు ఇంటికి బంపవలసినద'ని చెప్పి
పోయినదట! తన హోటలులో నున్నసమయమున నీకట్టి కష్టము
సంఘటించినందులకు హోటలు యజమాని చాల విచారించి ఆరాత్రియే
నిన్నిచ్చటికి బంపివైచినాడు. ఆ రాత్రి యా బాలికవచ్చి యట్లు

చెప్పుకున్నచో నీవప్పుడే మరణించి యుందువనికూడ నాతడే చెప్పినాడు. అప్పుడా బాలిక నీకొక మందుకూడ నిచ్చిపోయినదట! పాపమా హోటలు యజమాని తఱచుగా నీ క్షేమసమాచారమును దెలిసికొనుచునే యున్నాడు.

ఈ సంగతి యంతయును విని యమరేంద్రుడు కుంజకు దన యందుగల యవ్యాజప్రేమకు దగిన ప్రతిఫల మేమి యొసంగగలనని మిగుల దహతహ పడదొడంగెను. ప్రాణదానముచేసిన యామె కేమియొసంగి ఋణవిమోచనము చేసికొనగలడు? ఒకవంక దొంగను బట్టుకొనవలయుననియు, మఱియొకవంక గుంజ నింకొకసారి దర్శింప వలయుననియు నాతని హృదయ మావేగ పడుచుండెను.

అమరేంద్రునకు సంపూర్ణముగ నారోగ్యము కలిగినది. ఆత డొకనాడు హోటలునకుబోయి యజమానింగాంచి తన కృతజ్ఞతను దెలియజేసెను. ఆతడును నమరేంద్రునింగాంచి మిగుల సంతోషించెను. వారిరువురును గొంతసేపుత్సాహముతో ననేక విషయములనుగూర్చి మాటలాడు కొనుచుండిరి. అప్పు డమరేంద్రుడు—"అయ్యా! ఆ దినమున హోటలునకు వచ్చిన వర్తకుని పోలికంగూర్చి మీ రేమైన జెప్పగలరా?" అని ప్రశ్నించెను.

హోటలు యజమాని యతని రూపముం గూర్చియు, నవయవ ములం గూర్చియు, రంగును గూర్చియు నేమేమో చెప్పెను గాని యంతమాత్రమున దెలిసికొనుట కవకాశ మేమియును లేకపోయెను. ఆతడు బాగుగ జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొని—"ఆతని మెడమ కనుబొమ మీద నొక గాయపుమచ్చ యున్నది" అని చెప్పెను.

ఆ మాటవిని యమరేంద్రుడు సముత్సాహముతో—"సరే, ఈసారి యాతని నానవాలు పట్టుటకొక యాధారము దొరకినది!" అని చెప్పి యాతనియొద్ద సెలవు గైకొని తిరిగి యింటికి వచ్చివైచెను.

ఆ దినము నుండియే యమరేంద్రుడు తన కార్యసాధనమునకై ప్రయత్నము చేయుట కారంభించెను. ఆతని కార్యమేమున్నది?

దొంగను బట్టుకొనుట—కుంజను మరల గలసికొనుట—ఈ రెండే కార్యములు. ప్రాణములున్నను వినియోగించి తీర్పవలసిన ముఖ్య కార్యము లాతనికి రెండే—మందులవాండ్ర గుంపిచ్చటనుండి కలకత్తా వైపునకు బోయియుండెనని యాతనికి నిశ్చయముగా దెలియవచ్చెను. తాను గలకత్తాకు బోయినచో కుంజను దర్శింపవచ్చునని యాతడు భావించుకొనియెను. దొంగవస్తువుల యమ్మకమేమైన జరుగుచుండెనేమో కనుపెట్టవలయునని యెంచి ఫతేఆలీసాహేబిదివఱకే కలకత్తాకు బోయియుండెను. అమరేంద్రునకిప్పు డాతని గలసికొనుట కూడ నావశ్యకమై యుండెను. తానింతవఱకు గ్రహించిన విషయము లన్నియు నాతనికి దెలుపవలయును గాదా? ఇరువురును గలసి ప్రయత్నించినచో శీఘ్రముగా దొంగను బట్టుకొనుటకు సులువుగా నుండును. అమరేంద్రుడీ సంగతు లన్నియును బాగుగ నాలోచించుకొనియే కలకత్తాకు బోవుటకు నిశ్చయించుకొని నీలరతనబాబునొద్ద సెలవు గైకొని మరునాడే ప్రయాణమయ్యెను.

ప్రకరణము 11

అమరేంద్రునకు మూర్షిదాబాదు నగరమునందు నీలరతనబాబు వలెనే కలకత్తా పట్టణమునందుగూడ నమూల్యబాబను నొక యాత్మబంధువుండెను. ఆతడు విశేషముగ క్రయవిక్రయ వ్యాపారము చేయుచుండెను. ఆతనియొద్ద గావలసినంత సొమ్ముండెను. అమరేంద్రుడు కలకత్తాకుబోయి యమూల్యబాబు గృహమునందే బసచేసి యుండవలయునని నిశ్చయించుకొనియెను. యాతడు బయలుదేఱుటకు ముందుగనే యిక్కడ జరిగిన యెల్లసంగతులను గూర్చియు దాను గ్రహింపగలిగిన ఎల్లవిషయములను గూర్చియు సవిస్తరముగా ఫతేఆలీ సాహేబున కొక యుత్తరమును వ్రాసి పంపియుండెను. అందు దాను కలకత్తాకు బయలుదేఱి వచ్చుచున్న సంగతిని గూడ దెలియజేసెను.

అమరేంద్రుడు యథాసమయమునకు గలకత్తాకుబోయి యమునాల్యబాబునింట ప్రవేశించెను. చాలకాలమునకు దన యింటికి వచ్చిన యమరేంద్రునిం గాంచి యమునాల్యబాబు పరమానంద భరితుడయ్యెను. సోదర సమానులగు వా యిరువురకు నా దిన మొక పండుగ దినమువలె నుండెను.

భోజనమైనతరువాత నమరేంద్రుడు ఫతేఅలీని జూచి మాటాడ వలయునను నుద్దేశముతో నాతని నివాసమునకు బోయెను. ఫతేఅలీ యతనిం గాంచి సమాదర భావముతో దన చెంత గూర్చుండ జేసికొని యటనున్న వారందఱితోడను గావలసిన మాటలాడి క్రమక్రమముగా నందఱను బంపివైచి హర్షోత్సాహ సూచక స్వరముతో—"అమరబాబూ! నీ వీ విషయమున విశేషముగా శ్రమపడి చాలవఱకు ముఖ్య విషయములను గ్రహింపగలిగితివి కాని నీ కీప్రయత్నములో మహాపాయము గలిగినది" అనియెను.

అమరేంద్రుడు నవ్వుచు—"నా కా రాత్రి తగిలిన దెబ్బను గూర్చియేనా మీరు విచారించుచున్నారు? ఏమైననేమి! ఆ విపత్తు తప్పించుకొని నేను ప్రాణములతో నిలువగలిగితినిగదా! ఆమాటకేమి? నేనీ వ్యాపారమునందు దగిన నిదర్శనముల గూర్చి యనుసంధానము చేయగలిగితి నని మాత్రము మీ కుత్సాహముగలిగించవలసి యుండెను" అనియెను.

ఫతే—ఒకసారికాదు. పదివేలసారులు నా యంగీకారమును దెలుపుచున్నాను. నిన్ను నా బుద్ధిని తుడపు. ఇంతటి నిగూఢ వ్యాపారమును భేదింప ప్రయత్నించుటలో నీవంటివాని సాయమును బడయగలిగినందులకు నాకెంతో సంతోషముగా నున్నది. ఆ రాత్రి నిన్ను గొట్టినవాడెవ్వడో నేను స్పష్టముగా దెలిసికొనగలిగితిని సుమా!

ఆ మాట కమరేంద్రుడు పరమాశ్చర్యాన్వితహృదయుడై పోయెను. కాని యేమియును మాటాడక నేను ... [illegible]

యుండుననిభావించుకొనుచుండెను. అప్పుడు ఫతేఆలీ యుత్సాహముతో—"అమరబాబూ! నేనెప్పుడు నీ యుత్తరమును జూడ గలిగితినో, యెప్పుడు నీ వందు వ్రాసిన వర్తకుని సంగతి తెలిసికొన గలిగితినో యప్పుడే నిన్ను గత్తితో గొట్టినవా డెవ్వడో స్పష్టముగా నూహింప గలిగితిని" అనియెను.

అమ—అలాగా! ఎవడువాడు? మీ కెవనియం దనుమానము కలిగినది?

ఫతే—నీవంటి బుద్ధిమంతు డింకను నీ విషయమున ప్రశ్నించుట యుచితమా? ఇం కెవ్వడు? ఆ వర్తకుడే—దేశద్రిమ్మరియగు నా వర్తకుడే—ఇంకను సందేహ మేమి?

అమ—అట్లయినచో నా దినమున హోటలువకు వచ్చిన వర్తకుడే నన్ను గొట్టియుండుననియా మీ యుద్దేశము?

ఫతే—ఔను. వాడుకాక మఱియెవ్వడు? వాడే మొట్ట మొదట నొకసారి యా చెట్టుక్రింద బూడ్చిన నగలపెట్టెనుదీసి యందలి రత్నాలంకారములను మాత్రము ముందుగా దీసికొని పోయియుండును. తరువాత నందలి స్వర్ణభూషణములను గూడ దీసికొని పోవలయునని రెండవసారి వచ్చినప్పుడు చెట్టుక్రింద గూర్చుండి పెట్టెను బరిశీలించు చున్న నిన్ను జూచి—ఇక జెప్పవలసిన దేమున్నది? తరువాత నేమి జరిగినదో నీకే తెలియును.

అని చెప్పి ఫతేఆలీ తన దూరదర్శిత్వమును, సూక్ష్మగ్రహణ శక్తియు బ్రకటితమయ్యెనుగదా యను సంతోషముతో నత్యధికముగ నవ్వనారంభించెను. లోచనుడువచ్చి తన్ను గొట్టినను సంగతి నిజముగా గుంజ వచ్చి చెప్పకయే యున్నచో నమరేంద్రు డిప్పటి ఫతేఆలీ మాటను విశ్వసించియే యుండును. కాని యిప్పు డెట్లు నమ్మను? ఇట్టి మందప్రజ్ఞుడగు పత్తేదారున కన్నిసంగతులు నొక్క సారిగా దెలియజేయుట యంత మంచిదికాదని యెంచి యమరేంద్రుడు

తల యూచుచు—" మీ యుద్దేశము నిజమే యైయుండవచ్చును !" అనియెను.

ఫతే—సంశయింప నక్కఱలేదు. వాడు సాధారణుడు కాడు. ఎంతలేసి పనులు చేయుటకైనను నాతడు వెనుదీయువాడుకాడు.

అమ—అలాగా ? అట్లయినచో మీ రాతనిని గనుపెట్ట గలిగితిరా ?

ఫతే—ఆ. నీవు వ్రాసిన యుత్తరమునం దాతని పోలికను గూర్చి విస్పష్టముగా వ్రాయబడి యున్నది. దానిని బట్టియే యను సంధానముచేసి యాతనిని గ్రహింప గలిగితిని. ఎడమ కనుబొమమీది మచ్చను బట్టియే యాతడు సులభముగా దొంకిపోయినాడు.

అమరేంద్రుడు సంతోషముతో—" అలాగా ? ఆత డెక్కడ నున్నాడు ?" అనియెను.

ఫతే—ఈ పట్టణమునందే వాంశతలాయుందలి గల్లీలో నగల నమ్ము దుకాణమున్నది. కాని లోలోపల దొంగవస్తువులను గొనుట, అమ్ముట మొదలగు వ్యాపారములు జరగుచుండును. ఆత డచ్చట నున్నాడు.

అమ—అట్లయినచో నా మహాపురుషుడు కూడ బందిపోటు దొంగల గుంపులో నొక ప్రధానపాత్రమేనా ?

ఫతే—ఔను. నేను చాల దినములనుండి యాతని రాక పోకలను స్వభావ ప్రవర్తనములను గనుపెట్టుచునే యున్నాను. కాని నిదర్శనము లేవియును లేకుండుటచే నేమిచేయుటకు నవకాశము లేకుండ నున్నది.

అమ—మీ రాతనిం బట్టుకొని కారాగృహమునందు నిర్బంధించితిరా ?

ఫతే—లేదు. ఇంకను నట్లు చేయలేదు. ఇప్పటికిగూడ నాతనికి వ్యతిరేకముగ నట్టి ప్రమాణములును లభింపలేదు. ఒకవేళ నాతని

పట్టుకొని యేవిధముననైన బంధించినచో మిగిలిన యాతని గుంపువా
రందఱును దప్పించుకొనిపోయి మిగుల సావధానులై యుండుదురు. అట్టి
స్థితిలో నప్పుడు వారిని పట్టుకొనుట చాల దుస్సాధ్యమైపోవును.
అందుచేతనే తొందరపడక యింతవఱకు నాలోచించుచున్నాను.

అమ—మంచిపని చేసితిరి. మీరు చెప్పినమాట నిజమే. కాని
యొకసారి నాకాతని జాడ తెలియునని యున్నది. అతనిం గాంచి
యొకసారి మాటలాడినచో నేనిన్నియో క్రొత్తవిషయములు నాకు
తెలియవచ్చును. అదృష్టవశమున నాతనికడ సందేహింపదగిన
నిదర్శనములేమైన దొరకిన యెడల వెంటనే మన మాతని నిర్బంధింప
వచ్చును.

ఫతే—మంచిది. అలాగే చేయుదము. నేటి సాయంకాలము
సందె యచ్చటికి బోవుదము. కాని, అమరబాబూ! నాకు చాల
సంతోషముగా నున్నది! ఎంతో యాశ్చర్యముగా నున్నది!

అమ—ఏ విషయమును గూర్చి?

ఫతే—ఆ బ్రాహ్మణుని [illegible] నా [illegible]
నీ సూక్ష్మబుద్ధి యంతయును నీ [illegible] నమోఘ ప్రజ్ఞ [illegible]
గావించి కృతార్థుడవైతివి. అహో! [illegible]
పని నేను మొట్టమొదట [illegible].

అమరేంద్రుడు నవ్వుచు—"ఇందు నా గొప్పతన మేమున్నది?
ఆ విధముగా ననుమానము కలిగిన తరువాత నెవ్వరైనను నట్లే
చేయుదురు. ఆ యూహమీదనే యాధారపడి నేను ప్రయత్నించితిని.
అంతేకాని యిందు నా యాధిక్య మేమియునులేదు" అనియెను.

అప్పుడు ఫతేఅలీ సాహెబు పరమానందముతో జటాలునలేచి
యమరేంద్రుని కౌగిలించుకొని యాతని వీపుపై దట్టుచు—"అట్లు
కాదు, బాబూ! వినయగుణ సంపన్నుడవగు నీవిట్లే చెప్పుదువు. కాని
యింతటి దుర్భేద్య రహస్యమును బహిరంగపఱుపగలుగుట సాధారణ

కృత్యమా? ఎంతయో యనుభవము కలిగి పనిచేయుచుండు పత్తేదారులే యిట్టి విషయములను గ్రహింపజాలరు. అట్టిచో గ్రొత్తవాడవగు నీవు సూక్ష్మముగా గ్రహింపగలిగితివి. కావున నీవు సుప్రసిద్ధులగు పత్తేదారులచే గూడ బ్రశంసింపదగినవాడవు— ఇట్టి సంకేతములను లిఖించు పద్ధతి యొక్క సారాంశము దొంగతనముల లోనను గూడ నున్నదో లేదో కనుగొనుటకై యెలనుండి నేను సమర్థులగు కొందఱు రక్షకభటులను బంపించితిని. వారు దొంగతనములు జరిగిన ప్రదేశములకెల్ల బోయి యా సమీపమునందుగల పూటకూళ్ళ యిండ్లయందలి పాత్రములను బాగుగ బరీక్షించి వచ్చిరి. అన్నిచోటుల నీ సంకేత శబ్దములు లిఖింపబడి యుండెను. కాబట్టి యీ దొంగతనము లన్నియు నొక్క గుంపువారే చేసియుందురనుట కెంతమాత్రమును సంశయము లేదు. కాబట్టి యిప్పుడు స్పష్టముగా నీ సంగతులను బోధపడుచున్నవి— ఆ విధముగా నశ్వారోహులై వచ్చిన దొంగయే మార్గస్థులయొద్ద బలవంతముగా ధనమును నాభరణములను దోచుకొని యీ సమీపము నందెచ్చటనో పాడునస్థలిని బూడ్చివైచును. తరువాత నాతడొక పెద్దమనుష్యునివలె వేషము వైచికొని యీ సమీప గ్రామమునందలి హోటలునకుబోయి యందొక పాత్రముపై నా వస్తువులను బూడ్చిన ప్రదేశ మానవాలు తెలియునట్లుగా సంకేతాక్షరములను లిఖించి పోవును— తరువాతి మహాజన శిరోమణి యగు నా రెండవవాడు దేశద్రిమ్మరి యగు వర్తక వేషముతో వచ్చి ఆ సంకేతాక్షరములను జదువుకొనిపోయి యథాసమయమున నా వస్తువుల నన్నిటిని దీసికొని యొరుల కంటబడకుండ నీ పట్టణమునకు దయచేయుచుండును. ఈ దొంగముండకొడుకులు దుర్మార్గులేకాని చాల బుద్ధిమంతులని చెప్పుట కెంతమాత్రమును సందేహము లేదు— నీ కుశాగ్రబుద్ధి వారిని గూడ మించిపోయినది. నిన్ను జూచిన నాకు జాల సంతోషముగా నున్నది. నీవు నా పోలీసు శాఖయం దుద్యోగము చేయగూడదా?

నీ కతిశీఘ్రముగా నున్నత పదము లభించునట్లు పైనుండి నేను ప్రయత్నము చేయుచుండెదను. నీ వచిరకాలములోనే యీ శాఖయం దసాధారణమగు విఖ్యాతిని సంపాదింపగలవు " అనియెను.

ఫతేఅలీ యీ విధముగా దీర్ఘోపన్యాసము చేసిన తరువాత నమరేంద్రుడు సాయంకాలము కావచ్చుచున్నదని చెప్పి యాతనియొద్ద సెలవు గైకొని మరల నమూల్యబాబు గృహమునకు బోయెను.

ప్రకరణము 12

అమరేంద్రుడువచ్చి ఎల్లసంగతులును విస్పష్టముగ నమూల్యున కెఱింగించెను. అంతయునువిని యమూల్యబాబు—" నేను కూడ మీతో వచ్చెదను. అచ్చట నేమిచిత్రము జరుగునో చూడవలయునని యున్నది " అనియెను.

అమ—అట్లే రావచ్చును. కాని ఫతేఅలీ యంగీకరించునో యంగీకరింపడో నేను చెప్పజాలను. నీవంటివాడు వచ్చుట కభ్యంతరం చెప్పడనియే నే ననుకొనుచున్నాను.

అమూ—ఒకవేళ నాత డంగీకరింపకున్నచో నా కగౌరవమా యేమి ? నే నింటికి దిరిగి వచ్చివైచెదను !

అమ—అట్లయినచో సిద్ధముగా నుండుము ! అప్పుడే సంధ్యా సమయ మగుచున్నది.

అమూ—సిద్ధముగా నుండుట కేమున్నది ? ఒక్కసారి నా రివాల్వరు సరిగా నున్నదో లేదో మాత్రము పరిశీలించి చూచుకొన వలసి యున్నది.

అమ—రివాల్వరా ? ఈ సందర్భమున రివాల్వరుతో ప్రయోజన మేమున్నది ?

అమూ—రాత్రివేళ కేవలము దుర్మార్గులుండు చోటికి బోవు చున్నప్పు డెట్లయినను జాగ్రత్తగా నుండుట మంచిదికాదా?

అమరేంద్రుడు చిఱునవ్వు నవ్వుచు—"పోలీసు సత్తేదారు సాహేబు మనతో గూడ నుండగనే భయమా?" అనియెను.

అమూల్యుడు గంభీర భావముతో—"దుర్జనులగువారు—హత్యలును, చోరకృత్యములను గూడ జేయుచుండు పాపాత్ములగు దారుణ చరిత్రులు—పోలీసు వారిని మాత్రము గౌరవించి క్షమించి విడిచిపెట్టుదురని నీ కెవ్వరు చెప్పినారు?" అనియెను.

అమరేంద్రుడికె నేమియును ప్రత్యుత్తరమును జెప్పలేదు. ఇంతలో సాయంకాల మయ్యెను. అప్పుడు వారిరువురును గలసి ఫత్తేఅలీ సాహేబు బసవైపునకు బోయిరి. అదృష్టవశమున ఫతేఅలీ యమూల్యుని దమతో దీసికొనిపోవుట కెట్టి యభ్యంతరమును జెప్పలేదు ఆతడు సంతోషముతో—"అమూల్యబాబూ! పోలీసువారి ప్రయత్నములను, వారి కష్టసుఖములను జూడవలయునని నీకు కుతూహలముగా నున్నది కాబోలునేమి? మంచిది—అలాగేరమ్ము!" అనియెను.

వారు ముగ్గురును వాంళతలాయందలి గల్లీయొద్దకు బోవునప్పటికి రాత్రి యెనిమిది గంటలు కావచ్చెను. వారట్లు పోయి యొక చిన్న దుకాణముచెంత గూర్చుండి యుండిరి. ఆ దుకాణముపై నొక హిందూస్థాని కుఱ్ఱవాడుండెను. ఆ కుఱ్ఱవాడు వారిని జూచినంతనే యతి వేగముగ లోపలికి బరుగెత్తిపోవుట కుద్యుక్తుడై యుండెను. కాని యంతలో ఫతేఅలీ చటాలున లేచి తన రెండుచేతులతో నాతని కంఠమును గట్టిగా బిగించి పట్టుకొని—"చెప్పుము! మియాదుబసూని యెచ్చట నున్నాడు?" అని యడిగెను.

ఆ బాలకుడు రుద్ధకంఠముతో—"బాబూ! చెప్పెదను—ఆతడు—ఆతడు—అయ్యో! నా గొంతు బిగిసిపోవుచున్నది—వదలుడు—నా యూపిరి తిరుగుటలేదు, మాటాడుటయెట్లు?" అనియెను.

"నిజము చెప్పుము" అని యదలించుచు ఫతేఆలీ ఆ పిల్లవాని గొంతుపట్టును వదల్చివైచెను.

అప్పుడా బాలకు డాయాసపడుచు—"బాబూ ! మాయజమాని యిప్పుడా లోపలి గదిలో నెవ్వరితోడనో గాని మాటాడుచు గూర్చుండి యున్నాడు" అని చెప్పెను.

ఫతేఆలీ నిశ్శబ్దముగా నా లోపలిగది గుమ్మము చెంతకుబోయి మెల్లగా దలుపించుక తెఱచి లోపలివంక జూచి వెంటనే వెనుకకు దిరిగివచ్చి మృదుల స్వరముతో—"ఆతనితో మాటాడవచ్చినవా డొక మందులవాడే—వాడిప్పుడే పోవుచున్నాడు. రండు !" అనియెను.

మందులవాడను మాట విన్నంతనే యమరేంద్రునకు జటాలున లోచనుని సంగతి స్మృతికి వచ్చెను. కాని యాత డేమియో చెప్ప బోవుటకు బ్రయత్నించుచుండగనే ఫతేఆలీ—"మాటాడవలదు. వెంటనే రావలయును" అనియెను. తోడనే యమూల్యామరేంద్రు లిరువురును నాతనితో గూడ బోయి లోపల బ్రవేశించిరి. ఆ గదిలో నొక పురుషుడు కూర్చుండి లెక్కల పుస్తకములను జూచుకొను చుండెను అమరేంద్రు డాతనిం గాంచినంతనే యాతని యెడమ కనుబొమమీదనున్న మచ్చవైపునకే ముందుగా దృష్టి ప్రసారముం గావించెను. అప్పుడా పురుషుడు వారిం గాంచి సత్వరముగ లేచి సన్మాన పూర్వకముగ రెండు చేతులనుజాచి—"పత్తేదారు సాహెబా ! దయచేయుడు !" అని తరువాత నమూల్యామరేంద్రుల నుద్దేశించి—"ఈ యిరువురు పెద్దమనుష్యులును మీమిత్రులు కాబోలును ! అయ్యా ! మీరు కూడ గూర్చుండుడు ! అనియెను.

అందఱును గూర్చుండి యుండిరి. అప్పుడు పత్తేదారు సాహెబా పురుషునిం గాంచి—"మేమిప్పుడా బందిపోటు దొంగ విషయమున మీవలన గొన్ని సంగతులు తెలిసికొన వలయునని వచ్చియుంటిమి" అనియెను.

ఆ పురుషుడు మందహాసము చేయుచు—"ఇదియేమి పత్తేదారు సాహేబా! దారిదొంగల సంగతులను గూర్చి నాకెట్లు తెలియును! అట్టివారితో నాకేమి పనియుండును? నేను నిష్కారణముగా నుర్రితాడును నాగొంతుమీదికి లాగుకొనునంతటి పిచ్చివాడ ననుకొంటిరా యేమి?" అనియెను.

అప్పు డమరేంద్రుడు గంభీర స్వరముతో—"చాలమంది యిట్లే పైకి భయమును నటించుచు నూరక శ్రీరంగనీతులను జెప్పుచుందురు. కాని యనేక సమయములయం దందఱకు నట్టిభయము నిజముగా నుండదు" అనియెను.

అనుటయు నా పురుషు డించుక యుత్తేజిత స్వరముతో—"అయ్యా! మీరు వర్ణించినయట్టి పెద్దమనుష్యులు లోకములో లేరని నా యుద్దేశముకాదు. కాని మావంటి వర్తకులుమాత్ర మిట్టి గందరగోళములను ద్రవ్వి తలమీదికి దెచ్చుకొనువారుకారు. మాపని యెప్పుడు క్రయ విక్రయ వ్యాపారము మాత్రమే—అదియే మాబ్రదుకు—నే నెప్పుడు నిక్కడనే యుండి నాపని చూచుకొనుచుందును. ఇచ్చటనుండి నే నెన్నడు నొక్కచోట నైన గాలు బెట్టియెఱుగను. ఇట్టివాని కితరుల గొడవ లన్నియు నెట్లు తెలియును?

అమ—అయ్యా! మీరు మూర్షిదాబాదు నగరమునందలి హోటలులోని కప్పుడప్పుడు వచ్చుచు బోవుచుండుట కలదా?

పురు—మూర్షిదాబాదా? ఆ పట్టణము పేరుమాత్రము విని యుంటిని. అచ్చటి కెన్నడును బోయి చూచి యుండలేదు.

అమరేంద్రునకిక నేమని ప్రశ్నింపవలయునో బోధపడలేదు. ఇట్టి విషమ వ్యాపారములందా యువకున కనుభవ మేపాటియున్నది! తెలివిగలవాడు కావున నాతడు తట్టుకొనుచు—"అయ్యా! మీరిట నుండి మఱియెచ్చటికి నెన్నడును బోవుటలేదని చెప్పియుంటిరిగదా—అట్లయినచో మందులవాండ్రతో మీకెంతటి పరిచయ మెట్లు కలిగినది?" అనియెను.

పురు—సామ్మతో నిచ్చిపుచ్చుకొను వ్యాపారముగల నాకన్ని రకముల మనుష్యులతోడను సంబంధము కలిగియుండును. అది యంతయునేల ? మీరు కూడ నొకప్పుడు కొన్ని వస్తువులను దాకట్టు పెట్టి బదులు పుచ్చుకొనుటకై నాయొద్దకు వచ్చియున్నట్లు జ్ఞప్తికలుగుచున్నది.

ఆ మాటవిని ఫతేఆలీ యమరేంద్రుని మోమువంక జూచెను. ఆ పురుషుని యసత్య ప్రలాపముల కమరేంద్రు డాకస్మికముగ స్తంభితుడై పోయెను. కాని యంతలో నా తుంటరి యెదురెత్తు పన్నాగములను గ్రహించి పరిహాస సూచక స్వరముతో—"ఔను ! మహానుభావులగు మిమ్ములను నేను బాగుగ నెఱుంగుదును ! మీ ప్రవర్తనమునుగూర్చి కూడ నాకు స్పష్టముగా దెలియును" అనియెను.

అప్పుడా పురుషుడు క్రోధముతో—"అట్లయినచో మీరు నన్ను దొంగల గుంపులోని వాడనని నిర్దేశించుటకు సాహసించుచున్నారా యేమి ?" అని యదలించెను.

అమరేంద్రుడు నిశ్చల హృదయుడై దృఢస్వరముతో—"ఔను ! నిశ్చయముగా నట్లు నిరూపింపవలయుననియే నేను విశేష సాహసముతో బని చేయుచున్నాను. అందందు బొత్రములక్రింద వ్రాయబడిన యీసంకేత శబ్దములను జదివి గ్రహించుకొనుటకై నాకును ననేక ప్రదేశములకు దిరిగి శ్రమపడవలసి వచ్చెను" అనియెను.

ఈ మాట కాతడు విస్మయ సంచలితుడై పోయెను. ఒక్క నిముషములో నాతని మొగంబున భయభ్రాంత లక్షణములుతోచి కొంతసేపటి వఱకును గానంబడియెను. అప్పుడాతడు ద్విగుణీకృత క్రోధముతో జటాలున లేచి—"మీరు కేవల మసత్యము చెప్పుచున్నారు" అనియెను.

అమరేంద్రుడు కూడ నొక్క యుదుటున లేచి—"లేదు—అసత్య మాడుటలేదు—మందులవాండ్రతో నీకు విశేష సంబంధ

మున్నది. ఇంతకుముందే మందులవాడొకడు నీతో మాటలాడుట కిచ్చుటకై వచ్చియున్నాడు" అనియెను.

ఇంతలో నా యింటికి ప్రక్కనున్న ద్వారము తలుపించుక తెఱువబడినట్లయెను. లోపల నున్నవా డెవ్వడో తమ సంభాషణము నాలకించుటకు ప్రయత్నించుచుండెనని యమరేంద్రుడు గ్రహించి యావంక కోరగా జూచెను. లోపలివాని మొగ మాతనికి స్పష్టముగా నగపడియెను. వాడెవ్వడు ? లోచనుడే !

అప్పుడా వర్తకుడు నితాంత క్రోధకంపిత స్వరముతో—"నీవంతయు నసత్యమే చెప్పుచున్నావు. ఏమందులవాడును నన్ను జూచుట కొఱకిటకు వచ్చియుండలేదు" అని గద్దించెను.

అమ—అలాగా ? ఇదిగో ! ఆ పెద్దమనుష్యు డింకను నీ ప్రక్క గదిలోనే యున్నాడు.

అని చెప్పుచు నమరేంద్రుడొక్క యుదుటున లంఘించి ఆ ద్వారము వైపునకు బరుగెత్తెను. కాని యింతలో నాకస్మికముగా నెవ్వరో దీపము నార్పివైచిరి. అప్పుడా యంధకార మధ్యమునం దెవ్వడో గాని వచ్చి యమరేంద్రుని బలముగా నొక గ్రుద్దు గుద్ది పారి పోయెను—అమరేంద్రు డాతని ననుసరించి పరుగెత్తెను. అమూల్యుడు, ఫతేఅలీయు నా వెనుక బరుగెత్తిరి. ముప్పురు నిట్లు కంగారుగా వెలుపలికి జేరుకొనిరిగాని లోచనుడు మాత్రము వారికి దొరక లేదు.

ప్రకరణము 13

తన యవివేకము వలననే సాధింపదగిన కార్యమంతయును విధ్వస్తమై పోయినదని యమరేంద్రుడు చాల వికల హృదయుడై పోయెను. ఆత డాత్రముతో లోచనుని బట్టుకొనబోవుచున్నచో నప్పుడు నెమ్మదిగా నెంతయో పని జరిగియే యుండును. ఇప్పుడు లోచనుడును

వర్తకుడును గూడ దప్పించుకొని పోయిరి. పోలీసువారు తమ్ము దొంగలుగా ననుమానించుచున్నారని కూడ వారికి దెలిసిపోయెను. ఇక నావర్తకు డానగరమునం దుండునా? మరల నీయిరువురను బట్టుకొనుట కెంత కష్టపడవలసి యుండును?—అమరేంద్రు డిట్లంతయు నాలోచించుకొని ఖిన్నుడై పోయెను.

లోచనుడు దొరకకుండ బాఱిపోవుటవలన ఫతేఆలీకి మిగుల గోపము గలిగెను. అత డమరేంద్రునిం జూచి—"అమరబాబూ! మనచేతికి సులువు లేదు. అప్పు డంత తొందర పడవలసిన యావశ్యక మేమివచ్చినది?" అనియెను.

అమ—హృదయావేగముచే నాకప్పు డేమియును దెలిసినది కాదు. తొందరపడి తప్పుపని చేసితినని నే నిప్పుడు స్పష్టముగా దెలిసి కొనగలిగితిని.

ఫతే—ఇక మన మెంతమాత్రము నాలస్యము చేయక యిప్పుడీ వర్తకునైనను జాగ్రత్తగా వెదకి పట్టుకొని బంధింపవలయును.

అమ—అట్లుచేయుట మంచిపనికాదు. మనమిప్పు డాతనిం బట్టుకొన్నచో వాని తోడిదొంగ లందఱును దగిన కట్టుదిట్టములు చేసికొని మిగుల సావధానులై యుందురు. అట్టి స్థితిలో నిక మనకు లోచనునిగాని, యాశ్వికుడగు నా దొంగనుగాని, వారికి సహాయులగు మఱి యెవ్వరినిగాని పట్టుకొనుట కెట్టి యవకాశము నుండదు.

ఫతే—ఔను, ఈమాటయును నిజమే—కాని యిప్పుడు నాకు మతిపోయినది. ఇక మనము చేయవలసినపని యేమున్నది?

అమరేంద్రుడు నవ్వుచు—"అంత కంగారు పడియెదరేల! ఇంతలోనే నిరాశయా? మన మెప్పటికైన నీ దొంగల గుంపును బట్టుకొని తీరుదుము. నామాట నిశ్చయమని నమ్ముడు" అనియెను.

ఫతే—మనము మొదటినుండియు నెంతో జాగ్రత్తగా నుండ వలసినది.

అమ—మనమిక గొన్నాళ్ళవఱకు నెట్టి ప్రయత్నమును జేయక యూరకుండవలయును. అప్పుడు మన కెట్టి నిదర్శనములును దొరక లేదనియు, నందుచేతనే యేమిచేయుటయును మానుకొంటిమనియు నెంచి దొంగలందఱును నిర్భయముగా నుందురు. అట్టి స్థితిలో మనము మరల గార్యారంభము చేయవచ్చును.

ఫతే—యీ యాలోచన త్రోసివేయదగినదికాదు—ఇప్పుడీ విషయమున గొన్నాళ్ళవఱకు నూరకుండుటయే మంచిది.

ఈ విధముగా స్థిరపఱచుకొని యందఱు నింటిమొగముగా బయలుదేరిరి. ఫతేఆలీ సాహేబు తన బసలోనికి బోయెను. అమరేంద్రుడమూల్యునితో గలసి యాతని గృహంబునకు బోయెను. వారము దినముల వఱకును వారెట్టి యనుసంధానమును జేయుట మానివైచిరి. పనియేమియు లేకుండుటచే నమరేంద్రుడు కలకత్తా పట్టణమున జూడదగిన ప్రదేశములను జూచుటకై ప్రతిదినమును బోవుచు వచ్చుచుండెను.

ఒకనాటి సాయంకాలమున నమరేంద్రు డింటికి వచ్చినంతనే యమూల్యు డాతనిం గాంచి—"అమరా! పోష్టులోనుండి నీకొక యుత్తరము వచ్చినది. దానిని నీపెట్టెయం దుంచితిని" అని చెప్పెను.

అమ—ఉత్తరమా! ఎవ్వరు వ్రాసినారు?

అని పలుకుచు నాతడు తత్తరముతో సత్వరముగ బోయి పెట్టెను దెఱచి యుత్తరమును బైకిదీసి కవరను విచ్చి చూచెను. అందలి విషయములను జదివినంతనే యాతనికి విశేషాశ్చర్యము కలిగెను. ఆ జాబునం దిట్లు వ్రాయబడి యుండెను—

"అమరబాబూ!

నీ మెడలోని రక్షరేకుతోనున్న బంగారు గొలుసు నెవ్వరు దొంగిలించిరో తెలిసికొన వలయునను కుతూహలము నీకున్నయెడల రేపు రెండు జాములవేళకు సరిగా దలతలా యందలి సరకుల దుకాణము నొద్దకు రావలయును.

ఇట్లు నీ హితమునుగోరు నొక వ్యక్తి"

ఒక యోషధి కూర్చబడిన తాయెతుతో గలసిన యొక బంగారు గొలుసు చిన్నతనమునుండియు నమరేంద్రుని మెడలో నుండెను. ఆ రాత్రి దారుణముగు దెబ్బ తగిలి యమరేంద్రుడు విస్మృతుడై పడిపోయిన సమయమునందా హార మెవ్వరిచేతనో యపహరింపబడియెను. తన్నట్లు చావగొట్టిన పాపాత్ముడగు లోచనుడే దాని నెత్తికొని పోయియుండునని యమరేంద్రుడు స్థిరపఱచుకొని యుండెను. ఇప్పుడీ జాబునుబట్టి చూడగా మొట్టమొదట నాతని కిందలి రహస్య మించుకంతయును బోధపడదయ్యెను. కాని ఇందేదియో దురుద్దేశమున్నదనిమాత్ర మాతనికి సందేహము కలిగెను. ఆ యంగడి వానికి బందిపోటు వ్యాపారముతో నేదియో సంబంధ ముండునని కూడ ననుమానము కలిగెను.

అందుచే నాతడు వెంటనే బయలుదేఱి ఫతేఆలీ యొద్దకుబోయి యాతనికా యుత్తరము నిచ్చి—"చూడుడు! ఈ విషయమున మీ కెట్టి యభిప్రాయము తోచునో తెలిసికొన వలయుననియే యతి త్వరితముగ మీదర్శనమునకు వచ్చితి" అనియెను.

ఫతేఆలీ యా యుత్తరమును జాగ్రత్తగా జదివి యటు నిటు ద్రిప్పుచు బాగుగ బరీక్షింప నారంభించెను. అట్లు కొంతసేపు చూచి యాత డమరేంద్రునివంక దిరిగి—"అమరబాబూ! ఈ యుత్తరము నెవ్వరు వ్రాసియుందురని నీ యుద్దేశము?" అనియెను.

అమ—ఎట్లు తెలియును? దీనిక్రింద వ్రాసినవారి పేరులేదు.

ఫతే—లేనిమాట నిజమే. ఇట్లెవ్వరు వ్రాయుదురో యూహింప జాలవా!

అమ—ఏమి యూహించుటకును నాకిప్పు డెట్టి యాలోచన యును దోచుటలేదు.

ఫతే—నీ బంగారు గొలుసు పోయిన సంగతి మొట్టమొదట నీవు నాతో జెప్పలేదేమి!

అమ—ఇదిరొయొక సామాన్య విషయమనియెంచి మీకు తెలియజేయలేదు.

ఫతే—ఆ వస్తు వెప్పుడుపోయినది ? ఎచ్చట నపహరింపబడినది ?

అమరేంద్రుడు సమస్త విషయమును సవిస్తరముగా నాతనికి తెలియజేసెను. ఫతేఅలీ యంతయు నాలకించి—"దీని నెవ్వ రపహరించి యుందురని నీకనుమానముగా నున్నది ?" అని యడిగెను.

అమ—ఆ మందుల గుంపునకు నాయకుడగు లోచనుడే దీని నెత్తికొని పోయియుండునని నా సంపూర్ణ విశ్వాసము.

ఫతే—ఎట్లో యెచ్చటనో యీ గొలుసు నీ మెడలోనుండి జారిపడిపోగూడదా ?

అమ—పడిపోవచ్చును గాని యట్లు జరుగలేదు. నేనా సాయంకాలమున శుష్కవృక్షము చెంతకు బోయినప్పుడు కూడ నా గొలుసు నా మెడలోనే యున్నది. నన్ను జంపవలయునని నా తలపై గఱ్ఱతో మోదినవాడే దాని నపహరించి యుండును. ఇదియంతయును నా లోచనుని పనియేగాని వేరుకాదు.

ఫతే—అట్లే జరిగి యున్నచో నా లోచనునకు శత్రుడగువా డెవ్వడో యీ యుత్తరమును వ్రాసి యుండవలయును. అంతేకాని లోచనుడే పశ్చాత్తాపపడి యిట్లు వ్రాసియుండుననుట కెంతమాత్రము నవకాశములేదు. ఇట్లెన్నడును జరిగి యుండదు.

అమ—ఔను. మీరు చెప్పినమాట నిజమే పంచుకొను సమయమున దక్కవ వచ్చిరో, మఱి యేకారణముచేతనో ఆతనితో విరోధపడినవా డెవ్వడో తీవ్ర క్రోధముతో లోచను నెట్లయిన బట్టి యొప్పగింపవలయునని యిట్లు నాకీ యనామలేఖను వ్రాసి యుండునని నాకును దోచుచున్నది.

ఫతే—అట్లయినచో రేపు లోచను డచటికి వచ్చునని నీకు నమ్మకముగా నున్నదా ?

అమ—తప్పక వచ్చుననియే తోచుచున్నది. రాకున్నచో సమయమును గూడ నిర్దేశించి వ్రాయుట యెందులకు? ఆ వస్తువా యంగడివానియొద్ద దాకట్టుపెట్టుటచే విడిపించుకొనుటకో, కాదేని దాని నాతని కమ్మివేయుటకో లోచనుడు తప్పక రేపు వచ్చునని తోచుచున్నది. ఏమైననేమి? నేను రేపు రెండుజాములకు సరిగా నచ్చటికి బోవలయునని స్థిరపఱచుకొని యున్నాను.

ఫతేఆలీ గంభీర భావముతో—"నీవు పోవలదు. ఈ కార్యభార మంతయును నాపై బెట్టుము. నేను పోయి యచ్చట జరగిన సంగతు లన్నియును నీకు వచ్చి చెప్పెదను. ఒకవేళ లోచనునియొద్ద నీ వస్తువే దొరకినచో దత్‌క్షణమే యాతని బంధించి చెఱసాలకు బంపించియే వచ్చెదను" అనియెను.

అమరేంద్రునకు స్వయముగా వెళ్ళవలయుననియే దృఢోద్దేశ మున్నను ఫతేఆలీ మాటకు మాఱుమాట చెప్పజాలకపోయెను. సరే యని యంగీకరించి రాత్రి డమూల్యుని మందిరమునకువచ్చి ఫతేఆలీ యేమి చేసికొనివచ్చునో తెలిసికొనవలయునను కుతూహలముతో నిరీక్షించుకొని యుండెను.

ప్రకరణము 14

మఱునాడు రెండుజాములవేళ మొదలుకొనియు నమరేంద్రు డస్తిమితుఁడై యుండెను. ఒక్కొక్క నిమిషమును గూడ నాతడు లెక్కపెట్టుచుండెను. క్రమముగా మూడుగంట లయ్యెను. ఫతేఆలీ రాలేదు. ఆతని కేమియును దోచదయ్యెను. అనేక సంశయములు తోచి యాతని హృదయమును గలచివైచుచుండెను. అమరేంద్రుడు తన చెంతనే కూర్చుండియున్న యమూల్యునితో గూడ నెట్టిమాటయు నాడకుండ నిశ్శబ్దముగ గూర్చుండి యూరక భావ ప్రపంచమున

గొట్టుకొని పోవుచుండెను. అంతసేపటివఱకును దన్ను బలుకరింపనైన బలుకరింపకయున్న యాతనిం గాంచి యమరాల్యు డాకస్మికముగా నా నిశ్శబ్దతకు భంగము కలిగించి—“ అమరా! ఆ యుత్తరము వ్రాసినవాని యుద్దేశము నీ కేమైనను బోధపడినదా ?” అని ప్రశ్నించెను.

అమరేంద్రుడా మాటవిని యదరిపడి ఆతనితో నింతవఱకును మాటాడకుండుటకు సిగ్గుపడి—“ సోదరా! ఎందుచే నిట్లు ప్రశ్నించితివి? ఇందంతగా దెలిసికొనవలసిన విషయ మేమున్నది ?” అనియెను.

అమా—లేకేమి ? నిన్నంతె మోందింప వలయునను నుద్దేశము తోనే వారీ కపట జాలమును బన్నియున్నారు.

అమ—అదియెట్లు ?

అమా—ఆ గుంపులోనివాడే యెవ్వడో యీ యుత్తరము వ్రాసియుండునని నీ వనుకొనుచున్నావు. నీ యూహ కేవలమును బొరపాటే—అడవి జాతివాండ్ర నేస్తము సర్వసాధారణమైనదికాదు. ఎట్టి యభిప్రాయ భేదములు కలిగినను నది విచ్ఛిన్నము కాజాలదు.

అమ—నీయూహ చాలదూరము పోవుచున్నదే. అట్లయినచో నీ విప్పు డేమని నిశ్చయించితివి ?

అమా—ఈ యేర్పాటంతయును నిన్ను దుదిముట్టింప వలయుననియే—నీ వా యంగడియొద్దకు బోయినంతనే యాకస్మికముగ నొకటి రెండు కఱ్ఱదెబ్బలతో గార్యమంతయు గడ తేఱిపోవును.

అమ—ఎంత వెఱ్ఱివాడవు ! పట్టపగటివేళ గలకత్తావంటి పట్టణమునం దంతపని జరగుటయే ?

అమా—కలకత్తా నగరమనిన గైవల్య మనుకొంటివా ? దిన దినము నిందెన్నిహత్యలు జరుగుటలేదు ! ఏమైననేమి ? నీవు పోలేదు. చాల మంచిపని జరిగినది.

అమ—నీ వూహించిన పద్ధతి యంత విశ్వాసార్హముగా నగపడుటలేదు.

అమ:—పర్యవసానము తెలిసికొనువఱకు నీ విట్లే యను చుందువు. వాదమెందులకు? మీ పత్తేదారు సాహేబువారి కెట్టి యవస్థ కలుగునో యిక నొక గడియకైనను జూచెదవుగాదా!

అని చెప్పి యమునాఖ్యము కార్యాంతరాసక్తుడై పట్టణము లోనికి బోయెను. అమరేంద్రుడు మహోద్విగ్న హృదయముతో ఫతేఅలీ రాకకొఱకై చూచుచుండెను. అతనికి ప్రతినిమిషము నతికష్టముతో గడచిపోవుచుండెను. చూచుచుండగనే నాలుగు గంటలు గడచిపోయెను. తరువాత నొక యఱగంటకు మిగుల నాయాసముతో ఫతేఅలీ సాహేబు దయచేసెను. అమరేంద్రు డాతనిం గాంచి త్వరముతో—"దయచేయుము—దయచేయుము. నేను మీ యాగమనము కొఱకు గట్టుకొని పోవుచున్నాను" అనియెను.

ఫతేఅలీ సాహేబు కూర్చుండి—"ఏమిజరిగినదో తెలియ కుండుటచే నీ మనసు తల్లడపడుచునే యుండును. ఉండదామరి?" అనియెను.

అమ—ఆ జంగిడియొద్ద మీకు లోచనా కగపడినాడా?

ఫతే—కొంచెమాగవలెను, నేను దెలిసికొనినదియు వినుచో నీవు విభ్రాంతుడవై యుండెదవు!

అమ—నాకిప్పుడే చెప్పుడు. అచ్చట నేమి జరిగినదో చెప్పుడు!

ఫతే—నేను [illegible]యందలి యూదుకాణము నొద్దకు బోవు నప్పటి కింకను [illegible] గంటలు కొట్టలేదు. ఆ యంగడివాని వాలకము మారినంతనే నాకు వాని స్వరూపము నేనూహింపగలిగితిని. అట్టి పోలిక వానిని నేనింత కెందఱినో చూచియున్నాను.

అమ—అలాగా? తరువాత అతడు మీతో నేమని చెప్పెను?

ఫతే—తొందరపడకుము బాబూ! ఆ జిత్తులమారి ముండకొడుకు సాధారణముగా నా కెల్ల సంగతులను జెప్పునా? తొట్టతుదకు నేను

పోలీసు పత్తేదారుడనని చెప్పుకొనవలసి వచ్చినది. ఇంకను వట్టి గాంభీర్య మెచ్చట నుండును? పోలీసువారి పేరు విన్నతోడనే వాని గుండె నీరై పోయినది.

అమ—పిమ్మట నేమి జరిగినది? ఆ వస్తువును గూర్చి యాతడేమైన జెప్పినాడా!

ఫతే—ఆ వస్తువు పండ్రెండు రూపాయల కాతనియొద్ద దాకట్టు పెట్టబడినది. వాడు తన లెక్కల పుస్తకమునుదీసి దానిని జూపించినాడు.

అమ—అట్లు దానిని దాకట్టు పెట్టినవారెవ్వరు? లోచనుడేనా?

ఫతే—కాదు బాబు! మొదటినుండియు నీవు పడుచున్న పొరపాటే యిది!—ఇంతలో మూడుగంటలు కొట్టెను. మూడు గంటలకే వచ్చి యా వస్తువును వదలించుకొనునట్లు కేటాయింపు జరిగెను. ఈ సంగతి యా యుత్తరము వ్రాసిన వానికి దెలిసియుండుటచేతనే యట్లు వ్రాసెను. సరిగా మూడుగంటలకా వస్తువును దాకట్టు పెట్టిన వారే వదలించుకొనుటకు వచ్చిరి.

అమ—వారెవ్వరు? లోచనుడు కాడా?

ఫతే—కాదు బాబు! ఆమె యొక యువతి!

అమరేంద్రుడు కేవలమును విస్మయావిష్ట హృదయుడై—"ఏమనుచున్నారు? ఒక యువతియా! ఎవ్వరామె? ఆమె పేరేమి?" అని యాత్రముతో ప్రశ్నించెను.

దానికి ప్రత్యుత్తరముగా ఫతేఆలీ ద్వారమువంక జూచుచు—"ఓ పిల్లా, లోనికిరమ్ము!" అని పిలిచెను.

తోడనే యొక బాలిక యా గృహమధ్యమున ప్రవేశించెను. ఆమె యట్లు వచ్చినంతనే ఫతేఆలీ చటాలున లేచెను. ఆ బాలిక యెవ్వరు? కుంజయే!

అమరేంద్రునకు నోట మాట లేకుండబోయెను. ఆతని సర్వాంగకములును స్తంభించి పోయెను. అతని గుండెలు దిగజారి

పోయెను. కుంజయును లజ్జాభారముచే నవనత వదన కమలయై నిశ్శబ్దముగా జిత్ర ప్రతిమవలె నిలువబడిపోయెను. ఫతేఅలీ యామెను వేళాకోళము చేయ నారంభించెను.

అందుచే నమరేంద్రుడు దుస్సహామగు క్రోధముచే జంచలుడై పోయెను. అయినను నాత డాత్మ సంయమనముం గావించుకొని మృదుస్వరముతో—"కుంజా! నా బంగారు గొలుసు నీ కెక్కడ దొరకినది?" అని యడిగెను.

ఆమె దానికి బ్రత్యుత్తరము చెప్పుటకు ముందే ఫతేఅలీ— "ఆ విషయముం గూర్చి చెప్పవలసిన దెంతయో యున్నది. సవిస్తరముగా నడిగి యంతయును దెలిసికొనుము. నేనిప్పుడే వచ్చెదను. నాకొక ముఖ్యమైన పనియున్నది. నేను పోయెదను" అని యాతడు వెడలిపోయెను.

తరువాత నమరేంద్రుడు కుంజ సమీపమునకు బోయి శాంత మధుర స్వరముతో—"నీవు చేసిన ప్రాణదానముం గూర్చి నేను మఱచిపోలేదు. జీవించి యున్నంతవఱకు నీ యుపకారము నేనెన్నటికిని మఱువజాలను" అనియెను.

అప్పుడు కుంజ విశాల తరళ నయనము లశ్రుజల ప్రపూర్ణములై పోయెను. ఆమె కోమల వదన మండల మెఱ్ఱనైపోయెను. పుష్పవల్లికంబోని యామె సుందర శరీరము స్వేదసిక్తమైపోయెను. ఆ బాలికామణి యిప్పుడు నిట్టూర్పు విడిచి కోమల స్వరముతో— "మీరిప్పుడు నాయం దెంతయో యనుగ్రహమును జూపించి నాతో నింత చనవుగా మాటాడితిరి. ఇదియే నాకు బదివేలు—నాకిప్పు డిచ్చట మీదర్శనము లభియించునని నేననుమానించియైన నుండలేదు" అనియెను.

అమరేంద్రుడు కరుణార్ద్ర హృదయముతో—"ఏమి? నీకెట్టి కష్టము కలిగినది? సవిస్తరముగా నాకంతయుం జెప్పుము!" అనియెను.

కుంజ—మీ బంగారుగొలుసు నేనపహరించితినని యనుమానించి పోలీసువారు నన్ను నిర్బంధించినారు.

అమ—అది కేవలమును బొరపాటు! నీవు దొంగతనము చేయుదువని యెవ్వరనగలరు? ఇది యంతయు నా లోచనుడు చేసిన దుష్కృత్యమే.

కుంజ—ఔను. మీరు సత్యమును గ్రహింప గలిగితిరి. ఆ గొలుసును దొంగిలించినవాడు వాడే—కొన్నాళ్ళక్రిందట నాతడీ వస్తువు నా యంగడివానియొద్ద దాకట్టుపెట్టి పదిరూపాయలను దీసికొని రమ్మని నా కాజ్ఞాపించియున్నాడు. అది మీ గొలుసని నే నప్పుడెంత మాత్రము నెఱుంగను. మరల నేడు మూడుగంటలకు బోయి యా వస్తువును వదలించి తీసికొని రమ్మని చెప్పి నాకు వడ్డీతో సొమ్మంతయు నిచ్చి పంపించినాడు. నేను సరిగా నాదుకాణమునొద్దకు బోవునప్పటికీ పోలీసు పత్తేదారుసాహేబువచ్చి నన్ను నిర్బంధించినాడు.

అమరేంద్రుడు ఉత్తరముతో—"ఆలాగా? ఆతడు నీ యెడల నేమైన నమర్యాదగా బ్రవర్తింపలేదుగదా! నీ గౌరవమున కెట్టి భంగమును గలిగింపలేదుగదా?" అనియెను.

కుంజ—లేదు—లేదు—అతడు చాల పెద్దమనుష్యుడు. నేను చెప్పిన సంగతుల నన్నిటిని శాంతముతో నాలకించి నన్నిచ్చటికి దీసికొని వచ్చినాడు—అతడు నా మాటల నన్నిటిని విశ్వసించె ననియే తోచుచున్నది.

అమ—ఔను. నాకిప్పటికీ రహస్య మంతయును బోధపడినది. నిన్నే దొంగను జేసి యొప్పగింపవలయునను దురుద్దేశముతో లోచనుడే నాకొక యనామకలేఖను వ్రాసియున్నాడు. ఆ దుకాణమునకు నేను రావలసినదే—కాని పత్తేదారు సాహేబును బంపించితిని.

కుంజ—ఆ యుత్తరము సంగతి వినియుంటిని—నాపై లోచనున కింత కోప మెందులకో?

అమ—ఎందులకా? నీవు నాకన్ని సంగతులును జెప్పి సాహాయ్యము చేయుచున్నావనియే.

కుంజ—అలాగా ?— ఇక నే నిప్పుడు—పత్తేదారు సాహేబు వచ్చుటికి బోయినాను ? నే నిప్పుడు వెడలిపోవచ్చునా ?

అమ—వలదు. నిన్ను నేనిక నాదొంగల గుంపులోనికి బోనీయ దలచుకొనలేదు.

ఇంతిలో ఫతేఆలీ సాహేబు వచ్చుటికివచ్చి దృఢస్వరముతో— "నీ విప్పుడు పోవుటకు వీలులేదు. ఇంకను గొన్నినాళ్ళిచ్చట నుండ వలయును. నేను దొంగల నందఱను వెంటనే పట్టుకొన దలచి యున్నాను" అనియెను.

ప్రకరణము 15

కుంజ భయము విస్మయాక్రాంత హృదయుడై ఫతేఆలీ సాహేబు మొగమువంక జకిత దృష్టులతో గనుంగొనియెను. అప్పుడాతడు— "మీ లోచనుడు నిశ్చయముగా దొంగలతో జేరియున్నాడు. మేమీ దొంగల నందఱను బట్టి బంధింపదలచి యున్నాము. ఈ ప్రయత్నమునందు మాకు నీవలన నేమైన సహాయము కలుగునని యనుకొనుచున్నాను" అనియెను.

కుంజ యేమియును మాటాడలేదు. అప్పు డమరేంద్రుడు— "కుంజా! నీ సంగతి నేను బాగుగ నెఱుగుదును. నీవు మాకు సాహాయ్యము చేయక తప్పదు" అనియెను.

ఫతే—మాకు సాయము చేయుటకే నీ వా గుంపువాళ్ళతో గలసి యుండవలయునని చెప్పుచున్నాను. అట్లు కాకున్నచో వాళ్ళ సంగతులు తెలిసికొనుట కవకాశముండదు.

కుంజకిసారి మాటాడుటకు ధైర్యము కలిగెను. ఆమె కోమల స్వరముతో—"నాకు వాళ్ళ రహస్యము లేమియును దెలియవు గాబట్టి నే నేమి చేయుగలను?" అనియెను.

ఫతే—నీవు చేయదగిన పనులు కావలసినన్ని యున్నవి. మొట్ట మొదట నొక సంగతి తెలుపుము! ఆ వర్తకుడగు కాహియాను నీ వెఱుంగుదువా?

కుంజ—ఎఱుగుదును. అతడు మూర్షిదాబాదులో మా డేరాల కడ కొకసారి వచ్చియున్నాడు.

ఫతే—అతనికిని లోచనునకును నెట్టి సంబంధ మున్నదో నీకు దెలియునా?

కుంజ—వారికిగల సంబంధమేమో నాకు దెలియదు. కాని మూర్షిదాబాదులో వారిరువురికిని జగడము జరిగినది.

ఫతే—ఏమైన సరుగాక! ఈ యమురేంద్రుని బంగారు గొలుసును దొంగిలించెననియు, నీతని జంపుటకు బ్రయత్నించెననియు నీ రెండు నేరముల క్రిందను నాతని ముందుగా నరెస్టు చేసెదను. నీ సాక్ష్యముతోనే యాతనికి బది సంవత్సరములు కారాగృహశిక్ష యగును.

కుంజ యతి వ్యాకుల హృదయయై గద్గద స్వరముతో—"నేనా? నేను న్యాయస్థానమునకువచ్చి సాక్ష్యము చెప్పగలనా?" అనియెను.

అమ—పత్తేదారు సాహేబా! నే నిదివఱకు జెప్పిన మాటయే యిప్పటికిని జెప్పుచున్నాను. మీ రూరక తొందర పడవలదు. ఆ గుంపులో నొక్కని మాత్రము మనము పట్టుకొన్నచో దక్కినవా రందఱును బలాయితులై పోవుదురు.

ఫతే—నీవు చెప్పినమాట నిజమే—కాని యిప్పుడు నన్నేమి చేయుమనియెదవు?

అమ—బాగుగా ననుసంధానముచేసి దొంగల నందఱి నొక్క సారిగనే పట్టి బంధింపవలయును.

ఫతే—మంచిమాటయే—కాకున్నను నీవీ వ్యవహారమునందు జాలవఱకు బనిచేసితివి. ఇందలి మూలసూత్రమును నీవే బయట బెట్టితివి. అందుచే నీప్రయత్నమునందు నీవు చెప్పినట్లే పని చేయవలయునని నేను నిశ్చయించుకొన్నాను—(అని కుంజవంక జూచి) ఇక నీవు నీ యిష్టము వచ్చిన చోటికి బోవచ్చును.

అమ—ఆ వస్తు వెచ్చట నున్నది ?

ఫతే—అది యెచ్చట నుండుట యుచితమో యచ్చటనే యున్నది—నీ కా సంశయ మేల ? నాయొద్దనే యున్నది. అది దొంగ వస్తువు కాదా ?

అమ—ఎంతటి యనాలోచిత కృత్యము! మీయొద్ద నెందుకు? దాని నీమె కిచ్చివేయుడు !

ఫతే—అదియేమి ? ఇచ్చివేయుట యెట్లు ? ఆ వస్తువు దొంగ వస్తువు కాదా ?

అమ—ఆ సంగతి నే నెఱుగుదును. ఆ వస్తువు నీమె తిరిగి తీసికొనక పోయినచో లోచనున కీమెయెడలను మనయెడలను గూడ సందేహము కలుగదా ? అట్లు కలిగినచో మన కార్యమంతయును జెడిపోదా ? దానిని దాకట్టునుండి వదలింపించుకొని తెచ్చితివా యని యాతడు ప్రశ్నించినచో నప్పు డీమె యేమని చెప్పగలదు ?

ఫతే—ఔను నీవు చెప్పినమాట యుక్తియుక్తముగనే యున్నది.

అమ—ఇప్పుడీ వస్తువు నీమె తీసికొని పోయినచో నాతడు తాను వ్రాసిన యుత్తరము నాకంద లేదనియు, నందినను ననాముకలేఖ యందలి యా విషయములను నే నంతమాత్రమును లెక్కచేయ లేదనియు, నందుచేతనే నే నా యంగడియొద్దకు రా లేదనియు భావించుకొని యూరకుండును. నాకచ్చట నెవ్వరు నగపడ లేదని కుంజకూడ నాతనికి జెప్పును.

ఫతే—అమరబాబూ! బాగుగ నాలోచించితివి. నాకింతటి యాలోచన తోచినదేకాదు!

అమ—(తనలో) నీ తలలో మెదడనుమాటయే లేదు. వట్టి మట్టిముద్ద యున్నది. నీ కాలోచన కూడనా? (ప్రకాశముగా) అయ్యా! ఇప్పుడావస్తువు నీమె కిచ్చివేయుడు.

ఫతేఅలీ యప్పుడు తన కోటుజేబులోనుండి యావస్తువును పైకిదీసి కుంజ చేతికిచ్చెను. తోడనే ఆమె వెడలిపోవుటకు సిద్ధముగా నుండెను. అప్పుడమరేంద్రుడామెం గాంచి—"కుంజా! నీవొకనాడు నాకు ప్రాణదానముం గావించితివి—కావున నీకొక్కమాట చెప్పుచున్నాను. ఎప్పుడైన కష్టసమయమున నీకు నాసాహాయ్య మావశ్యకమైనయెడల వెంటనే తెలియజేయుము. ఎంత పనియున్నను దత్క్షణమే నీయొద్దకువచ్చి నీకష్టమును దీర్చివైచెదను" అని చెప్పెను.

కుంజ లజ్జావనత వదనముతో—"అలాగే తెలియ జేసెదను!" అని చెప్పి వెడలిపోయెను. అనంతరము ఫతేఅలీ సాహేబు కూడ వెడలిపోయెను. అప్పుడమరేంద్రుని హృదయ మంతయును శిథిలమై పోయెను. ఆతని యుత్సాహ మంతయును కుంజతో గూడ బోయెను. ఆతని మనసు కుంజచే సంపూర్ణముగ నాకర్షింపబడియెను. ఒకవంక గార్హ్య తత్పరతయు, మఱియొకవంక గామినీ ప్రణయ తత్పరతయు నాతని నదిమివైచుచుండెను. ఆ ప్రబల సంఘర్షణముచే నాతని హృదయ మాందోళిత మగుచుండెను.

నాలుగైదు దినములు గడచిపోయెను. ఒకనా డమరేంద్రుడు తన గదిలో గూరుచుండి కుంజను గూర్చియే భావించుకొనుచుండెను. కుంజ సుందరాకార మెప్పుడు నాతనికి గన్నుల గట్టినట్లే యగుచుండెను. "కుంజయెవ్వరు? నేనెవ్వరు? ఆమెకొఱకు నామన సిట్లేల పరితపింపవలయును? ఆమెకు గూడ నిట్టి పరితాపము కలుగుచున్నదా?" అని యాతడాలోచించుకొనుచుండెను. ఇంతలో

నమూల్యుని సేవకు డటకు వచ్చి యాతని చేతికొక యుత్తరము నిచ్చెను. మరల నుత్తరమా! అమరేంద్రుడు తత్తరముతో నందికొని దానిని విచ్చిచూచెను. ఈసారి యది యనామలేఖకాదు. ఆవుత్తరము కుంజ వ్రాసినది—

"అమరబాబూ!

లోచనునకు సమస్త వృత్తాంతమును సంపూర్ణముగా దెలిసిపోయినది. ఇప్పు డాతడు నన్ను బలవంతముగా నిర్బంధించియున్నాడు. ఏమి చేయవలయునో నా కించుకంతయును దోచుటలేదు. నాకీ ప్రపంచమునం దాత్మీయులను వా రెవ్వరును లేరు. మీరు శీఘ్రముగవచ్చి నన్నుద్ధరింపకున్నచో నికమీద నే నేమైపోవుదునో చెప్పజాలను. ఆ లోచను డేమిచేయుటకైనను సాహసుడని మీకే తెలియును. ఈ యుత్తరము తెచ్చిన వానితో బయలుదేఱి వచ్చినచో నాతడు నే నున్నచోటికి మిమ్ములను దీసికొని రాగలడు. యాలస్యము చేసినచో మాట దక్కదు.

కుంజ"

అమరేంద్రుడా యుత్తరమును జదువుకొని సేవకునిం గాంచి— "ఈ యుత్తరము నెవ్వరు తెచ్చి నీకిచ్చినారు?" అని యడిగెను.

సేవ—ఒక పిల్లవాడు.

అమ—నీవు పోయి యాతని నిచ్చటి కొకసారి తీసికొని రమ్ము! ఆతని నొకటి రెండు మాట లడుగవలయును.

సేవ—చిత్తము—అట్లే చేసెదను.

అని చెప్పి యాత డావలికిబోయి వెంటనే యా బాలకు నచ్చటికి దీసికొని వచ్చెను. చూచినంతనే యాతడు మందులవాండ్ర పిల్లవాడని యమరేంద్రుడు గ్రహింప గలిగెను. ఆ బాలకుని ముఖ లక్షణములను బరికింపగా నాతనిని మూర్షిదాబాదులో జూచినట్లు

కూడ నమరేంద్రునకు స్మృతికి వచ్చెను. అప్పు డమరేంద్రుడా పిల్లవాని నుద్దేశించి—"ఓరీ! నీకీ యుత్తరము నిచ్చినవా రెవ్వరు?" అని ప్రశ్నించెను.

బాల—కుంజ.

అమ—కుంజ యిప్పు డెచ్చట నున్నది!

బాల—ఆమె నిప్పుడు లోచనుడు వరాహ నగరములో గంగానదీ తీరమునందొక యింటిలో నెవ్వరికిని దెలియకుండ దాచి యుంచినాడు.

అమ—అలాగా! అట్లయినచో నామెకు నీ చేతికీ యుత్తరము నిచ్చి నాకు బంపించుట కవకాశ మెట్లు కలిగినది!

బాల—ఆమెకు నాయందెంతో దయయును నమ్మకమును గూడ నున్నది. ఆమెను లోచనుడు నిర్బంధించుటకు మునుపే నాకీ యుత్తరము వ్రాసి యిచ్చి మీ కందించుమని చెప్పినది. ఇచ్చట మీరున్న నివాసమునుగూర్చికూడ నామెయే నాకు జెప్పినది.

అమ—అలాగా! మంచిది. కాని యిప్పుడు మీ లోచను డెక్కడ నున్నాడు!

బాల—అతడు హుగ్లీ పోయినాడు. మా వాళ్ళందఱును గూడ నిప్పు డచ్చటనే యున్నారు.

అమ—మంచిది. అట్లయినచో నీవుమాత్ర మిప్పు డిచ్చట నెందులకున్నావు?

బాల—అదృష్టవశమున మా లోచనుడు నన్నే మా కుంజ యొద్ద గావలిగా నుంచినాడు.

అమ—ఏమీ! అచ్చట నీవే కావలియుంటివా! ఇంకను నీతో గూడ నెవ్వరైన నున్నారా!

బాల—భూలోక రాక్షసియగు నొక ముసలిముండ కూడ నున్నది.

అమె—ఆమె యెవ్వరు ?

బాల—అదియును మామందులదే.

అమ—ఇంక నెవ్వరైన నున్నారా ?

బాల—లేరు. ఎవ్వరును లేరు.

అమ—అట్లయినచో గుంజ యచటనుండి యేల పాటిపోలే
పోయినది ? ఆమె మంచి తెలివిగలదే !

బాల—ఆ ముసలిముండ కుంజయున్న యింటికి దాళమును వై
యుంచినది. మీరు వచ్చి యా వృద్ధరాక్షసిని బట్టుకొన్నచో
నే నింతలో గుంజను విడిపించి వైచెదను.

అమ—మన మెప్పుడు బయలు దేఱుదము ?

బాల—ఇంకను నెప్పుడనుచున్నారా ? ఈ రాత్రి బయలు దేఱ
కున్నచో గార్యము మించియే పోవును.

అమ—అట్లయినచో నీ రాత్రియే పోవుదము ! నీవు పరిగ
సాయంకాలమైనతరువాత నిచ్చటికి రమ్ము.

బాల—అట్లే వచ్చెదను.

ప్రకరణము 16

అమూల్యుడు వచ్చినంతనే యమరేంద్రుడు కుంజ వ్రాసి
యుత్తరము నాతనికి జూపించెను. అతడు దానినంతను సమగ్రము
జదివి—"మరల నిదియొక తంత్రమా ?" అనియెను.

అమరేంద్రుడు నవ్వుచు—"నీ వెప్పుడును దంత్రము తంత్రవే
యనుచుందువు. ఈ ప్రపంచమే నీకు దంత్రముగా నగపడుచున్న
కాబోలును !" అనియెను.

అమూ—అట్లనియెదవేమి ! ఇదివఱకు నేను చెప్పిన సంగ
యసత్యమైపోయినదా ?

అమ—లేదు కాని మొన్నటి పన్నాగము నాకొఱకు బన్నినది కాదు. అది కుంజను గూర్చి కావింపబడినది.

అమూ—అంతవఱ కంగీకరించితివికదా! ఇక నిప్పుడు పన్నిన యీ తంత్రము మాత్రము తప్పకుండ నీకొఱకే.

అమ—పిచ్చివాడా! ఈ యుత్తరము దెచ్చిన పిల్లవానిని నే ననేక విధముల బ్రశ్నించితిని. అతని మాటలలో నాకెట్టి సంశయ మును దోచ లేదు. ఈ యుత్తరము నిశ్చయముగా కుంజ వ్రాసినదియే.

అమూ—అట్లయినచో భయమే లేదు. నే నిప్పుడు వేఱొక పనిమీద బోవలసి యున్నది. లేకున్నచో నేనుగూడ నీతోడనే వచ్చి యుందును.

అమ—నీ పనియేదో చేసికొనుము. భయము లేదు. నన్నెవ్వరు నేమియును జేయజాలరు.

అమూ—ఎట్లయినను మంచిదే. నే నొక్క మాట చెప్పు చున్నాను వినుము, నీవు పోవునప్పుడు రివాల్వరును మాత్రము మఱచి పోవలదు.

అమరేంద్రుడు పకపక నవ్వనారంభించెను. అప్పు డమూల్యుడు గంభీర భావముతో, గంభీర స్వరముతో—"సోదరా! నీ విప్పుడు నీ నెత్తిపై బెట్టుకొన్న కార్యభారము సాధారణమైనది కాదు. ఈ కార్య క్రమమునం దడుగడుగునకు ననుమానించుచుండవలసినదే!" అనియెను.

అమరేంద్రుడు మరల నట్లే నవ్వుచు—"నీ మాటకూడ నిజమే—నేనుమాత్ర మంత యజాగ్రత్తగా బోయెద ననుకొంటివా!" అనియెను.

అమూ—ఈ విషయమునం దెంత జాగ్రత్తగా జూచుకొను చున్న నంత మంచిది.

అని చెప్పి యమూల్యుడు విడలిపోయెను. అమరేంద్రు డతి కుతూహలముతో నా బాలకుని రాకకు నిరీక్షించుచుండెను. ఇంచు

మించుగా నారాత్రి తొమ్మిది గంటలు కొట్టినప్పటికా బాలకుడు మెల్లగా నచ్చటికి వచ్చి—" బాబూ ! ఈ పట్టణములోబడి దారి తప్పిపోయితిని. అన్ని వీథులు నాకంటి కొకలాగే యగపడుచున్నవి— ఏమి చేయుదును—ఎట్లో యిచ్చటికి జేరుకొనునప్పటి కింతసేపైనది. బయలుదేఱుదు బాబూ ! ఇక నాలస్యము చేయవలదు " అనియెను.

అమరేంద్రు డిదివఱకే సన్నద్ధుడై యున్నవాడు కావున నెంటనే యాతనితో ప్రయాణ మయ్యెను. అప్పుడా యిరువురు నొక బండి మాటాడుకొని వరాహా నగరమునకు వెడలిపోయిరి.

బండి వరాహా నగరము జేరుకొనియెను. అప్పుడా పిల్లవాడొక చిన్నసందున కెదురుగా బండి నాపించెను. ఇరువురును బండినుండి క్రిందికి దిగిరి. ఆ బాలకుడు మృదుస్వరముతో—" బాబూ ! ఆ యిల్లీ సందులోనే యున్నది " అని చెప్పెను.

అమరేంద్రుడా పిల్లవాని వెనువెంటనే నడచి పోవుచుండెను. అదియొక చిన్నసందు. వెలుగేమియు లేదు—కేవలమును గాఢాంధకార బంధురమై యుండెను—కంటి కేమియు నగపడుట లేదు. ఆ బాలుని యడుగుల చప్పుడు ననుసరించి యమరేంద్రుడు నడచుచుండెను.

ఆ యిరువురు నావిధముగా గంగానదీ తీరమునకు బోయిరి. అప్పు డాకస్మికముగా నమరేంద్రుని హృదయమున సందేహము కలిగెను. ఆతని కప్పు డమూల్యుడు చెప్పిన మాట స్మృతికి వచ్చెను. చటాలున నాతడు తన జేబులోనున్న రివాల్వరును బైకిదీసి చేత బట్టుకొని గంభీర స్వరముతో నా బాలకు నుద్దేశించి—" నీ విప్పుడు నన్నెక్కడకు దీసికొని పోవుచున్నావు ?" అని ప్రశ్నించెను.

ఆ పిల్లవా డాతనిమాట కెట్టి ప్రత్యుత్తరమును జెప్పక యొక్క యుదుటున నాతనిపైకి లంఘించి వెన్నుపై నొక గ్రుద్దు గ్రుద్దెను. తోడనే వెనుకనుండి యెవ్వడో వచ్చి యాతని రెండుచేతులను బలవంతముగా బట్టుకొనియెను. ఆ వెంటనే మఱియొకడు వచ్చి

యాతని నోట గుడ్డలను గ్రుక్కెను. తుద కింకొకడు వచ్చి యాతని చేతిలోని రివాల్వరును లాగుకొనియెను.

అమరేంద్రుడు కేకలను వైచుటకు కూడ నవకాశము లేనివాడై పోయెను. అతని నోరును, కన్నులును గుడ్డలతో మూసివైవ బడియెను. తరువాత నైదారుగురు మనుష్యులు వచ్చి యాతని క్రింద బడద్రోసి కాలుసేతులను బంధించివైచిరి. ఆ బంధములను త్రెంచి కొనుట కాతడెంతో సాహసముతో బ్రయత్నించెను. కాని యెంత మాత్రమును లాభము లేకపోయెను.

అప్పుడు వారందఱు నమరేంద్రుని దీసికొనిపోయి యొక పడవలో బడవైచి పడవను ద్రోసికొని పోవుచుండిరి. చాల రాత్రి వఱకును బడవ కదలుచునే యుండెను. అమరేంద్రునకా పడవ యెటు పోవుచున్నదియును దిక్కు తోచుటలేదు. కొంతసేపటికా పడవ యొకచోట నాగెను. అది యింకొక పెద్ద పడవప్రక్క నాగియుండెనని యమరేంద్రుడూహింపగలిగెను. పిదప కొంతమంది వచ్చి యాతని నా పెద్దపడవ లోనికి దీసికొని పోయిరి. పిమ్మట నాతని నొక యంధకార మయంబగు గదిలోనుంచి తలుపులను బంధించివైచిరి.

అదియొక పెద్ద పడవయనియు, చాల లోతైనచోట నదీ మధ్యమునందా పడవ లంగరు వైవబడి యుండెననియు నమరేంద్రుడు దూహాలనుబట్టి గ్రహింపగలిగెను. వారాపడవయందలి హాలున కెదురుగనున్న చిన్నగదిలో నాతని బంధించివైచిరి. ఇంతేకాక లంగరు గొలుసుతో నాతని పాదములను బంధించివైచిరి. ఆతనికిక గాలుసేతుల బంధములను వదలించుకొనుటకుగాని, తప్పించుకొని పాఱిపోవుటకుగాని యెట్టి యుపాయమును లేదు. అతి కఠినంబగు లోహ శృంఖలములచే నాతని గట్టివైచిరి. దానిని త్రెంచివైచుట యెవ్వరికి సాధ్యమగును ?

అప్పు డమరేంద్రుడు తనలో—"అమూల్యాని మాటకు బరిహాసించినందులకు నాకు దగిన శాస్తియే యైనది. నన్నీవిధముగా బంధించుటకే వీరీ తంత్రమును బన్నినారు. ఇప్పటికిగాని నాకీ సంగతి బోధపడినదికాదు!" అని తన్ను దానే నిందించుకొనియెను.

ప్రకరణము 17

ఇంచుమించుగా నరగంట సేపటివరకు నాత డట్లే యుండెను. ఏవైపునుండియు నెట్టి శబ్దమును వినవచ్చుటలేదు. అతడు తనలో—"నన్ను జిన్నపడవపై నెక్కించి తీసికొని వచ్చినవారందరు నీ పెద్ద పడవపై నన్ను విడిచి తమదారిని బోయియుందురు. ఈ పడవలో నెవ్వరైన నున్నారేమో! నేనిప్పు డెచ్చట నున్నాను? ఈ పడవ యెచ్చట నున్నదో? నేనింటికి రాకుండుటచే నమూల్య డనుమానించి యొకవేళ బోలీసువారికి సమాచార మంపినను వారీ గంగా మధ్యము నందున్న నన్నెట్లు కనుపెట్టగలరు? ఇట్లు నన్నీపడవలో బంధించి యుంచుటకీ దొంగల యుద్దేశ మేమైయుండును? ఒకవేళ వీరు నన్ను జంపదలచిరా యేమి?" అని యిట్లనేక విధముల నాలోచించుకొన దొడంగెను. కాని తప్పించుకొనిపోవుట కుపాయ మేమున్నది? అత డట్లే యేమియు దోపక నిశ్శబ్దముగా గూర్చుండి యుండెను.

అరగంటసేపైనతరువాత నెవ్వరోగాని దీపము చేతబట్టుకొని వచ్చి యా పడవ గది తలుపును దెరచిరి. ఆ వ్యక్తి యా దీపముతో లోపల బ్రవేశించునని యమరేంద్రు డనుకొనియెను. అతడు లేచి నిలువబడ దలంచెనుగాని యట్లు చేయజాలక పోయెను

అప్పుడా వ్యక్తి యా దీపము నొకచోటనుంచి యమరేంద్రుని కడకు బోయి ముందుగా నాతని కంటికిని నోటికినిగల బంధముల నన్నిటిని వదలించివైచెను. అమరేంద్రుడు కన్నులనువిచ్చి చూచెను.

ఆవ్యక్తి యొక్క మందుల ముసలిది! ఆతను మూర్ఛదాబాదులో నామెను జూచియే యుండెను. అప్పుడా వృద్ధురా లమరేంద్రుని చేతి సంకెలను విడిపించెను. అమరేంద్రు డేమి యును మాటాడలేదు.

చేతి సంకెలలు వదలినంత మాత్రమున బాఱిపోవుట కెట్టి యవకాశమును లేదు. బలమైన లోహ శృంఖలములచే నాతని పాదములు బంధింపబడి యుండెను. ఉపాయాంతరము కానరాకుండు టచే నాతనికి క్రోధము వర్ధిల్లి పోవుచుండెను. అప్పు డాతడా వృద్ధురాలిని రోష కషాయి తనములతో చిలకించుచు దీర్ఘవస్వరముతో— "ఏమిపని చేయుచున్నావు? ఎంత నిర్భయము! జైలున బడిపోవలసి వచ్చునని మీ కేమియుం భయములేదా? జాగ్రత్త! పండి పండి మీపాపము బ్రద్దలు కాకమానదు!" అని యదలించెను.

ఆ మందులది వయసు ఉల్లిపదైనను నామె శరీరము మిగుల దార్ఢ్యము కలదిగా నగపడుచుండెను. ఆమె ముసలిదైయున్నను నామె దేహ మించుకంతయైనను ముందటి వైపునకు వంగి యుండలేదు. ఆమె మొగమువంక జూచినచో నెంతయో వికారముగా నుండును. అప్పుడా ముసలిది తన నల్లని మాసు మొగమునందలి తెల్లని దంతములను వెలువడజేయుచు నతి వికటముగా నొక్క నవ్వు నవ్వి వికృత స్వరముతో—" ఎవరు? పోలీసువారా? ఓహో! వారు మమ్ములను బట్టి బంధించి యెంతపనియైనను జేయుదలచియున్నారు. వారి చేతనైన పనియేమో మాలోచనున కంతయును బూర్తిగా దెలియును" అనియెను.

అమ—అలాగా? అట్లయినచో నీ కపటకృత్య మంతయును మీ లోచనుడు చేసినదేనా!

ముస—అతడచిరకాలములోనే మీ దర్శనమునకు రాగలడు. అప్పు డాతనివలన మీ రెల్లసంగతులను సవిస్తరముగా దెలిసికొన వచ్చును.

అమ—వా డిచ్చటి కెప్పుడు వచ్చును ?

మున—ఎప్పుడో నా ?—రేపు—రేపే—ప్రియమిత్రమా ! రేపే వచ్చి మీా దర్శనము చేసికొనును !

అమ—నే నెట్టి కట్టుదిట్టమును జేసికొనకుండగనే యిల్లు వదలి మీా మనుష్యునితో నూరక బయలుదేఱి వచ్చితినని యెంచి మీారు నిర్భయముగా నున్నారు కాబోలును ! పోలీసువారీపాటికి మీా దారుణ కృత్యముల ననుసంధానము చేయుట కారంభించియే యుందురు.

మున—అలాగా ? నీ వెంత బెదరించినను పోలీసువారనిన మాకెట్టిభయమును లేదు.

అని చెప్పి యామె చటాలున నా పడవ గది తలుపును మూసి తాళమువైచి వెడలిపోయెను. అమరేంద్రుడు మరల నా గాఢాంధ కార మధ్యమున నేకాకియైపోయెను. ఏమిచేయుటకు నాతని కెట్టి యాలోచనయును దోచుటలేదు హాతాశుడై యాతడా బల్లలగదిలో నెల్ల వెలికిల బగుండి యుండెను

ఆ రాత్రి యంతయు నాతని కంటికి నిద్రయనుమాటయే లేకుండెను. ఇట్టి భయంకరావస్థలో నిద్ర ఎవ్వనికి బట్టును ? అమరేంద్రు డప్పుడు దొంగవలె జేతులకట్టున బంధింపబడి యుండెను—పాఱి పోవుట కెట్టి యవకాశమును లేదు. అప్పు డాతడు తన పాదములకు బంధింపబడిన శృంఖలములను జేతితో దడవి చూచుకొనియెను. బలమైన యంత్రసాధనము వలనగాని యవి విడివడునట్లు గపడలేదు.

అనేక విధములగు నాలోచనలచే నాతనికా రాత్రియంతయును గడచిపోయెను. ఇంచుక వెలుగునుబట్టి ఆత డప్పుడా గదిలోనుండియే తెల్లవాఱినదని తెలిసికొనియెను. కాని యేవైపునుండియు నెట్టి శబ్దమైనను వినరాకుండుటచే నా పడవ యొక్క నిర్జన స్థానమున బంధింపబడి యుండెనని యాతడు భావించుకొనియెను. అట్టి శూన్య స్థానమున నొకవేళ గేకలు వైచినను నితరులకు వినబడకుండుటయేకాక మీాదు

మిక్కిలి యీ దురాత్ములకు దీవ్రభావము మఱింత వర్ధిల్ల జేసినట్లు కూడ నగునని యాత డూహించుకొనియెను. ఇప్పుడు నిరుత్సాహముచే మతి పోగొట్టుకొన్నచో నిక దప్పించుకొనిపోవు నాశ యుండదని యాతడు దైవముపై భారము వైచి ధైర్యముతో నుండెను.

చాలసేపటికి మరల నా గృహద్వారము తెఱవబడియెను. మరల నా క్షుద్రగృహ మధ్యమునం దించుక వెలుతురు ప్రసరించెను. ఆ దుఃఖాంధకార మధ్యమునందా ప్రగుడ్డివెలు గాతని ప్రాణమున కొకవిధమగు నభూత పూర్వానందముం గూర్చుచుండెను. అప్పు డాత డెదుటి వైపునకు బరికించి చూచెను. ఆ బాలుడొక పళ్ళెముతో నన్నమును దీసికొని వచ్చియుండెను. ఆవిశ్వాసఘాతుకుడే అమరేంద్రున కిట్టి దురవస్థను సంఘటింప జేసినవాడు! వానిం గాంచినంతనే యమరేంద్రుడు తీవ్రక్రోధముచే నున్మత్తుడై పోయెను. ఆతడు తన సమీపమునకు వచ్చినంతనే యాతని తలను బలవంతముగా బట్టుకొని యీ పడవ కొయ్యలపై వైచి కొట్టి చూర్ణ విచూర్ణముగా జేసివేయ వలయునని క్రోధముతో నమరేంద్రుడు భావించుకొనియెను. కాని యంతలోనే—"ఇది మంచిపని కాదు. వీని నెట్టులైన లోబఱచు కొనుటకు బ్రయత్నింపవలయును. వీడు చిఱ్ఱవాడు. దొంగజిత్తులు వీని కింకను దెలియవు. ఒకవేళ వీని సాహాయ్యమున నేను దప్పించుకొని పోవుట కుపాయము దొరకినను దొరకవచ్చును" అని యూహించు కొని యమరేంద్రుడు తన క్రోధమునంతను హృదయమునందే యడంచుకొని యాతనివంక నతి శాంతముగా జూడ నారంభించెను. అమరేంద్రు డట్లు తనవంక దదేకదృష్టిం గాంచుచుండుటచే నా పిల్లవాడు భయపడి కంపితస్వరముతో—"అయ్యా! లోచనుడు మీకీ యన్నమును బెట్టి రమ్మని చెప్పి నన్ను బంపించినాడు—ఇది యీ ముసలిదియే వండినది—మీరు భోజనము చేయుడు!" అనియెను.

అమరేంద్రుడు మృదుస్వరముతో—"ఆలాగా! అట్లయినచో నాయన్నము నిచ్చుటకై దీసికొని రమ్ము!" అనియెను

ఆ బాలకుడు భయప్రకంపితుడై గద్గద స్వరముతో—"అట్లే తెచ్చెదను. కాని, నేను చేసినపనికి గోపగించి మీరు నన్ను గొట్టరుగదా ?" అనియెను.

అమ—నిన్ను గొట్టుటవలన నేమి ప్రయోజన మున్నది ? నీ వేమిచేసితివి ? మీ పెద్దలు చెప్పిన పని చేసితివి. ఆ యన్నము నిటు తీసికొని రమ్ము ! నీతో గొంచెము మాటలాడవలసిన పని యున్నది.

ఆ కుబ్జవాడా యన్నపు బళ్ళెముతో మెల్లమెల్లగా నా గది లోపల ప్రవేశించెను.

ప్రకరణము 18

ఆ కుబ్జవాడా యన్నమును లోపలనుంచి తోడనే వెలుపలికి వచ్చి ద్వారము చెంగట గనుపెట్టుకొని నిలిచి యుండెను. అమరేంద్రుడాతనిం గాంచి—"నీవు పోవుట లేదేమి ! అక్కడ నేల నిలువబడి యున్నావు ?" అని ప్రశ్నించెను.

బాలు—మీరు భోజనము చేయుదురో చేయరో చూచి పోవలయునని యున్నాను.

అమ—అది యేమి ?

బాలు—అట్లు చూచిరమ్మని మా లోచనుడు నా కాజ్ఞాపించి యున్నాడు.

అమ—నేను తినియెదను లెమ్ము ! నీ వీ విధముగా నన్ను నమ్మించి గొంతు కోయకున్నచో నీకు నేను బదిరూపాయలు బహుమానముగా నీయవలయునని నిశ్చయించుకొన్నాను. కాని నీవు నన్ను మోసము చేసినావు.

బాలు—ఔను బాబూ ! మీరిచ్చు బహుమానమునను మూట గట్టుకొనుటకు నాకు బట్టలెక్కడివి ?

అమ—అట్లు భావింపనక్కఱలేదు. నీకు నిశ్చయముగా నీయ దలచియే యుంటివి ఇప్పుడైనను మించిపోయిన దేమున్నది? నేను చెప్పినపని చేసినచో—

బాలు—ఆ పని యేమో చెప్పుడు! వినియెదను. నాచేత నైనచో జేసెదను.

అమ—మంచిది. నే నిప్పుడొక యుత్తరమును వ్రాసెదను. నీవు దానిని దీసికొనిపోయి వారి కందించినచో—

బాలు—ఎవరికి బాబూ! పోలీసువారికా? నా వ్రేలు పెట్టి నా కన్నే పొడువదలచితిరా!

అమ—పోలీసువారికిగాదు. నీ కా భయ మక్కఱలేదు. నే నీ విషయమున బోలీసువారికి సమాచార మంపదలచుకొనలేదు. మీ కుంజ కొక యుత్తరము వ్రాసి యిచ్చెదను. దానిని నీ వామె కీయవలయును.

ఆ బాలుడు కొంతసేపటివఱకు నే మేమియో యాలోచించుకొని పిమ్మట మెల్లగా—"బాబూ! నే నీ పని చేయుదునుగాని యీ సంగతి మా లోచనున కెంతమాత్రము తెలిసినను నన్ను బ్రాణములతో నిలువనీయడు" అనియెను.

అమ—నేను బదిరూపాయల నీయునని కాబోలును నీ వనుమాన పడుచున్నావు!

బాలకుడు మరల గొంతసేపాలోచించుకొని—"అట్లయినచో నాకు బదిరూపాయలు నిచ్చెదరా?" అని ప్రశ్నించెను.

అమ—నీకీ సందేహ మేల కలుగుచున్నది? నా వంటివా డసత్యము చెప్పునను కొంటివా?

బాల—ఎప్పుడో యిచ్చెదననిన లాభము లేదు. నా కిప్పు డిచ్చినచో మీ పని చేసెదను.

అమ—నీవట్లు కోరుట యుచితముగా లేదు. నీవు నా యుత్తరమును దీసికొనిపోయి కుంజ కిచ్చి యామెవలన బ్రత్యుత్తరమును

తెచ్చి నాకిచ్చినచో నప్పుడే నీకు పదిరూపాయలు నిచ్చెదను. ముందుగనే రూపాయల నిచ్చినచో నీవు నా యుత్తరము నీ గంగా జలములలో బాఱవైచెదవు.

ఆ బాలకుడు మరల బాగుగ నాలోచించుకొనియెను. అతడు తనలో—"కుంజ మామందుల గుంపులోనిదేగదా! ఆమె కుత్తరము నిచ్చుటవలన గలుగు నష్టమేమియు నుండదు. కాని తరువాత నీత డేమి చేయునో? అన్నమాట ప్రకారము పదిరూపాయలను నాకిచ్చునా?" అని యూహించుకొన దొడంగెను.

అమ—నీకు రూపాయల నీయకున్నచో నామె వ్రాసిన యుత్తరము నాకీయనేవద్దు—నాయొద్ద రూపాయలను దీసికొన్న తరువాతనే యీయవచ్చును.

బాల—మీయొద్ద నప్పు డేమియును లేదుగదా! ఇట్టి స్థితిలో మీకు బదిరూపాయ లెక్కడనుండి వచ్చును?

అమ—నీ కా సంశయము మక్కఱలేదు. నా సొమ్ము కుంజ యొద్దనే యున్నది. ఆమెయే నీకీయగలదు.

బాల—మంచిది. అట్లయినచో నుత్తరమును వ్రాసి యిండు. కుంజ నాకు రూపాయల నిచ్చినప్పుడే నేనామెకీ యుత్తరము నిచ్చెదను. ఈయకున్నచో దీనిని జించి పాఱవైచెదను.

అమ—మంచిది—అలాగే చేయుము.

అని చెప్పి యమరేంద్రుడు తన జేబులోనుండి పెన్సిలును, గాగితమునుదీసి కుంజకీ విధముగా నుత్తరమును వ్రాసెను—

"నన్ని దొంగలు గంగానది యందొక పడవలో నిర్బంధించి యుంచినారు. చీకటి గదిలో బంధించి యుంచుటచే నిది యే ప్రాంతమో నాకు బోధపడుటలేదు. ఈ యుత్తరము తెచ్చిన బాలకు నడిగినచో నీకన్ని సంగతులును దెలియ వచ్చును."

ఆ బాలకుడా యుత్తరమును దీసికొని యటనుండి వెడలి పోయెను. అప్పుడమరేంద్రుని హృదయమునం దొక్కించుక యాశా సంచారమగుచుండెను "నాయెడల కుంజకమ్మప్రేమ యున్నది. నాకష్టము వినుచుంటియైనను నామె సహింపలేదు. ఆమె నిశ్చయముగా నన్నుద్ధరించుటకై తన ప్రాణములనైన వినియోగించి తగిన ప్రయత్నము చేయకపోదు. ఇంతకంటె నారక్షణమునకు మఱియొక యుపాయము లేదు" అని యూరట డాకితో నెదురు చూచుచుండెను. అప్పుడాతని హృదయావస్థ వర్ణనాతీతమై యుండెను

మఱునాఁడు రెండుజాముల వేళ స్వయముగా లోచనుండే యచ్చటకు విచ్చేసెను. అమరేంద్రు డాతనిం గాంచి యేమియును మాటాడలేదు. ఆతనిం గాంచి భయభ్రాంతుడైనట్లుగాని, సంచలిత హృదయుడైనట్లుగాని ప్రదర్శించుట యమరేంద్రున కెంతమాత్రము నిష్టము లేకయుండెను. లోచను డట్లువచ్చి యాతని సమీపముననే కూర్చుండెను. కాని యంతసేపటివఱకు నేమియు మాటాడలేదు. పిమ్మట నాతఁడు—"అమరబాబూ! నీవు చాల తెలివిగలవాడవు—మఱికైనవాడవు—నే నీ సంగతిమాత్ర మంగీకరించెదను" అనియెను.

అమరేంద్రుడు గంభీర భావముతో దీర్ఘస్వరముతో—"నీవు ఘోరతర కపటతంత్ర నిపుణుడవు—దారుణ చరిత్రుడవు—ఈ సంగతియును నేను మనఃపూర్వకముగా నంగీకరింతును" అనియెను.

లోచ—అమరబాబూ! ఎందులకీ కటువుబ్బు మాటలు? ఇట్టి మాటలనలన ప్రయోజన మేమున్నది?

అమ—ఇప్పుడు లేకపోవచ్చును. ఇవి యెప్పటికైన ప్రయోజనీయములగు మాటలు కాగూడదా?

లోచ—ఏమైననేమి? ఇప్పుడు నీవు మాచేతికి దొరకిపోయితివి. మాచే బంధింపబడియుంటివి.

అమ—ఔను. నిజమే—నేడిట్లు జరగినదిగదాయని సంతోషించుటయేగాని రేపేమగునో నీ వాలోచించుకొనుటలేదు.

లోచ—ఏమిజరగినను నీవిటనుండి తప్పించుకొని పోయినప్పుడు గదా! అట్టిపని యింటిలో జరుగుట కవకాశము లేదు.

అమ—నేనిచ్చట బంధితుడనై యున్నంత మాత్రమున బస యాగుననుకొంటివా? పోలీసువారందఱు నేమగుదురు?

లోచ—పోలీసువారా? వారిసంగతి నేనెఱుగుదును. వారు వేయిమంది వేయి ప్రయత్నములు చేసినను నీవున్న ఈ ప్రదేశమును గనుపెట్టలేరు.

అమ—సరే! ఈ మాటలేల కేమి! మీరందఱు నన్నిట్లు బంధించి యుంచితిరిగదా! తుద కేమిచేయ దలచితిరి?

లోచ—ఆ సంగతి మా వర్తకుడు కాహియావచ్చి స్వయముగా మీకు మనవిచేయగలడు.

అమ—అలాగా? అట్లయినచో నా దుర్మార్గుడేనా మీకందఱ కును నాయకుడు?

లోచ—అట్లే యనుకొనవచ్చును.

అమ—మంచిది. నేను మిమ్ముల నందఱును బట్టుకొని మీకు దగిన శాస్తి చేయింపకున్నచో నాపేరు మారుపేరు పెట్టుడు!

లోచ—బాబూ! ఇక నీ మాటలన్నియు నెందులకు! ఈ యడియాస కేవలమును వదలుకొనవలసినదే—

అమ—ఏ కారణముచే నట్లు చెప్పుచున్నావు! మీ రందఱు నిచ్చట నన్ను జంపివైవ దలచితిరా యేమి?

లోచ—అట్లెన్నటికిని జరుగదు. కాని మీపనులను నీ మూలమున నెట్టి వ్యాఘాతమును గలుగకుండునట్లుగా నిన్ను మా స్వాధీనములో నుంచుకొనియుందుము.

అమ—ఏమిజరగునో చూతముగదా!

లోచనుడు లేచి నిలువబడి—"మీ కాహియా యిప్పు డిచ్చటికి వచ్చును. అతడు వచ్చి నీ కెల్లవిషయములును సవిస్తరముగా

తెలియజేయును నే నిప్పుడు నిన్ను జూచిపోవలయునని మాత్రమే వచ్చితిని ” అని చెప్పి యాతడు వెడలిపోవుచుండెను.

అప్పుడు యమునేంద్రు డొక్క యుదుటున లంఘించి క్రోధకంపిత స్వరముతో—“ పాపాత్మా! దారుణ చరిత్రా !” అని తిట్ట నారంభించెను.

లోచనుడు వెడలిపోయెను. బంధనములలోనుండి యమునేంద్రుడు లంఘించుటచే లోహ శృంఖలముల వలన నాతని పాదములు కొట్టుకొనిపోయి రక్తము స్రవింప దొడంగెను. చేయునదిలేక యాత డచ్చటనే కూలబడి పోయెను.

ప్రకరణము 19

లోచనుడు వెడలిపోయినంతనే చాలమంది మనుష్యులా పడవ మీఁది కెక్కుచున్నట్లుగా వారి యడుగుల చప్పుడునుబట్టి యమునేంద్రుడు గ్రహించెను. పడవ యిటునటు నూగనారంభించెను. తరువాత లంగరు నెత్తివేసి నట్లును, క్రమముగా బడవ యా నదీ గర్భమున నడచిపోవుచున్నట్లును యమునేంద్రుడు తెలిసికొనగలిగెను. అప్పుడాతడు తనలో —“ వీరీ విధముగా నన్నచ్చటకు దీసికొని పోవుచున్నారు ?” అని యూహింప దొడంగెను. ఆతని కేసంగతియును బోధపడకుండెను.

పడవ యట్లే కదలిపోవుచుండెను. క్రమముగా సాయంకాల మయ్యెను. అప్పుడా పడవ మరల లంగరు వేయబడియెను. ఇక కొంతసేపటి కిచ్చట నెట్టి పదశబ్దమును వినరాకుండుటచే బడవను ద్రోసికొని వచ్చిన కొందఱును నింకొక చిన్నపడవపై వెడలిపోయిరని యమునేంద్రు డూహించుకొనియెను. చూచుచుండగనె రాత్రి యైపోయెను. ఆ గాఢాంధకార మధ్యమున యమునేంద్రు డేకాకియై

కూర్చుండి యుండెను. తా నెట్టియున నుద్ధరింపబడుదునని యిదివఱ కాతని కించుక ఆశ యుండెను. కాని యిప్పుడా యాశ వదలిపోయెను.

అమరేంద్రు డప్పుడు తనలో—"ఒకవేళ కుంజ నన్నుద్ధరింప వలయునని ప్రయత్నము చేసినను నేనున్న యీ ప్రదేశము నెట్లు తెలిసికొన గలుగును? ఈపాపాత్ములు మరల నీపడవలో నన్నిచ్చటికో తీసికొని వచ్చినారు. ఈ చోటు కుంజకు దెలియుట కవకాశ మేమున్నది? ఇక నాగతి యింతే! ఫత్తేదారు సాహేబీ రహస్యము భేదించునంతటి తెలివిగలవాడా? ఇక దేవునికంటె నన్నుద్ధరించువా రెవ్వరును లేరు" అని యాలోచించుకొన దొడంగెను

ఈ యాలోచనలచే నాతని మనసంతయు వికలమై పోవు చుండెను. సాయంకాలమైనతరువాత వర్తకుడగు కాహియా అచ్చటికి వచ్చెను. అతనిం జూచినంతనే యమరేంద్రుడు క్రోధోద్రేకముతో— "పాపాత్ములారా! ఇంకను మీ దుష్కృత్యములను మానరా? జైలులో బడవలసి వచ్చునేమోయని భయము లేదా?" అని ధిక్కరించెను.

ఆ మాటలు విని పాపిష్ఠుడగు కాహియా విస్తృతముగ నవ్వుచు— "అమరబాబూ! నీవు నన్ను బెట్టజేసినంత మాత్రమున నేను భయ పడుదు ననుకొంటివా? మహా సమర్థుడవగు నీవిప్పుడు మాచేతులలో నున్నావు. ఫాలాక్షుడైనను నిన్నెవ రుద్ధరింపలేడు. మాకు గలిగించిన నష్టమునకు మావలన నీవు తగిన ప్రతిఫలమును బడయనక్కఱలేదా?" అనియెను.

అమరేంద్రు డట్లే క్రోధోన్మత్తుడై గంభీర స్వరముతో— "నేను మీ కెట్టి నష్టమును గలిగించితిని?" అనియెను.

కాహి—అయ్యో! మీ కింకను బోధపడ లేదా? మీ రాదిన మున మాదుకాణములోనికి బోలీసువారిని దీసికొని రాలేదా? ఇంకేమి యుపకారము చేయవలయును? ఆకారణముచే నేను వర్తకమంతయును వదలుకొని మఱియొకచోటికి బోవలసి వచ్చినది.

అమ—నీయందు దోషమున్నది. కావుననే నీవట్లు పాఱిపోయితివి. నేరమే లేకున్నచో పోలీసువారనిన నీకంత భయమేల కలుగవలయును?

రాహి—ఇంకను నీ దురభిమానము వదలుటలేదు నీవేమి చేయగలవు? నీకిక నీదేశమునందు యథేచ్ఛముగా సంచరించు భాగ్యము తప్పిపోవుచున్నది. ఆ పాతములయందలి సంకేతాక్షరముల నిగూఢ రహస్యమును నీవు బయట బెట్టుకున్నచో బుద్ధిహీనులగు పోలీసువారు మమ్ముల నేమైనను జేయగలరా? మా దారిదోపిడులను గూర్చిన రహస్యము లెంతవచ్చినను వారికి బోధపడునా? నీవిట్టి మునుక కంతకును మూలకారణము నీవే

అమ—అట్లయినచో నీవుకూడ నీ దొంగల గుంపులోనివాడవేనా?

రాహి—ఔను బాబూ! ఈ దాసుడుకూడ నందులోనివాడే! నీవు మఱియొకలాగు భావింపనక్కఱలేదు. కాని దొంగతనము చేయువారు మాత్రము వేఱుగా నున్నారు.

అమ—వారెవ్వరు?

రాహి—ఆ సంగతి యొక్కటి మాత్రమే నీకింకను దెలియలేదు. అందుచేతనే యింతవఱకు మా ప్రయత్నముల కెట్టి వ్యాఘాతమును గలుగుటలేదు. ఇక నా రహస్యము నీ కెప్పటికిని దెలియకుండుటకే నిన్నిట్లు చేయవలసి వచ్చినది.

అమరేంద్రుడు విస్మయ సంశయాకులిత హృదయుడై తనలో— "వీరు నిజముగా నన్ను జంపివైవ వలయుననియే ప్రయత్నించుచున్నారు. ఏదియో యొక నిర్జన ప్రదేశమున కీపడవను దీసికొనిపోయి యచ్చట వీరు నన్ను గడతేర్చివైచి నామృతకళేబరమును గంగా నదిలో బాఱవేయుదురు. చావునకు సిద్ధపడియున్న నేనిక భయపడ నెందులకు! నిరాశపడ నెందులకు! మరణమునకు భయపడక

తెగించి బ్రదికి యున్నంతవఱకు నాచేతనైనపని చేయువలసియే యుండెను. నా శరీరమునం దసాధారణమగు బలమున్నది. వీరిలో నెవ్వరును కూడ నా చేతియొద్దకు రాజాలరు. వచ్చినచో గ్రుద్దున కొరగాకుగా స్మృతితప్పి పడిపోవలసినదే. రెండు రాత్రులనుండి విశ్రాంతి యనుమాట లేకుండ నా కాలికి బంధించిన ఈ గొలుసులను బగులగొట్టుటకు బ్రయత్నించుచుంటిని. చాలవఱకీగొలుసు నలగి పోయినది. ఇక నొకరాత్రి కష్టపడినచో సంపూర్ణముగా పడిపోవునని తోచుచున్నది. నేనెట్లయిన నీ సంకెలలను వదలించుకొనుటయే తటస్థించిన యెడల ననాయాసముగా నిటనుండి తప్పించుకొని పోవలుగుదును. ఈ దొంగముండ కొడుకులు పదిమంది యడ్డమై వచ్చినను నన్నేమియు జేయజాలరు" అని యూహించుకొనుచు నా వర్తకుని మాట కెట్టి ప్రత్యుత్తరమును జెప్పక మౌనముతో గూరుచుండెను.

కాహిరా యమరేంద్రుని మనోభావమును బాగుగ గ్రహించి— "అమరబాబూ! ఏమి యాలోచించుచున్నావు? మమ్మేక నీ వేమియును జేయజాలవు. మేము నిన్నింతమాత్రమును జంపదలచు కొనలేదు. నీవు మాకు జేసిన యుపకారమునకు నిన్ను జంపివైచినను దోషము లేదుగాని నీవంటివానిని జంపుట మాకిష్టము లేదు. నిన్ను రేబియా స్టీమరుపై నరేబియా దేశమునకు బంపివేయవలయునని నిశ్చయించు కొన్నాము. వారు నిన్నటనుండి మదీనాకు బంపివైతురు. తరువాత నీ వెప్పటికైన మరల నీ దేశమునకు వచ్చినను నందువలన మాకెట్టి నష్టమును లేదు" అని చెప్పి వికటహాసము చేయుచు నా దురాత్ము డటనుండి వెడలిపోయెను.

అమరేంద్రుడు క్రోధోన్మాదముచే నొడలు తెలియక యాతని బట్టుకొనవలయునని లంఘించెనుగాని యినుప గొలుసుల రాపిడిచే నాతని పాదములు కొట్టుకొనిపోయెను. ఆ దుర్మార్గుల దురుద్దేశములం

గాఢమైన క్రోధోద్రేకముచే నాతని సర్వాంగకములును గంపించి పోవుచుండెను. దానికి ప్రతీకారము చేయుట కుపాయమేమున్నది? అతడేమి చేయుటకైనను నసమర్థుడై పడియుండెను. దైవవశమున నొకసారి యెట్టయిన దప్పించుకొనగలిగినచో నీదురాత్ములకు దగిన శాస్తి జేయునని యాతడు తనలో వేయిసారులు ప్రతిజ్ఞ చేసికొనుచుండెను. కాని యెంత యాలోచించినను దానుద్ధరింపబడుటకు మార్గమేదియు నాతనికి బోధపడుటలేదు. ఈరాత్రి కష్టపడి యేలాగునైన నీలోహ శృంఖలములను బగుల గొట్టవలయునని యాతడు నిశ్చయించుకొనియెను.

పిమ్మట నాతడు తనలో—"నే నగపడకుండబోయి యిప్పుడే మూడుదినములై పోయినది. నాజాడ తెలియకుండుటచే మా యమాత్యుడు పోలీసువారికి సమాచార మంపకుండునా! అమాత్యుడు తెలివి తక్కువవాడు కాడు. ఫతేఅలీ సాహేబును, పోలీసువారును గూడ నాకొఱ కనుసంధానము చేయుచునే యుందురు. మూడుదినములు తంటాలుపడికూడ నాకెట్టి యాగడయును గ్రహింపజాలకపోయిరి. నన్ను వారిప్పటికైన గనుపెట్టి యుద్ధరింపగలరను నాశ యేమాత్రమును లేదు" అని నిశ్చయించుకొనియెను.

కోపముచే నాతని కండలు మండిపోవుచుండెను. నిరాశచే నాతని హృదయము కొట్టుకొని పోవుచుండెను. పాపాత్మురాలగు నా ముసలిముండను బట్టుకొని కసితీర బాధింప గలిగినచో దన హృదయ పరితాపము కొంతవఱకైన శాంతింపగలదని యాత డూహించుకొనియెను. ఆమె ప్రతిదినమును నాతని కాహారమును దీసికొని వచ్చుచుండెను. ఆ కుఱ్ఱవా డేమైపోయినదియును దెలియలేదు. ఇంతవఱకును వాడు రానేలేదు. అందుచే వాడా యుత్తమును దీసికొని పోయి కుంజ కందించి యుండునని యమరేంద్రు డాశతో నుండెను.

ఈ దినమున నెట్లైన నాముసలిదానిని బట్టి కొట్టవలయునను నుద్దేశముతో నమరేంద్రు డాగదిలో నొకమూల నొదిగి కూర్చుండి యుండెను. అత డనుకొన్న ప్రకారమా ముసలిది యెప్పటివలెనే

యాహారమును దీసికొని యచ్చటికి వచ్చెను. ఆ చీకటి గదిలో నామెం కంటి కేమియు నగపడుటలేదు. అమరేంద్రుడు యథాస్థానమునందే కూర్చుండి యుండునని భావించి యామె పూర్వమువలెనే నిస్సంకోచముగా లోనికి బోయెను. అంతలో నమరేంద్రుడు సింహకిశోరమువలె నొక్క యుదుటున లంఘించి పైబడి యామెను బలవంతముగ బట్టుకొనియెను. యీ యాకస్మిక వ్యాపారము వలన నామె నిలువున స్తంభించిపోయి భయ సంచలిత స్వరముతో —"బాబూ! నీకు బదివేల సలాములు చేసెదను. నన్ను గొట్టవలదు. బాబూ! నన్ను విడిచిపెట్టుము!" అని వేడుకొనియెను.

అమరేంద్రు డామె నచ్చటనే క్రింద బడద్రోసి యామె కంఠమును గట్టిగ నడచి పట్టుకొనియెను. పిమ్మట నామె పైటచెఱగును జించివైచి దానితో నామె కాలుచేతుల నతి దృఢముగ బంధించి వైచెను. ఆ క్రోధములో నాతని కట్టుచేయుటకు సంశయముగాని జాలిగాని యెంతమాత్రమును లేకపోయెను. కోపముచే నాత డామె శిరోజములను బలవంతముగ లాగి యామె తలను బ్రక్కచక్కలతో డీడిక్కలాడించెను. ఆమెదాని నట్లుచేయకూడదని యాతని కప్పుడెంతమాత్రమును దోచలేదు. ఆ ముసలిముండ భయముచేతను నాయాసముచేతను మృతప్రాయమైపోయెను. ఆమెనోట మాటయే లేకుండ బోయెను.

ఆ సమయమునం దెవ్వరో యీ పడవపై కెక్కి వచ్చు చున్నట్లుగా నమరేంద్రున కనుమానము గలిగెను. ఆ యుత్తర క్షణమునందే యెవ్వరో వచ్చి యీ ద్వారముచెంత నిలువబడిరి. అప్పుడా ముసలిది యదరిపడి యా వంక జూచి—"అమ్మా! కుంజా వచ్చితివా? నన్ను బ్రతికింపుము తల్లీ!" అనియెను.

నిశ్చయముగా నా వచ్చిన యామె కుంజయే. అకస్మికముగ నామెం గాంచి యానందోత్సాహోద్వేగముచే నమరేంద్రునకు వాఙ్నిరోధమైపోయెను.

ప్రకరణము 20

కుంజ సర్వసన్నద్ధయై వచ్చియుండెను. ఆమె యేమియును మాటాడకుండగనే ముందుగా నమరేంద్రుని శృంఖలములను వదలించుటకు ప్రయత్నించుచుండెను. ఇనుప గొలుసులను విడగొట్టు సాధనమును గూడ నామె తనతో దీసికొని వచ్చినది. ఒక్క నిమిషములో నామె యీ లోహ శృంఖలములను విడగొట్టివైచెను. అమరేంద్రు డిప్పటికి విముక్తుడయ్యెను. కాని కుంజ తరళ కటాక్షములచే మరల బద్ధుడైపోయెను. అత డప్పు డద్భుతానంద పరవశుడై కుంజ సుందర వదన మండలమును దదేక దృష్టితో జూచుచుండెను. అప్పుడు కుంజ యమరేంద్రుని హస్తమును బట్టుకొని గద్గదాయమాన కంఠస్వరముతో—"రండు! ఇక నిచ్చట నొక నిమిషమైనను నిలువ గూడదు" అనియెను.

అమరేంద్రు డామె యొక్క మాట చెప్పకుండ నామె వెనువెంటనే బయలుదేరెను. ఇరువురును నిమిషములో బడవ టాపుమీదికి వచ్చిరి. ఆ [illegible] యార్తస్వరముతో—"కుంజా! నన్ను గూడ విడిపింపవా?" అని కేకలు వైవసాగెను.

కుంజగాని యమరేంద్రుడుగాని యీ మాటలను జెవిని బెట్టనే లేదు. కుంజ యొక్క చిన్న పడవపై నచ్చటికి వచ్చియుండెను. ఆ పడవ మీద నొక్క మనుష్యుడు మాత్రమే యుండెను. వా డా పెద్దపడవ తెట్టుచెక్కను బట్టుకొని నిలువబడి వారిరాక కెదురు చూచుచుండెను. అప్పుడు కుంజయు నమరేంద్రుడును జటాలున బెద్దపడవపై నుండి చిన్నబోటులోనికి దుమికిరి. తత్క్షణమే యీ బోటు కదలుట కారంభించెను.

అమరేంద్రు డిప్పుడు నిశ్చయముగా విముక్తుడయ్యెను. ఆకస్మికముగ జరిగిన యీ సంఘటన మప్పు డాతని కానంద స్వప్నమువలె నుండెను. అత డెట్లాశపడియుండెనో తుద కట్లే జరిగినది. కుంజరే

స్వయముగ వచ్చి యాతని నుద్ధరించినది. ఆతని హృదయ మప్పుడానంద ప్రపూర్ణమై యుండెను. మృత్యుముఖమునుండి ప్రాణములతో దప్పించుకొని రాగలిగినవా డెవ్వడైన నున్నచో నాతడే యిప్పటి యమరేంద్రుని హృదయావస్థను బాగుగ గ్రహింపగలడు. అంతేకాని యితరు లెవ్వరు తెలిసికొనగలరు?

అమరేంద్రుడు కొంతసేపటివఱకు నేమియు మాటాడ జాల కుండెను. కుంజయు నిశ్శబ్దముగా నాతని పార్శ్వమున గూర్చుండి యుండెను. అప్పుడు కుంజ హృదయమునం దొకవిధముగను నమరేంద్రుని హృదయమునందు మఱియొకలాగునను నాలోచనా తరంగములు పొంగి పొరలిపోవుచుండెను. అమరేంద్రుడిక నూరకుండజాలక యాత్రిముతో కుంజ హస్తమును బట్టుకొని—"కుంజా! నీ వొకప్పుడు నా ప్రాణ రక్షణము గావించితివి, మరల నిప్పుడు కూడ వచ్చి నన్నుద్ధరించితివి. నేను నీకేమి సమర్పించి యీ ఋణమును దీర్చుకొన గలను!" అనియెను.

కుంజ—మన మిప్పు డింకను విపత్సముద్ర మధ్యమునందే యున్నాము. అప్పుడే మన కష్టము తప్పిపోయె ననుకొనుచుంటివి కాబోలును!

అమ—కుంజా! నీ విక భయపడనక్కఱలేదు. నే నిప్పుడు సంపూర్ణముగ విముక్తుడనై యుంటిని. పదిమందివచ్చి యడ్డుకొన్నను మనల నేమియును జేయజాలరు.

కుంజ యేమియును మాటాడలేదు. ఆమె వ్యాకుల హృదయముతో నిమిష నిమిషమునకును దీరమువంక దిలకించుచుండెను. తీరమునకు జేరువఱకును దన కష్టము తీరదని యామె యావేగ పడుచుండెను. అమరేంద్రుడు కూడ నామె యుద్దేశమును గ్రహించెను. ఆత డప్పుడు తన్ను బంధించి యుంచిన పడవ ఖిదరపురము రేవునకు సమీపమునందే యున్నట్లును నిప్పుడు తా నెక్కిపోవుచున్న బోటా

రేవున కెదురుగా బోవుచున్నట్లును స్పష్టముగా గ్రహింపగలిగెను.
ఆ కాలమునందుకూడ నిప్పటివలెనే ఖిదిరపురపు రేవునందు లెక్క-
లేనన్ని పడవ లుండెడివి. వానిలో జాలవఱ కరేబియాదేశపు పడవలే.

వానిని జూచినంతనే యమునేంద్రుని హృదయము కంపించి
పోయెను అప్పు డాతడు తనలో—"కుంజవచ్చి నన్నీవిధముగా నిప్పు
డుదరింపకయేయున్నచో నేనీ పడవలలో దేనిమీదనో యధిరోహించి
యరేబియా దేశమునకు బోయి యుందునుగదా! ఇక నీ యిహ
జీవమునం దెప్పటికైన నీ దేశమునకు మరలివచ్చు భాగ్యము నాకు
లేకుండ బోవునుగదా!" అని యూహించుకొన దొడంగెను.

ఇంతలో వారెక్కినబోటు రేవునకు జేరుకొనియెను. కుంజ
తత్క్షణమే యా బోటువానికి కూలి నిచ్చివేసెను. ఆ ఘట్టమునందొక
గుఱ్ఱపుబండి సిద్ధముగా నుండెను. తోడనే కుంజ యమునేంద్రుడు
నాబండిపై నెక్కించి తానుకూడ నెక్కెను. ఆమె యిదివఱకా
బండిపై నెక్కియే కలకత్తానుండి బయలుదేఱి యిచ్చటికి వచ్చి
యుండెను.

వారెక్కినతోడనే బండివాడు గుఱ్ఱము నదలించెను. బండి
యతివేగముగ గదలిపోవుచుండెను. అప్పుడు కుంజ విశ్రాంతి సూచక
ముగా నొక దీర్ఘ నిశ్వాసమును విడిచి—"ఇక వారెవ్వరును మనల
నేమియును జేయజాలరు" అనియెను.

యమ—సమాచారము తెలిసినచో నిశ్చయముగా నీవు వత్తువని
నే నెఱుంగుదును. కాని యా గుఱ్ఱవాడు నీ కా యుత్తరము నిచ్చినను
నాశమాత్రము నాకేమియును లేకపోయినది.

కుంజ—ఏమైననేమి—వాడు నా కా యుత్తరము నిచ్చినాడు!
నేను వానికి బదిరూపాయల నిచ్చెదననికూడ జెప్పియున్నాను.

యమ—మంచిపని చేసితివి. ఇంటికి బోయినంతనే నేనారూపా
లను నీచేతి కిచ్చెదను.

కుంజ—అంత తొందర లేదు.

అమ—నే నెట్టి యవస్థలో నుంటినో యా సంగతుల నన్నిటిని నీకు వాడు స్పష్టముగా జెప్పినాడా?

కుంజ—వాడు బుద్ధిపూర్వకముగా నాకేమియును దెలిపి యుండలేదు. ప్రశ్నలపై ప్రశ్నలను వైచి నేనే వానివలన నన్ని సంగతులను దెలిసికొన గలిగితిని.

అమ—నన్ను బంధించిన పడవయున్న ప్రదేశమును గూర్చి కూడ నాతడు నీకు జెప్పియుండును. కాని యాతడు వెడలిపోయిన దినమునందే యా పడవ లంగరు నెత్తివైచి వారు నన్ను ఖదరపురము రేవు నొద్దకు దీసికొనిపోయి విడిచిరి. ఈ సంగతి యా కుఱ్ఱవానికిగాని నీకుగాని తెలియుట యసంభవమని నేను కేవలమును నిరాశతో నుంటిని.

కుంజ—ఆ పడవ ఖదర పురమునకు బోవునను సంగతి వాని కదివఱకే తెలియును. అందుచేతనే నేను కలకత్తాకుబోయి యచ్చట నీ బండి చేసికొని యొక్క పరుగున నిచ్చటికి రాగలిగితిని. మిమ్ము బంధించి యుంచిన పడవ యెట్టిదో దాని యానవాళ్ళనుగూడ నే నాతని వలననే తెలిసికొంటిని. అందుచేతనే వెదకి పట్టుకొనుటకు విశేష శ్రమపడవలసిన యావశ్యకము లేకపోయినది.

అమ—నన్ను వీ రఱబ్బీ యోడపై నెక్కించి యరేబియా దేశమునకు బంపదలంచిరను సంగతికూడ నీతో నాతడు చెప్పెనా?

కుంజ విస్మయాక్రాంత హృదయముతో—"లేదు. ఈసంగతి ఆతనికి దెలియదు. మిమ్ములను వీరేల బంధించి యుంచిరో ఆ సంగతి కూడ వానికి దెలియదు

అమ—అలాగా! లోచనుడును, వర్తకుడగు కాహియాయును గూడ నాయొద్దకువచ్చి నాతో నిర్భయముగా మాటలాడిరిసుమా! నన్ను రేబియా దేశమున కెట్లో పంపివైచి నిరంతరాయముగా దారి దోపిడులను నడపింపవలయునని వారి యుద్దేశము.

ఏమైననేమి ! ఇక వారి యాటలు సాగుట కవకాశ మేమున్నది! అమరేంద్రుడు కుంజ యభిప్రాయమును గ్రహించెను. కుంజ యాతని విడిపించినది. చిన్నతనమునుండి పెంచి పెద్దదానిగా జేసిన లోచనుని కంటె కుంజ కమరేంద్రుడు సమీపబంధువా ! అమరేంద్రున కుపకారము చేయుటయే లోచనున కపకారము చేసినట్లగునని ముగ్ధ హృదయయగు కుంజ యెఱుగదా ! కుంజకు ప్రత్యేకముగ లోచనుని యెడల ననహ్య భావము లేదుగాని యామె యమరేంద్రుని యెడల నిర్వ్యాజమగు ప్రేమభావమును గలిగియుండెను. ఆ ప్రేమామృత రసముచే నామె సర్వాంతఃకరణములును పరిపూర్ణములై యుండెను. ఆమె యమరేంద్రునిం గాంచి యితర ప్రపంచమునే మఱచిపోవు చుండును. ఆమె చేయు పనులన్నియు నా మఱపులోనే జరిగిపోవు చుండును

అమరేంద్రునకిక కుంజను విడువవలయునని లేదు. ప్రాణదానము చేసిన యామెను ప్రాణఘాతుకుల చేతులలో మరల నొప్పగించుట యెట్లు ! అతడు మృదుల స్వరముతో—"కుంజా ! నీవే నన్ను విడిపించితివనుసంగతి తప్పకుండ వారికి తెలియకమానదు. నీవు మరల వారియొద్దకే పోయినచో మహా విపత్తున బడిపోయెదవు. నీవు కొన్నాళ్ళ వఱకును నమూల్యబాబునింట నాయొద్దనే యుండుము ! తరువాత—" అనియెను.

అప్పుడు కుంజ విషాద గర్భితమగు మందహాసము చేయుచు దన వస్త్రాభ్యంతరమునుండి శాణిత కరవాలమును బైకిదీసి గంభీర స్వరముతో—"అమరబాబూ ! నేను మందులదానను. లోచనుని వంటి వారు నూరుగురైనను నన్నదరించుటకు సమర్థులుకారు !" అనియెను.

అమరేంద్రు డభిమాన పూర్ణ హృదయముతో—"కుంజా ! నీవు నిజముగా మందులదానవు కావు—నీ నోటితో నిట్టిక నెన్నడును జెప్పవలదు !" అనియెను.

కుంజ మరల నట్లే నవ్వుచు—"నేనిప్పుడు మందులదానను—ఇదివఱకును మందులదాననే—మందులదాననే కాకయున్నచో మిమ్ముల నీ విధముగా దప్పింప గలిగి యుందునా?" అనియెను.

అమరేంద్రు డతి వ్యాకుల హృదయముతో—"కుంజా! ఎట్లయినను నిన్నా గుంపులోనికి మరల బంపవలయునని లేదు. నాకేమో గాని భయముగుచున్నది" అనియెను.

కుంజ యతి గంభీర భావముతో—"నా నిమిత్తమై మీరు భయపడ నక్కఱలేదు. నన్నెంతటివారునుగూడ నేమియును జేయజాలరు మాగుంపున కంతకును నేనే యిప్పుడు నాయకురాలనై యున్నాను. లోచను డెక్కడికో పోయినాడు" అనియెను.

అమరేంద్రుడు విస్మయోద్విగ్న హృదయముతో—"అది యేమి? లోచనుడు పాఱిపోయినాడా?" అని ప్రశ్నించెను.

కుంజ—వాడిక బదిదినముల వఱకు నెవ్వరికంటికిని గూడ నగపడడు. తిరువాత మరలి వచ్చినను నిక నెప్పటివలె మాగుంపులో నుండడు.

అమ—కారణమేమి?

కుంజ—మీరాతని చేతులలోనుండి జాగ్రత్తగా దప్పించుకొంటిరి. పోలీసువారి కందఱకును సమస్త విషయములును దెలిసిపోవును. ఇట్టి స్థితిలో నాతని కెప్పటివలె నుండుటకు సాహసమెక్కడిది? వర్తకుడగు కాహియాయును, లోచనుడును గూడ నిక నీ దేశమునుండి పలాయితులు కావలసినదే.

ఇంతలో బండి యమూల్యబాబు మందిరము నొద్దకు వచ్చెను. అమరేంద్రుడు బండినుండి దిగియెను. తోడనే వెనుకకు దిరిగి చూచెను. కుంజ యా బండి యవ్వలి గుమ్మమునుండి యెప్పుడు దిగినదో; కాని నిమిషములో నామె యా యంధకార మధ్యమునం దంతర్హితురాలై పోయెను!

ప్రకరణము 21

అమరేంద్రుడన్ని స్థలములను వెదకెను. కుంజ యెచ్చటను గనపడలేదు ఆమె యిట్లు చెప్పకుండ రహస్యముగా వెడలిపోవుట యాతని కెంతయో కష్టముగా నుండెను. ఆ గాఢాంధకారమునం దబలయగు నామె కెచ్చట నెట్టి యుపాయము లెటుస్ఫురించునో యను సందేహముచే నాతని హృదయము పరితపించి పోవుచుండెను. కాని యేమి చేయగలడు! ఆమెను వెదకి కనుగొనుట కుపాయ మేమున్నది! ఏ త్రోవను బోయినదో యాతని కేమియును దెలియలేదు. ఆతని గుండె లతి తీవ్రముగ గొట్టుకొని పోవుచుండెను. ఆమె కిక మగవాళ్ళ గుంపులో నిరపాయముగా నుండుట కెట్టి యవకాశమును లేదనియు, లోచనుండును, కాహియాయును గూడ నామె ప్రాణములను దీసివైచుటకైనను వెనుకదీయరనియు భావించుకొని యాతడు తల్లడిల్లిపోవుచుండెను. ఆ యమూల్య ప్రేమామృతతిలక హాలాహల జ్వాలామధ్యమున దపించి పోవుచున్నట్లుగా నాతని మనోనయనములకు బొడకట్టుచుండెను. ఆ ప్రేమమయింగూర్చి యాతని హృదయ మెల్ల విధముల గీడునే శంకించుచుండెను. ఏవిధముచేతను నాతనికి ధైర్యము కలుగకుండెను. తుదకొక విధముగా ధైర్యము నిచ్చుకొని— "ఆ పాపాత్ము లామె కెట్టి యనిష్టమును గలిగింపకుండ దెల్లవారినతోడనే తగిన యేర్పాటు గావించెదను" అని దృఢప్రతిజ్ఞ చేసికొనియెను.

ఇట్లొకరీతిగ నిశ్చయించుకొని యాతడమూల్యని యింటి యొద్దకు వచ్చునప్పటి కించుమించుగా రాత్రి పండ్రెండుగంటలయ్యెను. బండి వచ్చిన చప్పుడు వినవచ్చినంతనే యా లోపలినుండి యమూల్యుడును, ఫతేఅలీయును సత్వరముగా వెలుపలికి వచ్చిరి. అమరేంద్రుడు వారింగాంచి నివ్వెఱపాటుతో నిలువబడిపోయెను.

అప్పు డమూల్యు డమరేంద్రునిం గాంచి చటాలున వచ్చి యాతని గాఢాలింగనము చేసికొని ప్రేమగద్గద స్వరముతో— "అమరబాబూ! నీవెంత సాహసుడవోయి! నీవగపడకుండుటచే మాకెవ్వరికిని నిద్రాహారములే లేవు. ఈ పత్తేదారు సాహేబును నేనును గూడ నీకొఱకెంతయో కష్టపడి వెదకితిమి. కాని మా ప్రయత్నము లేవియును సఫలములైనవి కావు. తుదకు మేమిరువుర మును గూడ హతాశులమైపోయితిమి. ఎంతపని చేసినావు! నీవేమై పోయితివోయని మేము తల్లడిల్లిపోవుచున్నాము" అనియెను.

ఫతే—అమరబాబూ! నీమూలమున మేమెన్నియో కష్టముల పాలైపోయితిమి, ఎంతయో పరితపించిపోయితిమి.

అమ—పత్తేదారు సాహేబా! నేను మీకు బుద్ధిపూర్వక ముగా కష్టమును గలిగింపలేదు. పువ్వుకొఱకు బోవుచుండగా ముల్లు గ్రుచ్చుకొనినది. నేనేమి చేయుదును? లోనికి దయచేయుడు. సమస్త వృత్తాంతమును వినిపించెను.

అనంతర మందఱును గృహామధ్యమున బ్రవేశించిరి. అప్పు డమరేంద్రుడు జరిగిన సంగతు లన్నియును సవిస్తరముగా వారికి దెలియజేసెను. అంతయు నాలకించి ఫతేఆలీ సాహేబు—"మేము వచ్చి చూచునప్పటికా పడవ గంగానదిలోనున్నది. కాని దాని విషయ మున మాకెట్టి యనుమానమును గలుగలేదు. అచ్చట మాకెట్టి యాగడయును దొరకలేదు. మేము వరాహనగరపు గల్లీ వరకును గడు జాగరూకతతో ననుసంధానము చేసితిమి. అక్కడ మాత్రము నీ సంగతి కొంతవఱకు దెలిసినది" అనియెను.

అమ—మీరెట్లు తెలిసికొనగలిగితిరి?

పత్తేదారు సాహేబు గంభీరముగా నవ్వుచు—"అమరబాబూ! పత్తేదారు పనియనిన నేమనుకొన్నావు? వేయి కన్నులును, వేయి యూహలును గలవాడుగాని పత్తేదారుపని చేయగలడా? నీవే

బండిపై నెక్కిపోయితివో, యా బండివానిని బిలిపించి విచారణ చేసితిమి. నీవొక బాలునితో దన బండిపై నెక్కి వరాహాపురవు గల్లీ వఱకును బోయినట్లును వాని నచ్చట నిరీక్షించి యుండుమని చెప్పి నీ వా బాలునితో గలసిపోయినట్లును, ఎంతసేపటికిని గూడ నీవు తిరిగిరానట్లును, దుదకు బ్రాణము విసిగి తాను బండిని మరలించుకొని వచ్చివైచినట్లును బండివాడు చెప్పినాడు. ఈ విధముగా బ్రయత్నించి యింతవఱకైనను నేను తెలిసికొనగలిగితినిగాని యితరు లెవ్వరైన నింతపని చేయుగలరా ?" అనియెను.

అమ——అమరబాబూ! అట్టి స్థితిలో గుంజవచ్చి నిన్నుద్ధరింపక యేయున్నచో నీ నేమైపోవుదువో యెవ్వరు చెప్పగలరు ?

ఫతే——అట్లు జరుగక యేయున్నచో నమరబాబునకు నిశ్చయముగా మక్కా యాత్ర లభించియే యుండును. అట్టి పుణ్యక్షేత్ర దర్శన మెంతవారికి దొరకును ?

అమ——వ త్తేదారు సాహేబా! తెల్లవాణినకోడనే బయలు దేఱి పోయి ముందుగా నా దురాత్ముని నిరువురను గూడ బట్టుకొని కారాగృహమున బంధింపవలయును.

అమ——వలదు—వలదు—నేను మొదటినుండియును జెప్పుచునే యున్నాను. మన మిప్పుడా యిద్దఱిని మాత్రము పట్టుకొనినచో దక్కినవా రిందఱును బాఱిపోవుదురు. మనము కొంతకాలము వఱకును వేచియుండవలయును. ఈసారి మరల వారు బందిపోటు చేయుదురని తోచుచున్నది——ఆ సమయమున గనుపెట్టి మనము వారి నందఱ నొక్కసారిగాబట్టి బంధించునట్టి యేర్పాటు చేసికొనవలయును. విశేషించి యా యశ్వారోహియగు దోపిడికాడే వీరి గుంపునకు మొనగాడని తోచుచున్నది. ఎట్లయిన నాతని బట్టుకొనుటయే మన కవశ్య కర్తవ్యము.

వ త్తేదారు సాహేబు గంభీర భావముతో——"నీ యాలోచన సరిగనే యున్నది" అనియెను.

అమూ—వాడెవ్వడో ?

ఫతే—మీ రెవ్వరినిగూర్చి యడుగుచున్నారు ?

అమ—ఆ బందిపోటు దొంగను గూర్చియే—

ఫతే—వాడు నిశ్చయముగా గుఱ్ఱము నధిరోహించి మిగుల నేర్పుతో స్వారిచేయుటయందు సమర్థుడై యుండవలయును.

అమూ—ఇంతేకాదు వాడెప్పుడును బెద్దమనుష్యులతో గలిసి తిరుగుచుండెడువాని తోచుచున్నది. ఈ విషయమున నేంత మాత్రమును సంశయము లేదు. అట్లే కాకున్నచో వాదినమున సీలరతనబాబు సింట జరగిన సంగీత సభలోనికి వాడెట్లు రాగలిగెను !

ఫతే—ఏమో—ఇవియన్నియు ననుమానమాత్రములు. వాడు దొరకిన తరువాతగాని నిశ్చయముగా నే సంగతులును దెలియవు

పత్తేదారు సాహేబు మాటల కమరేంద్రుడు మనసులో నవ్వుకొనుచు—" అయ్యా ! ఆ వర్తకు డింకను నా దుకాణములో నున్నాడా ?" అని ప్రశ్నించెను.

ఫతే—లేదు—ఇక నెట్లుండును ! వాడా దుకాణము నెత్తివైచి యెక్కడకో యప్పుడే పాఱిపోయినాడు. నేను స్వయముగనే పోయి చూచితిని. ఇప్పుడా యిల్లంతయు శూన్యమై యున్నది.

అమ—అలాగా ? మీకు లోచనునిం గూర్చి విశేషము లేమైనను దెలియవచ్చినవా ?

ఫతే—ఆ, ఇప్పుడు వాని గుంపంతయును జందననగర ప్రాంతమున డేరాలను వైచుకొని విడిసి యున్నది కాని లోచను డిప్పుడా గుంపులో లేడు. కొలది దినముల క్రిందటనే యాత్ర కెచ్చటికో పోయి నాడట ! వాడెక్కడకు బోయెనో యెట నున్నవా రెవ్వరికి దెలియదు.

అమ—ఆ వర్తకుడుగాని లోచనుడుగాని యింకను నీ దేశమును విడిచి పోలేదు. వారిరువురును నిశ్చయముగా నీ ప్రాంతమునందే యెచ్చటనో దాగియుందురు.

ఫతే—అట్లే యుండవచ్చును. కాని మరల వారు దొంగ తనములను జేయుదురో చేయరో మాత్రము చెప్పజాలను. మన ప్రయత్నము లన్నియును గాంచి వారు కాల భయపడి యుందురు.

అమ—భయమా! వారికి భయమనుమాటయే తెలియదు. గుండెలుదీసినబంట్లు!

అమూ—అమరబాబూ! నీవు చెప్పిన ప్రకారము మన మిప్పుడు జాగరూకతతో పరీక్షించి యుండవలసిన దేనా?

అమ—ఔను అదియే నాదృష్ట్యోద్దేశము.

అమూ—ఈ మాటలు కన్నిటికి నేమిగాని యీ సంగర్భమున మీకుంజ నెన్నయో విధముల ప్రశంసింపవలసి యున్నది. ఆ బాలిక కావించిన యద్భుతకృత్యము లెంతటి సమర్థులగు బుద్ధిమంతులైనను జేయజాలరు. ఆమెకు నీయందెట్టి దయ కలిగినదోగాని రెండుసారులు నీకు ప్రాణదానము కావించినది.

అమ—ఔను. ఆ కరుణామయి సాహాయ్యమే నాకు గలుగ కున్నచో నేను లోచటి ప్రవాహమునకు బ్రప్రథమమునందే లోకాంతరగతుడనై యుందును.

ఫతే—ఆ బాలిక మంచి సమర్థురాలు—చతురమతి—ఆమె పోలీసుశాఖలో నుద్యోగము చేయదలచినచో వెంటనే నేనామెను గైకొనగలను.

ఫతేఆలీ యీ విధముగా గుంజను గూర్చి మాటాడినందుల కమరేంద్రున కెంతయో కోపముగా నుండెను, కాని యాత డేమియును మాటాడలేదు. అప్పుడమూల్యుడు పత్తేదారునిం గాంచి—"నాకిది వఱకు బెండ్లియే కాకయున్నచో నిశ్చయముగా నే నటువంటిదానిని బెండ్లియాడి యుందును" అనియెను.

ఫతేఆలీ నవ్వుచు—"వట్టిమాటలేగాని నీ వా పని యెట్లు చేయగలవు? మందులదానిని బెండ్లియాడినచో మీకు జాతిభ్రష్టత

కలుగును. మాశాస్త్రములను జూడుడు ! మామతమునుబట్టి యేజాతి వారినైనను మాయిష్టము వచ్చినట్లు పెండ్లి చేసికొనవచ్చును. ఆవశ్యకమైనచో మరల నట్టి వివాహ బంధమును నదలించుకొనవచ్చును. మాశాస్త్రములలో నింగటి సులభములగు నేర్పాటులున్నవి " అని చెప్పి పకపక నవ్వుచు దానెంతయో సరసముగ మాటలాడినట్లు భావించుకొనియెను. అమరేంద్రుడతి కష్టముతో తన క్రోధమును, హాస్యమును గూడ నడంచుకొనియెను.

ఫతేఆలీ సాహేబింకను నట్లే నవ్వుచు—"అమరబా బిప్పుడు చాల విషమావస్థలో నున్నాడు" అనియెను.

అమూల్యుడు తత్తరముతో—"పత్తేదారు సాహేబా! అది యేమి యట్లనుచున్నారు ?" అనియెను.

ఫతే—ఏమున్నది! కుంజమూలముననే—

అమూ—ఎందుచేత ?

అమరేంద్రుడేమియు మాటాడక మౌనముతో గూర్చుండి యుండెను

ఫతేఆలీ సాభిప్రాయముగా—"మందులబాలికయగు నామెను బెండ్లియాడినచో సమాజములో నెంత గోలపుట్టును ? దానిని భరించుట సామాన్యమా ?" అని మరల నుచ్ఛ్వాసము చేయుచు—"అమూల్యబాబూ! నీకింకను బోధపడలేదా? మన యమరబాబు కుంజను ప్రేమించినాడు!" అనియెను.

వారిట్లు వినోదముగ మాటలాడుకొనుచుండగా పోలీసువాడొకడు వగర్చుకొనుచు, వగర్చుకొనుచు నచ్చటికి బరుగెత్తుకొని వచ్చి—"అయ్యా! పత్తేదారు సాహేబా! మరల బందిపోటు జరిగినది—హారాసమీపమున—దొంగ యెప్పటివలె నాయాశ్వీక యోధుడే—" అని తెలియజేసెను.

ఆ సమాచారము విన్నతోడనే యా ముప్వురు స్తంభితులై పోయిరి—మరల నెప్పటివలె నిశ్చయముగా దారిదోపిడి జరిగినది !

ప్రకరణము 22

కడపటి బందిపోటుతో నీ విధముగా నిప్పటికి నాలుగు దొంగ తనములు జరిగినవి. ఈ దొంగతనములలో నొకదానికంటె నొకదాని యందు క్రమముగా సాహస మధికముగ గానవచ్చుచుండెను. అట్లు కాకయున్నచో గలకత్తానగరమునకు సమీపమున హౌరా ప్రాంతమున నీ విధముగా బందిపోటు చేయుట కెవ్వరు సాహసింపగలరు ?

ఈసారికూడ నదియేపద్ధతి—ఆనందూలాల్ జమీందారు విశేష ధనముతోడను రత్నాలంకారములతోడను గలకత్తానుండి తన గ్రామమునకు బోవుచుండెను. అతడు కలకత్తాలోనే భోజనముచేసి బయలు దేరెను. ఇంచుమించుగా రాత్రి పండ్రెండు గంటలవేళ కాతని పల్లకి హౌరా ప్రాంతమునందలి బయటి ప్రదేశమునకు జేరుకొనియెను. ఇంతలో నాకస్మికముగా నొక నల్లని పెద్ద గుఱ్ఱము నెక్కి వచ్చిన యొక వ్యక్తి అతి సాహసముతో నదలించి యా పల్లకి నాపివైచెను. ఆ వ్యక్తి మొగముపై ముసుగు—చేతిలో రివాల్వరు—జమిందారు బాబు భయభ్రాంతుడై పెట్టెలోగూడ సర్వస్వము నాతనికి సమర్పించి వైచి యెట్లో ప్రాణములను రక్షించుకొనియెను. తోడనే యా దొంగ గుఱ్ఱమును బరుగెత్తించి యేవైపునకో మాయమైపోయెను; మఱి యెవ్వరికిని గూడ నగపడలేదు.

అనంతరము తన సర్వస్వమును గోలుపోయిన యాజమీందారు దుఃఖాన్విత శూన్య హృదయముతో హౌరా స్టేషనుకుబోయి పోలీసు వారికి సమాచారము నెఱింగించెను. ఆ నిమిషమునందే వారాసంగతిని గలకత్తా పోలీసువారికి దెలియజేసిరి కలకత్తా పోలీసువారికి సమాచారము చేరిన వెంటనే వారొక పోలీసు కర్మచారిని పత్తేదారు సాహేబు నొద్దకు బంపించిరి.

అప్పుడు దమరేంద్రుడును ఫతేఅలీయు నెట్టి యాలస్యమును జేయకుండ వెంటనే హౌరా వైపునకు బోవలయునని తీరపడుచుండిరి.

అమూల్యునకు కూడ వారితో కలసి పోవలయునని యుండెను. కాని యిప్పుడు ఫతేఆలీ—"సన్న్యాసు లధికమైనచో గంజాయికి జేటుగాని లాభము లేదు. అమరబాబూ! మన మిరువురమాత్రమే పోవుదము" అనియెను.

అవకాశము లభింపకుండుటచే నమూల్యుడు తన యింటియొద్దనే నిలిచిపోయెను.

అమరేంద్రుడును, ఫతేఆలీయును గలసి యా దొంగతనములను గూర్చి యనేక విధముల నాలోచించుకొనుచు బయలుదేరి పోవుచుండిరి. అప్పుడు ఫతేఆలీ సాహేబు విరక్తి భావముతో—"ఏమి లాభమున్నది? మన మచ్చటికి బోవునప్పటికా దొంగముండాకొడుకు గుఱ్ఱముపై నెక్కి యిరువది క్రోశముల దూరము పోయియుండును" అనియెను.

అమ—అవును. అట్లే జరిగియుండవచ్చును. కాని ఆకారణముచే వానిని మనము పట్టుకొనజాలకపోయినను నీసారి యా కాహియానును మాత్రము తప్పక పట్టుకొని తీరుదుము.

ఫతే—అదియెట్లు? ఏమోకాని నాతలలో నిప్పుపెట్టి ఆలోచన యును దోచుటయే లేదు.

అమ—వారందఱు నిప్పటివఱకు యథారూపముగనే తమ తమ కార్యములను నెఱవేర్చుకొనుచున్నారు. ఆ యాశ్వికు డిప్పటి పద్ధతినే ధనమంతయును కొల్లగొట్టి దానినా సమీపమునందె దెచ్చుటనో పూడ్చిపోవును. తరువాత నే పరాొటలునకో పోయి యా సంగతి తన వారికి తెలియునట్లును సంకేతాక్షరములను లిఖించి పోవును.

ఫతే—కాని యీసారి మాత్రము మునుపటివలె ఛాత్రము క్రిందనే సంకేతాక్షరములు వ్రాయరేమోయని నాకు సంశయముగా నున్నది.

అమ—కావచ్చును. వారిప్పుడు మరల నేదియో క్రొత్తపద్ధతి నేర్పాటు చేసికొన్నను జేసికొనవచ్చును. కాని యా దొంగ ప్రతి

పర్యాయమును దాను కొల్లగొట్టిన వస్తువుల నొక్కచో బూడ్చి పోవుచుండె ననుమాట మాత్రము నిశ్చయము. ఆ పద్ధతిలో నెట్టి మార్పును జరిగియుండదు. ఆ దొంగయైనను గుఱ్ఱమునుడాయించి చాల దూరము వఱకును బోయియుండడు. ఈ సంగతి కూడ నాలోచింపవలసినదే. వాడట్లు దూరముగనే పోయియున్నచో నొకప్పుడైనను నెవ్వరి కంటనైనను బడియే యుండును. వాడట్లు దొంగతనము చేసి కొంతదూరము మాత్రము తప్పించుకొనిపోయి యచ్చట నాగుఱ్ఱమును వదలివైచును తరువాత నావస్తువుల నన్నిటి నొక్కచో భద్రపఱచి యొక పెద్దమనుష్యునివలె వేషము వైచుకొని వెడలి పోవును.

ఫతే—అవును. ఈ యూహ సరిగనే యున్నది.

అమ—అందుచేతనే కాహియా నిశ్చయముగా నావస్తువులను దీసికొనిపోవుటకై వచ్చునని చెప్పుచున్నాను.

ఫతే—వాడు మరల నీపని చేయుటకు సాహసింపగలడని నాకు నమ్మకముగా దోచుట లేదు.

అమ—ఒకవేళ వాడు రాకపోయినను మఱియొకడైనను వచ్చి తీరును. కాని యీసారి వచ్చువాడు మాత్రము మాఱువేషముతో వచ్చునని తోచుచున్నది.

ఫతే—అలాగా ! అట్లయినచో మనమేమిచేయగలము ! ఎవ్వని ననుమానించి పట్టుకొనగలము ! దొంగకూడ మనుష్యుడే కదా !

అమ—మనమిప్పుడు హౌరా బయట నలువైపులను సమర్థులగు పోలీసువారిని గావలియుంపవలయును.

ఫతే—అది మనకు సాధ్యమగునా ! అంతటి విశాల ప్రదేశమున నెంతమందిని గావలిపెట్టగలము !

అమ—ఎంతమందినైనను సరియే—అచ్చట నలువంకలనుగల యున్నిత్రోవలయందును గొంతమంది నుంచితీరవలయును.

ఫతే—మనము శ్రమపడి పోలీసువారి నందఱిని గూడ శ్రమ పెట్టి యట్లు కావలి యుంచినంత మాత్రమున ప్రయోజన మేమైన నుండునని నా కెంతమాత్రమును దోచుటలేదు.

అమ—అయ్యా! మీ రెంతమాత్రమును నిరాశ చెందవలదు. ధైర్యముతో జాఱుకుగా బనిచేయుడు. ఈసారి తప్పకుండ మనము దొంగలను బట్టుకొనగలము. ఆ గుఱ్ఱము కూడ నీ సమీప ప్రదేశము నందే యెచ్చటనో యుండగలదు. ఈ విషయమున నెంతమాత్రమును సందేహింపనక్కఱలేదు.

ఫతే—ఆ గుఱ్ఱ మెచ్చట సంగ్రహింపబడుచున్నదో ఆ సంగతి కూడ ముఖ్యముగా దెలిసికొనవలసి యున్నది.

అమ—ఆ గుఱ్ఱమును లోచనుడే రహస్యముగా దీసికొనివచ్చి యాలెని కొప్పగించునని నాకనుమానముగా నున్నది నేను మూర్షిదాబాదు నగరమున వారి డేరాల యొద్దకు బోయినప్పుడు చూచి యుంటిని. లోచనునకు జాల నెత్తయిన మంచి తెల్లగుఱ్ఱ మొకటి యున్నది.

ఫతే—ఏమి యీ యవివేకము! దొంగ యెక్కివచ్చినది నల్లని గుఱ్ఱముకదా! నీవు తెల్లని గుఱ్ఱముమాట చెప్పెదవేమి?

అమ—ఏమి? తెల్లని గుఱ్ఱమున కేదైన నొక నల్లనిరంగు బూసిననో నల్లని గుఱ్ఱమువలె నగపడగూడదా?

ఫతేఅలి యించుక యాలోచన నభినయించి—"అమరబాబూ! ఈసారి నీమాట విశ్వసింపదగినదిగా దోచుచున్నది. కాని నా కింకొక విషయము మాత్రము చాల గందరగోళముగా నగపడుచున్నది" అనియెను.

అమ—మీకుగల సంశయమేమో స్పష్టముగా జెప్పుడు. మనస్సులో బాలుత్రాగుటవలన నేమిలాభము?

ఫతే—వర్తకుడగు నా కాహిరాయా యా వస్తువులయందలి రత్నములను మాత్రమే ముందుగా నొలచి తీసుకొని పోవుటకు గారణ మేమి ? వస్తువు లన్నిటిని గూడ నేల తీసికొని పోవుటలేదు ?

అమ—అట్లు వాడు వస్తువుల నన్నిటిని గూడ నొక్కసారియే తీసికొని పోయినచో నెచ్చటనైన బట్టువడిపోవుట కవకాశ ముండును. ఇప్పు డాతి డేర్పఱచుకొన్న పద్ధతి ప్రకారము దొరకిపోవుట యసంభవము.

ఫతే—ఎందుచేత ?

అమ—వస్తువులు వేఱుగను రత్నములు వేఱుగను నున్నచో నెవ్వరును గూడ నానవాలు పట్టజాలరు.

ఫతే—అతఁడు వాని నెవ్వరికిని నగపడకుండ నెట్లు తీసికొని పోవును ?

అమ—నేను నాతని దుకాణము లోనికి బోయిన దినమున మొట్టమొదట నాకీసంగతియే స్మృతికి వచ్చినది. ఆ దుకాణములో బాగుగుపాటి వలమైన కఱ్ఱయొకటి యున్నది. మీరు దాని నప్పు డంతగా లక్ష్యము చేయలేదు కాబోలును !

ఫతే—లేదు నే నప్పుడంత సావధానముగా బరిశీలింపనే లేదు. అంతలోనె గందరగోళమైపోయినది.

అమ—ఆ కఱ్ఱ యంతయును లోపల గుల్లగా నుండునట్లు కల్పింపబడి యుండునని నానమ్మకము. ఆ గుల్లకఱ్ఱ లోపలనే అతఁడు ముందుగా రత్నములను నింపుకొని నిర్భయముగా దీసికొని పోవు చుండును.

ఫతేఅలీ పరిహాస సూచక స్వరముతో—“ అమరబాబూ ! నీవు చాలవఱకు దెలివికలవాడవేగాని యిప్పటి నీమాటలు మాత్రము కేవలము పిచ్చిమాటలవలె నున్నవి. ఇందుల కెంతమాత్రము సందేహము లేదు ” అనియెను.

అమ—మీరిప్పు డట్లే యనుకొనుడు. కాని తరువాత నెప్పటి
కైనను నామాటలు సత్యములని మీకే బోధపడగలదు.

ఫతే—సరే దానికేమి! ఇప్పుడు కాహిరా తప్పకుండ
నిచ్చటికి వచ్చునని యేనా నీ యుద్దేశము?

అమ—ఔను. వస్తువును దీసికొనుపోవుటకై వాడిచ్చటికి
నిశ్చయముగా వచ్చితీరును.

ఈ విధముగా వారు సంభాషించుకొనుచు క్రమముగా హౌరా
స్టేషనునొద్దకు జేరుకొనిరి; తోడనే యచ్చట కొంతమందిని వెంట
బెట్టుకొని బందిపోటు జరిగిన యా ప్రదేశము వైపునకు వెడలిపోయిరి.

ఆ కాలమున హౌరా యిప్పటివలె పెద్ద పట్టణముగా లేదు.
కేవలమును గంగాతీరమున మాత్రము కొంతమంది యిండ్లు కట్టుకొని
నివసించి యుండిరి. ఆ చుట్టుపక్కల గనుచూపు మేఱవరకును
విశాలమగు బయలే. అచ్చట రాత్రివేళల జనసంచార మేమియు
నుండదు ఆ బహిరంగ ప్రదేశ మధ్యమునుండి ఆండూర్ గ్రామము
నకు దిన్నగా నొక కాలిబాట యున్నది ఉత్తరపు దిక్కుగా మరియొక
మార్గమున్నది. ఆ మధ్య ప్రదేశమున గుంపులు గుంపులుగా పెద్ద పెద్ద
చెట్లు పెఱిగి క్రమ్ముకొని యుండెను ఆ చెట్లగుంపులోనే యీ బంది
పోటు జరిగినది. కాని వారచ్చటికి బోవునప్పటికా ప్రదేశమునం
దెచ్చటను గూడ నెవ్వరు గనపడ లేదు.

వారప్పుడా ప్రదేశమున నలువంకలను రక్షకభటులను గాపుంచి
తాము గూడ జెట్లచాటున దాగుకొని యుండిరి. ఈ ఏర్పాటంతయును
జరుగునప్పటికి రాత్రి యొంటిగంటయును గడచిపోయెను. తెల్లవాఱు
సమయమున నమరేంద్రుడును ఫతేఆలీయును గలసి స్టేషనులోనికి
బోయిరి. ఫతేఆలీ కేవలము నలసిపోయియుండెను స్టేషనున ప్రవేశించిన
తోడనే యాతడు పడకవైచెను. ఇంకను కొంచెము నిముషములు
కాకుండగనే యాతని నాసారంధ్రములనుండి ఘుర్ఘుర గర్జానాదము
వెలువడ నారంభించెను.

ప్రకరణము 23

అమరేంద్రునకు మాత్ర మించుకయును నిద్రపట్టలేదు. కేవలమును ఫతేఆలీ నాసిరా గర్జనము మాత్రముననే కాదు—అనేక విధములగు నాలోచనాస్ఫులింగములు మెఱసిపోవుచుండుటచే నాతని తలయంతయును మండిపోవుచుండెను. పల్లగానుండలేక యెంచి యాతడు వీధి బయటకువచ్చి యటు నిటు పచారు చేయనారంభించెను. అప్పటి కప్పుడే బాగుగ వెలుతురు వచ్చినది—సూర్యోదయముకూడ నగుచుండెను.

ఆ సమయమున నాకస్మికముగా వెనుకనుండి యేదియో పల్లకి వచ్చుచున్నట్లు శబ్దము వినవచ్చుటయు నమరేంద్రుడు వెనుకకు దగ్గి వీధిలో గొంచెము ప్రక్కగా నిలువబడి యుండెను. ఇంతలో పల్లకివచ్చి యాతని ప్రక్కనుండియే వెడలిపోయెను. కాని యట్లు కొంతదూరము మాత్రమే పోయి యచ్చట నాగెను ఆ పల్లకి తలుపులన్నియును మూయబడి యుండుటచే నందెవ్వరో యాడువారుండి యుందురని యమరేంద్రుడు భావించుకొనెను. కాని యా పల్లకి యట్లాకస్మికముగా నాగిపోవుటకు గారణమును మాత్ర మాతడు గ్రహింపజాలకపోయెను. ఆ యుత్తర క్షణమునందే బోయులా పల్లకిని క్రింద దింపుటను జూచి యాతడతి విస్మయాక్రాంత హృదయుడై పోయెను. అంతలో నొక బోయవాడు సత్వరముగా నమరేంద్రుని యొద్దకు వచ్చి—" బాబూ ! మిమ్ములను బిలుచుచున్నారు " అనియెను.

అమరేంద్రుడు మఱియును విస్మయముచే దెల్లపోవుచు—" ఎవరు పిలుచుచున్నారు ?" అని ప్రశ్నించెను.

బోయ—ఆ పల్లకిలో నున్నవారే.

అమరేంద్రు డించుక ముందరికి బోయి చూచెను. పల్లకిలో నున్నవా రించుక తెలుపు తెఱచుకొని చేయూచుచు నాతని బిలుచుచుండిరి. ఆ హస్తము సువర్ణ మణిభూషణములచే సురుచిరమై సుందరమై

కానవచ్చుచుండెను. దానినిబట్టి యా పిలుచుచున్న యామె స్త్రీయని స్పష్టముగా దెలియవచ్చెను. ఆ కోమలకర కమలము సువర్ణాలంకార భూషితము కాకపోయినను నట్టి హస్తముగల యామె యతిలోక సుందరీమణియై యుండునని యూహింపవచ్చును. అమరేంద్రు డప్పుడు తన్నొక సుందరియగు యువతీమణి పిలుచుచున్నదని నిశ్చయించు కొనియెను.

ఒక యువతీమణి తన్నట్లు పిలుచుచున్నందుల కమరేంద్రుడు మఱింత యాశ్చర్యపడిపోయెను. అప్పు డాతడు మెల్ల మెల్లగా నాపల్లకి చెంతకు బోయెను. వెంటనే యాతడు పరమాద్భుత నిమగ్న హృదయుడై పోయెను. ఆ పల్లకిలో నున్నయామె ఎవరు? మనియాబీబీ!

అమరేంద్రు డాశ్చర్యముతో నామెవంక జూచుచు—"నీ విచ్చట నున్నావేమి?" అని యడిగెను.

మనియాబీబీ తన చిరాభ్యస్తమగు మధుర మందహాసము చేయుచు—"నేను లేనిచో నెక్కడ నున్నది! ఎప్పుడును సంగీత సభలకై నగరముల వెంట దిరుగుచుండుటయే నాపనిగదా! ఇప్పుడు కలకత్తాకు వచ్చియుంటిని. అందూర్ జమీందారుని రాజమందిరమున రేపు సంగీతసభ జరుగును. మీరిచ్చట నున్నారేమి? మీరగపడుట చేతనే పలుకరించి మఱిపోవుదమని నేనీపల్లకి నాపించితిని" అనియెను.

అమ—అలాగా? నిన్న రాత్రి యీ ప్రాంతమున మరల దారిదోపిడి జరిగినది. నీకీ సంగతి తెలిసినదా?

మనియాబీబీ గడగడ వడకిపోవుచు భయగద్గద స్వరముతో—"అయ్యో! ఆ దొంగ ఇంకను బట్టువడనేలేదా? ఎంత దారుణముగా నున్నది! అదృష్టవశమున నేను రాత్రి బయలుదేఱలేదు—అట్టే జరిగినచో నేనా దొంగచేతులలోబడి నాసర్వస్వమును గోలుపోయియే యుందును" అనియెను.

అమ—కాదా మఱి—నిన్న రాత్రి బయలుదేఱినచో నీపని యంతవఱకు రావలసినదే.

ముని—అవును. కాని భగవంతుడు దయతో నన్ను రక్షించి
సాధు—పరేశనాని—అమరబాబూ! మీరింకను నాదొంగను బట్టు
కొనుటకై ప్రయత్నములు చేయుచున్నారా?

అమ—చేయుటకేమి? ఎట్లయిన వానిని బట్టితీరెదనని నేను ప్రతిజ్ఞయే చేసికొంటినిగదా!

ముని—అమరబాబూ! కొన్నాళ్ళవఱకు మీరిచ్చటనే యుందురు గావున నెప్పుడైన నొకసారి మాయింటికి రాకూడదా? నేనిప్పుడు కలకత్తాలో బెద్దబజారు వీధియందున్నాను. నాపేరు చెప్పినచో నచ్చట నెవ్వరైనను మీకు నాయిల్లు చూపింపగలరు.

అని చెప్పి యామె పల్లకి నెత్తుడని బోయల కాజ్ఞాపించెను. బోయలా పల్లకిని భుజములపై నెత్తుకొన్నతోడనే యామె చిఱునవ్వు నవ్వుచు—"అమరబాబూ! పందెము మీరే యోడిపోవునట్లు తోచుచున్నది!" అనియెను.

అమ—ఎందుచేత?

ముని—ఆనాడు నీలరతనబాబు మందిరమున మీరా దొంగ నెంతమాత్రమును బట్టుకొనజాలరని నేను మీతో బందెము వైచిన సంగతి మీకు జ్ఞాపకము నున్నదా?

అమ—ఉన్నది. అయిననేమి? ఇంకను నేనాపందెము నోడి పోలేదే!

ముని—ఓడిపోవుదురు.

అని చెప్పుచు మందహాస వదనముతో నాతనివంక నొక తరళ కటాక్షమును బరగించి చటాలున నామె పల్లకి తలుపులను మూసి వైచెను. తోడనే యా పల్లకి కదలిపోయెను. అమరేంద్రుడును విశ్రామార్థమై గంగాతీరమునకు బోయెను. అత డేమేమియో యాలోచించుకొనుచు నట దిరుగుచుండ క్రమముగా నెండ వేడిమి యధికమైపోయెను. అందుచే నాతడు మరల స్టేషను వెపునకు బయలు

దేఱెను. ఆ సమయమునకు సరిగా కుంజ పరుగెత్తుకొనివచ్చి యాతని యెదుట నిలువబడియెను. అకస్మికముగా నామెం గాంచినంతనే యా శిపతాపమును, హృదయతాపమును గూడ నాతని కొక్క నిమిషములో జల్లారిపోయెను. ఆ రాత్రి యగపడకుండ బోయిన తరువాత మరల నిదయే దర్శనము! ఆమెం జూచినంతనే యాతని హృదయ మానందతన్మయమైపోయెను. అప్పుడాతడు స్నేహమధుర స్వరముతో—“కుంజా! నీవిచ్చటి కెట్లు వచ్చితివి? విశేషము లేమి?” అని ప్రశ్నించెను.

కుంజ—నేను మీకొఱకే వచ్చియుంటిని. కలకత్తాలో నమూల్య బాబు నింటియొద్దకు బోయితిని. మీరిచ్చటకు వచ్చియున్నట్లు నాకక్కడనే తెలిసినది. అందుచేతనే యిచ్చటికి వచ్చితిని.

అమ—పనియేమి? ఏమైన క్రొత్త సంగతులు తెలియ వచ్చినవా?

కుంజ—నిన్నటి రాత్రి మరల నిచ్చట నొక బందిపోటు జరగినది కాదా?

అమ—అవును. ఎప్పటివలెనే జరగినది.

కుంజ—అందుచేతనే నేను మీదర్శనమునకు వచ్చియుంటిని. ఈసారి నేను చాల సంగతులను దెలిసికొన గలిగితిని.

అమరేంద్రు డాశ్చర్యముతో—“అలాగా! ఎట్లు తెలిసి కొంటివి? శీఘ్రముగా దెలుపుము!” అనియెను.

కుంజ—అదొంగతనము చేసినవాడెవ్వడో మాత్రము నాకింకను దెలియలేదు కాని మా లోచనుడు నిన్నటిరాత్రి తన తెల్లగుఱ్ఱమును బందన నగర ప్రాంతము నందలి యరణ్యములోనికి దీసికొనిపోయి యచ్చట దానికి నల్లరంగు బూయుచుండగా నేను చూచియుంటిని. కొన్నిదినములనుండి యాతడు మాగుంపులోనికి వచ్చుటలేదు. కక్కడకు బోయునదియు నెవ్వరికిని దెలియదు. ఆ ముసలిది రాత్రివేళ

నా గుఱ్ఱమును దొలుకొని పోవుచుండగా జూచి నేను రహస్యముగా దాని వెను వెంటనే పోయితి", అని తిన్నగా నాయరణ్య మధ్యమునకా గుఱ్ఱమును దీసికొనిపోయి లోచనుని కొప్పగించి మరల మామకాము నకు బోయెను. ఏమిజరుగునో చూతమను కుతూహలముతో నేను మాత్ర మచ్చటనే దాగియుండి చూచుచుంటిని. లోచనుడా గుఱ్ఱము నకు బూర్తిగా నల్లరంగు పూసిన తరువాత నాతడా గుఱ్ఱముతో గూడ నాయడవినుండి బయలు దేరెను.

అమ—ఆలాగా ? అట్లయినచో నీ దొంగతనము చేయువాడు మీ లోచనుడేనా ?

కుంజ—కాదు—కాదు—వాడా గుఱ్ఱము నెవ్వరికో యప్పగించి యప్పుడే తిరిగి వచ్చినాడు.

అమ—అట్లయినచో నాతి డింగితజ్ఞుడును గూడ నా యరణ్య మధ్యమునందే దాగికొనియున్నాడా ?

కుంజ—లేదు. అచ్చటినుండి యాతడు వెడలిపోయిన తరువాతనే నేను మరల నెప్పటివలె మాబసకు బోయితిని. ఆ రాత్రి యంతయును నాకు నిద్రయే లేదు.

అమ—ఆలాగా ? పాపము నీవీసమయమున జాల శ్రమపడి యుందువని తోచుచున్నది.

కుంజ—లేదు—లేదు—తరువాత తెల్లవారినంతనే కాశీరామా మాడేగారియొద్దకు వచ్చినాను.

అమరేంద్రుడు ఆత్రముతో—"ఆలాగా ! వచ్చి యేమి చేసినావు ?" అని యడిగెను.

కుంజ—నేను మారువేషమును వేసికొని వచ్చియున్నాను. ఆతని కనుబొమలమీది మచ్చనుబట్టి కేవలమును నేను మాత్రమే గ్రహింపగలిగితిని. ఆతడిప్పుడు ముసలివాని వేషమును దాల్చి వచ్చినాడు.

అమ—దొంగముండకొడుకు—తరువాత మరల నాతడెక్కడకు బోయినాడు ?

కుంజ—వాడు మా ముసలిదానితో మాటలాడవలయుననుద్దేశముతో వచ్చెను. కాని రాత్రి యామెం గుంపులోనుండి వెలువడి మఱియొకచోటికి బోయియుండెనుగదా—అందుచే నాతడు ప్రాతఃకాలమున మరల వచ్చెను. అప్పుడా యిరువురికిని మాటలు జరిగినవి. వారి సంభాషణమును వినవలయునని నేనా సమీపమునం దొకచో దాగియుంటిని. కాని యామాట లేవియును నాకు స్పష్టముగా వినబడనే లేదు. కేవలము నొకటి రెండు మాటలు మాత్రమే తెలిసినవి. కాహిమా ముసలిదానిం జూచి—"నేని రాత్రియే యిచ్చటికి బోయెదను—తరువాత నేమిజరిగినదియు నీకు సమాచార మంపెదను" అని చెప్పెను. ఈ మాట మాత్రము నాకు స్పష్టముగా వినబడినది.

అమరేంద్రుడు మహోత్సాహముతో—"ఇక నేమి ! తెలియదగిన సంగతి యేదో తెలిసియే పోయినది. ఆ కాహిమా నిశ్చయముగా ముసలిదాని వేషముతో నాన స్తుపులను చేసికొని పోవుటకై రాగలడు. కాని యిక వాడు మునుపటివలె దప్పించుకొని పోజాలడు" అనియెను.

కుంజ—కారణ మేమి ! అతని మీ రేవిధముగా బట్టుకొనగలరు ?

అమ—నీ వీ సంగతి తెలుపకున్నచో నాతని బట్టుకొనుట మాకసాధ్యమే యైయుండును. కాని యిక వాడెక్కడకు బోగలడు ! ముసలిదాని వేషముతోనున్న తన్నెవ్వరు నానవాలు పట్టజాలరని యాతడు ధైర్యముతో నుండును. కుంజా ! నీవన్నివిధముల చేతను నాకనేకోపకారములు చేయుచున్నావు నీ యవ్యాజ ప్రేమకు ప్రతిఫలముగా నింతవఱకు నేనేమి యొసంగకలిగితిని—కుంజా ! నేను నీకు ఋణపడి యున్నాను — ఈ ఋణవిమోచనమున కుపాయ మేమియు నగపడుట లేదు.

ఆకస్మికముగా గుంజ సర్వాంగకములును స్వేదసిక్తము లైపోయెను. ఆమె హృదయ మతి తీవ్రముగ జలింప నారంభించెను. ఆమె యేమియు మాటాడకుండ నమరేంద్రుని మొగముపంక దదేక దృష్టిం గాంచుచు జిత్రప్రతిమవలె నిలువబడిపోయెను, ఆ చూపులో జలనములేదు, ఆ బాలిక హృదయ భావము లన్నియు నందు మూర్తీభవించి యుండెను, అమరేంద్రుడు కూడ నిక నేమియు మాటాడజాలక పోయెను. ఆ రమణీమణి సుస్థిరాలోక సుధారసముచే నాతని సర్వాంతఃకరణములును సంతృప్తములైపోయెను. ఆనంద తన్మయత్వముచే నాతడును జిత్రప్రతిమవలె నైపోయెను. అప్పుడా యిరువురి హృదయములందు నొక్కటే భావము పూర్ణీభవించి యుండెను. ఆ భావ మేమో మనకే కాదు—వారికి గూడ నభేద్యమై యుండెను,

కొంతసేపైనతరువాత గుంజ కోమల స్వరముతో—"ఇక నేను పోయెదను" అనియెను,

అమరేంద్రు డదరిపడి—"కుంజా! అప్పుడే పోయెదవా? మరల నీ దర్శన మెప్పుడు?" అనియెను.

కుంజ—ఎప్పుడని యడుగనేల? ఆవశ్యకమైనప్పుడెల్ల వచ్చి యగపడుచునే యుండెదను.

అమ—ఆ యావశ్యక మెవరికి? నీకా? నాకా?

కుంజ యేమియును బ్రత్యుత్తరము చెప్పక తలవంచుకొని యూరకుండెను,

అమ—కుంజా! నిన్నిక నామందులవాళ్ళ గుంపులో నుండ నిచ్చుట నాకెంతమాత్రము నిష్టములేదు.

కుంజ చిఱునవ్వు నవ్వుచు నొక్కసారి యమరేంద్రుని వదనమున దృష్టి ప్రసారముం గావించి—"ఆ సంగతి తరువాత జూచుకొనవచ్చును" అని గిరుక్కున దిరిగి యొక్కటే పరుగున వచ్చిన దారినిబట్టి వెడలిపోయెను.

అమరేంద్రున కామెను బలవంతముగ నిలిపి యుంచుటకు సాహసము లేకపోయెను. అతడు స్థాణువువలె నిలువబడి కంటి కగపడి నంతవఱకు నామెవంకనే చూపుల బ్రసరింప జేయుచుండెను. కాని యొక్క నిమిషములో నామె యదృశ్యమైపోయెను. ఆ యుత్తర క్షణమునందే యీ క్రింది విధముగా నొక మధుర గానము వెలువడి యా ప్రభాతాంతరాళమును మధురామృత రసతరంగితముగా జేసివైవ దొడంగెను. అమరేంద్రు డాశ్చర్యముతో నాలకించుచుండెను—

"అడవితీగలకు చిగుళ్ళు లేవే, చందమామా ఆ
యలరులచాటున మొగ్గలు లేవే, చందమామా
అడవిపువ్వులా మేలివలపులు, చందమామా
ఆకాశంబున కెగురవటోయి, చందమామా
అడవిచిలుక పలుకులకు, చందమామా
అర్థమేమి లేదంటోయి, చందమామా
పట్టణములో బావులనుండి, చందమామా
పచ్చిపాలూ పొంగునటోయి, చందమామా
నగళ్ళలోని వారికెల్ల, చందమామా
నడిసత్తిని కళ్ళుండునటోయి, చందమామా
పురములోని కాకులన్నీ, చందమామా
పువ్వులపాటలు పాడునటోయి, చందమామా
నగరమైన నట్టడవైన, చందమామా
నాకు నీకు నొకటేనోయి, చందమామా
తొంగి తొంగి చూడకోయి, చందమామా నీ
రంగు నాకు నచ్చినదోయి, చందమామా
మాపులైన రేపులైన, చందమామా నా
మనసు లోపల నీవేనోయి, చందమామా!"

అది కేవలమును గుంజ కంఠస్వరమువలెనే యుండెను. కుంజ పాటలు పాడుట నమరేంద్రు డిదివఱకు వినియుండలేదు. అందుచే

విప్పి డాత డద్భుత రస నిమగ్నుడై పోయెను. మందుల బాలిక యైననేమి ? అడవిపాట యైననేమి ? ఆ సహజ మోహన కంఠస్వరము నుండి మధుర గానామృతరసము పొంగిపొరలిపోయినది. ఎదురెండలో నిలువబడియున్నను, నప్పు డమరేంద్రుని హృదయ మమృతరస శీతలమైపోయెను. ఒక్క పరుగునబోయి కుంజను గౌగిలించుకొనవలయునని యాత డుబలాటపడియెనుగాని యామె యేమనుకొనునోయని యట్లు చేయుటకు సాహసింపజాలకపోయెను. ఆ మధురగీతము మహా వాయు తరంగములలో విలీనమైపోయినను నాతని హృదయమునం దింకను ప్రతిధ్వనించుచునేయుండెను. అప్పు డమరేంద్రుడు తనలో—" పంజర కీరమునకేగాని, యడవిచిలుక కమృత మధురస్వరము లేదా ?—గృహ మయూరమునకేగాని, యడవినెమలి కానందనృత్యము లేదా ?" అని యనుకొనియెను.

ఇంతలో స్టేషనులో బదిగంటలు కొట్టిన శబ్దము వినవచ్చెను. అమరేంద్రు డదరిపడి తన విధాయక కృత్యమునకై మనసు మరలించు కొని యతి వేగముగ స్టేషనునకు దిరిగిపోయెను. కార్య తత్పరులగు ధీరహృదయుల యద్భుత ప్రవర్తనములు ప్రశంసనీయములుగదా !

ప్రకరణము 24

అమరేంద్రునివలన నెల్ల సంగతులను సవిస్తరముగ దెలిసికొని పత్తేదారు సాహేబు గంభీర స్వరముతో—" కుంజ మంచి తెలివిగల బాలిక, ఆమె పోలీసుశాఖలో జేరిన నెంతయో బాగుగ నుండును. ఒకటి రెండు సంవత్సరములలో నామెకు మంచి పేరుకూడ వచ్చును. ఆ మందులగుంపుతో దిరుగుచున్నచో నామె సామర్థ్యమంతయును నిరర్థకమైపోవును " అనియెను.

అమరేంద్రుడా మాట కెట్టి ప్రత్యుత్తరమును జెప్పక—" మన మిక నించుకసేపైనను నాలస్యము చేయగూడదు—ఇప్పుడే బయలు

దేరిపోవుట మంచిది. వలయు చోటులందెల్ల దగిన వారిని గావలి యుంచుట కిప్పటినుండియును బ్రయత్నము చేయవలయును" అనియెను.

ఫతే—అమరబాబూ! ఇంత తొందర పడియెదవేమి? ఇప్పటి నుండియు బాధపడు టెందులకు? వాడు వచ్చునది రాత్రిగాదా? అప్పటికి మనము కావలసినన్ని యేర్పాటులు చేసికొనవచ్చును.

అమ—సరిసరి! మీరింకను బెడదారినే యున్నారు. దూర మాలోచింపక కేవలమును బొరపాటు పడుచున్నారు వాడు రాత్రివేళ వచ్చుననుకొంటిరా? రాడు—పట్టపగలేవచ్చును. ఈపాటికి బయలు దేఱియే యుండును. ఇక నొకటి రెండు గంటలలో రాగలడు.

ఫతే—అమరబాబూ! నీమాట లేవియును నాకు సరిగా బోధపడుటలేదు. ఒకమాటకు నొకమాటకు సంబంధ మగపడుటలేదు. రాత్రి బయలుదేఱెదనని యాతడు ముసలిదానితో జెప్పినట్లు నీ విప్పుడేగాదా చెప్పితివి!

అమ—ఆ మాటనుబట్టియా మీరిట్లనుచున్నారు? మీరు బాగుగ నాలోచింపలేదు. వాడప్పుడా ముసలిదానితో ననేక విషయ ములనుగూర్చి చాలసేపు మాటలాడినాడు. అందొక్కమాటయైనను గుంజకు స్పష్టముగా వినబడలేదు. తుదకు వాడీమాట యొక్కటి మాత్రమే బిగ్గఱగా బలికినాడు—దీని తాత్పర్యమేమని యూహించితిరి? మన కన్నులలో దుమ్ముగొట్టుటకే వాడిట్లు చేసినాడు. కుంజ చాటుననుండి వినుచున్నదనుసంగతి వానికి దెలియకపోలేదు. ఆమె మన కెల్లసంగతులును జెప్పునని యాతనికి దెలియును. అందుచేతనే యామెకామాట వినబడునట్లుగా బలికినాడు. ఆతని యుద్దేశము మీకు బోధపడలేదా? ఇంతకాలమునుండి పేరందిన పత్తేదారు పని చేయుచున్న మీకు నావంటివాడు తెలుపవలయునా? వాడావస్తువు లను దీసికొనిపోవుటకై రాత్రి వచ్చునుగదాయని మనము రాత్రివేళనే

యాతని బట్టుగొనుటకు ప్రయత్నించి సిద్ధముగా నుందుమనియు, సంతలో దాను పగటివేళనే పోయి తన పని నిర్విఘ్నముగా నెఱవేర్చు కొని నిర్భయముగా బోవచ్చుననియు నూహించి యాతడీయెత్తు వేసినాడు. మీకిప్పుడైన నీసంశయము తోచుటలేదా ?

ఫతే—నీమాటల యర్థమేమో నాకు తెలియుచునే యున్నది. కాని—అమరబాబూ ! ఊహాలకు దలయును దోకయు నుండదు— ఏదారినిబట్టిన నాదారియే—పర్యవసానమునుబట్టిగాని సత్యము బోధ పడదు. నీవు పొరపాటు పడుచున్నావేమోయని నాకు సందేహముగా నున్నది.

అమ—పత్తేదారు సాహేబా ! ఒకవేళ నాయూహ పొరపాటే కావచ్చును. కాని మనము సావధానముగా నుండుటవలన నష్టము లేదుగదా ! వాడు పగలు రాకపోయినను రాత్రివేళ వచ్చుననుటకు సంశయములేదు. మనము రాత్రియైనను వానికొఱకు గాచుకొని యుండవలసినదే—అట్టిచో నిప్పటినుండియును జాగ్రత్తగా గనుపెట్టి కొని యున్నచో మనకు నష్టమేమున్నది ? మనము సిద్ధముగానుండి నిరీక్షించుచున్నచో బగలు వచ్చినను రాత్రివచ్చినను నాతని బట్టు కొనవచ్చును. రాత్రివఱకు నూరక చూచుచున్నచో నాతడు పగలే వచ్చిపోవునేని మన ప్రయత్న మంతయును నిష్ఫలమైపోదా ?

ఫతే—అదేమిమాట ? మనము మనుష్యులముగాని ప్రమాకులము కాము ! ఎప్పుడీపనిలో బ్రవేశించితిమో యప్పటినుండియు నిద్రా హారములులేక ప్రాణములు తల్లడిల్లిపోవుచున్నవి. సమయమును సందర్భమును లేకుండ నిరంతరము నొక్కరీతిగ నెవ్వరు పని చేయ గలరు ? వృధాశ్రమయేగాని యింతవఱకు వెంట్రుకంతపని జరుగలేదు. క్రమక్రమముగా శక్తియంతయును సన్నమై పోవుచున్నది. బుద్ధిగూడ మోమువడి పోవుచున్నది. ఏమి చేయగలము ?

అమ—అయ్యా ! ఇంతకష్టమునుబడి ఫలసమయమున నిట్లు విసుగుకొనుటవలన నేమిలాభము ? ఇంతటి గజదొంగలను బట్టుకొన గలిగినచో నీకీర్తియంతయును మీదేకాదా ?

ఫతే—అవును. నీవన్నమాట సత్యమే—నేను గాకున్నచో మఱి యెవ్వడీ దొంగలను బట్టుకొనగలడు!

అమరేంద్రుడు చిఱునవ్వు నవ్వుచు—"మీమాట నిశ్చయము. ఇంతటి ఘనకార్యమును సాధించుటవలన దొరతనమువారి బహుమానమును కూడ మీకే చెందగలదు" అనియెను.

ఫతేఅలీ గర్వముతో—"అది యెప్పటికిని దప్పదు—దారుణ చరిత్రులగు నీ గజదొంగల రహస్య తంత్రములను భేదించు నీకార్యము నితరు లెవ్వరు సాధింపగలరు? అఱచేతి ప్రాణములను బెట్టుకొని యడవులవెంట—ఆ ఘాతుకుల వెనువెంట దిరుగుట కెవ్వరు సాహసింపగలరు?" అనియెను.

అమరేంద్రుడు నవ్వుచు—"కావుననే మనమిప్పుడు బయలుదేఱి పోవలయును. ఇంకను నాలస్యము చేయుట యెందులకు?" అనియెను.

ఫతే—అట్లయినచో నడువుము!

అని చెప్పుడు నాతడు హుక్కా—గొట్టమును గ్రిందబడవైచి లేచెను. తోడనే యా యిరువురును గొంతమంది పోలీసుభటులతో గలసి యా ప్రదేశమునకుబోయి యావశ్యక స్థలములయందు రహస్యముగా రక్షకభటులను గాచికొనియుండున ట్లేర్పాటు గావించిరి. పిమ్మట నమరేంద్రుడును, ఫతేఅలీయును గూడ నొక పొదలో గూర్చుండి సావధానులై యుండిరి.

క్రమముగా మధ్యాహ్నము రెండుగంటలవేళ యయ్యెను. ఫతేఅలీ కంతకంతకు గోపము హెచ్చిపోవుచుండెను. అప్పు డాత డస్పష్ట కంఠస్వరముతో దనలో దానే—"నే నిదివఱ కెన్నియో విషమ వ్యవహారములలో బనిచేసి యున్నాను. కాని యెన్నడు నీవిధముగా జిక్కులలో దగుల్కొని యుండలేదు. ఇంతకష్ట మెన్నడును బడియుండలేదు—అబ్బబ్బ! దోమలు కఱచుటచే నొడలంతయును బొబ్బలెక్కిపోవుచున్నది" అని గొణగుకొన నారంభించెను.

అప్పు డమరేంద్రునకు నవ్వునాపుకొనుట దుసాధ్యమైపోయెను. అయినను నాతడతికష్టముతో నడంచుకొని నిశ్శబ్దముగా గూర్చుండి యుండెను. ఈ సమయమునం దేమిమాటాడినను ఫతేఅలీ మఱింత కోపముచే మండిపోవునని యెంచి యమరేంద్రుడు మాటాడ కూరకుండెను.

ఫతేఅలీ మరల దనలో—"ఈ దొంగముండ కొడుకులను బట్టుకొనుటయే తటస్థించినచో నాకాలిజోడుతో గసిదీర గొట్టక మానను. అప్పుడుగాని నాకోపము తీరదు. దుర్మార్గులు—తుంటరులు—వీరికొఱ కెన్నియో కష్టముల పాలగుచుంటిని—అబ్బ! ప్రాణము విసిగి పోవుచున్నది" అని యనుకొనుచు నసంతర మమరేంద్రుని వైపుకు దిరిగి—"బాబూ! నేనిదివఱ కింతకంటెను ఘనులగు గజదొంగల నెందఱినో పట్టుకొని వారికి దగినశాస్తి చేయించితిని. కాని, యీసారి మాత్రము బుద్ధిలేక నీవెంటనే తిరుగుచు క్రమముగా నీగతికి వచ్చితిని. ఇకముందుగూడ నెట్టి కష్టములు సంప్రాప్తము లగునో చెప్పజాలను. ఈ విధముగా నాపేరు చెడిపోయినది. అయ్యయ్యో! దోమలు నా మొగమంతటను ముసురుకొని కఱచివైచుచున్నవి. ఏమిచేయుదును బాబూ!" అని చిరాకుపడదొడంగెను.

అంతలో నొక వృద్ధ స్త్రీ తన యవసన్న శరీర భారమును చేతి కఱ్ఱపై నానుకొని మెల్లమెల్లగా నడచుచు నాత్రోవనే వచ్చుచుండెను. అమరేంద్రు డావంక గనుంగొని యుత్సాహముతో ఫతేఅలీ చేయిపట్టుకొని మెల్లమెల్లగా—"అదిగో! ఆవైపు చూడుము! వాడే—నిశ్చయముగా వాడే!" అనియెను.

ఫతేఅలీ యావైపునకు జూచి యాక్షేప సూచకముగా నవ్వుచు—"బాబూ! నీకు బుద్ధిలేకుండ బోయినది. తదేక ధ్యానముచే మతిపోయినదని తోచుచున్నది. నేను మొట్టమొదట నవివేకముచే నీవేమో చాల బుద్ధిమంతుడవని నమ్మి నిన్నివ్యవహారమునందు నాకు

సహాయునిగా జేసికొంటిని. ఈ సంగతి యప్పుడే తెలిసికొనగలిగినచో నాకిట్టిగతి కలుగకయే యుండును. ఇప్పు డేమనుకొనిన నేమి లాభము ?" అనియెను.

అమరేంద్రుడు మందహాసము చేయుచు—"పత్తేదారు సాహేబా! అట్లు కోపగించుకొనియెదరేల ? ఇప్పుడు నేనేమి యపరాధము చేసితిని ?" అనియెను.

ఫతే—అపరాధమా ! ఈ యెనుబదియేండ్ల ముసలిముండను నాకు జూపించి కన్నుండగనే కనుపాపలను దీయగలిగిన కపటతంత్ర కుశలుండగు కాహియా వీడేయని చెప్పుచున్నావు. నీకింకను నేమైన బుద్ధియున్నదా ?

అమ—సరే—క్రమముగా నంతయును మీకే బోధపడును. కాహియా ముసలిదాని వేషముతో రాగలడని కుంజ నాతో జెప్పినది. అట్లామె చెప్పకయే యున్నచో నీ ముసలిదానిం గాంచి కాహియా యని నేనుమాత్రము గ్రహింపగలనా ? ఇట్టి వేషముతో నున్నను గనుబొమమీది మచ్చనుబట్టి కుంజ యాతని నానవాలు పట్టినది. ఒకసారి రండు—మనముపోయి యా ముసలిదానిని బాగుగ బరిశీలించి వత్తము.

ఫతే—నీవుపోయి చూడుము—ఎంత బాగుగ జూడవలయునో—నీయిష్టము వచ్చినట్లు చూడుము.

అమ—ఎట్లయినను నేను పోకమానను—అనుమానము తోచి నప్పుడు తీర్చుకొనవలసినదే—మీరు రారా !

ఫతే—నీవంటి కన్నుల దెఱవని చిన్ని పాపను నేను సహాయునిగా జేసికొన్నప్పుడిక నాకు నీవు చెప్పినట్లు చేయక తప్పునా ?

అమరేంద్రుడు మనసు లోపలనే నవ్వుకొనుచు దుబ్బుల చాటునుండి మెల్లమెల్లగా నావ్యక్తి వచ్చుచున్న వైపునకు బయలు దేఱెను. ఫతేఅలీయును గత్యంతరములేక యమరేంద్రు ననుసరించి

పోయెను. ఆ వృద్ధవ్యక్తి వారిని గనుపెట్టలేదు. ఆమె యొకసారి నలుదెసలను బాగుగ బరికించి చూచెను. కనుచూపుమేర నెచ్చటను నెవ్వరును గానవచ్చుటలేదు. అప్పుడా ముసలిది తూలుచు దూలుచు బోయి యొక చిన్న చెట్టునొద్దకుజేరి యా నీడను గూలబడియెను. ఆమె గమనాయాసముచేతను, నాతపతాపముచేతను, గ్లాంతయై పడిపోయినట్లు స్పష్టముగా బోధపడుచుండెను. ఆమె యప్పటియవస్థను గన్నార జూచిన యమరేంద్రు డప్పుడు తనలో—“ నేనే కేవలమును బొరపాటు పడిపోయితిని—వీడు కాహియాకాడు, పాపము నిజముగా నెవ్వతెయో వృద్ధురాలనియే తోచుచున్నది. కాకున్నచో నెంతటి వేసగాడైనను నింత స్వాభావముగా నభినయింపగలడా !” అని భావించు కొనదొడంగెను.

కాని యమరేంద్రుడు తొందరపడి తన సంశయమును పత్తేదారునకు దెలుపలేదు. వారిరువురు నాసమీపమునందలి యొక పొదలో దాగికొని యుండిరి. ఆ వృద్ధురాలికి వారగపడుటలేదు. కాని వారుమాత్ర మామెను స్పష్టముగా జూడగలిగి యుండిరి. అప్పుడా వృద్ధురాలు మెల్లగా దన పైటచెఱగు నాచెట్టుమొదట బఱచు కొనియెను. అమరేంద్రుడా సంగతిని గనుపెట్టి పత్తేదారునిం గాంచి మెల్లగా—“ చూచుచున్నారా ! ఆ పఱచిన చెఱగు క్రిందనే నగలను బూడ్చిన గోయి యున్నది !” అనియెను.

ఫతేఆలీ సాహేబు విరక్తుడై తలయూచుచు—“ కాదు బాబూ ! కాదు—గుడ్డినమ్మకముచే నీవన్నిసంగతులను నీయూహానకే ముడిపెట్టుకొనుచున్నావు—వెఱ్ఱివాడా ! ఈ మాత్రము తెలిసికొన లేకపోయితివి—ఆ వృద్ధురా లాయాసపడివచ్చి యా చెట్టునీడను విశ్రాంమార్థ మించుకసేపు పరుండవలయునని పైటచెంగు పఱచు కొన్నది. తెలిసినదా !” అనియెను.

అమరేంద్రు డెట్టి ప్రత్యుత్తరమును జెప్పకుండ దదేకదృష్టితో నావంకనే పరిశీలించి చూచుచుండెను. అప్పుడా వృద్ధురాలు తన

చేతికఱ్ఱ నందుకొని దానితలపై నున్న బిరడను సడలించివైచి పైట చెఱగు క్రిందనుండి యేమేమియోతీసి యొక్కటొక్కటిగా నా కఱ్ఱ గొట్టములో బడవైచుట కారంభించెను. అది యంతయును జూచి యమరేంద్రుడు డుత్సాహమును బట్టజాలక ఫతేఆలీని జూచి—"అయ్యా! తలవంచుకొని నిరాశతో నట్లు కూర్చుండెదరేమి! ఒకసారి యీ వైపు చూడుడు! చూచితిరా! ఇక నిప్పు డేమి చెప్పెదరు! నేనేనా బుద్ధిహీనుడను!" అనియెను.

ఫతేఆలీ యీ వంక జూచి సర్వమును గ్రహించి యమరేంద్రుని మాటలను జెవిన బెట్టకుండగనే చటాలున బాదలోనుండి పైకి లంఘించి యుచ్చ తీవ్ర స్వరముతో—"మొండిముండాకొడుకా! పత్తేదారులలో ప్రసిద్ధి గాంచిన ఫతేఆలీని కూడ కన్నులలో దుమ్ము గొట్టి భ్రమపెట్ట దలంచితివా! ఇక నెక్కడకు బోయెదవు! ఇక నీలీలావసానమైపోయినది!" అని కోపముతో గేకలు వైవదొడంగెను.

అప్పుడా వృద్ధవేషధారి యాకస్మికముగా ఫతేఆలీని గాంచి తత్తరముతో లేచి భయభ్రాంతుడై శరవేగమున బాఱిపోవ దొడంగెను. అప్పు డమరేంద్రుడు సింగపు గొదమవలె గర్జించుచు నతివేగముగ నాతని వెన్నంటి పోయెను. ఫతేఆలీ యాత్రముతో దన గార్దభ స్వరమున దెశలు మాఱుమ్రోగునట్లుగా రక్షకభటుల బిలువదొడంగెను. పొదలనుండియు, బుట్టలనుండియు, గోతుల నుండియు, గొమ్మలనుండియు నొక్క నిమిషములో రక్షకభటు లందఱును వెలువడి వచ్చి నలువంకలను గాచుకొని యుండిరి.

ఇక నా చోరశిఖామణికి బాఱిపోవుట కవకాశము లేక పోయెను. తన పాపమంతయు నిన్నాళ్ళకు బండి బ్రద్దలైనదని భయపడి పోయెను. ఇక గత్యంతరము లేక చావుతెలివి తెచ్చుకొని మొండి చొఱవచేసి తెగించి పిచ్చికోతివలె, వెఱ్ఱికుక్కవలె వెనుకముందాలో చింపక ప్రాణత్యాగమునకై నను సిద్ధపడి యాతడు గిరుక్కున వెనుకకు

మరలి యొక్క యుదుటుల లంఘించి ఫతేఆలీపై బడియెను. ఆ యుదుటునకు ఫతేఆలీ వెల్లవెలికల బడిపోయెను. తోడనే యా దురాత్ముం డాతనిపైబడి యంత్యకాలపు దుస్సాహసముతో ఫతేఆలీ కంఠమును బలవంతముగ దన రెండు చేతులతోడను నొక్కి వైచుట కారంభించెను.

ఫతేఆలీ కూపిడి యాడుట లేదు. మొగ మంతయును నెత్తురు గడ్డవలె గందిపోయెను. క్రమముగా నాతనికి జైతన్యము దగ్గిపోవు చుండెను. ఆ నిమిషములో నమరేంద్రు డొక్కపరుగున సింహమువలె వచ్చి పడకయేయున్నచో నిక నొక్క నొక్కుతో బాపవర్తనుడును, ప్రాణఘాతుకుడునగు కాహియా ఫతేఆలీ జీవిత చరిత్రమునకు స్వస్తి చెప్పియేయుండును. పాపాత్ముల పాపకృత్యము లెంత ప్రబలము లైనను బర్యవసానమున బరాజితములు కాకమానవు. మోసములును, దౌర్జన్యములును జేయువాడు ప్రకృతి లాభమును బడయగలిగినను క్రమముగా గట్టకడపటికి గడగండ్లపాలై నిష్కృతి యనుమాట లేక తీరని దుఃఖమున గ్రుంగి దిక్కుమాలి నశింపక మానడు !

ప్రకరణము 25

అమరేంద్రు డధిక బలసాహసములుగల మహాధైర్యశాలి. ఆతని బుద్ధి యెంతటి నిశితమైనదియో, బలపరాక్రమములు కూడ నంతటి యప్రతిమానములైనవి. ఆతడు కాహియా వెన్నెముక విఱుగు నట్లుగా నశనిసదృశంబగు ప్రబల ముష్టిఘాతము నొసంగి మెడ పట్టుకొని వెనుకకు బడద్రోసి యాతని గుండెలపై కూర్చుండెను. గళబంధము వదలి యుచ్ఛ్వాస నిశ్వాసముల యవరోధము తీరి పోవుటచే ఫతేఆలీ సాహెబు బ్రదికి బయటబడియెను. కాహియా మాత్రము చిఱికిపందయా ? ఆతనికిని గావలసినంత కంఠసత్తువ

యున్నది. అట్లు పడియుండియే యాత డున్మత్తునివలె నమరేంద్రుని గొంతు నొక్కుటకై ప్రయత్నించెను. అతనికిక భయ మేమున్నది! ఆశ యేమున్నది!—

ఇంతలో నలుదెసలనుండియును రక్షకభటులువచ్చి కాహియాను బట్టబెట్టుకొనిరి. ఆ సమయమున ఫతేఆలీ మండిపడుచు లేచి వచ్చి తన క్రోధమంతయును దీరునట్లుగా నా కాహియాపై బడి బాదుట కారంభించెను. అధికారి చిత్తము నెఱింగి రక్షకభటులు కూడ నాతనినే యనుసరింప దొడంగిరి. అప్పు డచ్చట నమరేంద్రుడే లేకయున్నచో నిక నొక నిమిషమునకా దెబ్బలవలన కాహియా కిమ్మనకుండ నట జచ్చి పడియే యుండును.

అమరేంద్రుడిక నాతని గొట్టవలదని వారినివారించెను. ఆ అపరాధి యపరాధమునుబట్టి ఆతని దండింపజేయువలయునేగాని ఆవిధముగా నాతని జావగొట్టుట పోలీసు ధర్మమునకు విరుద్ధము—ఇతరుడగు నమరేంద్రుడీ విధముగా దమ తప్పు నుగ్గడించినందులకు వారందఱును సిగ్గుపడిపోయిరి. తరువాత నారక్షకభటు లాతని చేతుల కరదండాలను వైచి స్టేషనున కీడ్చుకొని పోయిరి—కాని కాహియా యేమియును మాటాడకుండ వారి వెంటనే పోయెను.

ఫతేఆలీకి దొంగను బట్టి తీసికొని పోవలయు ననియేగాని యా వస్తువుల మాటయే జ్ఞప్తి లేదు. అమరేంద్రుడా చెట్టుక్రిందికి బోయి యచ్చటనున్న వస్తువులను, కాహియా గుల్లకట్టలో వైచిన వస్తువులతో గూడ దీసి వారివెనుకనే స్టేషనునకు బయలుదేఱెను. ఆ కడపటి బందిపోటునం దపహరింపబడిన అందూర్ జమీందారుని సర్వస్వమును నొక్క పైసయైన బోకుండ దొరకి పోయెను.

ఫతేఆలీ రక్షకభటుల మూలమున కాహియాను స్టేషనునకు దీసికొని పోయెను. ఇంతలో నమరేంద్రుడు కూడ నచ్చటికి వచ్చి యా వస్తువుల నన్నిటిని పత్తేదారున కొప్పగించెను. ఫతేఆలీ

సంతోషముతో—"అమరబాబూ! పత్తేదారుగా నుండుటకు నీవే తగినవాడవు. కష్టసమయమందైనను, సుత్సాహసమయమందైనను నీకు జలనమనుమాట లేదు—విధాయక కృత్యములం దశ్రద్ధ యనుమాట లేదు—ఆవశ్యక విషయములంగూర్చి మఱపనుమాట లేదు. నీయెట్ట యెదుట నేమనినను ముఖస్తుతిగా నుండును" అనియెను.

అమరేంద్రు డేమియు మాటాడక చిఱునవ్వు నవ్వుచు నూరకుండెను. బలవత్ప్రహారములచే సగము చచ్చినట్లున్న కాహియా సేమునకు జేరినంతనే శవమువలె క్రింద బడిపోయెను. అట్లు కొంతసే పైనతరువాత నాత డించుక యోసరిల్లి మూల్గుచు దాహము కావలయునని సంజ్ఞ చేసెను. అప్పు డమరేంద్రుని కాతనిపై జాలికలిగి యొక రక్షకభటునిం బిలిచి—"యాతని కించుక దాహమిమ్ము!" అని చెప్పెను.

కాహియా శీతల జలపానముం గావించి యించుక తేరుకొనిన తోడనే ఫతేఆలీ యాతని యొద్దకు బోయి—"అన్నా! కాహియా! ఇంకను దాపరిక మేల? రహస్య మంతయును సవిస్తరముగా వెల్లడింపుము బాబూ!" అనియెను.

కాహి—వెల్లడించుట కేమున్నది? నాకేమి తెలియును!

అనుటయు ఫతేఆలీ క్రోధోద్రేకముచే గర్జించుచు—"మాయలమారీ! తుంటరీ! పోకరీ! ఇప్పటికిని నా సంగతి నీకు దెలియలేదా? ఇాకను నీపొగ రడగలేదా?" అని ధిక్కరించెను.

కాహి—నేను చెప్పవలసిన దేమున్నది?

ఫతే—ఏమున్నదా? ఆ విధముగావచ్చి దారులనుగొట్టు నా సుహాపురుషు డెవ్వడో యాతని సంగతి చెప్పవలయును.

కాహి—ఇం కెవరు? నాసంగతి మీకు దెలియుటలేదా? ఇం కేమి చెప్పవలయును?

ఫతే—నీమాటకాదు—దారులు దోచుకొనిపోవు నాగుట్టపు సరదారుమాట యడుగుచున్నాను.

కాహియా మఱి యేమియును మాటాడలేదు. అందుచే ఫతేఆలీ సాహేబు మండిపడుచు తీవ్ర స్వరముతో—"పొగరుబోతా! నీగుండెలు పగులగొట్టించెదను. ఆగజదొంగ యెవ్వడో చెప్పెదవా! చెప్పవా!" అనెను. కాహియా యప్పుడు కూడ నేమియు మాటాడ లేదు. ఫతేఆలీ క్రోధోన్మత్తుడై పోయెను. ఆ కాలపు బోలీసువా రిప్పటివారికంటె కూడ నతి దారుణ కృత్యములను జేసెడివారను సంగతి చెప్పనక్కఱలేదు. ఫతేఆలీ యప్పుడాతని మరల బ్రహరించుట కారంభించునేమోయని యమరేంద్రుడు జాలిపడి కాహియాను జూచి— "ఓయీ! నీవెంత దాచినను మాకిదివఱకే యున్న సంగతులును దెలిసిపోయినవి. లోచనుడు తన తెల్లగుఱ్ఱమునకు నల్లరంగును బూసి తీసికొనిపోయి యుప్పగించుచుండునని గూడ మాకు దెలిసినది. ఇంకను గందరగోళమెందులకు? వృథాగా నేల దెబ్బలను దినియెదవు? ఆ గుఱ్ఱముపై నెక్కివచ్చి మార్గస్థులను భయపెట్టి దోచుకొనువా డెవ్వడో యాతని సంగతి చెప్పివేయుము. నీకును మాకును గూడ శ్రమ యుండదు. చెప్పకున్నచో వీరు నిన్ను మరల గొట్టుట కారంభింతురు" అని శాంతముగా బోధించెను.

ఫతేఆలీ గర్జించుచు—"కేవలమును గొట్టుటయేకాదు. ఎముక లొకచోటను, మాంసమొకచోటను గుట్టలు గుట్టలుగా బడిపోవును— ఎవరక్కడ? ఈ ముండెముండకొడుకును గొట్టుగదిలోనికి దీసికొని పొండు!" అనియెను.

ఆ కాలమునందు బోలీసువారి కొట్టుగదిలోనికి బోయిన యప రాధులలో జాలమంది రక్తప్రవాహములలో బ్రాణములతో గూడ గొట్టుకొని పోయినవారే—అప్పటి దారుణ కృత్యములను గూర్చి యిప్పుడు వర్ణించుటవలన బ్రయోజన మేమియును లేదు—ఆ కొట్టుగది సంగతి కాహియాకు బాగుగనే తెలియును. అందుచే నాతడు భయ భ్రాంతుడై వడకుచు గద్గద స్వరముతో—"బాబూ! నేను

మీచేతుల కెప్పుడు దొరకిపోయితినో యప్పుడే నాకు గతిలేకుండ బోయినది. ఇక నేనెంత భీష్మించిన నేమిలాభము ! చెప్పెదను వినుడు! అట్లు గుఱ్ఱము నధిరోహించి పోయి దొంగతనము చేయువాడు లోచనుడే—దొంగిలించిన తోడనే యాతడా గుఱ్ఱము నుడాయించు కొని కొంతదూరము పోయి యొకచో నాదొంగవస్తువుల నన్నిటిని బూడ్చియుంచి, మఱియొక వేషముతో సమీప గ్రామము నందలి హోటలునకుబోయి యేపాత్రము క్రిందనో యా ప్రదేశముం గూర్చి సంకేతాక్షరములను వ్రాసి పోవుచుండును. నేనా సంకేతమును గ్రహించి చల్లగా బోయి యెవ్వరికిని దెలియకుండ వానిని దీసికొను చుండును—ఇదియే మావృత్తి—ఇన్నాళ్ళవఱకు సాగినది. మీదయ వలన నిదియే మాకు గడపటిసారి !” అని చెప్పెను.

“ ఫతేఅలీ బుద్ధిహీనతవలన, కాహియాకు పోలీసువారి ప్రహారములు తప్పిపోయెను. అతడు దొంగతనము చేసినవాని పేరు చెప్పువఱకు నాతని యెడల బోలీసువారి యమానుష కృత్యములు జరుగుచునే యుండును. కాహియా ఫతేఅలీ యంతటి బుద్ధిహీనుడే యైనచో నింతకాలము వఱకు నింతలేసి పను లెట్లు చేయగలుగును ! ఆత డిప్పుడు కూడ దన బుద్ధికుశలతను వినియోగించి యేదోయొక విధముగా దొంగపేరు చెప్పివైచి తన ప్రస్తుత బాధను దప్పించు కొనియెను ” అని యమరేంద్రుడు భావించుకొనియెను, కాని కాహియా యదృష్టవశమున ఫతేఅలీ యాతని మాటల నన్నిటిని సంపూర్ణముగా విశ్వసించి గంభీరవదనముతో మందహాసముచేయుచు- “ ఔను ! వాడేదొంగ—లోచనుడే బందిపోటు దొంగ యను సంగతి నేను మొట్టమొదటనే గ్రహించితిని !” అనియెను.

అమరేంద్రునకుమాత్రమా విషయమునం దెంతమాత్రమును విశ్వాసములేదు. అతడు తనలో—“ కాహియా పోలీసువారి బాధల బడజాలక తప్పించుకొనుటకై లోచనుని పేరు చెప్పివైచినాడు.

లోచనుడా గుఱ్ఱము నెవ్వరికో యొసంగి యిప్పుడే తిరిగి వచ్చెనని కుంజ చెప్పినదికాదా ! వాడా రాత్రి యంతయును దాగియే యుండెను. కుంజ యాతని రహస్యముగా గాచుకొనియే యుండెను. అట్టి స్థితిలో జందననగరారణ్యమునం దున్నవాడు హౌరా ప్రాంతమున బందిపోటు గొట్టుట యెట్లు ! నిశ్చయముగా దొంగతనము చేయువా డింకొక డెవ్వడో యుండితీరును ” అని స్థిరపఱచుకొనియెను.

ఫతేఆలీ యిక హౌరా స్టేషనులో దినములు గడపక మహో త్సాహముతో గాహియాను వెంటబెట్టుకొని మిగుల నాడంబరముగా గలకత్తాకు బయలుదేరెను. అమరేంద్రుడు కూడ నాతని ననుసరించి పోయెను. కలకత్తా చేరిన తరువాత ఫతేఆలీ యపరాధియగు కాహియాను పెద్దస్టేషనునకు దీసికొని పోయెను. చాల గష్టపడి యలసిపోయిన యమరేంద్రుడు విశ్రామార్థమై యమూల్యు నింటికి బోయి యచ్చట నెమ్మదిగా నుండెను.

ప్రకరణము 26

లోచనుడే ఈ విధముగా దారులు గొట్టువాడని ఫతేఆలీ సాహేబు సంపూర్ణ విశ్వాసముతో నుండెను. కాని యమరేంద్రునకు మాత్రమా విషయమునం దెంతమాత్రమును నమ్మకములేదు. అయినను నాతడు తన యుద్దేశమునుబట్టి వాదించుచు బత్తేదారునకు విరక్తి కలిగింప దలచుకొనలేదు. ఇంతేకాక యీ విషయమున వాదించినచో గుంజచే సాక్ష్యము చెప్పింపవలసి వచ్చునని యాతడు భయపడియెను. న్యాయస్థానమున నిలిపి కుంజచే సాక్ష్యమిప్పించుట యమరేంద్రున కెంతమాత్రము నిష్టములేదు.

ఆ కారణముచే నమరేంద్రుడు ఫతేఆలీ యభిప్రాయముతోనే యేకీభవించినట్లుండెను. కాని యాతడు తనలో—“ లోచనుడు దొంగతనము చేయుటలేదు. ఆ దొంగకు గుఱ్ఱమును సిద్ధముచేసి

యొప్పగించుటయే యాతనిపని—ఆ యశ్వము నధిరోహించి పటాటోపముతో బోయి పాంథుల నదలించి ధనము కొల్లగొట్టువాడింకొకడు వేఱుగా నున్నాడు. వాడే యీ దళములో ప్రధానుడు. ఎన్నటి కైనను విశ్వప్రయత్నము చేసి వెదకి గాలించి యెట్లయిన నాతని బట్టు కొనవలయును. ఆపని నేనే చేసితీరెదను" అని ప్రతిజ్ఞ చేసికొనియెను.

ఫతేఆలీ లోచనునిం గూర్చి యనేక రీతుల ననుసంధానము గావించుచుండెను. కాని వాని యీగడ యేమియును దెలియవచ్చుట లేదు. మందులవాళ్ళ గుంపింకను జందననగర ప్రాంతముననే యున్నది. ఫతేఆలీ యచ్చటకు బోయి విచారించెను. ఆతడాగుంపులో నొక్కొక్కరినే వేఱు వేఱుగ బిలిచి యడిగెను. లోచను డెక్కడికి బోయెనో యెవ్వరును గూడ జెప్పజాలకపోయిరి. లోచనుడు చాల దినములనుండి తమ తావునకు వచ్చుటయే లేదని యందఱు నేక వాక్యముగా జెప్పిరి. "అట్లయినచో మీకిప్పుడు యజమాని యెవ్వరు ?" అని ఫతేఆలీ ప్రశ్నించెను. "మానాయకురాలు కుంజ !" అని యందఱును దెలియజేసిరి.

ఫతేఆలీ తనలో—"సుగుణమణియగు కుంజ యిప్పుడు చోర సంఘమునకు నాయకురాలయినదా ?" అని యాశ్చర్య పడియెను. ఇందాశ్చర్య పడవలసిన పనియేమున్నది? కుంజ చాల గుణవంతురాలు. బుద్ధిమంతురాలు ; ఆమె యందఱ నాత్మీయులంబోలె నాదరించు దయామయురాలు. ఆ బాలిక వనవిహంగివలె నానంద విహారిణి— అమృత ప్రసూనవల్లరివలె నఖిలామోదాయిని—ఆ దేవి ధర్మపాలనమునం దనంత ప్రేమమయ దివ్యమూర్తి—అధర్మ శాసనమునం దతిదారుణ సింహినీమూర్తి—ఆమె నందఱును ప్రేమించుచుందురు ; ఆమెం గాంచి యందఱును భయపడుచుందురు. అట్టి శాంతురాలు స్వతంత్రురాలు సమర్థురాలు నాయకురాలగుట వింతయేమున్నది ! కుంజమే యిప్పుడా గుంపువారి కందఱకును సర్వాధికారిణియై యుండెను.

పాపము వారందఱును మేకలవలె సాధుజీవులు. రాక్షసుడగు లోచనుడును, ఢాకినియగు నా ముసలిదియు జేయుచుండు దుండగముల వలన నప్పు డప్పుడు వారి శాంతిజీవమున కలజడి కలుగుచుండెను. అయినను వారాబలవంతుడగు లోచనుని నాయకత్వమునకు లోబడియుండి వాడు చెప్పిన పనులు చేయుచుండిరి. చాల దినముల నుండి వాడు రాకుండుటచే నిప్పు డాతనికి ఖ్యాతికాసదృశయగు కుంజను వారు నాయకురాలిం జేసికొనిరి. వారి కన్నులకు కుంజ బాలికవలె దోచుటలేదు—సాక్షాత్కరించిన దేవీమూర్తివలె నగపడుచుండెను.

ఫతేఆలీ యచ్చటివారి మాటలయం దించుకంతయును నమ్మకము లేకపోయెను. ఆత డచ్చట సమర్థులగు రక్షక భటులను గావలియుంచి తిరిగి వచ్చుచుండగా త్రోవలో నా ముసలిది యాతనిం గాంచి ప్రక్కకు దప్పించుకొని పోజూచుచుండెను. అప్పుడు ఫతేఆలీ యామెం గాంచి భీకర స్వరముతో—"ఆగుము!" అని యదలించెను.

ఆ ముసలిది యట్లే నిలువబడి వడకుచు—"ఎందులకు బాబూ!" అనియెను.

ఫతే—పనియున్నది.

ముస—ముసలిదానితో నేమిపని బాబూ!

ఫతే—నీవు పేరికే ముసలిదానవేగాని పింకవృష్టి తగ్గినదానవు కావు—దానికేమి—లోచను డేమైనాడు?

ముస—అదేమో—నాకెట్లు తెలియును? మీకుంజ నడుగలేదా?

ఫతే—ఆమె నాకగపడలేదు.

ముస—అమరబాబూ రాలేదు కాబోలును!

ఫతేఆలీ నవ్వుచు—"ముసలీ! నీసంగతి నాకు దెలియును. నీ వెందులకు దాచెదవు? లోచనుని బట్టి యొప్పగించినచో నీకు నూఱురూపాయలు బహుమాన మిప్పించెదను. నిజము చెప్పుము!" అనియెను.

ముస—బాబూ! మీరు పోలీసువారు, తలలుమార్చి తలలు పెట్టగలరు, దరిద్రుని భాగ్యవంతునిగా జేయగలరు—మీకు నాయం దింత దయగలిగినదిగాని మీరిచ్చు కాసులను మూటగట్టుకొనుటకు నాకు గట్టిజట్టయినను లేదు!—నన్నెందుల కాడించెదరు బాబూ! నాకేమి తెలియును?

ఫతే—మీలోచనునకు గుఱ్ఱమున్నదా?

ముస—దినదినము నూరూర దిరుగు దేశద్రిమ్మరులమగు మాకు బుట్ట తట్ట, కుండ, మండ తీసికొని పోవుటకు గుఱ్ఱములును, గాడిదలును గూడ నుండక తప్పునా?

ఫతే—మీమాటకాదు—లోచనునిమాట యడుగుచున్నాను.

ముస—వానిమాట వానినే యడుగుడు!

ఫతే—వాడేమైనాడనియే నిన్నడుగుచున్నాను.

ముస—బాబూ! మీరధికారులు గనుక యేమన్నను దప్పు లేదు. ఈమాట నేనే మిమ్మడిగినచో మీరేమి చెప్పెదరు?—ఏమియు నెఱుగనిముండ నెంతయడిగిన నేమిలాభము?

ఫతేఅలీ కోపముతో—"మొండిముండా! మీరందఱును గూడ దొంగలే! మిమ్మందఱను గూడ బంధించి తీసికొనిపోయి జైలులో బడద్రోయవలయును. ఎంత పొగరు! ఎంత నిర్భయము! నేనెవ్వడ ననుకొన్నావు?" అని యదలించెను.

ముస—మీరు పత్తేదారులని యెఱుగుదును. మీరనిన దొంగలు భయపడవలయును—నాకేమిభయము? మీరు మమ్మందరను గూడ దొంగలనుజేసి జైలులో వేయించినచో నూరూరును దిరుగ కుండా కష్టములేకుండా నొక్కచోటనే పడియుందుము!

ఇక దాసితో నేమిమాటాడినను లాభములేదనియు, నెట్టి నిదర్శనములును లేకుండ దానిని బట్టుకొనుటవలన బ్రయోజనము లేదనియు నూహించి ఫతేఅలీ విసుగుతో నటనుండి వెడలిపోయెను.

ప్రకరణము 27

ఇంటికి వచ్చిన తరువాత సమరేంద్రుని వలన సమూల్యు డన్ని సంగతులును వినియెను. అత డాశ్చర్యముతో సమరేంద్రు ననేక విధముల ప్రశంసించెను. ఆ కారణం బంధురాలై యనేక విధముల సమరేంద్రునకు సాయపడుచున్న కుంజను గూర్చి యాతడు మెచ్చు కొనియెను. అప్పు డమూల్యుడు నవ్వుచు—"అమరా! అట్లయినచో మన పత్తేదారు సాహేబు లోచనుడే దొంగయని యాతని బట్టు కొనుటకై తల్లడిల్లి పోవుచుండుట గ్రుడ్డినమ్మకమేనా!" అనియెను.

అమ—ఔను. కేవలము నంధవిశ్వాసమే—ఆ రాత్రి యంత యును గుంజ యాతని గాచుకొని యున్నది. వాడా గుఱ్ఱమును దీసికొనిపోయి యరగంటలో మరలివచ్చెను. ఆ యరగంట సేపు మాత్రమే యా రాత్రి వాడు కుంజ కంటి కగపడకుండ నుండెను. ఇంతలో వాడు హౌరాబయటికివచ్చి మరల బందననగర ప్రాంతము నకు బోగలుగునా?

అమూ—ఎంతమాత్రమును బోజాలడు. వ్యవధి యేదీ? ఎంత వేగముగ నడచినను రెండు గంటలకు దక్కువ పట్టదు.

అమ—ఔనా? అందుచేతనే లోచనుడు దొంగతనము చేయుట లేదని నేను చెప్పుచున్నాను.

అమూ—ఔను—వాడు చేయుట యసంభవమే.

అమ—కావుననే నేనింత నిశ్చయముగా జెప్పుచున్నాను. కేవలమును గుఱ్ఱమును సిద్ధముచేసి యొప్పగించుటయే కాని దొంగ తనముచేయుట లోచనుని పని కాదు—ఆ పనికి మఱియొక డుండితీర వలయును.

అమూ—వాడెవ్వడో యింతవఱకును దెలియుటయే లేదు ఇట్టి స్థితిలో నీవిక నేమిచేయ దలచుకొన్నావు?

అమ—తలచుకొనుట కేమున్నది? తప్పకుండా నేనాదొంగను బట్టుకొని తీరెదను.

అమూ—ఎట్లు?

అమ—లోచను డగపడకుండ బాటిపోయినను నాతని గుఱ్ఱ మింకను నాగుంపులోనే యున్నది. ముసలిదికూడ నచ్చటనే యున్నది. అందుచే నాదొంగ మరల దొంగతనము చేయకమానడు. ఇంకొక దొంగతనము చేసినచో మఱివాడు పట్టుపడక మానడు.

అమూ—అట్లయినచో నింకను వాడు దొంగతనము చేయు ననియేనా నీనమ్మకము?

అమ—ఔను—నిశ్చయముగా.

అమూ—కాహిరూ యిప్పుడు కారాగృహమునం దుండెను గదా!—ఆ వస్తువులం దీసికొనిపోవువా రెవ్వరున్నారు?

అమ—వాడు లేనంత మాత్రమున బని యాగిపోవు నను కొంటివా? ఈపాటికి వారన్ని యేర్పాటులను జేసికొనియే యుందురు. చతురంగములో నొక బంటు చచ్చినంత మాత్రమున నాట కట్టిపోవునా?

అమూ—అవును. నీ యుద్దేశముకూడ నూరక త్రోసివేయ దగినదికాదు.

అమ—మిత్రమా! నేను జోస్యము చెప్పుచున్నాను వినుము—ఆ చందననగర ప్రాంతమునందే—ఈ నడుమనే మఱియొక దొంగ తనము జరుగగలదు—నామాట నిశ్చయము!

అమూ—నీవు దైవజ్ఞునివలెనే యున్నావు. కాని యేకారణ మునుబట్టి నీవట్లూహించితివి?

అమ—ఆ మందులవాళ్ళింకను నచ్చటనే యున్నారు. గుఱ్ఱము కూడ నచ్చటనే యున్నది. కావున జందన నగరమున కైదాఱు క్రోశముల దూరము లోపున మరల నొక బందిపోటు జరుగకమానదు.

అమూ—సరే—అట్లే జరుగుననుకొందము—దానికి ప్రతీకారము నీవేమి చేయ దలచితివి ?

అమ—ఈసారి యా గజదొంగను బట్టుకొనుటకై యొక పన్నాగమును బన్నవలయును.

అమూ—ఏమి చేయవలయునో స్పష్టముగా జెప్పరాదా ! రహస్య మెందులకు ?

అమ—మనమిరువురమును జమీందారులవలె వేషములను వైచికొని యొక పల్లకిపై నెక్కి యర్ధరాత్రివేళ బయలుదేఱి యా ప్రాంతమునుండియే రావలయును. ఒకానొక జమీందారు కలెక్టరు దొరవారిని దర్శించుటకై హుగ్లీకి బోవుచున్నాడనియు, నాతడు విశేషముగ జవాహరితో బయలుదేఱుననియు ముందుగనే ప్రకటింపవలయును. ఈ సంగతి యా దొంగకు క్రమముగా దెలియక మానదు. అప్పు డాతడు సాహసించివచ్చి మనల నాక్రమింపక మానడు.

అమూ—అట్లయినచో నీసారి తప్పకుండ దొంగ దొరకిపోవు ననియేనా నీ యుద్దేశము ?

అమ—నేను చెప్పినట్లుగా బనిజరగి నాయూహయే సరియైనచో, నిశ్చయముగా దొంగను బట్టుకొనగలమనియే నాదృఢవిశ్వాసము.

అమూ—అట్లయినచో మన మెప్పు డీపనిలో బ్రవేశింపవలయును ? నేను నీతోగూడా నెప్పుడు రమ్మనిన నప్పుడు వచ్చుటకు సిద్ధముగనే యున్నాను.

అమ—నేనొకసారి చందన నగరమునకు బోయి యా గుంపువాళ్ళందఱు నెట్లుండిరో యచ్చటి విశేషము లేమియో ముందుగా దెలిసికొని రావలసియున్నది.

అమూాల్యుడు మందహాసము చేయుచు—"గుంపువాళ్ళను గాదు—నీకొకసారి కుంజను జూచి రావలయునని యున్నది !" అనియెను.

అమరేంద్రు డప్రతిభుడై—"అమూాల్యా ! నీవు నాకు ప్రాణబంధుడవు—నీకంటె నాకు గావలసినవా రెవ్వరున్నారు ?

నీయొద్దకూడ దాపరిక మెందులకు ? నిజము చెప్పుచున్నాను. సుందరీ మణియు, సుగుణమణియు, సుఖజీవన చింతామణియునగు నాకుంజను నేను నామనఃపూర్వకముగ ప్రేమించియున్నాను—కాని—కాని—కాని—" అనియెను.

అమూ—అమరా ! నీవు గుణజ్ఞుడవు—కృతజ్ఞుడవు—నీహృదయము నేనెఱుగనా ? నీవు సందేహింప నక్కఱలేదు ! కుంజ నిజముగా మందులబాలిక మాత్రము కాదని తోచుచున్నది. ఈ మందులవాళ్ళు తఱచుగా శిశువుల నెత్తికొని పోవుచుందురని నేను వినియున్నాను. కుంజకూడ నట్టి యపహృత బాలికయే యైయుండవలయును. ఆమెను జూచునప్పటినుండియు నాకొక పూర్వచరిత్రము స్మృతికి వచ్చుచున్నది.

అమరేంద్రుడా మాటవిని యాత్రముతో—" ఆ సంగతి యేమో చెప్పుము !" అని యడిగెను.

అమూ—కాదు—కాదు—నేనే పొరపాటు పడితిని. అది కాదనుకొనియెదను.

అమ—నీమనసులో నెట్టి యనుమానము కలిగినదో చెప్పుము ! నేను గూడ వినియెదను.

అమూ—చాలకాలము క్రిందట మాయాత్మీయులయింట నొక యాడు శిశువు దొంగలచే నపహరింప బడినది. అప్పటికా బిడ్డకొక యేడు గడచి రెండవ యేడు జరగుచుండెను. కుంజను నేను మొట్టమొదట జూచినప్పుడా బిడ్డయే యీయామెయైయుండునా యని సందేహించితిని.

అమ—కుంజను జూచి నీవేకారణముచే నట్లనుకొంటివి ? ఊరక సంశయము కలుగదుగదా ?

అమూ—ఆ బిడ్డతల్లిని నేను బాగుగ నెఱుంగుదును. ఆమె పోలిక కొంతవఱకు కుంజయందు నాకగపడినది.

అమ—వారేజాతివారు ?

అమూ—అంత తొందర పడియెదవేల ? ఒకవేళ నిజముగా గుంజ వారిపిల్లయే యైనయెడల నీవామెను పెండ్లియాడుట కెట్టి యాటంకమును లేదు.

అమరేంద్రుడు కొంతసేపటివఱకు నూరకుండి—" అమూల్యా ! నీయాత్మీయు డంటివిగదా ! అతనిపేరేమి ?" అని ప్రశ్నించెను.

అమూ—ఆనందకుమార వసువు.

అమరేంద్రుని యానందమునకు బరిమితి లేకపోయెను. అదృష్ట వశమున కుంజ వారిబిడ్డయే యైనచో నాత డామెను పెండ్లియాడ వచ్చును. కుంజ మందులబాలిక యైనప్పుడే యమరేంద్రు డామెను ప్రేమించెను. అవ్యాజప్రేమ కన్వయ మర్యాదలతో బనియేమున్నది ? శంతనుడు దాశకన్యను ప్రేమింపలేదా ? కుంజకును, నమరేంద్రునకును బ్రథమ దర్శన సమయమునందే ప్రేమోదయ మయ్యెను. ఆ ప్రేమ యవ్యాజమైనది, అనిర్వాచ్యమైనది, అమూల్యమైనది—ఆ ప్రేమ చేతనే వారిరువురు నాత్మీయులై పోయిరి : ఐక్యమైపోయిరి. ఇక గుంజ మందులబాలికయైననేమి ? అమరేంద్రుడు కుంజ కాత్మబంధు వినాశకు డైననేమి ! ఆ యిరువురి హృదయములందును భిన్నభావము లేదు.

అమరేంద్రుని హృదయము కుంజను మరల నొకసారి చూడ వలయునని కుతూహల పడుచుండెను. ప్రణయభరాక్రాంత హృదయు డగు నాతని తలపై గార్యభారముకూడ నున్నది. అందుచే నమరేంద్రు డాదినముననే చందన నగరమునకు బ్రయాణమైపోయెను. ఆ దొంగను గూర్చిన విశేషములను దెలిసికొనవలయుననియు, నాగుబ్బము మందుల వాళ్ళ డేరాలయొద్ద నింకను మున్నదో లేదో చూడవలయుననియు, నాముసలిముండ యేమైనదో, యేమి చేయుచున్నదో కనుపెట్టవలయు ననియు, దొంగకును లోచనునకును నేమైన మాటలు జరగుచున్న వేమో గ్రహింపవలయు—ఇన్ని యూహాలతో నాతడు చందన నగర మునకు బోయెను.

ప్రకరణము 28

అమరేంద్రుడు ప్రయాణమై పోవుచు నదలో—"కుంజ యెంతమాత్రమును మందులకాలికకాదు. ఆ హరిణేక్షణి సుందర వదన మండలమును గాంచినంతనే యీ సంగతి స్పష్టముగా బోధపడుచున్నది. ఇంతేకాక కుంజకు గూడ దాను మందులదానను గానని తెలియును—అట్లయినచో నామె యెవ్వారిబిడ్డ? ఏజాతి? ఈ గుంపులో నెట్లు చేరినది? ఎంత శ్రమపడియైనను ప్రయత్నము చేసి ఈ విషయములను స్పష్టముగా దెలిసికొనవలయును—కాని, యిది కేవలమును స్వార్థపరత్వముకాదా? ఆమె యెవ్వరైన నాకేమి? నేనామె చరిత్రమును దెలిసికొనుట కేల ప్రయత్నింపవలయును? నామనసునం దేదియో యాశ కలుగుచున్నది. ఇది యనుచితముకాదా? నావిషయమునం గుంజ యేమైనను నాశపడినదా? ఏయాశచే నాకామె రెండుసారులు ప్రాణదానము చేసినది? ఏయాశచే నాశ్రయాన్నముల కన్నిటికిని దోవ జూపుచున్నది? ఏయాశచే నాత్మీయులను ద్యజించి నన్ననుసరించుచున్నది? ఆమె కేయాశయును లేదు. ఆ రమణీ రత్నము కేవలమును ప్రేమమయమూర్తి—అందుచేతనే నేనామె శుభము నాకాంక్షించి, యామె సచ్చరిత్రమును గ్రహించి, యీ నీచ జీవనమునుండి యామెను బూర్వోన్నత స్థితికి దీసికొని రావలసిన బాధ్యత నాయందున్నది. అట్లు చేయకున్నచో నావంటి యకృతఘ్నుడును, పాషండుడును మఱియొకడెవ్వడైన నుండునా?" అని భావించుకొన దొడంగెను,

మందులవాండ్రిప్పుడు చందన నగర ప్రాంతమునందలి విశాలమగు నొక బయలునందు డేరాలను వైచుకొని యుండిరి. ఈసారి మాత్రము వారు సంపూర్ణ స్వతంత్రులై యుండలేదు. కొంతమంది పోలీసువారు జాగరూకులై వారి చర్యలను గనుపెట్టి చూచుచు గావలి కాచుకొని యుండిరి, వారి కిప్పుడు మునుపటివలె దమ యిచ్ఛ వచ్చినచోటికి బోవుట కవకాశము లేదు.

అమరేంద్రుఁడు వచ్చుటకు పోవునప్పటికి ముందుగా నాతనికా బాలకుఁ డగపడియెను. వాఁడప్పు డేమియో తినుచు దిరుగుచు నటాలున నమరేంద్రుని జూచి యాతని చెంతకు బరుగెత్తుకొనివచ్చి—"బాబూ! కుంజ నాకు రూపాయ లిచ్చినది. ఆమెయే లేక యున్నచో నాదినమున లోచనుఁడు మీజీవితమును దుదిముట్టించియే యుండును!" అనియెను.

అమరేంద్రుఁడు నవ్వుచు—"మీలోచనునివంటివారు పదిమంది యైనను నన్నేమియు జేయఁజాలరు!" అనియెను.

బాల—ఔను బాబూ! వాఁడు మీమూలముననే భయపడి యీ దేశమును విడిచి పాఱిపోయినాఁడు.

అమ—అలాగా? ఎక్కడకు బోయినాఁడో నీకేమైనను దెలిసినదా?

బాల—నాకు దెలియదు బాబూ! భయముచే దిరిగి చూడకుండ నేదేశమునకు బాఱిపోయినాఁడో?

అమ—నాకు నమ్మకము లేదు. మిమ్ముందఱను విడిచి వాఁడెక్కడకు బోఁగలఁడు? ఈ చుట్టుపక్కలనే యెచ్చటనో దాఁగి యుండును.

బాల—ఏమో బాబూ! అది యెట్లు తెలియును? చాల దినములనుండి వాఁడిచ్చటికి వచ్చుటలేదు.

అమ—సరే. కాని వానిసంగతి మీముసలిది యేమియును జెప్పుటలేదా?

బాల—మీ రాదినమున నామెను బట్టి బాధించి బంధించి పోయితిరి—ఇప్పుడు మీరు దానికంట బడినచో నది యెంతపనియైనను జేయక మానదు.

అమరేంద్రుఁడు నవ్వుచు—"చేయ కేమి? అది యెంతకైనను దగినదియే—నేనిప్పుడు దానిని జూడవలయుననియే పోవుచున్నాను" అనియెను.

బాల—పోవలదు బాబూ! అది చాల కోపముతో నుండి పోవుచున్నది. అది కేవలము డాకినియె.

అమ—భయములేదు. నాయొద్ద డాకినీమంత్ర మున్నది. కుంజ యెక్కడ నున్నది?

బాల—డేరాలో నున్నది.

అమరేంద్రుడిక నాబాలునితో నేమియు మాటాడక డేరాల వైపున కభిముఖుడై పోవుచుండెను. అప్పుడా బాలుడు వికృత వదనముతో నాతని వెక్కిరింప నారంభించెను. అమరేంద్రు డొకటి రెండడుగులు నడచి యాకస్మికముగా వెనుకకు జూచెను. వెంటనే యా బాలు డెప్పటివలె జక్కగ నిలువబడియెను. అప్పు డమరేంద్రు డాతనిం గాంచి తీవ్ర స్వరముతో—"పోకిరిపోతా! నాసంగతి యెఱుగవు కాబోలును? ఈ చేతికఱ్ఱతో నీబుఱ్ఱ పగులగొట్టివైచెదను జాగ్రత్త!" అని యదలించెను.

ఆ బాలుడు భయప్రకంపితుడై యొక్క పరుగున బాఱి పోయెను. అమరేంద్రుడు డేరాల చెంతకు బోవుచు దనలో—"ఈ కుఱ్ఱవాని చర్యలంబట్టి చూడగా నిక్కడివా రందఱును నాయెడల విరక్తులై యున్నట్లగపడుచున్నది. లోచనుడు నాభయము చేతనే దేశాంతరములకు బాఱిపోయెనని వీరు భావించుచున్నారు. పోలీసువారు తమ చుట్టును దిరుగుచుండుట నామూలముననే యని వీరి యనుమానము. ఎప్పటికైన దమ్మందఱను నేనే జైలునకు బంప దలచి ప్రయత్నించుచుంటినని వీరు భయపడుచున్నారు. ఇంతేకాక యా ముసలిముండ వీరందఱికిని నాపై గోపము కలుగునట్లు చేసి యుండును. దానిని నేనాపడవలో నాక్రమించి బంధించి పోయితిని గాదా! అందుచే నారాక్షసికి నన్ను మ్రింగివేయవలయు నన్నంత కోపమున్నది. అది వీరితో నావిషయమున నేమేమియో చెప్పి యందఱకును నాపై నసహ్య భావము కల్పించి యుండును. కుంజయే

లేకయున్నచో నేనిట నిరసాయముగా నుండుట కవకాశమే లేక పోవును. కుంజ యనిన వీరందఱకును భయమే. అందుచే వీరెవ్వరును నాకు వ్యతిరేకముగ బ్రవర్తించుటకు సాహసింప జాలకున్నారు" అని భావించుకొనుచు బోవుచుండెను.

అమరేంద్రుడు దేరాలయొద్దకు బోవునప్పటి కటనున్నవా రందఱు నాతనిం గాంచి తత్తరముతో దప్పించుకొని పోయిరి. కుంజ యెటనున్నదని యాతడొకరిద్దఱి నడిగెను. కాని వారెట్టి యుత్తర మును జెప్పకుండ బాఱిపోయిరి. తన రాకమూలమున నచ్చటవా రందఱిలోనను నిశ్శబ్దముగ గందరగోళము పుట్టినదని యమరేంద్రు డూహించుకొనియెను.

కుంజ యగపడకుండుటచే నమరేంద్రుడు దేవియుం డొచక యొకచో నిలువబడిపోయెను. అతని కప్పుడు మహారణ్యములో ఘాతుక మృగమధ్యమునం దున్నట్లుండెను. అతడు నలుదెసలం గాంచుచు సంజీవనీ లతికయగు కుంజకొఱకు వెదకుచుండెను. ఇంతలో నొక చిన్న గడ్డ గుడారమునందు గూర్చుండి కుట్టుపని చేసికొను చున్న కుంజ వనదేవతవలె నాడేనుండి వెడలి వెలుపలికి వచ్చెను. ఆ యుత్తర క్షణమునందే యామె సుస్నిగ్ధ తరళ కటాక్షము లమరేంద్రునిపై బ్రసరించెను. అతడా లీలాపాంగ శృంఖలములచే బంధింపబడినవానివలెం బోలి నిశ్చల నయనములతో నామె సుందర వదనముం దిలకించుచు నచ్చటనే నిలువబడిపోయెను. చిన్ని చెక్కులపై చిఱునవ్వు చిందులాడుచుండ గునగున నడచుచు గుంజ యువ్వా డమరేంద్రుని చెంగటికి వచ్చెను.

అమరేంద్రు డానందోద్వేగముచే బ్రకంపితంబగు కంఠస్వర ముతో—"కుంజా! క్షేమముగ నున్నవా?" అని కుశలప్రశ్న చేసెను.

కుంజ యుల్లో మందహాసముతో దల యూచుచు హృదయ భావమంతయు నాటిపడునట్లుగా—"ఆ!" అనియెను.

అమరేంద్రుడు దత్తృప్త నయనములతో నామెవంక దిలకించుచు-"కుంజా! నిన్ను జూడవలయుననియే నేనిచ్చటికి వచ్చితిని" అనియెను.

కుంజ కించిదవనతవదనకమలయై కోమల మధుర స్వరముతో-"ఏమైన బనియున్నదా?" అని ప్రశ్నించెను.

అమరేంద్రుడు ప్రతిభుడై తనలో—"పనియేమున్నది? ఒకసారి నీమోహనాకారమును దర్శించుటయే—ఒకసారి నీ మధుర భాషణముల నాకర్ణించుటయే—ఒకసారి నీ ప్రేమానందరసతరంగముల నోలలాడుటయే—ఇంతకంటెను నాకు బనియేమున్నది!" అని యనుకొని ప్రకాశముగా—"పనియున్నది కుంజా! ఒక ముఖ్యవిషయమును గూర్చి నీతో మాటలాడవలసి యున్నది" అనియెను.

కుంజ—అట్లయినచో దయచేయుడు!

అని చెప్పి చటాలున వెనుకకు మరలెను. అమరేంద్రుడును నాగమణిమణి యడుగులలో నడుగులను వైచుచు బయలుదేరెను. అట్లామె యా డేరాల కించుక దూరమునందున్న చెట్లగుంపులోనికి బోయి గిరుక్కున మరలి యమరేంద్రునిం గాంచి—"మీరిచ్చట నించుకసేపు నిలిచి యుండుడు! నేను పోయి యిచ్చట గూర్చుండుట కేమైనను దెచ్చెదను!" అనియెను.

అమరేంద్రుడేమియు నక్కఱలేదని చెప్పబోవు చుండగనే కుంజ యొక్కపరుగున డేరాల యొద్దకు బోయెను. అమరేంద్రుడు డప్పడ దేశాకియై యచ్చటనే నిలువబడి పోయెను అతడు తనలో—"కుంజ హృదయ మిప్పటికిని నాకు స్పష్టముగా బోధపడుటలేదు. ఎంతచనవు చూపుచున్నను, నెంతటి ప్రేమను ప్రదర్శించుచున్నను నేమాటయనిన నేమనుకొనునోయని ఈమెతో సంభాషించునప్పుడు నాకే భయముగుచున్నది. ఈమె సర్వస్వతంత్రురాలు—ఈ సుందరీమణి కుసుమ కోమల హృదయమున గూడ దీవ్రభావము కానవచ్చుచున్నది,

ఈమెకు నాయందకారణముగ నింతదయ యేలకలిగినది! ప్రేమ మూర్తియగు నీమెకు జీవకారుణ్యము సహజ స్వభావమే యైయుండును. ఊరక ప్రేమోన్మాదమునచే నీమె నావలెనే నన్ను ప్రేమించుచున్నదని వెర్రిపడుచున్నాను. కాదు—కాదు—ఈమె నన్ను హృదయ పూర్వకముగనే ప్రేమించినది నావలెనే ప్రేమించినది. అపరిచితయగు వనసుందరి యగుటచే నీమె హృదయమును నేనే గ్రహింపజాల కున్నాను. ఆనాడు పాడిన పాటలో నీమె హృదయమంతయు మూర్తీభవించి నాహృదయ ఫలకమున ముద్రితమై పోయినది. ఆ గీతామృత సాగరము నందలి ప్రతి తరంగమునందును నామూర్తియే యానంద తాండవము చేయుచు నిప్పటికిని నాకన్నులలో ప్రతి బింబించుచున్నది—ఆ మూర్తియే యీ మూర్తి! నిశ్చయముగాన నీమె ప్రేమించి యున్నది—నావలెనే ప్రేమించి యున్నది—అట్టి ప్రేమమయ విలాసలముల చేతనే—అట్టి ప్రేమమయ కటాక్షముల చేతనే—అనంత ప్రేమమయ దివ్యశక్తిమునకు నన్నీమె యాకర్షించుచున్నది—కాని—నేనెవ్వడను? ఈమె కేటి యుపకారము చేసితిని! ఈమె యూరక నన్నేల ఋణస్థునిగా జేసివైచుచున్నది? ఎప్పటికైన నేనీ ఋణమును దీర్చుకొనగలనా?" అని భావించుకొనుచు చిత్రప్రతిమ వలె నిశ్చేష్టుడై యచ్చటనే నిలువబడి యుండెను.

కుంజ మూడు నిమిషములలో నొక కంబళమును దీసికొని పరుగు పరుగున నచ్చటికివచ్చి యొక చల్లని చెట్టునీడ నాకంబళమును బఱచి మృదుస్వరముతో—"దయచేయుడు!" అనియెను.

ప్రకరణము 29

అమరేంద్రుడా కంబళముపై గూర్చుండెను. కుంజ యవనత వదనయై యచ్చటనే నిలువబడి యొక తరుపల్లవమునుగోసి దానిని దన నఖాంకురములచే శతఖండములుగా జిదుముచుండెను. ప్రయోజన

మేమున్నది ? తోచనిపని !—ప్రప్రథమమున ననిర్వాద్యమగు హృదయ భావము క్రమక్రమముగా ననుభవవేద్యమగుచుండుటచే నమరేంద్రుని గాంచినప్పుడెల్ల నామెకు లజ్జా సంకోచము కలుగుచుండెను. అడవి లేడివలె స్వచ్ఛందద్వినరీతి మసలుచుండు నామె కిప్పుడడుగడుగునకు నభ్యంతరమే కలుగుచుండెను. వనవిహంగినివలె యథేచ్ఛముగ భాషించుచు నామె కిప్పుడు పలుకు పలుకునకును సంశయమే కలుగుచుండెను. సంపూర్ణ స్వాధీనయగు నామె క్రమక్రమముగా బరాధీనయగుచుండెను. తెలియకుండ మారిపోవుచున్న హృదయ పరిణామ మామెకు గెలిసిపోవుచుండుటచేతనే కుంజ యిట్లు సిగ్గుపడుచుండెను. ఆమె హృదయ కోరకము వికసించిన కొలదియు భావపరిమళము లలముకొనుచుండెను. ఆ యభినవామోద పరంపరల మూలముననే కుంజకీ యభినవ పరిణామము కలిగినది ! అందుచేతనే కుంజ యిప్పుడు తోచని పని చేయుచు నమరేంద్రుని సన్నిధిని దల వంచుకొని నిలువబడి యుండెను !

అమరేంద్రుడు మాత్రము సుస్థిర హృదయముతో కూర్చుండ గలిగెనా ? హృదయావేగముచే నాతనికిని నోట మాట లేకుండ బోయెను. చాలసేపటివఱకు నాతడు వెఱ్ఱివానివలె కుంజ మొగము వంక దదేకదృష్టిం గాంచుచు కూర్చుండి యుండెను. కొంతసేపైన తరువాత మృదుస్వరముతో—"కూర్చుండుము !" అనియెను.

కుంజ కూర్చుండెను—అదేవిధముగ దల వంచుకొనియే కూర్చుండెను. కాని యొక్కమాటయైనను నాడజాలకపోయెను. ఆమె హృదయభావము నమరేంద్రుడు స్పష్టముగా గ్రహింపజాలకపోయెను. గ్రహించుట కాతని కప్పుడు మనశ్శక్తి యెక్కడనున్నది ? ఏమనుటకును నాతనికి దోచకుండెను. తన హృదయ ఫలకమున ముద్రితములై యున్న నిగూఢ భావముల నన్నిటిని సంపూర్ణముగ నామెకు జదివి వినిపింపవలయునని యమరేంద్రునకు దోచెను. కాని యాతడేమి

చేయుటకును సాహసింపజాలకపోయెను. తుట్టతుదకాతడు మెల్లగా—"కుంజా! ఒక ముఖ్యకార్యముం గూర్చి నేను నీయొద్దకు వచ్చితిని" అనియెను.

కుంజ వంచినతల యెత్తకుండగనే వాల్చినచూపు తేల్చకుండగనే కేవలము నొక్కమాట—కోమల కలస్వనముతో నొక్కటేమాట—"చెప్పుడు!" అనియెను.

అమరేంద్రుడించుక యుత్సాహము తెచ్చుకొని—"ఆ దినమున నే కాహిరాను బట్టుకొని కారాగృహమునకు బంపించితిమి. ఈ సంగతి నీకు దెలిసియేయుండు ననుకొనియెదను" అనియెను.

కుంజ—ఆ వినియుంటిని.

క్రమముగా నాయిరువురులోనను సంకోచము వదలిపోవు చుండుటచే సంభాషణము సాగిపోవుచుండెను.

అమ—నీవప్పుడువచ్చి రహస్యమంతయును వెల్లడింపకయే యున్నచో మేమాతని బట్టుకొనజాలకయే పోవుదుము.

కుంజ—ఆ సంగతి యిక్కడవారి కెవ్వరికినిగూడ దెలియదు. వీరు కాహిరానే యెఱుంగరు. లోచనునియందుగూడ వీరి కంతగా ప్రేమలేదు. ఈ నడుమ బోలీసువారి రాకపోకలు జరుగుచుండుటచే వారిమూలముననే తమ శాంతజీవనమునకు భంగము కలుగుచున్నదని వీరిలో జాలమంది యంతని ననుష్యించుకొనుచున్నారు.

అమరేంద్రుడు హాస్యముతో—"సరే! దానికేమిగాని, వీరందరికిని నీయందిష్టమేనా? వీరు నిన్ను గౌరవించుచుందురా?" అని యడిగెను.

కుంజ—నాచిన్నతనమునుండియును వీరికి నేననిన ప్రాణమే—ఇప్పుడు వీరందఱును నన్నే పెద్దగా జేసికొనియున్నారు.

అమ—ఆ ముసలిముండ యేమచున్నది?

కుంజ—భయముచే నేమియు ననుటలేదని తోచుచున్నది. కాని మనమిరువురిమీదనుగూడ నామెకు గావలసినంత కోప ముండు ననుమాటమాత్రము నిశ్చయము.

అమ—లోచనునకును దానికిని నేమైన మాటలు జరుగు చుండెనేమోయని నాకింకను ననుమానముగనే యున్నది.

కుంజ—లేదు. నేనామెపై నొక కన్నుంచియే చూచు చున్నాను. కాని నాకు దాని రహస్యము లేవియును దెలియ వచ్చుటలేదు.

అమ—ఆ వృద్ధపిశాచి మాత్రము సాధారణురాలు కాదు. ఆ గుఱ్ఱ మచ్చటనే యున్నదా?

కుంజ—ఆఁ ఉన్నది.

అమ—దానికి నీరును మేతయునువైచి యెవ్వరు సంరక్షించు చున్నారు? ఆ ముసలిదేనా?

కుంజ—ఔను.

అమ—అట్లయినచో లోచనుని సంగతి యింతవఱ కేమియును దెలియుటయే లేదా?

కుంజ—లేదు—ఎట్లు తెలియును? వాడీదేశములోనే యుండ డనుకొనియెదను.

అమ—సరే ఆ మాటలకేమి! నేను నిన్ను గూర్చి యొక రెండు మాటలాడవలయునను కుతూహలముతో నిచ్చటికి వచ్చియున్నాను.

కుంజ విస్మయముతో నమరేంద్రుని మొగమువంక దిలకించెను. ఆమె విశాల నయనేందీవరములనుండి సుస్నిగ్ధావలోకనములు వెలువడి అమరేంద్రుని నేత్రపద్మములలో విలీనము నగుచుండెను. అమరేంద్రుని హృదయము తటిద్వేగముతో గొట్టుకొని పోవదొడంగెను. ఆనిమిషము నందే కుంజ మెఱుగుచూపు గిరుక్కున మరలిపోయెను. ఆమెకు మరల నెచ్చటనుండియో వచ్చి సిగ్గు ముంచుకొనిపోయెను. అప్పుడు కుంజ యవనతముఖ కమలయై మృదుస్వరముతో—"నన్ను గూర్చియా! నన్ను గూర్చి యేమి మాటలాడ దలంచితిరి?" అనియెను.

అమరేంద్రుడించుక సాహసమును దెచ్చుకొని—"కుంజా! నీవేమోకాని యెప్పటివలె నాతో మాటలాడుటలేదు. నీ వైఖరి యంతయు క్రొత్తగా నగపడుచున్నది!" అనియెను.

ఆ మాట వినగానే కుంజ తళుకు చెక్కులు పులకించిపోయెను. ఆమె మొగ మెఱ్ఱగ కందిపోయెను కుంజ కొంతసేపటివఱకు నేమియు మాటాడజాలక యనంతరము మెల్లగా—"మీ కా సందేహ మేల కలిగినదోగాని నేను మునుపటివలెనే మాటాడుచుంటిని. మీరే నాకు క్రొత్తగా నగపడుచున్నారు" అనియెను.

అమరేంద్రు డుత్సాహవేగముతో—"లేదు, లేదు. నీవు నన్ను క్రొత్తవానిగ భావించి మర్యాద చేయుచున్నావు. సంకోచించుచు మాటాడుచున్నావు" అనియెను.

కుంజ యుప్పుడు తన గుట్టంతయును వెల్లడియైపోయెనని మఱింత సిగ్గుపడిపోయెను. ఆమె సర్వాంగకములును స్వేదసిక్తములై పోయెను. అప్పు డామె కోమలాధర పల్లవము ప్రకంపిత మగుచుండ నతికష్టముతో నెలుగు తెచ్చుకొని—"ఏమి చేసితిని ? ఏమంటిని ? నేను మునుపటివలెనే యున్నాను" అనియెను.

అమరేంద్రు డనంగీకార సూచకముగా దల త్రిప్పుచు—"లేదు. లేదు !" అనియెను.

కుంజ యట్లే తల వంచుకొని—"ఎట్లుండవలయునో మీరే చెప్పుడు ! ఇక నట్లే యుండెదను. మీ మనసు వచ్చినట్లుండుటయే నాకిష్టము" అనియెను.

అమరేంద్రుని హృదయ మిక నానందమును భరింపజాలక పోయెను. ఆ యానందోన్మాదముచే నాతడు కుంజ నొకసారి గాఢముగ నాలింగనము చేసికొన బోయెను. కాని యంతలోనే యాత్మ సంయమనమును గావించుకొని యుత్సాహ సూచక స్వరముతో—"కుంజా ! నేనేమి చెప్పుదును ? లేనిపోని మర్యాదలు చేయక మునుపటి వలెనే యుండవలయునని నాకోరిక !" అనియెను.

కుంజ—అట్లే యుండెదను.

అప్పు డమరేంద్రుడు ప్రధాన విషయమున ప్రస్తావము నెత్తి—"కుంజా ! నీసంబంధమున నన్నొకటిరెండు మాట లడుగవలసి యున్నది" అనియెను.

కుంజ చూపులలో నింకను లజ్జాకిరణములు వెలయుచునే యుండెను. ఆమె యెట్లో మనసు చిక్కబట్టుకొని—"నా సంగతిని గూర్చి నాకింతవఱ కేమియును దెలియదు" అనియెను.

అమ—నేనొకనాడు ముర్షిదాబాదు నగరము మీాడేగాల యొద్దకు వచ్చిన సంగతి జ్ఞప్తి యున్నదా ? అప్పుడు లోచనుడు ప్రసంగవశమున మీాతల్లి మంచులజాతి యువతియే యనియు గాని మీాతండ్రిమాత్ర మొక వర్తకుడనియును జెప్పియున్నాడు. ఆ సంగతి నిజమేనా ?

కుంజ—నా చిన్నతనమునందలి సంగతు లేవియును నాకు జ్ఞప్తియుండు లేవు. నా తల్లినిగాని, తండ్రినిగాని నేనెన్నడును జూచి యుండలేదు కాని నేనొక లాలాయొద్ద బెరిగితిని. ఆతడు నన్నెంతయో గారాబముతో బెంచెను ఆతడే నాకొక యుపాధ్యాయుని మూలమున బంగాళా భాషయందు బాగుగ వ్రాయను జదువను నభ్యసింపజేసెను.

అమ—ఆతడు హిందూస్థానీవాడుగదా—నీకు బంగాళాభాష నేర్పించుటకు గారణమేమి ?

కుంజ—ఏమో ! నాకు దెలియదు.

అమ—నీవు బంగాళీల కుటుంబమున జన్మించినదానవని ఆతని కేమైన దెలియునేమో ?

కుంజ—ఆ సంగతియును నాకు దెలియదు.

అమ—సరే—ఆతడు నీతండ్రి గాడను సంగతి నీవేవిధముగా దెలిసికొనగలిగితివి ?

కుంజ—ఆతని భార్యయే యొకనాడు నాపై గోపముచే మండిపడి నోటికిరాని తిట్లను దిట్టుచు—"ఎఱవు సొమ్ము బరువునకు చేటు—పరుల బిడ్డలకై యెంత ప్రాకులాడిన నేమిలాభము !" అని విసిగికొనియెను. అప్పుడు నేనామె తనయను గాననియు, నాకు దల్లి

లేదనియు దెలిసికొని యటనుండి లాలాయొద్ద కేడ్చుచుబోయి ఆతని యొడిలో గూర్చుండి జరగిన సంగతి యంతయును జెప్పితిని. ఆతడు నన్నూఱడించుచు—"అమ్మా! ఈమాట నిజమే. నీవు మాబిడ్డవు కావు ; నీవు మందులదానవు ; లోచనుని బిడ్డవు ; నిన్ను బెంచి పెద్ద దానిని జేయవలయునని యాతడే నాకొప్పగించి పోయినాడు" అని చెప్పెను.

అమ—ఆలాగా? అట్లయినచో లోచనునకును, నాతనికిని నెట్టి సంబంధముండెనో నీకు దెలియునా?

కుంజ—తెలియదు.

అమ—కాహియా నిదివఱ కెప్పుడైన జూచియున్నట్లు నీకు జ్ఞప్తియున్నదా?

కుంజ—నాచిన్నతనమునం దెప్పుడో యెచ్చటనో యాతని జూచినట్లు నామనసునకు దోచుచున్నది. ఆతని బ్రప్రథమమున జూచి నప్పుడే నాకీసంగతి స్మృతికి వచ్చినది.

అమ—నీచిన్నతనమునం దాతని నెచ్చట జూచితివో జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొనగలవా? ఆ లాలా గృహమునందే గదా?

కుంజ—ఆ సంగతి జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొనవలయునని చాల దినములనుండి ప్రయత్నించుచున్నాను. కాని స్మృతి కలుగుటలేదు. కాని నేనొకప్పు డాతని యింటికి బోయినట్లును, నచ్చట నాకంటె బెద్దదియగు నొక బాలికతో నాడుకొన్నట్లును స్వప్నవృత్తాంతమువలె నామనసునకు దోచుచున్నది.

అమ—అది యేమూరో, అయిల్లెట్టిదో బాగుగ బ్రయత్నించి జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొనజాలవా?

కుంజ—ఎన్నియోవిధముల నాలోచించుచునే యున్నాను. ఏమియును స్మృతి కలుగుటలేదు.

అమ—ఆకాలపువా రెవ్వరైన నిప్పుడు మీగుంపులో జేరి యున్నారా?

కుంజ—ఒక్కటిమాత్రమున్నది. కాని దానివలన నేసంగతి తెలిసికొనుటకును మన కవకాశము లేదు. అది మన కేమియును జెప్పదు.

అమ—అది యెవ్వరు ?

కుంజ—ఇంకెవరు ? లోచనుని ప్రాణమునకు ప్రాణమై సంచరించుచున్న యీ ముసలి ఢాకినియే.

అమ—నీ వెప్పుడైన నీవిషయమునుగూర్చి యామెతో ప్రస్తావించితివా ?

కుంజ—నేనుమాత్ర మామె నెన్నడు నడుగలేదు. అడుగుట కంత యావశ్యక మేమి కలిగినది ?

అమ—నీతండ్రి యెవ్వరో, తల్లి యెవ్వరో తెలిసికొన వలయునని నీకెప్పుడును కుతూహలమే కలుగలేదా ?

కుంజ—ఇదివఱ కెన్నడును నాకట్టి యుద్దేశము కలుగలేదు—కాని—ఇప్పుడు మాత్రము—

అనునంతనే ఆమె సర్వాంగకములును పులకితములై పోయెను ; మనోహర ముఖమండల మెఱ్ఱనై పోయెను. ఇక నామె యేమియు మాటాడక తలవంచుకొని కూర్చుండెను.

అమరేంద్రు డుత్సాహముతో—"కుంజా ! ఏమంటివి ! ఇప్పుడా !—ఇప్పుడు మాత్రము నీ కా కోరిక యేల కలుగుచున్నది ? చెప్పవా ! చెప్పవా !" అనియెను.

ప్రకరణము 30

కుంజ యేమియును మాటాడజాలకపోయెను. కాని అమరేంద్రుడామె హృదయ భావమును స్పష్టముగా దెలిసికొన గలిగెను. ఆమె తన్ను మనఃపూర్వకముగ ప్రేమించినదని యాతడు గ్రహించుకొనియెను. అందుచే నిప్పుడాతని హృదయమునందలి సంశయ లేశము దూరమైపోయెను. అతడు మరల మరల ప్రేమపూర్ణ స్వరముతో

నావిషయముం గూర్చియే ప్రశ్నింపఁ దొడంగెను. "ఏమి కుంజా! ఇప్పుడు నీతల్లిదండ్రుల చరిత్రమును దెలిసికొనవలయునని కోరిక కలుగుచున్నదా! ఇన్నాళ్ళనుండియు లేనికోరిక యిప్పుడేల కలుగ వలయును? కారణమేమో చెప్పవా కుంజా!" అనియెను.

అమరేంద్రు డిట్లు విడువకుండ ప్రశ్నించుచుండగా బాపము సిగ్గుచే గొట్టుకొని పోవుచున్న కుంజ యేమని ప్రత్యుత్తరము చెప్ప గలదు? అమరేంద్రుని గాంచినప్పటినుండియే యుద్ధమువలె నిర్మల మగు నాకు గోమల హృదయమునం దించుక యాశ కలుగుట ప్రారంభమయ్యెను; ఆ భావ మనుభవవేద్యము కాదొడంగెను. అంతఃపూర్వ మామె జీవితమునందా భావమును లేదు; ఆశయును లేదు—అమరేంద్రుని పరిచయ మధికమైనకొలదియు, నాతని మనో భావము బోధ యగుచున్నకొలదియు నా బాలికామణి కాశయు, నుత్సాహమును, వానితో గూడ లజ్జావేగమును వర్ధిల్లిపోవుచుండెను.

అమరేంద్రుని మూలముననే యామె కంతటిసిగ్గు! అప్పుడు కుంజ యేదో విధముగా నమరేంద్రునకు ప్రత్యుత్తరము చెప్పుట కొకటి రెండుసార్లు ప్రయత్నించెను గాని సిగ్గు నోరదమివైచుటచే నేమియు మాటాడజాలకపోయెను. లజ్జావనతవదనయై యున్న కుంజ యప్పటి చెలువమునుం గాంచి యమరేంద్రు డానందోన్మాదముచే మనసు నిలుపుకొనజాలకపోయెను. ఆమోహావేశముచే నాతఁ డొడలెఱుంగక యామె కోమల కరపల్లవమును దన కరకమలమున గీలించెను ఆ సుఖ స్పర్శముచే గుంజ యానంద వివశయైపోయెను. అప్పు డామె తనచేతిని వదలించుకొనలేదు. వదలించుకొనుట కామెకు బాహ్యజ్ఞాన మెక్కడ నున్నది? అప్పుడు కుంజ కరపల్లవము సుడిగాలి తాకునం దూలు వెదురాకుంబోలి కంపించిపోవుచుండెను. స్వేదసిక్తంబులగు నామె సర్వాంగకంబులును బులకాంకురములచే నిండిపోయెను. ప్రణయరస నిమగ్నులగు నారమణీమణుల కాగోధూళికాలగ్నమున పాణిగ్రహణము

జరిగిపోయెను. ఏమనుటకును, నేమిచేయుటకును నామెకు సాహసము కలుగకుండెను. అప్పు డమరేంద్రుడు మరల ప్రేమమధుర కంఠ స్వరముతో—"కుంజా! చెప్పవా! ఆ కోరిక యిప్పు డేల కలుగు చున్నది!" అనియెను.

అప్పుడు కుంజ మృదులాధర పల్లవమునుండి యస్ఫుట మధుర స్వరముతో—"ఎందుచేతనో నాకే తెలియుటలేదు!" అను మాటలు వెలువడియెను. ప్రేమమయులగు నాసుందరీ సుందరుల సమావేశముచే నాతరుషండము రమణీయోద్యానమునుంబోలి శోభాసంపన్న మయ్యెను. అప్పు డచ్చట నితరజను లెవ్వరును లేరు. రహస్యముగా మాటలాడు కొనవచ్చునని యే కుంజ యమరేంద్రు నచ్చటికి దీసికొని వచ్చెను. అమరేంద్రు డొకసారి నలుదెసలను బరికించి చూచెను ఎచ్చటను గూడ నెవ్వరు నగపడుటలేదు. ఇక నాత డాత్మసంయమనముం గావించు కొనుట కసమర్థుడైపోయెను. అప్పు డాతడు చటాలున గుంజను దన వక్షమునం జేర్చుకొని యామె లేతబుగ్గలపై బదిసారులు, నూఱుసారులు, వేయిసారులు ముద్దులు పెట్టుకొనియెను. ఆనంద పరవశయగు కుంజ వదనమండల మప్పుడా గోధూళింబోలి రాగ రంజితమై యపూర్వ రామణీయకముం దాల్చెను.

అతితరంబులై వెలువడు క్రొవ్వేడినిట్టూర్పులచే నాబాలి కామణి యధరపల్లవము ప్రచలితమై పోవుచుండెను; వక్షోభాగము ప్రకంపితమై పోవుచుండెను. ఆ సుఖసమయమునం దాకస్మికముగ నామె హృదయమున సంకోచము కలిగెను. ఆ సంకోచముచే గ్రుంగి యామె చటాలున నమరేంద్రుని కౌగిలి విడిపించుకొని యతిశీఘ్రముతో మనసు కుదురుపఱచుకొని ప్రకంపితంబును బ్రణయమధురంబును నగు మృదుల స్వరముతో—"నేను మందులదానను—నీచజాతిని—నేను—మీకు దగినదాననుగాను—నన్ను క్షమింపవలయును!" అని యామె యెక్కుయెదుటున లేచి నిలువబడియెను.

అమరేంద్రుడును హృదయావేగముతో జటాలున లేచి నిస్సంకోచముగా—"కుంజా! నేను నిన్ను బెండ్లియాడెదను—నీకిష్టమున్నదా లేదా? చెప్పుము!" అనియెను,

కుంజ యాకస్మికముగ నప్రతిభయై లజ్జావేశముచే దల వంచుకొని యత్లే యస్ఫుట స్వరముతో—"నేను మందులవాళ్ళ బిడ్డను—నేను" అని యిక మాటాడజాలకపోయెను.

అమరేంద్రు డుత్సాహోద్వేగముతో—"కుంజా! నీవు మందులదానవుకావు—కాయస్థ వంశమున జనియించితివి—నీవు మాయమూల్యని కాత్మీయుడగు నానందకుమారవసు మహాశయునకు దనూజాతవు!" అనియెను.

కుంజ విస్మయ నిమగ్న హృదయముతో స్తంభితయైపోయెను. ఆమె చంద్రకాంత శిలాప్రతిమవలె నిలువబడి తదేకదృష్టితో నమరేంద్రునివంక జూడదొడంగెను. ఆ యాశా నయనములతో నతి నిగూఢములగు నామె హృదయ భావముల నమరేంద్రుడు విస్పష్టముగా గ్రహింపగలిగెను. అప్పుడాతడు దృఢస్వరముతో—"కుంజా! నేనిప్పుడు చెప్పిన మాటకు నీకింకను నిదర్శనమును మాత్రము చూపజాలను. కాని యీమాట యథార్థమనియే నీవు విశ్వసింపవచ్చును. ఎప్పటికైన నే నీ విషయమున దగిన ప్రమాణములను జూపజాలకున్నచో నా పేరమరనాథుడు కాదు" అనియెను.

ఔరా! నవయౌవన సులభంబగు నా భావోద్దీపనము! ఆ హృదయావేగము! ఆ ప్రబలోత్సాహము—ఆ నిశ్చల మనోరథము! ఆ నవనవోత్తేజనము!—ఔను! అమరేంద్రు డిప్పుడు సంపూర్ణ యౌవనుడై యున్నాడు. మఱియు బ్రణయోన్మాదముచే మత్తుడై యున్నాడు. అందుచేతనే యాతని హృదయ మింతటి తీవ్రమై యుండెను. కుంజ యేమియును మాటాడుటలేదు; నిశ్శబ్దముగా గూర్చుండియుండెను. ఆమె కోమల హృదయ క్షేత్రమునం దింతవరకు

నకుంఠితమైయున్న యాశాలత నమరేంద్రుని వచన సుధారసముచే నాకస్మికముగ గొనలుసాగి, ననిచి, పూచి నవనవామోద విలసితము కాజొచ్చెను. అప్పు డమరేంద్రుని నిశ్చల వీక్షణములనుండి విస్పష్టముగను, గుంజ తరళ కటాక్షములనుండి యస్పష్టముగను, హృదయ భావములు మూర్తీభవించి ముఖరంగముల సవిలాసముగ నర్తనము చేయుచుండెను. ప్రథమ ప్రణయరంగమున ప్రథమ సమావేశముం గాంచియున్న ప్రణయినీ ప్రణయుల మనోభావములను యథా రూపముగ వర్ణింపజాలిన సరసకవి శిఖామణి యింతవఱ కెవ్వడును బయల్పడి యుండలేదు.

అమరేంద్రుడు మరల గుంజ హస్తమును బట్టుకొని ప్రణయ మధుర స్వరముతో—"కుంజా! [illegible]! నన్ను బెండ్లియాడెదవా?" అనియెను.

కుంజ సాహసించి యెన్నియో విధముల ప్రయత్నించెను గాని యెట్టి ప్రత్యుత్తరము జెప్పజాలకపోయెను కాని యమరేంద్రు డుత్సాహోద్రేకముచే నదేవిధముగ బ్రశ్నించి పీడించుచుండుటచే నామె తుట్టతుదకు మృదుస్వరముతో—"నేనేమి చెప్పగలను?" అనియెను.

అమరేంద్రుడు ప్రేమభరముచే నామెలేత నెమ్మొగమును దన రెండుచేతులతోడను నెత్తి మరల నొక ముద్దు పెట్టుకొనియెను. కుంజ విశాల నయన కమలములు నిమీలితములై పోయెను, ఆమె యమరేంద్రుని దక్షిణ భుజంబున నుత్తమాంగమును, వామ భుజంబున దక్షిణ కర కమలమును జేర్చి యానంద వివశయైపోయెను. అమరేంద్రు డప్పుడు సానురాగముగ నారమణీ రత్నమును తన వక్షముపైం జేర్చుకొని యా సుందరి సోగ కన్నుల వఱకు వలముకొనియున్న కుటిల కుంతలములను మెల్ల మెల్లగ సవరింప దొడంగెను

అప్పటి కమరేంద్రుని వయసిరువదియైదేండ్లకంటె నధికముగా లేదు. కుంజకు మాత్రమో—పదునైదు వత్సరముల ప్రాయము!

అప్పుడా యిరువురి జీవితములును, స్రోతస్వతీ ద్వయముంబోలి స్వాభావిక నియమముచే నొక నిర్మల ప్రణయ క్షేత్రమున సమ్మిళితము లైపోయెను. ఇక నా ప్రవాహ వేగము నెవ్వరడ్డగింపగలరు?

ఏకహృదయముతో, నేకభావముతో, నేకశరీరులై యున్న వారి కప్పు డేరీతిగా నెంతసేవు గడచిపోయెనో తెలియుటయే లేదు. కుంజ యేకాగ్రచిత్తముతో నేమియో భావించుకొనుచు కేవలము సంజ్ఞా విహీనయై యుండెను. ఆమె యుత్తమాంగ మమరేంద్రుని స్కంధ ప్రదేశమున విలుంఠిత మగుచుండెను ఆ సుందరీమణి సుకుమార తనులత యాతని వక్షఃప్రదేశమున నలస భావముతో నలముకొని యుండెను.

ఆమె హృదయమునం దణుమాత్రమైనను విరక్తిని గల్పించుట కమరేంద్రుడు సాహసింప జాలకపోయెను. అప్పు డాత డనిర్వాచ నీయంబును, స్వర్గీయంబునునగు నానందమును సంపూర్ణంబుగ ననుభ వించుచు కూర్చుండి యుండెను ఇట్లెన్ని నిమిషములు గడచి పోయినవో యానంద తన్మయుడగు నాతనికి దెలియనే లేదు.

అంతలో కుంజ యాకస్మికముగా మొగ మింత చేసికొని చకిత భావముతో నమరేంద్రుని కౌగిలిని విడిపించుకొని చటాలున లేచి దూరముగ బోయి తలవంచుకొని కూర్చుండెను. ఏమియు మాటాడ లేదు. అప్పు డామె సర్వాంగకములును స్వేదబిందు సంకలితము లైపోయెను; విమవకుండ వేడి నిట్టూర్పు లతితీవ్రముగ వెలువడు చుండెను. మఱియు నామె మ్లానవదనమున దేదియో యొకవిధమగు గంభీరభావ ముద్యోతక మగుచుండెను. ఆ యాకస్మిక పరిణామముం గాంచి యమరేంద్రుడు భయపడిపోయెను; మోహావేశముచే దానొనరించిన సాహస కృత్యములకు మనసులో జాల నొచ్చు కొనియెను. అప్పు డాతడు ప్రకంపిత స్వరముతో—"కుంజా! నీకు కోపము వచ్చినదా?" అనియెను.

కుంజ యేమియును మాటాడలేదు. కూరుచున్నయామె కూరుచున్నట్లే కుంగిపోవుచుండెను. అప్పు డమరేంద్రుడు చటాలున లేచి చెంతకు బోయి యామెం గౌగిలించుకొని—"కుంజా! ఒకవేళ నేను తొందరపడి యేయుపచారము చేసిన నీకు గోపము గలిగించి యుంటినేని నాపై దయయుంచి నన్ను క్షమింపుము'" అనియెను.

ఆ బాలిక యేమేమో చెప్పబోయెనుగాని పాపమామె నోటి నుండి మాట వెలువడలేదు. అమరేంద్రు డామె ననేక విధముల బుజ్జగించుచు నామాటయే యడుగుచుండెను. కుంజ చంచల నయనములతో దిగ్వీక్షించుచుండెనే కాని యేమియు మాటాడజాలకపోయెను. ఇంతలో నావృక్షాంతరాళమునుండి యాకస్మికముగా కర్ణకఠోరంబగు వికట హాసము బయలు వెడలెను.

తోడనే యమరేంద్రుడు కుంజను వదలివైచెను. అప్పుడు కుంజ యదరిపడి తలయెత్తి వ్యాకుల భావముతో నలుదెసలను బరికించి చూచెను. అంతలో నామె కేమితోచెనోగాని యాయుత్తర క్షణమునందే చటాలున లేచి నిలువబడియెను; మరల నొకసారి యన్నివైపులకును దన దృష్టులను బరగించెను; అనంతర మమరేంద్రుని మొగమువంక గనుగొనియెను; ఏమియును మాటాడలేదు; అట్లు మాటాడకుండగనే తత్తరపడుచు జంచల చరణ విన్యాసముతో డేరాల వైపునకు బరుగెత్తెను.

ఆ నిమిషమునందే యమరేంద్రుడును నొక్క పరుగున బోయి యామె చేయి పట్టుకొనియెను. అప్పుడు కుంజ కేవలము నుద్విగ్న హృదయముతో, మ్లాన వదనముతో, గోమల గద్గద స్వరముతో—"దయయుంచి నన్ను వదిలిపెట్టుము. నాయపరాధమును క్షమింపుము—నేనేమియు నెఱుంగనిదానను—చిన్నదానను—తెలివితక్కువదాననై వెనుక ముందరయక మహాపరాధము చేసితిని—ఇందుకొఱకు మీరిప్పుడుగాక నన్నెప్పటికైనను నన్ను దృణీకరింపక మానరు!" అనియెను.

అమరేంద్రుడు వ్యాకుల హృదయముతో—"కుంజా! ఏమనుచున్నావు! నేను నిన్ను దృణీకరింతునా? ఏమి? నీవేమితప్పు చేసితివి? ఏ కారణముచే నిన్ను నేను తృణీకరింతును? అట్లెన్నటికిని జరుగదు—నీవు నీనోటితో నెన్నడు నిట్టిమాట యనవలదు—వలదు—వలదు—" అనియెను.

చూచుచుండగనే కుంజ కనుదమ్ము లశ్రుజల పరిపూర్ణములై పోయెను. అప్పుడామె సజల నయనములతో గంపిత తనువల్లితో, గాతరకంఠ స్వరముతో—"నా తప్పులను క్షమింపుడు—నన్నిప్పటికి మన్నింపుడు! నాశరీరమునే, నామనసునే—నాప్రాణమునే—మఱపించి వైచిన యింతటి పరమానందమును నేనిదివఱ కెన్నడు ననుభవించి యుండలేదు—ఇక నెన్నటికైన ననుభవింతునను నాశ లేదు—నామనసంతయు నిప్పుడు వికలమైపోయినది—నేనల్పురాలను. మందుల దానను—ఏమియును నెఱుంగనిదానను—బోధించినను దెలిసికొన జాలనిదానను—దయయుంచి మీరిప్పుడు మీనివాసమునకు వెడలి పొండు!—అట్లుపోక మీరింకను నిచ్చటనే యున్నచో నేనొక్కసారిగా బిచ్చిదాననై పోవుదును—" అని యిక నామె మాటాడ జాలక పోయెను.

అమరేంద్రుని కప్పుడేమి చేయవలయునో, యేమని ప్రత్యుత్తరము చెప్పవలయునో నిశ్చయించుకొనగల సామర్థ్యము లేకుండ బోయెను. అతడు ప్రతిభుడై యతి కష్టముతో కుంజ హస్తమును వదలివైచెను. తోడనే కుంజ యటనుండి యతి వేగముగ బరుగెత్తి పోయెను. అమరేంద్రుడచ్చటనే హతబుద్ధియై స్తంభితుడై నిలువబడి పోయెను.

ఈ విధముగా నచ్చట నెంతసేపు నిలువబడి యుండెనో ఆతనికి దెలియలేదు. ఇంతలో మరల గఠోరంబగు నా వికటహాసధ్వని శ్రవణగోచరం బగుటచే నాతని కొక్కసారిగ స్మృతి కలిగెను.

అప్పు డాత డదరిపడి చటాలున వెనుకకు దిరిగి చూచెను. కాని యెచ్చటను నెవ్వరును గూడ గపడలేదు.

చూడగా నప్పటికి సంధ్యాకాలము గడచిపోయెను. రాత్రి యెనిమిది గంటలై యుండునని యాత డూహించుకొనియెను. ఆతనికి దెలియకుండగనే యింత శీఘ్రముగా నంతసేపు గడచిపోయెను. అమరేంద్రుడు తాను కలకత్తానుండి యెక్కివచ్చిన బోటును రేవు నందు విడిచి పాదచారియై యిచ్చటికి వచ్చియుండెను. ఇంత యాలస్యమై పోవుటచే గళాసు లందఱును దనకొఱకెంత యలజడి పడుచుందురో యని యమరేంద్రు డతిత్వరితముగ రేవున కభిముఖుడై బయలు దేఱెను.

ప్రకరణము 31

ఆ మందులవాళ్ళు డేరాలను వైచియున్న ప్రదేశము చందన నగరపు రోడ్డునకు జాల దూరమునందున్నది. అది యొక పొలము బయలునందలి యొక ప్రాంతము రోడ్డునకు దానికి నించుమించుగా నొక మైలు దూర మున్నది. త్రోవ కూడ నంత సుగమమయినది కాదు. చేల నడుమనుండియు జేల గట్లనుండియు నడచిపోవలయును. ఆ మార్గమునందు సర్పభయము కూడ నున్నది.

ఆ దిన మమావాస్య యగుటచే నంధకార మతినిబిడమై యుండెను. ఎట్టయెదుట నొకటి రెండడుగుల దూరమందున్న దానిని గూడ దృష్టించుట యసాధ్యముగా నుండెను. ఎదురుగా దూరము నందున్న రోడ్డుమీద నొక కోమటి దుకాణ మున్నది. ఆ గాఢాంధ కార మధ్యమునందా యంగడిలోనున్న దీపము నక్షత్రమువలె గాన వచ్చుచుండెను. అమరేంద్రుడా దీపమునే లక్ష్యముగా జేసికొని యా దుర్గమ మార్గమున నతిజాగరూకుడై నడచిపోవుచుండెను.

ఆ సమయమున వెనుకవైపునుండి యెవ్వరిదో యడుగుల చప్పుడు వినవచ్చినట్లాతని కొకటి రెండుసార్లు లనుమానము కలిగెను. అతడు వెనుకకు దిరిగి చూచెను. ఆ ఘోరాంధకారములో నాతని కంటి కెవ్వరును గూడ నగపడలేదు.

కుంజ మరల దన్ననుసరించి వచ్చునను నాశ యాతని కెంతమాత్రమును లేదు. తుట్టతుదకు కుంజ హృదయమున కోపమే కలిగెనో భయమే కలిగెనో యాతనికి బోధపడలేదు, కాని యామె నిస్సంశయముగా నాతని నింటికి బొమ్మని ప్రార్థించినది. విరక్తి చేతనా! కాక నిరాశ చేతనా? ఇంతలో నీవిధముగా మారిపోవుటకితర కారణమేమున్నది? ఏమో కాని యిప్పటి యామె హృదయభావ మవేద్యమై యుండెను. అమరేంద్రుడీ సంగతు లన్నియు నాలోచించుకొనుచు నిరుత్సాహియై నడచుచుండెను.

మరల నాతని వెనుక నడుగుల చప్పుడైనట్లు తోచెను. అమరేంద్రుడు దదరిపడి యచ్చటనే నిలువబడి తనలో నీవిధముగా నాలోచించుకొనియెను— 'ఆ డేరాల వైపునుండి యెవ్వరో ఈదారిని వచ్చుచున్నట్లున్నది. అట్లయినచో ద్వరలోనే నన్ను గలిసికొనగలరు. కలసికొన్నచో బాగుగనే యుండును. ఈ గాఢాంధకార మధ్యమున నొంటిగ బోవుటకంటె నొకరి కొకరు తోడుగా నడచిపోయినచో నతిశీఘ్రముగ రోడ్డును జేరవచ్చును" అని—

అమరేంద్రుడా యుద్దేశముతోనే కొంతసేపచ్చట నిలువబడియెను గాని తరువాత మరల నెట్టి పదశబ్దమును శ్రవణగోచరము కాలేదు. ఎవ్వరో మఱియొక వైపునుండి డేరాల వైపునకు బోవుచుండిరనియు నిశ్శబ్దంబగు నంధకారమునందా యడుగుల చప్పుడే వినవచ్చెననియు, నెవ్వరైన వచ్చుచున్నచో నీపాటికి దన్ను గలిసికొనియే యుందురనియు నిశ్చయించుకొని యావడా యంగడి దీపమును గుఱుతు చూచుకొనుచు మరల నడచుట కారంభించెను.

అట్లాత డించుమించుగా సగము దూరము వఱకును బోయెను. ఇంతలో మరల నెప్పటివలె నడుగుల చప్పుడు వినవచ్చుటచే నాత డదరిపడి వెనుకకు దిరిగి చూచెను. ఆ నిబిడాంధకార మధ్యమునం దాతని కన్నుల కేదియో యస్పష్టముగ గానవచ్చుటచే నదరిపడి చటాలున బది యడుగుల దూరమువఱకు నొక్క గంతువైచి నిలువ బడియెను. గాఢాంధకారము మన్నును మిన్ను నేకమైయుండెను. అతడట నిలిచి మరల వెనుకకు దిరిగి పరిశీలించి చూచెను. సబలంబుగ జాచి యెత్తబడిన యొకచేయి—ఆ చేతి యందలి నిశితంబగు భీకర కరవాలము! ఆ యంధకారమున దానివ్యక్తి పిశాచమువలె నస్పష్ట ముగ గానంబడు చుండెను—ఆ వెనుకవైపునుండి యెవ్వరో దారుణ కృపాణ సంకలితంబగు నాహస్తమును బలవంతముగ లాగి పట్టుకొని యుండిరి.

ఇక నొక నిమేషమాత్ర మాలస్యమైయెనచో నా సముద్యత కృపాణాఘాతముచే నమరేంద్రుని పృష్ఠప్రదేశ మాముూలవిద్ధము కావలసినదే—ఔరా! ఎంతటి దారుణ ఘటనము! అమరేంద్రుని శరీర మంతయును ఘర్మసంసిక్తమైపోయెను. అతని తల తిరిగిపోవు చుండెను. అప్పు డాతి డాకస్మికముగ స్తంభితుడయ్యెను దత్క్షణము నందే ముందఱి కొక్క యడుగున లంఘించెను. అతడు మరల వెనుకకు దిరిగి చూచునప్పటికా యిరువురు వ్యక్తులును భూమిపైబడి పరస్పర బలప్రయోగమున నొండొరుల నాక్రమించుచుండిరి. అమరేంద్రు డప్పుడు చటాలున వారి చెంతకు బోయెను. అప్పటికొకవ్యక్తి వక్షో భాగమున గరవాలాగ్రముతో బొడుచుటకు ప్రాణపణంబుగ ప్రయత్నము చేయుచుండెను రెండవవ్యక్తి. యతి సాహసముతో నాత్మ రక్షణము చేసికొనుటకు ప్రయత్నించుచుండెను. అందెవ్వరి నోటినుండియు నొక మాటయైన వెలువడుటలేదు.

అప్పు డమరేంద్రుడా విధముగా బొడువ జూచుచున్న వ్యక్తి చేతియందలి కరవాలమును జటాలున నూడబెఱికికొని దూరముగ

బాలిశ్వైచి యా వ్యక్తి కంఠమును రెండుచేతులతోడను బలవంతముగ నొక్కి పట్టుకొనియెను. ఆ యవకాశమునందా రెండవ వ్యక్తి యాయాసముచే వగర్చుకొనుచు నొక్క యుదుటున లేచి నిలువ బడియెను.

ఆ ప్రథమవ్యక్తి యమరేంద్రుని చేతులనుండి యెట్లయిన దప్పించుకొనవలయునని శక్తికొలదిని ప్రయత్నము చేయుచుండెను; గోళ్ళతో రక్కుచు నాతని శరీరము తూటుతూటుముగ జేసివైచు చుండెను; కఱచుటకు గూడ ననేక విధముల బ్రయాసపడుచుండెను. మఱియొకడైనచో నాబాధలను సహింపజాలక హతాశుడై విడిచిపెట్ట వలసినదే. కాని యప్పు డమరేంద్రుని శరీరమునం దపరిమిత బల మున్నది—అతని హృదయమునం దసాధారణ ధైర్యమున్నది. అతడా వ్యక్తిని దన పాదముల సందున నిఱికించి వామహస్తముతో రెండుచేతులను గట్టిగ బట్టుకొని, దక్షిణ హస్తముతో మొగమును బైకెత్తి యా యంధకారమున బరికలించి చూచెను. తోడనే యాతడు విస్మితుడై పోయెను. వారెవ్వరు? ప్రత్యక్ష రాక్షసియగు నామందుల ముసలిదియే!

అమరేంద్రు డిదివఱకు జేసిన యపకారమునకు బ్రతీకారముగా నాతని నెట్లయిన జంపవలయునని యుద్దేశించుకొని యామె కృపాణ హస్తయై వచ్చియుండెను. ఆమెం గాంచినంతనే యమరేంద్రుని సర్వాంగకములును గ్రోధానలముచే బ్రజ్వలితములై పోయెను. ఆ క్రోధోద్రేకముచే నాత డామెను దన పాదములతో గట్టిగ నొక్కివైచెను. ఆ బాధకు సహింపజాలక యప్పుడామె బిగ్గఱగా నేడువ నారంభించెను.

ఇంతలో నమరేంద్రుని వెనుకవైపునున్న వ్యక్తి సంభ్రమ సూచక స్వరముతో—“వలదు—వలదు—నిష్కారణముగా జంప వలదు!” అనియెను.

అమరేంద్రుడు డదరిపడి—"ఎవరువారు! కుంజయేనా! కుంజా! నీవు నాకు మూడుసారులు ప్రాణదానమును గావించితివి. నీవీ రాక్షసి దారుణ కృపాణ హస్తమును వెనుకనుండి బలవంతముగ బట్టుకొనకయేయున్నచో నాఖడ్గప్రహారముచే నేనీపాటికి మరణించియే యుందునుసుమా!" అనియెను.

కుంజ మృదుస్వరముతో—"ఈ డాకిని మీ వెనువెంటనే బయలుదేఱి వచ్చుచుండుటం గాంచి నా మనసునం దనుమానము కలుగుటచే నేనును దీని వెనుకనే వచ్చియుంటిని" అనియెను.

అమ—అలాగా! నేనప్పుడు దీనిచేతిలో కత్తిని లాగికొని పాఱవైచితిని గాని లేకున్నచో నిది నిన్నును జంపవలయుననియే తలంచినది.

కుంజ చిఱునవ్వు నవ్వుచు—"అంతభాగ్యమా? అట్లు జరిగినచో నిది నాకెంతయో యుపకారము చేసినదయే యైయుండును—ఈ నిరర్థక జీవితమువలన లాభ మేమున్నది?" అనియెను.

అమ—కుంజా! నీకింత నిరాశయేల? అట్లయినచో నీవిప్పుడు నన్నేల బ్రతికించితివి?

కుంజ యేమియును మాటాడలేదు. ఆ యంధకార మధ్యమునం దామె ముఖభావము లవిదితములై యుండెను.

అమ—కుంజా! నే నీ పాపాత్మురాలి నిప్పుడు ఠాణాకు తీసికొని పోయెదను. దీనికి మరణదండనము కాజాలదు. ద్వీపాంతరవాస శిక్ష యగును.

అని చెప్పి యాతడా రక్కసిని వదలి కేవలము దాని యెడమచేతిని మాత్రము పట్టుకొనియెను. ఆ యమరేంద్రుని లోహ ముష్టినుండి చేతిని వదలించుకొనదగిన శక్తిగలవా రెవ్వరున్నారు!

ఆ దురాత్మురా లింతసేపటివఱకు మాటాడుటయే లేదు. కాని యిప్పుడు మాత్రము కుంజ నుద్దేశించి వికట స్వరముతో—"ఓసి నిర్భాగ్యురాలా! దురదృష్టవంతురాలా! నాకు ద్వీపాంతరవాస

శిక్షయైనచో నీకేమిలాభము ? నాకాలము చెల్లిపోయినది. ఇక నాకేమైనను భయములేదు—నీమాట చూచుకొనుము ! నాకే యట్టి శిక్షయైనచో ఇక నీవు జీవించి యున్నంతకాలము నిట్లే మందుల దానవై యుండవలసినదే !" అని ధిక్కరించెను.

ఆ మాట విన్నంతనే యమరేంద్రు డుత్సాహముతో—"కుంజా ! దీని మాటలను వింటివా ? దీనికి నీ తల్లిదండ్రుల వృత్తాంత మంతయును దెలిసియుండునని నాకు దోచుచున్నది !" అనియెను.

ఆ దుష్టురాలిపేరు రాసమణి—కాని పేరికి దగిన గుణ మొక్కటియు నామె జీవితచరిత్రమున గానవచ్చుటలేదు. ఆ రాసమణి యప్పుడు మఱింత క్రోధముతో మండిపడుచు—"అయ్యా ! నాకు శీఘ్రముగ ద్వీపాంతరవాస శిక్షను జేయింపుము. అందుకొఱకు నాకణుమాత్రమును భయములేదు—కాని దానికిమాత్ర మొక్క దమ్మిడియైనను దక్కకుండ బోవును—ఎల్లకాలమును నిరుపేదరాలగు నుండుటదియే యైయుండును—ఇప్పు డెట్లున్నదో యిక నెప్పుడును గూడ నట్లే—" అనియెను.

అప్పు డమరేంద్రుడు శాంత స్వరముతో—"రాసమణీ ! నీవు కుంజ తల్లిదండ్రుల నెఱుంగుదువా ?" అని యడిగెను.

రాసమణి వికటహాసము చేయుచు—"ఎఱిగిననేమి ! నేను చెప్పినప్పుడుగదా !—దీనిరక్తమును జూచిన తరువాతగాని చెప్ప మనా ?" అనియెను.

కుంజ—అదియేమే ! నేను నీకేమి యపకారము చేసితిని !

రాసమణి గర్జించుచు—"ఏమిచేసితివా ? మూడు మొగవు దానా ! నీవు నాలోచనుని ముగ్ధునిం జేసివైచుచున్నావు—నేనిన్ని యేండ్లనుండియు వానిని సేవించుచున్నాను. ఇంకను నాతడు నిన్ను బెండ్లియాడ దలచియే యున్నాడు" అనియెను.

కుంజ—ఆలాగా ? వాని కెంతటి పోగాలము ! ఈమాట వాడే చెప్పినాడా ?

రాస—ఈ గందరగోళ మడగిన తరువాత నెట్లయిన వాడు వచ్చి తప్పక నన్ను పెండ్లియాడును. పితండ్రి ఆ స్త్రీవగాను వశపఱచు కొనును—తుదకు నన్ను త్యజించివైచును. అయినను నేనాతడు చెప్పినట్లు చేయుచునే యున్నాను. అతని మాటమీదనే యీతని చంపుటకు వచ్చియుంటిని. ఈతడు బ్రదికియుండగా తాను తిరిగి వచ్చుట కవకాశము లేదని చెప్పి యన్నిపని చేయుమని ప్రార్థించినాడు. నేనాతనికొఱ కిన్ని పనులను జేయుచున్నాను. కాని కాలముఖనగు నీవు మమ్మిరువుర నెడబాపుటకు సిద్ధముగా నున్నావు.

రాసమణికి వయసు చెల్లిపోయినను నామె శరీర బలముమాత్ర మింకను దగ్గిపోలేదు. ఆమె నోటికి వచ్చినట్లెల్ల నేమేమియో వదరుచునే యుండెను. అమరేంద్రు డప్పు డామె నదలించి నోరు మూయింపకయేయున్నచో నారాత్రియంతయు నూరక వాగుచునే యుండును.

అప్పు డమరేంద్రుడు కుంజం గాంచి—"కుంజా! డేరాల యొద్దకు పోవుదము నడువుము! దీనితో మాటాడవలసిన సంగతు లనేకము లున్నవి. నేనడిగినవాని కన్నిటికిని దగిన ప్రత్యుత్తర మిచ్చినచో దీనిని వదలివైచెదను. అట్లు చేయక పెంకితనము చేసినచో దప్పక పోలీసువారి కొప్పగించి వైచెదను. అప్పుడు దీనికి దగిన శాస్తి యగును" అని చెప్పుచు దాను దూరముగ బాఱవైచిన కత్తిని వెదకి తీసికొని రాసమణి చేయి పట్టుకొని యీడ్చుకొని పోవదొడంగెను. కుంజయును మాఱుమాటాడకుండ నాతని వెనుకనే పోయెను.

ప్రకరణము 32

అనేక సమయములయం దపకారము వలననే యుపకారము కలుగుచుండును. రాసమణి యీ విధముగా ఖడ్గప్రహారముచే నమరేంద్రుని జంపుటకు బ్రయత్నింపకయేయున్నచో నామెవలన

దెలిసికొనదగిన విషయముల నన్నిటిని మఱి యేయుపాయము చేనైనను గ్రహించుట కవకాశమే లేకయుండెను.

అమరేంద్రుడు మందులవాళ్ళ డేరాల యొద్దకు రాసమణి నీడ్చుకొనిపోయెను. ఆమె దురవస్థం గాంచి యా డేరాలలోని యాబాల వృద్ధవనితా జనమంతయు నచ్చటికి బరుగెత్తుకొని వచ్చెను. కాని యమరేంద్రుని హస్తమునందు మిలమిలలాడుచున్న కరవాలముం జూచి యెవ్వరును సమీపించుటకు సాహసింపజాలకపోయిరి.

అప్పు డమరేంద్రుడు రాసమణిని భయపెట్ట వలయుననియు, మఱికొన్ని యితర కారణములచేతను నొక రక్షకభటునిం బిలిపించి యాతని కొక యుత్తరమును వ్రాసి యిచ్చి స్టేషనునకు బంపుచు—“నీవతిత్వరితముగ బోయి యీ యుత్తరమును స్టేషనులో నందింపుము. ఇది యీ రాత్రియే కలకత్తాయందలి ఫతేఅలీ సాహేబునకు జేరవలసి యున్నది ” అనియెను.

రక్ష—చిత్తము మశ్లే చేసెదను.

అమ—సరేకాని, నీవు పోవునప్పుడు ముందుగా రేవులోనున్న నాబోటునొద్దకు బోయి యచ్చటి నాసేవకులలో నొక్కని నచ్చటికి లాంతరును దీసికొని రమ్మని చెప్పి మఱిపొమ్ము. నేనిచ్చటి పనిని శీఘ్రముగా ముగించుకొని బోటుకడకు బోయెదను.

రక్షకభటుడు చిత్తమని వెగలిపోయెను. యీ వ్యాపార మంతయుం గాంచి మందులవాళ్ళందఱు నమరేంద్రుని పోలీసువాడనియే నిశ్చయించుకొనిరి. అమరేంద్రుడు కూడ నట్లే నటించుచుండెను. కుంజ యప్పు డటనున్నవా రందఱితోడను—“ఈయన పోలీసు కర్మచారి. ఆ బందిపోటుదొంగను బట్టుకొనుటకై ప్రయత్నము చేయుచున్నాడు. ఈ రాసమణియు, కాహియాయు, లోచనుడును నీయన నొకప్పుడు కపట తంత్రముచే బట్టుకొని యొకపడవలో రహస్య స్థలంబున నిర్బంధించి యున్నారు. రాసమణి ఈవిషయమునం

దన్నియు నసత్యములే చెప్పుచున్నది. ఈత డిప్పుడు లోచనుని సమాచారము తెలిసికొనుటకై మనయొద్దకు వచ్చినాడు. మన మేమి చోరులమా? ముచ్చులమా?" అనియెను.

అప్పు డందఱు నొక్కటే వాక్యముగా—"కాదు—కాదు—మన మెన్నటికి నట్టివారము కాజాలము" అనిరి.

కుంజ—దొంగయైనను, దోపిడిగాడైనను లోచనుడే—వాడు మనగుంపును విడిచిపోయినాడు. అతనితో సంబంధము వదలిపోవుట మనకు మేలేయైనది. అతని సంగతి మన కెవ్వరికిని దెలియునే తెలియదు!

అనుటయు మరల నందఱు నేకకంఠముతో—"పాముకాళ్ళు పామునకే తెలియును. వానిసంగతి మన కించుకంతయును దెలియదు" అనిరి.

కుంజ—ఈ రాసమణి కొక్కతెకు మాత్రమే సర్వమును దెలియును. ఆ లోచనుని యాజ్ఞానుసారముగా నీమె ఈ కృపాణముతో నీతని నఱకుటకు బ్రయత్నించినది. ఇదిగో! చూడుడు! ఈఖడ్గ మెంత తీవ్రముగా నున్నదో! నాకనుమానము కలుగుటచే నేనీమె వెనుకనే పోయి ఖడ్గప్రహార సమయమున నీమె చేతిని బలవంతముగ బట్టుకొని వెనుకకు లాగితిని. అట్లు చేయకున్నచో నప్పు డీమె యీతని జీవితమును దుదముట్టించియే యుండును.

ఈ మాటలను వినినంతనే యచ్చటివా రందఱును నాకస్మికముగ గ్రోధాంధులై రాసమణి ననేక విధముల దిట్టుట కారంభించిరి. అందు గొందఱీమెను నిలువున జీరివైవవలయుననియు, మొగము తగులబెట్టవలయుననియు, ముక్కుకత్తులగోసి యుప్పుపాతఱ వేయింపవలయుననియు శిక్షావ్యవస్థలం గావింప దొడంగిరి.

కుంజ యీ కలకల మంతయును వారించి గంభీర స్వరముతో—"ఇప్పు డీయన యీమె నేమేమియో యడుగదలచి యున్నాడు.

మీరంతఱు నెవ్వరి డేరాలకు వారు పోయి నెమ్మదిగా నుండుడు. రేపటి యుదయమున మీకన్ని సంగతులును దెలియగలవు" అనియెను.

అట్లు పోవుట యెవ్వరికి నిష్టము లేకయున్నను కుంజ యాజ్ఞ ననుసరించి యందఱు నటనుండి వెడలిపోయిరి. అమరేంద్రుడు రాసమణి నచ్చటికీడ్చుకొనివచ్చి పడపైన నో యామె యచ్చటనే యుండి యనేక విధములగు ముఖవికారములచే దన మనసులోని క్రోధమును వెలువరించుచు గూర్చుండెను. అప్పు డమరేంద్రుడు రాసమణి చెంతకు బోవుట కుద్యుక్తుడయ్యెను.

కుంజ—ఇచ్చటగాదు. నా డేరాలోనికి బోయి కూర్చుండి యచ్చట నెల్ల విషయములను రహస్యముగా దెలిసికొనవచ్చును.

ఇప్పుడా కుంజ సంధ్యాసమయమునందువలె లజ్జావనత వదనయు ప్రేమవిహ్వాల హృదయయు నగు బాలికామణియై యుండలేదు. మరల నామె యెప్పటివలె మందులబాలికయే యైయుండెను. ఆమె యనేక సమయములం దనేకావస్థల యనుభవమునుబట్టి యసాధారణ ప్రత్యుత్పన్న మతిత్వమును, నచంచల ధైర్యమును, నకుంఠిత సాహసమును, నమానుష తేజమును సంపాదించి యుండెను—ఇప్పు డామె యా దళమున నధీశ్వరియై కార్యభారమును వహించి యుండెను. కార్య నిర్వాహణము గావింపవలసిన యామె యింకను బాలికయై యెలగుటెట్లు !

అమరేంద్రు డప్పుడు కుంజ డేరాలోనికి రాసమణి నీడ్చుకొని పోయి భయంకరముగ నదలించి బలవంతముగ నామె నట గూర్చుండ జేసెను. రాసమణియు ననేక విధములగు వికార చేష్టలను జేయుచు, ననర్థక క్రోధావేశముచే నేమేమియో గొణగుకొనుచు గూర్చుండి యుండెను.

ఆ డేరాలోపల నొక బెత్తముల పెట్టెయు, రెండు మూడు కంబళిములును, నొకటిరెండి త్తడి పాత్రములునుదక్క మఱే యెట్టి

వస్తువులును లేవు. ఒక మూల నొక చిన్నదీపము మినుకుమినుకుమని వెలుగుచుండెను. ఆ ప్రక్కనే యొక కట్టెపెట్టె యుండెను. ఆ పెట్టె మీద నొకటి రెండు పుస్తకములు కూడ నుండెను. వానిలోనుండియే కుంద యమరేంద్రునకు గాగితమును గలమును దీసి యిచ్చెను. ఆ కుంపుసం దామె యొక్కతె మాత్రమే చదువుటకును, వ్రాయుట కును నేర్చియుండెను. అట్టి యేకమాత్ర విద్యావతియగు నామె యెదుట నశిక్షితులును, ననాగరికులునగు నాకుంపువా రందఱును వినమ్రభావముతో వినతులై యుండిరనుటలో వింత యేమున్నది.

అమరేంద్రు డొకచో గూర్చుండి కుందను గూడ గూర్చుండు మని చెప్పెను. ఆమె యప్పు డాతని కించుక దూరముగా నొక కంబళ మును బఱచుకొని కూర్చుండి యుండెను. అమరేంద్రుడా సంగతి గ్రహించి చూచియు జూడనట్లుగా నూరకుండి కార్యక్రమమున నారంభించి రాసమణివంక రోషకషాయిత నయనములతో దిలకించుచు భీకర కంఠస్వరముతో—"పాపాత్మురాలా! నేనడిగిన ప్రశ్నల కన్నిటికిని దగిన ప్రత్యుత్తరముల జెప్పెదవా? కారాగృహమునకు బోయెదవా?" అని యదలించెను.

రాసమణి కర్కశ స్వరముతో—"ఈ బెదరింపు లెందులకు? నేనేవిషయముంగూర్చి చెప్పవలయునో తెలుపుడు!" అనియెను.

అమ—చూడుము! నేనడిగిన దానికెల్ల సరిగా బదులు చెప్పుము. ఎంతమాత్రము నసత్యము చెప్పవలదు. అట్లు చేసినచో నిన్నింక బోలీసువారి కొప్పగింపను. అంతేకాక నీకు దగిన సొమ్ము కూడ నిచ్చి యితర దేశమునకు బంపివైచెదను.

రాస—తరువాత నీయిష్టము వచ్చినట్లు చేయవచ్చును. నన్నడుగవలసిన సంగతు లేవో స్పష్టముగా నడుగరాదా?

అమ—మంచిది. ఆలాగున దారికిరమ్ము. లోచను డిప్పు డెచ్చట దాగియున్నాడు?

రాస—నాకాసంగతి యించుకంతయును దెలియదు. అతడు తన గుఱ్ఱమును గూడ వెంటబెట్టుకొని పోయినాడు

అనుటయు గుండ వ్యగ్రభావముతో—"అది యేమే యట్లు చెప్పుచున్నావు? వాడు గుఱ్ఱమును దీసికొని పోయినాడా? ఎప్పుడు?" అనియెను.

రాసమణి క్రోధతీవ్ర నయనములతో నామెవంక జూచుచు—"ఇప్పుడే!" అనియెను.

కుండ—ఓసీ! నీకెంతటి ధైర్యమే. మొట్టమొదటి మాటలోనే యింతటి యసత్యమా!

రాస—నేను సత్యమే చెప్పితినో, యసత్యమే చెప్పితినో పోయి రెండుకన్నులతోడను జూచుకొనరాదా!

కుండ—సరే! నీమాటయే నమ్మెదను. వాడు స్వయముగనే వచ్చి యా గుఱ్ఱమును వెంట దీసికొని పోయెనా!

రాస—లేదు. ఆ గుఱ్ఱమును దీసికొని రమ్మని వాడొక పిల్లవానిని బంపించినాడు. వాడీసాయంకాలమునకు ముందే యా గుఱ్ఱమును దీసికొని యుద్యానము త్రోవను బోయినాడు. తరువాత మరల నిచ్చటికి రాలేదు.

ఆ మాట విన్నంతనే యమరేంద్రుని హృదయము ప్రకంపితమై పోయెను. అతడు తనలో—"రెండు మూడు దినముల లోపల నిచ్చటనో యొకచోట మరల బందిపోటు దొంగతనము జరుగక మానదు—నిశ్చయముగా లోచనుడా గుఱ్ఱముతో నాపిల్లవానిని గూడ దనవెంట దీసికొని పోయియుండును. వానిని విడిచిపెట్టినచో దన సంగతి యెవ్వరికైన దెలుపునేమోయని భయముకాదా! లోచనుడు సాధారణుడు కాడు! అని భావించుకొనియెను.

అనంతర మాతడు రాసమణివంక జూచి—"నన్ను గత్తితో బొడిచి చంపవలయునని లోచనుడు నీతో నెప్పుడు చెప్పినాడు?" అని యడిగెను.

రాస—ఏదినమున నాతఁడా యడవినుండి తిరిగి వచ్చెనో యా దినమునందే—

అమ—ఎన్నాళ్ళయినది?

రాస—నాకా లెక్కలు బాగుగా దెలియవు. నేనేమి చదువు కొన్నదాననా యేమి?

అమరేంద్రుఁడు తనలో—"దీనివలన లోచనుని సమాచార మించుకంతయైనను దెలియుట యసంభవము. ఒకవేళ దీనికి వాఁడున్నచోటు తెలియకపోయినను పోవచ్చును. వాఁడు మాత్రము తాను దాగియున్న ప్రదేశ మితరులకు దెలియనిచ్చునంతటి బుద్ధి హీనుఁడా? ఈ విషయమున వాఁడెంతయో జాగ్రత్తగా నుండక మానఁడు" అని యాలోచించుకొని యా ప్రస్తావము నిక మాన్పివైచి శాంతస్వరముతో—"రాసమణీ! నీవిదివఱకు జెప్పిన మాటలనుబట్టి నీకు కుంజ తల్లిదండ్రులను గూర్చి బాగుగా దెలియునని నాకు స్పష్టముగా దోచుచున్నది. ఆ సంగతియైనను సత్యముగా దెలియ జేసినచో నిన్ను విడిచిపెట్టెదను. మఱియు నీకొక నూఱురూపాయ లను బహుమానముగ గూడ నిచ్చెదను" అనియెను.

రాసమణి మొగము చిట్లించుకొనుచు నాసికను గుంచించి—"ఒక్కసారిగా నూఱు రూపాయలే! లోచనునకు గూడ జాలధనమే లభించును. కాని యాతఁడీ కుంజను బెండ్లియాడవలయునని యున్నాఁడు. అందుచేతనే నా కాతనిపై గోపము—కావున నాతని కంతధనము దొరకుట నాకిష్టముగా లేదు" అనియెను.

అమ—లోచనుఁడు పట్టువడినచో జెఱసాలకే పోవును—ఆ ధనమును బడయుట కిక నాతని కవకాశ మెక్కడ నున్నది?

రాస—ఒకవేళ నీకాసంగతి స్పష్టముగా జెప్పెద ననుకొనుము! అప్పుడు నన్ను విడిచిపెట్టెదవా?

అమ—విడిచిపెట్టెదను. కాని, నీవీ దేశమునం దుండుటకు మాత్ర మంగీకరింపజాలను. ఏమో—నీవీ కోపముచే మరల నెప్పుడు నాపై గత్తికట్టుకొని వచ్చెదవో! నీవంటిదాని నెవ్వరు నమ్మగలరు?

రాస—అట్లయినచో నే నీ దేశమును విడిచి యేదేశమునకు బోవలయును ?

అమ—నీ కే దేశమునకు బోవలయునని యున్నదో యా దేశమునకే పోవచ్చును.

రాస—సరే—నేను దేశాంతరము బోవుట తప్పనిచో ఫయజాబాదునకు బోయెదను.

అమ—ఏమి ? అక్కడ నీ కేమిపని యున్నది ?

రాస—అచ్చట నొక బోగముదానియొద్ద నా చెల్లెలు పరిచారికయై పని చేయుచున్నది.

అమ—అట్లయినచో నీవచ్చటికి పోవుటకు నా కెట్టి యభ్యంతరమును లేదు.

రాసమణి యప్పుడు తన బట్టల నన్నిటిని మూట గట్టుకొని ప్రయాణమునకు సిద్ధముగా నుండెను.

ప్రకరణము 33

రాసమణి యిప్పుడు కుంజ పూర్వచరిత్రమునంతను స్పష్టముగా దెలుపునని యమరేంద్రుడు భావించుకొని యుండెను. కుంజయు రాసమణివంక కించుక జరగి కూర్చుండుటచే నామెకూడ దనవలెనే నిశ్చయించుకొన్నదని యాతడు గ్రహించెను. కాని రాసమణి యనేక భావములతో నొక్కటే ధోరణిగా లోచనుని దిట్టుట కారంభించెను. అట్లే గుక్క త్రిప్పుకుండ దిట్టుచు నెంతసేపటికిని నాధోరణి విడువకుండుటచే నమరేంద్రు డిక సహింపజాలక కన్ను లెఱ్ఱజేసి యతి భీషణ స్వరముతో నదలించి యామె వాక్ప్రవాహము నాకస్మికముగ నడ్డగించి నైచెను.

రాసమణి మఱి మాటాడక కూరుచుండెను. అమరేంద్రు డప్పుడు మరల గ్రోధావేశమును నటించుచు—“దురాత్మురాలా !

నీదుర్మార్గ మంతయును దెలిసిపోయినది. నీ విప్పుడు సామాన్యముగా నీమనసులోని సంగతులను దెలిపెదవా? స్నేహమున కిప్పుడేగాని పోవలయును—అచ్చట బెత్తపు దెబ్బలతోగాని నీకు జాతుకు పుట్టదు! అప్పుడుగాని నీ యంతరంగము బయటబడదు!" అని యదలించెను.

ఆ గుంపులోనివా రందఱును స్నేహపిన బెద్దపులికంటెను క్రూరమైనదిగా భావించి భయపడుచుందురు. ఆ పేరు విన్నంతనే రాసమణి యదరిపడి—"అక్కఱలేదు—అక్కఱలేదు—అంతయును జెప్పివైచెదను బాబూ!" అనియెను.

అమ—మంచిది, అట్లయినచో మర్యాదగా నీకు దెలిసిన సంగతి యంతయును జెప్పుము!

రాస—చెప్పెదను బాబూ! నదేజిల్లా నుండి మేమీ బాలికను దొంగతనముగా నెత్తుకొని వచ్చితిమి—సేవనము చాలకాలము నుండియును దొంగయే—వాడే నన్నుగూడ నీదొంగతనములో బ్రవేశ పెట్టినాడు.

అమ—నదేజిల్లా యందా? సరే—ఈమె యెవ్వరిబిడ్డయో నీ వెఱుగుదువా?

రాస—అంత జ్ఞాపకముగా లేదు. అపహరించిన నాటిరాత్రియే మేము మాడేరాల నెత్తుకొని యటనుండి మరియొకచోటికి బోయితిమి.

అమ—ఏగ్రామము?—దాని పేరేమి? ఆ సంగతి యైనను జ్ఞప్తియం దున్నదా?

రాస—గ్రామముపేరా?—పేరంతయును బాగుగ స్మృతికి వచ్చుటలేదు. ఏదియో డాంగా.

అమ—ఆలాగా? అట్లు మీరెత్తుకొని వచ్చునప్పటికీ కుంజ వయసెంత యున్నది?

రాస—ఒకటి రెండేండ్ల వయసు కలిగియుండవచ్చును. అప్పటి కింకను పసిబాలికయే.

అమ—అంతటి పసిబాలికను మీరేల దొంగిలించితిరి ? అందు వలన మీకేమిలాభము ?

రాస—ఓ ! ఈ విధముగా నెన్ని దొంగతనములు చేసితి మను కొన్నారు ; లెక్కయే లేదు.

అమ—అట్లు చేయుటకు గారణమేమి ?

రాస—కారణమా ? మంచి వయసు వచ్చినంతనే పశ్చిమ దేశమునకు దీసికొని పోయినచో నెంతయో మూల్యమునకు విక్రయింప వచ్చును.

అమ—లోచనునకీ వ్యాపారముకూడ నున్నదా ? ఈ విధముగా నింకను నెంతమంది నపహరించి తెచ్చితిరి ?

రాస—ఇక నొక్కతెను మాత్రమే—తరువాత గందరగోళము పట్టుటచే లోచనుడీ వ్యాపారమును మానివైచినాడు.

అమ—మానివైచి యేమిచేసినాడు ? దారిదోపిడుల కారంభించినాడా ?

రాస—ఆ సంగతి నాకేమియు దెలియదు.

అమ—తెలియకేమి ? నాలిముచ్చు మాయలాడీ ! నీకంతయును దెలియును—సరే ! దానికేమి—తరువాత మీరీకుందనను బెంచుటకై యెవ్వరియొద్ద నొప్పగించిరి ?

రాస—లక్నో నగరమునందలి యొక లాలాయొద్ద నొప్పగించితిమి. ఆతని కెట్టిసంతానమును లేదు. అందుచేతనే యాతడీమె నతి గారాబముతో బెంచినాడు ; ఎంత సొమ్మయినను నడిగినది లేదన కుండ నిచ్చినాడు.

అమ—రాసమణీ ! ఒక్కమాట యడిగెదను నిజము చెప్పుము. కుందన బంగాలీల బిడ్డయేనా ?

రాస—అప్పటి యేసంగతియు నాకు దలపునకు రానప్పుడు నేనేమని చెప్పుదును ?

అమ—ఇతరు లెవ్వరో యిట్టి పిల్లను చాల సొమ్మిచ్చి కొనియెదరని చెప్పితివిగదా! ఎందుకొఱకు?

రాస—సంగీతము నేర్పించి సానిని జేసికొనుటకు—మేమిది వఱకమ్మిన పెద్దపిల్ల మంచి పేరొందిన గాయకురాలైనది. సభలుచేసి చాల ధనము సంపాదించుచున్నది.

అమ—ఆమె యెవ్వరు?

రాస—ఈమెవలెనే చిన్నతనమునం దపహరించి తెచ్చిన మఱియొకబిడ్డ.

అమ—అలాగా? ఆ పిల్ల నేగ్రామమునుండి దొంగిలించి తీసికొని వచ్చితిరి?

రాస—భాగల్పురమునుండి.

అమ—అట్లయినచో నామె మాత్రము బంగాళీల బిడ్డ కాదను కొనియెదను.

రాస—కాదు—ఆమె యొక వర్తకుని కూతురు.

అమ—కుంజను గన్నతండ్రి యేజాతివాడో నీకు దెలియక పోవచ్చును. కాని యాత డేమైన గొప్పవాడా?

రాస—అయ్యో! కాకేమి? ఆతనికి బెద్ద లోగిలి యున్నది. చాల భాగ్యవంతుడు కూడను—

అమ—అట్లయినచో దన తనయ నపహరించిన మిమ్మేల వెదకి పట్టుకొనజాలకపోయెను?

రాస—లోచనుడా రాత్రియే పడవయెక్కి లక్నో నగరమునకు బాఱిపోయినాడు. ఈమె తండ్రి యప్పు డెంతయో ప్రయత్నించెను గాని యెట్టి యాగడయును దెలియకుండుటచే హతాశుడై యూర కుండెను.

అమ—నీవు కాహియాను బాగుగా నెఱుగుదువా?

రాస—అతని నెఱుగకేమి? మేము మొదట విక్రయించిన పిల్లను గొన్నవాడు వాడేకాదా?

అమ—అట్లయినచో గాహిరియాకును లోచనునకును జాల కాలమునుండియే సంబంధ మున్నదా?

రాస—ఎందుకు గాదేమి? అన్ని వ్యాపారములు గూడ వారిరువురును గలసియే చేయుచుందురు.

అమ—ఏ యే వ్యాపారములను జేయుదురు?

రాస—అట్లడిగెదరేమి? వారు రహస్యముగ జేసికొను పను లన్నిటిం గూర్చియు నాతో జెప్పుదురా?

అమ—సరే—పోనిమ్ము—నీవు లోచనితో గలసి యెన్ని సంవత్సరములనుండి తిరుగుచున్నావు?

రాస—నేనినాటిదాననా? చాలకాలము క్రిందటనే యాతను నన్ను బెండ్లియాడినాడు—అయిననేమి! నేనిప్పటికి ముసలిదాననై పోయితినిగదా! ఇక నాతనికి నాతో బని యేమున్నది?

అమరేంద్రుడు తనలో—"దీనికి దెలిసిన సంగతు లన్నియును సంపూర్ణముగా దెలుపుటలేదు. ఎంతగా నడిగినను ముఖ్య విషయములంగూర్చి చెప్పుటయేలేదు. ఊరక ప్రశ్నలపై ప్రశ్నలనువైచి యీ రాత్రి యంతయు నీమెను విరక్తురాలిం జేయుట నాకు యుక్తి సంగతముగా దోచుటలేదు. కాని యీ రాత్రి యీమె నిచ్చట విడిచి పెట్టి నేనింటికి బోవుట ప్రమాదముకాదా? ఈమె యతిదారుణ సాహసికయగు స్త్రీ ప్రకృతి. దీనికి గుంజపై గూడ గావలసినంత కోప మున్నది. ఇది యొకవేళ నామెను జంపినను జంపగలదనుట కెంత మాత్రమును సంశయములేదు. కుంజ మైమఱచి నిద్రించుచున్నప్పుడు పోయి యేక త్రిశూనో యామెను బొడిచివైచినచో నీమె నడ్డగింపగల సమర్థు లిందెవ్వరున్నారు! దీనిపై నెవ్వరినైన గావలిపెట్టకుండ నేనూరక వెడలిపోవుట యుచితకృత్యముకాదు. ఏ పోలీసు రక్షక భటులనైన గావుంచి పోవుదమన్నచో నిట జరిగిన యెల్లసంగతులును బయల్పడిపోవును. ఈ రాసమణి నన్ను జంపుటకై ప్రయత్నించు

చుండెననియు, నన్ను నణకుటకై నాపై కత్తిని తెచ్చెననియు బోలీసు వారికి దెలియజేయుట నాకెంతమాత్రము నిష్టముగాలేదు. అట్లు తెలిపినచో గుంజను గూడ న్యాయస్థానములకు దీసికొనిపోయి యామెచే సాక్ష్యము చెప్పింపవలసివచ్చును. ఆ పని యెంతమాత్రము నాకుచితముగా దోచుటలేదు—కాని యిట్టి స్థితిలో నిచ్చట నెవ్వరిని గావలి యుంతును? ఎట్లయిన నీప్రదేశమునందీ రాసమణిని స్వేచ్ఛగా సంచరించునట్లు విడిచి యుంచుట యుచితముకాదు. గావున నేనే యీ రాత్రి యిచ్చట నిలిచి యుండిన బాగుగా నుండునేమో! అవును. నేనుండుటయే యవశ్య కర్తవ్యము—నేనే యుండెదను" అని యాలోచించి నిశ్చయించుకొనియెను.

అనంతర మమరేంద్రుడు కుంజం గాంచి—"కుంజా! నాకీ స్త్రీరూప రాక్షసియుం దించుకంతయును నమ్మకములేదు విశ్వాసి యగు సేవకునిచే నీకును భయబాధ్యదునకు బంపించు నంతవఱకును నిశ్చింతుడనై యుండజాలను. ఇది యెంత శాంతముగ మాటాడు చున్నను, నెంత భయభక్తులతో మసలుచున్నను, నెంత వినయమును నటించుచున్నను సమయము దొరకినచో నిన్నుగాని, నన్నుగాని పైబడి చంపుట కెంతమాత్రమును వెనుదీయునదికాదు!" అని రాసమణికి వినబడకుండ మెల్లగా గుంజ చెవిలో జెప్పెను.

రాసమణి యాత్రముతోడను, భయముతోడను గొట్టుకొని పోవుచు వారివంక దదేకదృష్టితో జూడదొడంగెను. అమరేంద్రు డప్పటి రాసమణి యవస్థను గుంజకు జూపించి మృదుస్వరముతో—"చూచితివా కుంజా! ఆ దురాత్మురాలి కెంత క్రోధమున్నదో—ఏమాత్ర మవకాశము లభించినను దానికి మనల నిరువురను నమిలి మ్రింగివేయవలయునని యున్నది" అనియెను.

కుంజ కొంతసేపటివఱకు దనలో నేమేమియో యాలోచించు కొని యనంతరము మెల్లమెల్లగా—"మీ రెంతయో కష్టమునకు సహించి యిచ్చట నుండుటకంటె నేనే యీ రాత్రి యీ వాంతకు

రాత్రిని గాచుకొని యుండెదను—ఒక్క నిమిషమైనను నిద్రింపబోను—నా యీ దేశములోనే సావధానన్నై యుండెదను—నాకేమైన నపాయము కలుగునేమోయని మీరు శంకింపనక్కఱలేదు. నాకాభయ మెంత మాత్రమును లేదు. మీరు రేపు తెల్లవాఱినతోడనే వచ్చి దీనిని ఫయుజాబాదునకు బంపివేయవచ్చును" అనియెను.

అమరేంద్రుడా రాత్రి యా దేరాలోనుండుట కుంజ కెంత మాత్రము నిష్టము లేకుండెను. అందులకు గారణమేమో యమరేంద్రుడ కెంత యోచించినను బోధపడుటలేదు. అందుచే నాతడు మరల నేమియో సమాధానము చెప్పబోవుచుండగా కుంజ యాతని నిక మాటాడనీయక—"వలదు. మీరు వెడలిపొండు! నాకేమియును భయము లేదు—ఈ రాత్రి యంతయు నిచ్చట నేనే కాచుకొని యుండెదను!" అనియెను.

కాని యమరేంద్రు డింకను సంశయించుచునే యుండెను. కుంజ యప్పు డాతనిం గాంచి యించుక తీవ్రస్వరముతో—"అట్లయినచో మీకు నాయందు గూడ నమ్మకము లేదా?" అని ప్రశ్నించెను.

అమరేంద్రుడు వ్యగ్రభావముతో—"లేకేమి! అదికాదు—నేను పొరపాటు పడితిని—ఏమైననేమి—నేను పోయెదను. మరల రేపు తెల్లవాఱినతోడనే యిచ్చటికి వచ్చెదను" అని యాతడు గమనోద్యుక్తు డగుచుండగా కుంజయును జటాలున లేచి—"ఇంచుక నిల్వు వేచియుండుడు! మీకు సాయముగా నెవ్వరినైన బంపెదను. ఒకవేళ మార్గమధ్యమున లోచను డడ్డగించునేమో! నాకనుమానముగా నున్నది" అనియెను.

తోడనే యామె విశ్వాసముగల యిరువురు మనుష్యులను బిలిపించెను. వారు లాంతరులను బట్టుకొని యమరేంద్రునకు సహాయముగా బయలుదేఱిరి. అమరేంద్రుడు వారి సహాయముననే నతిసులభముగ బోటునొద్దకు జేరుకొనియెను. అత డాయాసముచే నలసి యుండుటచే బోటు జేరినంతనే లోపలికి బోయి శయనించెను.

ప్రకరణము 34

మాయలాడియగు రాసమణి వలన నేసంగతి తెలిసినను, తెలియకపోయినను నొక్క విషయము మాత్రము స్పష్టముగా దెలియ వచ్చుటచే నాతని హృదయ మత్యంతము నానంద తరంగితమైపోవు చుండెను. అతడు తనలో—"కుంజ నిశ్చయముగా మందులబాలిక కాదు—ఆమె తప్పక బంగాళీల బిడ్డయై యుండును. నిజముగా గుంజ సత్కుల సంజాతయే కాకయున్నచో నట్టి రూపగుణ గౌరవములు నీచజాతి బాలిక కెట్లు లభించును? కుంజ నిజముగా నమూల్యుని యాత్మీయుడగు నానందకుమారుని యపహృతకన్యయే యైయుండ వచ్చును. క్రూరులగు నీమందులవాళ్ళచ్చటినుండియే యీమె నపహరించి తీసికొని వచ్చియుందురు. ఆ గ్రామము పేరేదియో డాంగా యని రాసమణి చెప్పినదిగదా! బాగుగ బ్రయత్నించినచో దెలిసి కొనుట యసాధ్యముకాదు—అట్లయినచో నేను తప్పక కుంజను బెండ్లియాడవలసి యున్నది. ఔను, ఏల పెండ్లియాడగూడదు? ఆమె నన్ను మనఃపూర్వకముగ బ్రేమించినది—మూడుసారులు నా ప్రాణ రక్షణమును గావించినది. ఈ నా శరీరమును బ్రాణములును గూడ నామెవియే—ఆమె సౌందర్యవతికి సద్గుణవతి; చారుమతి—అట్టి సతీరత్నమును బడయగలిగినచో నాజన్మము సార్థకమగును, నాజీవితము సుఖజీవితమగును—కాని యింతకాలమువఱకు నామె మందులవాళ్ళతో గలసియున్నది. ఇప్పటికే సర్వగుణాలంకృతయగు నభినవ యౌవనవతియైనది. నేనట్టి కన్యను బెండ్లియాడినచో సమాజము వారుగాని, నాబంధువులుగాని, మిత్రులుగాని యేమైన ననుకొందు రేమో?—ఏమనుకొనుటకును నిందు దప్పేమున్నది? అన్ని సంగతు లను సంపూర్ణముగా దెలిసికొన్నచో నీ వివాహమున కందఱును గూడ నిశ్చయముగా నానందింపక పోరు. ఎవ్వరి హృదయముల యందు దయయును, జాలియు, నభిమానమును లేకుండునో, ఎవ్వరు

కేవలమును నృశంసులై యుందురో యట్టివారు మాత్ర మీ వివాహ
మును గూర్చి నిందించెదరు. కాని మానవ హృదయము గలవా
రెవ్వరు నీవిషయమున నేమియు ననజాలరు—నిరర్థకమును, నిర్దయాత్మ
కమునగు సంసారమునకును, సమాజమునకును లోబడి యూరక
నాజీవిత సుఖమును నేనేల నష్టపఱచుకొనవలయును? అందువలన
నాకేమి ప్రయోజనమున్నది? ఈ సంసారమునందు నాయాత్మీయు
లలో నొక్క నీలరతనబాబు మాత్రమే యున్నాడు; మిత్రులలో
నమూల్య డొక్కడున్నాడు. ఈ యిరువురును గూడ నీవివాహముం
గూర్చి యెట్టి యాక్షేపముం జేయక పరమానందముతో నంగీకరింతు
రని నాకు నమ్మకమున్నది" అని భావించుకొన దొడంగెను.

అమరేంద్రునకు జిన్నతనమునందే తల్లిదండ్రులు లోకాంతర
గతులైరి. నీలరతనబాబే యాతని బెంచి యింతవానినిగా జేసెను.
అమరేంద్రుని తండ్రి సంపాదించిపెట్టిన ఆస్తివలన నాతడే యుద్యోగ
మును జేయనక్కఱలేకుండ పెద్దమనుష్యునివలె మర్యాదగా జీవించు
టకు దగిన యవకాశ మున్నది. మఱియు నీలరతనబాబా యాస్తిని
బాగుగ గాపాడుటయేగాక యనేక విధముల వర్ధిల్ల జేసి యుండెను
యెల్లవిధముల బితృసమానుడగు నొక్క నీలరతనబాబు నాజ్ఞకు
మాత్రమే యాతడు బద్ధుడు కావలసియుండెను. కాని యితరు లేమను
కొందురోయని యాత్మసుఖమును ద్యజించుకొనుట కాతని కెంత
మాత్రము నావశ్యకము లేదు. నీలరతనబాబీ వివాహమున కెట్టి ఆక్షేప
మును జేయడని యమరేంద్రుడు దృఢనిశ్చయుడై యుండెను.

కుంజ విషయమున నాతని హృదయమునం దింకను నస్పష్ట
ముగా సంశయము కలుగుచునే యుండెను. ఆమె యాతని బ్రాణ
సమానముగ జూచుకొనుచున్నట్లు స్పష్టపడుచునే యున్నది. కాని
నిన్న సాయంకాలమునందామె దృఢస్వరముతో నీవిట నుండవలదని
యమరేంద్రుని బ్రార్థనాపూర్వకముగ శాసించినది. ఎంత ప్రయ

త్నించినను రాత్రి యాతని జేరాలో నుండనిచ్చినదికాదు. ఈ విషయ
మున నామె యుద్దేశ మేమైయుండును! ఆమె హృదయ మెంత
కోమలమో యంతటి నిశ్చలమైనది. ఆమె యెంత చనువు చూపు
చుండెనో యాకస్మికముగ నంతటి స్వాతంత్ర్యమును బ్రకటించు
చుండెను. పెండ్లిని గూర్చి మాటాడి నప్పు డామె యెట్టి ప్రత్యుత్తర
మును జెప్పలేదు. అందుచేతనే యాతనికా సంశయము!

అప్పు డాతడు మరల మనలో—“ కుంజ తన ప్రస్తుతావస్థంబట్టి
తన హృదయాభిలాష నావలె నంత విస్పష్టముగా దెలుపుటలేదు.
తనకు నాయందలి యనురాగము దుర్లభజనానురాగమని భావించి
సంశయించుచున్నది. అందుచేతనే యామె నిరాశపడుచున్నది—
భయపడుచున్నది. అంతేకాని, నాయెడల నామెకు విరక్తి యెంత
మాత్రమును లేదు. అమృతరసము పొంగిపొంగి పొరలునట్లుగా వసంత
కోకిలవలె నానాడు పాడిన పాటలో నామె హృదయభావ
మంతయును విస్పష్టమగుటలేదా! నిన్నటి సంధ్యాసమయమున,
నిర్జనంబగు నా తరుషండ మధ్యమున నేనామె ప్రాణిగ్రహణము
గావించితిని. అప్పు డామె హృదయము నాకు బోధపడలేదా?
నిశ్చయముగా నామె ప్రాణసమానముగా నన్ను ప్రేమించినది.
ఇతరు లెవ్వరేమనుకొనినను నేనామెను దప్పక పెండ్లియాడెదను”
అని భావించుకొనియెను.

ఈ యాలోచనలతో నాతనికా రాత్రి యంతయును నిద్దురయే
లేదు. క్రమముగా దెల్లవారెను. అప్పు డమరేంద్రుడు కాల్యకరణీయ
ములం దీర్చుకొని జేరాల యొద్దకు బోయి రాసమణిని వెంటబెట్టుకొని
వచ్చి యామెను బోటుపై నెక్కించుకొని కలకత్తాకు దీసికొని
పోయెను. బోటు కలకత్తా చేరునప్పటికి దొమ్మిదిగంట లయ్యెను.
అమరేంద్రు డప్పుడు రాసమణి నా బోటునందేయుంచి సేవకుల కొప్ప
గించి తిన్నగా నమూల్యు నింటికి బోయెను.

ప్రకరణము 35

భోజన మైనతరువాత నమరేంద్రు డమూల్యునితో జరిగిన సంగతు లన్నియును జెప్పెను గానమణి చెప్పిన కుంజ పూర్వ చరిత్రమును గూడ దెలియజేసెను ఆమె జన్మస్థాన మేదియో డాంగా యని చెప్పినప్పు డమూల్యు డదరిపడియెను. అత డించుకసే పేమో యాలోచించుకొని—" ఈ సంగతు లన్నియును బత్తేదారునకు దెలుపవలదా ?" అనియెను.

అమ—తెలిపిన నాత డేమిచేయుగలడు ? గ్రుడ్డికన్ను మూసి నను దెఱచినను నొక్కటియే—మన తంత్రము సాగినచో నాగజ దొంగను మనమె పట్టుకొనగలము—అయినను నావిధాయక కృత్యమును నిర్వహింపవలెనుగాదా ?

అని చెప్పి యమరేంద్రుడు ఫతేఅలీ జనకు బోయెను. ఫతేఅలీ యాతనిం గాంచి యాశ్చర్యముతో—" అమరబాబూ ! నీవగపడ కుండుటచే నాకు మతిపోయినట్లున్నది. మరల నేమి పుట్టిమునిగినదో యని భయపడుచున్నాను. విశేషము లేమి ?" అని యడిగెను.

అమ—ఆ దొంగవిషయమై కొంతవఱకు దెలిసికొనగలిగితిని. ఆ సంగతి చెప్పవలయుననియే మీయొద్దకు వచ్చితిని.

ఫతే—ఎంతవఱకు దెలిసికొంటివి ? అమరబాబూ ! నీవు లేకున్నచో నేనిపాటికే వ్యవహారమునే వదలుకొనియుందును.

అమ—వదలుకొన దలచినను మిమ్ముల నాదొంగ నిశ్చింతతో నుండనిచ్చునా ?

ఫతేఅలీ తత్తరపాటుతో—ఏమి ? మరల దొంగతనము జరిగినదాయేమి ?" అనియెను.

అమ—లేదు—కాని—శీఘ్రముగనే జరుగగలదు.

ఫతే—నీకెట్లు తెలిసినది ? మరల నెక్కడ జరుగును ?

అమ—ఎక్కడ జరగునో మాత్రము చెప్పజాలను. కాని త్వరలో జరగునని మాత్రము తెలిసికొన గలిగితిని.

ఫతే—ఎట్లు తెలిసినదో చెప్పుము!

అమ—ఆ గుఱ్ఱమొక మందులదానికడ నున్నదిగదా—మందులది యననేల? ఆమె లోచనుని భార్యయే. అది ఆ గుఱ్ఱమును మరల లోచనుని కడకు బంపించినది.

ఫతే—ఆలాగా? ఆ సమయమున నామనుష్యుని బట్టుకొన్నచో జాల బాగుగా నుండును.

అమ—ఆ సమయమందా? ఆ సంగతి నాకు దరువాత దెలిసినది. ఎట్లయిననేమి—నిన్న సాయంకాలమందొక కుఱ్ఱవాడా గుఱ్ఱమును దీసికొని పోయినాడు.

ఫతే—నిశ్చయముగా వాడాగుఱ్ఱమును లోచనుని యొద్దకే తీసికొని పోయియుండును. కాని, అమరబాబూ! నీవా వెంటనే యా గుఱ్ఱము నన్వేషించుచు బోవలసినది. తప్పుపని చేసినావు. నీవెన్నటికిని పత్తేదారుడవు కాజాలవు. పత్తేదారుపని యనిన సామాన్యకార్యమా? ఆ పని చేయుట కెంతవాడు కావలయును?

అమరేంద్రుడు నవ్వుచు—"ఔను. మీవంటి సమర్థులగు పత్తేదారు లెంతమంది యుందురు! అందుచేతనే మీకింతటి పెద్ద పేరు!" అనియెను.

డాంభికుడగు ఫతేఆలీ యమరేంద్రుని యెత్తిపొడుపును గ్రహింపజాలక పోయెను. ఆతడు స్మితవక్త్రుడై నవ్వుచు—"అమర బాబూ! నీవు చెప్పినమాట నిజమే—కాదామరి—" అనియెను.

అమ—ఏమైననేమి? గుఱ్ఱ మిప్పుడు లోచనుని కడకు జేరినది. కావున శీఘ్రముగా వాని నింకొక దారిదోపిడి జరగి తీరును.

ఫతే—నీయూహ సరిగనే యున్నది. నాకు నట్లే తోచుచున్నది. కాని యీ సారి యెచ్చట జరగునో మాత్ర మూహింపవలసి యున్నది.

అమ——ఆ సంగతి ముందుగనే తెలిసికొనగలిగినచో మనమా దొంగల ననాయాసముగా బట్టుకొనగలుగుదుము.

ఫతే——ఆ మాట నిజమే. ఆ మందుల డాకీ యీ సంగతి సులభముగా జెప్పినదా? ఎట్లు చెప్పినది?

అమ——ఆ మాయలాడి సులభముగా జెప్పునా? నిన్నరాత్రి యీ రాక్షసి నన్ను కత్తితో నఱుక వచ్చినది. ఆకస్మికముగ దప్పించుకొంటిని గాని లేకున్నచో నాజీవితలీల నిన్నటితో బూర్తి కావలసినదే. పోలీసువారి కొప్పగింతునని భయపెట్టి నేనామెవలన నీ సంగతులన్నియును దెలిసికొంటిని.

ఫతే—ఆమెను దప్పక పోలీసువారి కొప్పగింపవలసినదే. హత్య చేయుటకు బ్రయత్నించుట కూడ హత్య చేసినట్లే—పద. దానిని బట్టుకొనవలయును. ఎక్కడ నున్నది?

అమరేంద్రున కామెను పోలీసువారి కొప్పగించుట యిష్టము లేదు. అందుచే నాతడు మనసులోని దనవెంట దీసికొని వచ్చినట్లు చెప్పక—“ఆమె మందుల ఱాళ్ళ సంపులోనే యున్నది” అనియెను.

ఫతేఅలీ నెత్తిపై మొత్తుకొనుచు—“అయ్యో! ఇట్టి బుద్ధిహీనునితో గలసి పనిచేయుట నాదురదృష్టముగాక మఱియేమి!” అని నిందించుకొన దొడంగెను.

అమరేంద్రుడు నవ్వుచు—“ఫత్తేదారుసాహెబా! ఇప్పుడంత చిక్కేమి కలిగినది!” అనియెను.

ఫతేఅలీ అమరేంద్రుని రక్తనయనములతో దిలకించుచు—“ఏమైనదా! నీతెలకాయ మాడిపోయినది. అంత గొప్పకేసు చేతికి దొరకియు ధ్వంసమైనది—ఇంక నా రాకనీ కొఱకు కత్తులు కనుపెట్టుకొని యుండుననుకొంటివా?” అనియెను.

అమ——ఆమె పాఱిపోజాలదు. మీరు కంగారు పడవలదు. దానిని నిర్బంధించి శిక్షించుట వలన లాభములేదు. అందువలన

దొంగలు దొరకినట్లుకాదు. ఇంతేకాక యీ సంగతి తెలిసినచో వారు పలాయితులై పోవుట కూడ దటస్థించును. కావున నారాతిసి వలన నిక నట్టి ఘోరకృత్యములను జరుగకుండ నామె నీదేశము నుండి వెడలగొట్ట దలచితిని. అట్లు గు ప్తపై చెదను. ఫయజాబాదులో నామె సోదరి యున్నదట! అక్కడకు దానిని బంపించెదను.

ఫతేఅలీ వెత్తి మొగము వెచుకొని యమరేంద్రునివంక నదేపనిగ జూడదొడంగెను. యమరేంద్రుడు నవ్వు నాపుకొనజాలక పకాలున నవ్వెను.

ప్రకరణము ౪౮

ఫతేఅలీకి గోపము వచ్చెను. అతడు భీషణ భ్రుకుటియై యమరేంద్రునివంక జూచెను. అమరేంద్రుడు గంభీర భావముతో— "పత్తేదారు సాహేబా! నేనేపనియు నన్యాయముగా జేయదలచుకొనలేదు. ప్రతిఫలాపేక్షతో నేను బనిచేయుటలేదు. కార్యసిద్ధియైనచో గొప్పతనమంతయు మీకేగాని నాదికాదు. ఈ సంగతి నేననేక పర్యాయములు మీతో జెప్పియున్నాను. ఈ యాడు ముండను బట్టుకొన్నచో అసలు దొంగను బట్టుకొనుట కవకాశ ముండదు!" అనియెను.

ఫతేఅలీ గంభీర భావముతో—"ఔను. నీవు చెప్పినమాట నిశ్చయమే" అనియెను.

అమ—అందుచేతనే మీకివ్విషయము మరల జెప్పుచున్నాను. ఏవిధము చేసైనను నేనాదొంగను బట్టుకొని మీకొప్పగించెదను.

ఫతే—నీవు వట్టి దంభములు కొట్టుచున్నావు. కాని నాకు మాత్ర మాయాశ యించుకంతయును లేదు.

అమ—తిరువాత మీరే చూడగలరు. ఈ విషయమున నాకు మాత్రము కావలసినంత యాశ యున్నది.

ఫతే—ఈ మాటకేమి ? పని జరుగవలయును. ఇప్పుడు నేనేమి చేయవలయునో చెప్పుము.

అమ—మీరా రామందులవాళ్ళగుంపును గాచుకొని యుండ వలయును. ఎప్పటికైన లోచను డచ్చటకు రాక మానడు.

ఫతే—పోలీసువారిని మారువేషములతో గాచుకొని యుండుమన టిదివరకే యేర్పాటు చేసితినిగాదా ?

అమ—ఔను. కాని వారేమిచేయుగలరు ? ఆ లోచనుని గూఢ వ్యాపారములను వారు తెలిసికొనగలరా ?

ఫతే—సరే—ఇంతగొడవ యెందులకు ! ఇప్పుడు నన్నేమి చేయుమనియెదవు ?

అమ—మీరొకటి రెండు దినము లచ్చటనుండి యంతయును గనిపెట్టుచుండుడు !

ఫతే—సరే, అట్లే చేసెదను, అంతమాత్రమున నేమి ప్రయోజన మున్నది ?

అమ—రెండు మూడు దినములలోనే మరల దొంగతనము జరుగునని నాదృఢవిశ్వాసము. గుట్టము లోచనుని కడకు జేరినది. నేడో రేపో తప్పక దొంగతనము జరుగక మానదు. ఇక్కడ గాకున్న మఱియొకచోటనైన జరగి తీరును. మీరచ్చట గాచుకొని యున్నచో లోచనుని జాడ యేమైన దెలియుట కవకాశ ముండును.

ఫతే—మంచిది. అట్లే చేసెదను. ఇక నీవేమి చేయుటకు నిశ్చయించుకొంటివి ?

అమ—నాకు కుంజ విషయమున గొన్ని రహస్యములు తెలియ వచ్చినవి. ఆ సంగతులు దెలిసికొనుటకై నేను పోయెదను.

ఫతేఅలీ యానందముచే నవ్వుచు నమరేంద్రుని వెన్నుపై గొట్టుచు—“ ఏమేమి సంగతులను దెలిసికొంటివో నేను విన గూడదా ?” అనియెను.

అమరేంద్రున కదియంతయు నసహ్యముగా దోఁచెను. ఆతఁడు కోపము నడంచుకొని—“కుంజ బంగాళీల బిడ్డయని తెలియ వచ్చినది. చిన్నతనమునందే మందులవాళ్ళామె నపహరించి తీసికొని వచ్చియుండిరి!” అనియెను.

ఫతేఅలీ పరమోత్సాహముతో “ఆలాగా? గట్టిపట్టే పట్టితివి!” అనియెను.

అమ—వాళ్ళెత్తుకొని వచ్చినప్పటి కామె వయసు రెండు వత్సరములు మాత్రమే యుండెను.

ఫతే—ఎత్తికొనివచ్చినవా రెవ్వరు?

అమ—ఇంకెవ్వరు? ఆమాయలమారిముండయు, లోచనుడును.

ఫతే—అట్లయినచో జాల మంచికేసే—మొత్తముమీఁద బది సంవత్సరములకు దక్కువ శిక్ష పడదు.

అమ—అట్లయినచో మీరీనేరమునకే వారిని నిర్బంధించి శిక్ష చేయింప దలచుచున్నారా?

ఫతే—అట్లేల చేయఁగూడదు? దొరతనమువారు మాకు వేతనము లిచ్చుచుండుట మాముక్కు మొగము, చక్కదనము జూచియా!

అమ—ఫత్తేదారు సాహేబా! ఈగందరగోళ మంతయు నిప్పటికి గట్టిపెట్టుము ఇది పట్టుకొని ప్రాకులాడుచున్నచో బందిపోటు దొంగను బట్టు ప్రయత్నమున కేవలమును గొంటనయైపోవును.

ఫతే—నీమాటలనునమ్మి యిదివఱకే నేనెన్నియో మంచి మంచి కేసులను విడిచిపెట్టితిని. ఇది కేవలము శాసనవిరుద్ధమైనపనియే. ఇట్టినేరములను బట్టుకొన్నచో మంచి పేరుగూడ వచ్చును.

అమ—ఆదొంగను బట్టుకొనుట మనకిప్పు డావశ్యకకృత్యమై యున్నది. తక్కిన వన్నియు దరువాత జూచుకొనదగిన పనులు!

ఫతే—దొంగ యెంతమాత్రమును దొరకుటయే లేదు. దొరకిన మంచికేసు లన్నియును మంట గలసిపోవుచున్నవి. ఎంత యవివేకము! నీవంటి మూర్ఖుని చేతులలో బడుటచేతనే నాకీగతి కలిగినది.

అమ—అయిన దేమో యైపోయినది. ఇక నొకటి రెండు దినములుమాత్ర మోపికపట్టి యుండుము! శీఘ్రముగనే మన కార్యసిద్ధి కాగలదని నాకు జాల నమ్మకముగా నున్నది.

ఫతే—ఇన్నాళ్ళనుండి నీవు చెప్పినట్లు చేయుచు నిప్పుడు మాత్రము చేయుననిన దప్పునా? కాని యీసారిమాత్రము నీమాట వినియెదను. ఇక నెన్నడు నట్లు జరుగదని స్పష్టముగా జెప్పుచున్నాను. నీమూలమున నేను చాల మంచి కేసులను ముంటగలిపివైచితిని.

అమరేంద్రుడిక మారుమాటాడక తాను ఘట్టమున విడిచి వచ్చిన బోటుకడకు బోయెను. రాసమణిని దీసికొనివచ్చి యమ్మూల్యుని సేవకులలో నెవ్వనిచేనైన నామెను బశ్చిమమునకు బంపివైవవలయునని యాతని యుద్దేశము. పోలీసువారిచే బంపించుట యాతని కిష్టములేదు. అమరేంద్రుడప్పుడు బోటులోనుండి రాసమణిని క్రిందికి డింపించెను. అప్పు డామె యిచ్చట నెవ్వరిని జూచినదో కాని యాత్రముతో—"అమరబాబూ! ఇదిగో! మాసోదరి యిచ్చటనే యున్నది" అనియెను.

అమరేంద్రు డత్యాశ్చర్యముతో నామె వ్రేలిజాడనే చూచెను. వెంటనే యాతడు తనలో—"ఈ జిత్తులమారిముండ మరల నేదో పన్నాగము పన్నుచున్నది!" అని భావించుకొని—"రాసమణీ! నీ సోదరియా?—ఆమె ఫరుజాబాదులో నున్నదంటివి కాదా?" అనియెను.

రాసమణి యుత్సాహావేగముతో లేచి—"కాదు—కాదు—ఇదిగో! ఆమె యీ రేవులోనే యున్నది. చూడుడు! మెడలోతు నీళ్ళలో నిలువబడి యున్నది!" అని చెప్పుచు నామె యతివేగముగ నావైపునకు బరుగెత్తుచుండెను. ఆ మాయలాడి తన చేతులనుండి యెక్కడ దప్పించుకొని పోవునోయని యమరేంద్రుడు కూడ నామె వెనువెంటనే పరుగెత్తెను.

కాని యామె నిజముగనే రేవులోనికి బోయి మోకాలిలోతు నీళ్ళలోనికి దిగి యెవ్వరినో—"సోదరీ! సోదరీ!" అని పిలుచు చుండెను ఆ పిలువబడిన యామె యత్యాశ్చర్యముతో రాసమణిం గాంచి—"అక్కా! నీవిక్కడ కెట్లు వచ్చితివి?" అనియెను. రాసమణి యేమియో చెప్పి యామె కమరేంద్రుని జూపించెను. తరువాత వారిరువురు నమరేంద్రుని యొద్దకు వచ్చిరి.

అప్పుడు రాసమణి—"అమరబాబూ! నాసోదరి ఆ గాయకురాలితో కలకత్తాకు వచ్చినది నేను ఫయజాబా దెవ్వరియొద్దకు బోవుదును?" అనియెను.

అమరేంద్రు డామె మాటలకు విశ్వసింపలేదు. ఇది యంతయును దాని పన్నాగమే యని యనుమానించి యాతడా రెండవ స్త్రీని జూచి—"ఈమె నీసోదరియేనా?" అని ప్రశ్నించెను.

స్త్రీ—అవును. మేమిరువురము నక్కచెల్లెండ్రము. ఈమె లోచనుని బెండ్లియాడినది. నాభర్త మరణించుటచేత నేను చాకిరి చేసికొని బ్రదుకుచున్నాను.

అమ—అలాగా? నీవెవ్వరియొద్ద దాసిగా నుండి పని చేయుచున్నావు?

స్త్రీ—ఒక సానియొద్ద.

అమ—ఆమె పేరేమి?

స్త్రీ—ఆమె పేరు మనియాబీబీ.

ఆపేరు విన్నతోడనే యమరేంద్రు డాశ్చర్యావిష్టహృదయుడై పోయెను. నేనడిగియున్న మనియాబీబీయేనా యని యాతడు మనసులో ననుమానించి యా స్త్రీ నుద్దేశించి—"మీయజమానురాలిప్పుడు మూర్షిదాబాదు నుండియేనా యిక్కడకు వచ్చినది?" అని ప్రశ్నించెను.

స్త్రీ—అవును. మేము మరల నొకటి రెండు దినములలో ఫయజాబాదునకు బోయెదను.

రాస—అమరబాబూ! అట్లయినచో నేను వీరితోడనే కలసి పోయెదను.

అమరేంద్రుడు సాధారణముగ వదలువాడు కాడు. అతడా స్త్రీని జూచి—"మీ మణియాబీబీ మూర్షిదాబాదునుండి యిచ్చటకు వచ్చి యున్నదా? అట్లయినచో నేనామెతో మాటలాడవలయును. నడువుము. అక్కడకు బోవుదము. మణియాబీబీ యీ రాసమణిని దనవెంట దీసికొనిపోవుట కంగీకరించినచో నీమె నచ్చట విడిచి పెట్టెదను. అంగీకరింపకున్నచో నేనీమె నెంతమాత్రమును విడువజాలను" అనియెను.

అప్పుడా స్త్రీ యమరేంద్రునివంక విస్మయముతో జూచి—"సోదరీ! ఏమి చేయుదము?" అనియెను.

అమ—ఏమి? మీ సోదరి యాలోచన నడుగుచున్నావా! ఈమె సాధారణురాలు కాదు—సకలగుణ సంపన్నురాలు! మొట్టమొదట నీమె నన్నొకసారి యొక పడవలో బంధించివైచినది తరువాత నన్ను నిశిత కరవాలముతో నఱుకవచ్చినది. ఇంతేకాక ఈమె లోచనునితో గలిసి యీ బందిపోటు దొంగకు సాహాయ్యము చేయుచున్నది. ఇంతటి యామెదానిని నేనిచ్చటను జూడలేదు. నేను దయ చూపకున్నచో దీనికీపాటికి బదిసంవత్సరములు కారాగృహశిక్ష కావలసినదే!

ఆ స్త్రీ భయముచే గడగడ వడకుచు—"బాబూ! మీరు పోలీసు కర్మచారులా?" అనియెను.

అమరేంద్రుడు గంభీర భావముతో—"అట్టివాడనే యని భావించుకొనుము!" అనియెను.

ఆమె మఱింత భయభ్రాంతయై చటాలున నొకించుక వెనుకకు జరగి నిలువబడియెను. అప్పుడు రాసమణి—"అమరబాబూ అట్లయినచో నన్నిప్పు డేమి చేయుమనియెదరో చెప్పుడు!" అనియెను

అమ—నేను మణియాబీబీని బాగుగ నెఱుంగుదును. ఆమె నిన్ను ఫయజాబాదునకు దనవెంట దీసికొని పోవదలచినచో నామె

యొద్ద నొప్పగించి వచ్చెదను. ఈ సమాచార మంతయు కేవల మసత్యమే యైనచో నిప్పుడే కారాగృహమునకు దీసికొనిపోయి పోలీసువారి కొప్పగించెదను.

అప్పుడా రెండవ స్త్రీ తత్తరముతో—"అంతపని యెందులకు బాబూ! ఇందసత్యము చెప్పవలసిన యావశ్యక మేమున్నది? నాతో గూడ రండు! మిమ్ములను మనియాబీబీ యొద్దకు దీసికొని పోయెదను.

అమరేంద్రుడు రాసమణిని వెంటబెట్టుకొని యా స్త్రీతో గూడ బయలుదేరెను. ఆ స్త్రీ యాతని మేఛువాబజారునందలి యొక మందిరమునకు దీసికొని పోయెను. ఆ మేడపై నొక గది నిలువు టద్దములు మొదలగు వానిచే నాడంబరముగా నతిసుందరముగా నలంకరింపబడి యుండెను. అమరేంద్రునిం గాంచినంతనే మనియాబీబీ మందహాస వదనముతో నతివేగముగ నాగదినుండి వెలువడి యాతని కెదురువచ్చి—"మీదర్శనము లభించుటచే నీదినమున నేనెంతటి యదృష్టవంతురాలనైతిని! దయచేయుడు! లోనికి రండు!" అనియెను.

అమ—నేనిప్పుడు కార్యార్థినై యిచ్చుటకి వచ్చితిని. కావున నాసంగతి ముందుగా వినవలయును.

మని—అంత తొందర పడియెదరేల? దయచేయుడు—దాసీ! రత్నకంబళమును దీసికొనిరావే!

అమ—నాకిప్పుడు మనస్స్వస్థత లేదు. చేయవలసిన తొందర పనులు చాలగ నున్నవి. ఒక సంగతిమాత్రము నీవలన దెలిసికొని పోదలచి వచ్చితిని.

మని—అలాగే—క్రమముగా నన్ని సంగతులను మాటాడు కొనవచ్చును. దయచేయుడు! ఆ దొంగ సమాచార మెంతవరకు దెలియవచ్చినది? ఇప్పటికి మీరెంతవరకు బనిచేసితిరి? నిజముగా మీరు పందె మోడిపోయినట్లేనా?

అమరేంద్రుడు నవ్వుచు—"ఇంకను నోడిపోలేదు—శీఘ్ర కాలములోనే యా దొంగను బట్టితెచ్చెదను" అనియెను.

మనియాబీబీ మందహాసము చేయుచు—"ఎంత సమర్థులైనను మీరా దొంగనిక బట్టుకొనజాలరు బాబూ!" అనియెను.

అమ—సరే. ఆ సంగతి తరువాత నీకే తెలియును—కాని నేనా దొంగను బట్టుకొనలేదని నీకింత యావేగమేమి?

మని—కాదామరి! నేనా దొంగ భయముచే నెన్నియో సంగీత సభలకు బోవజాలనైతిని. నాకెంతయో సొమ్ము నష్టమై పోయినది. ఆ దొంగ యెంతకాలమువఱకు బట్టువడడో యంతవఱకును నా వ్యాపార మాగిపోవలసినదేకదా!

అమరేంద్రుడు మత్సాహపూరిత హృదయముతో నామాట చెవిని బెట్టకుండగనే—"ఇప్పుడీ మాటలకేమి—నేను వచ్చినపని చెప్పెదను వినుము!" అనియెను.

మని—చెప్పుము!

అమరేంద్రుడు డప్పుడు రాసమణి వృత్తాంత మంతయును సవిస్తరముగా నామెకు జెప్పెను. మనియాబీబీ యంతయు నాలకించి భయముచే గడగడ వడకుచు—"ఎంతటి దారుణ సమాచారము! ఇట్టి రాకాసి యామదాసిని నాయొద్దనుంచి మెట్లుంచుకొందును!" అనియెను.

అమ—అట్లయినచో దప్పకుండ నేనీమె నిప్పుడే పోలీసువారి కొప్పగించుటకు బాధ్యుడను కావలసి యున్నది.

అప్పుడామె దాసి కన్నుల నీరు పెట్టుకొనుచు దీనస్వరముతో—"బాబూ! ఈమె నాసహోదరి. మీవంటివారు రక్షింపకున్నచో నిక దీనికి గత్యంతరమేమున్నది? ఇది యెక్కడకు బోయి యుండగలదు?" అనియెను.

మనియాబీబీ యామె భయసంచలిత దీన భాషణంబులకు జాలిచెంది—"అమరబాబూ! నే నొకటి రెండు దినములలో ఫయిజాబాదునకు బోయెదను. ఏమి చేయుదును? దీని దుఃఖమును జూడజాల

కున్నాను. దానికొఱకే రాసమణిని గూడ దీసికొని పోయెదను—పాల కొఱకు జాతిని గూడ మోయవలయుగాదా ?" అనియెను.

అమ—అట్లు చేయుటకు నీవు మనఃపూర్వకముగ నంగీకరింతు వేని నేనీమెను నీకొప్పగించి పోగలను.

మని—అట్లే చేసెదను. ఇది నాదాసికి సోదరి. దీనికి నేను సాయము చేయకున్నచో మఱి యెవ్వరు చేసెదరు ? దీనిని ఫయజా బాదునకు దీసికొని పోయినచో నచ్చట దీని కెట్టి దుష్టసహవాసమును గలుగబోదు !

అమ—అట్లయినచో నీయిష్టము వచ్చినట్లు చేయుము. నీయందలి నమ్మకముచేతనే నేనీమెను విడిచి పోవుచున్నాను.

అని చెప్పి యమరేంద్రుడు లేచెను. అప్పుడు మనియాబీబీ— "తొందర పడియెదరేల ? కూర్చుండుడు. ఇంచుక నీవు తంబాకు సేవించి మఱి పొండు !" అనియెను.

అమ—క్షమింపుము ! నాకు జాల పనియున్నది పోవలయును. మఱియొకప్పుడు మరల వచ్చి చూచెదను.

అని చెప్పి యమరేంద్రు డటనుండి వెడలిపోయెను.

ప్రకరణము 37

అమరేంద్రు డింటికి వచ్చునప్పటి కమూల్యు డింటియొద్ద లేడు. అతి డావశ్యకమగు పనిమీద గ్రామాంతరము పోయినట్లు తెలియ వచ్చెను. ఎక్కడకు బోయెనో స్పష్టముగా దెలియలేదు. అతని కేమియు దోచకుండెను. అమూల్యామరేంద్రు లాలోచించి యిది వఱకే యొక గొప్ప జమీందారుడు విశేషధనముతోడను, జవాహిరి తోడను బయలుదేఱి హుగ్లీకి బోవునని యా చుట్టుప్రక్కల ప్రచారము గావించి యుండిరి. ఆ దినమున వారే యొక పల్లకిపై

జమీందారు వేషములతో గూర్చుండి ప్రయాణము చేయుటకు నిశ్చ
యించుకొనిరి. ఆ గడువుదినము నేటికి నాలుగురోజులు మాత్రమే
యుండెను. మంచి బలిష్ఠులగు పల్లకీ బోయులు పల్లకితోబోయి
కాచుకొని యుండుటకు సంకేత స్థానము కూడ నిర్ణయింప బడియెను.

అమరేంద్రు డమూల్యుని రాక కాత్రముతో నిరీక్షించు
చుండెను. రేపు గడువుదినమనగా నానాటి సాయంకాలమున
కమూల్యుడును వచ్చెను. అమరేంద్రు డుత్సాహముతో—
"అమూల్యా! చెప్పకుండ నెక్కడకు బోయితివి? నీవు లేక
నాకేమియును దోచుటలేదు!" అనియెను.

అమూల్యుడు నవ్వుచు—"తోచకున్నచో జందన నగరము
పోలేకపోయితివా?" అనియెను.

అమ—అమూల్యా! కుంజ సంగతి తెలుసుకొను వఱకును
నామనసు కుదురుగా నుండదు.

అమూ—అనుకూల దినములు వచ్చినప్పు డన్నియును గుదురు
గనే యుండును. నీకిప్పు డింత తొందరయేల?

అమ—తొందర కాదా? నా ప్రాణరక్షణమును గావించిన
యామె నుద్ధరించుట నాకు విధాయక కృత్యము కాదా?

అమూ—అవును. అది యెంతపని—నేనెంతయో తొందరపడి
వచ్చితిని. అనేక ప్రాణులను దల్లడిల్ల జేయుచున్న యా దొంగను
గూర్చి యేమి చేయదలచితివి?

అమ—మనమీరాత్రియే బయలుదేఱి పోవలయును.

అమూ—సరే. అట్లే పోవచ్చును. వాడు మరల దొంగతనము
చేయుటకై వచ్చునని నమ్మక మేమున్నది?

అమ—మనము ప్రచారము చేసిన వార్త వారికి దెలిసియే
యుండును. అందుచేతనే లోచనుడు గుఱ్ఱమును దన యొద్దకు దెప్పించు
కొనియెను. కావున దప్పకుండ దొంగతనము చేయుటకే వాళ్ళు
సంసిద్ధులై యుందురని నాకు సంపూర్ణ విశ్వాస మున్నది.

అమూ—సరే. అట్లయినచో బోవుదము !

ఆ రాత్రి భోజనము చేసి వారిరువురును గుండ్లతో కూడ రివాల్వరులను సిద్ధము చేసికొని రహస్యముగా నొక బోటుపై నెక్కి బయలు దేరిపోయిరి. తెల్లవారుజామున నా బోటు హుగ్లీ నగరమునకు జేరుకొనియెను. అప్పుడా యిరువురును బోటును రేవులో విడిచి చేలగట్లపై గాలిబాటను నడచి పోవుచుండిరి. ఎవ్వరైన జూచిపోవుదు రేమోయను వారు నలగిన త్రోవను విడిచి చేలనడుమనుండి బయలు దేరిరి

హుగ్లీ స్టేషనునుండి పశ్చిమముగా నైదారు క్రోశముల దూరము వఱకును సస్యక్షేత్రమే కాని యెచ్చటను నెట్టి పల్లెయును లేదు. ఆ బయటి నడుమనుండి హుగ్లీ నగరము వైపునకొక కాలిబాట యున్నది. ఆ త్రోవను బగటివేళ కూడ నంతగా జనసంచారముండదు. ఇక రాత్రివేళ జెప్పవలసినదేమి ? ఇంతకు బూర్వ మీ ప్రదేశమున నొకటి రెండు దారిదోపిడులు జరుగుటయే యందులకు గారణము.

అమూల్యామరేంద్రులు బయలుదేఱునప్పుడు కొన్ని యాహార పదార్థములను వెంట దీసికొని వచ్చియుండిరి. వారప్పుడొక చెఱువు నొడ్డున కూర్చుండి యా పదార్థములను భుజియించి యనంతర మొక మహీరుహచ్ఛాయకు జేరి రాత్రి యగుటకు బ్రతీక్షించుచుండిరి. అప్పుడమూల్యుడు—"అమరా ! రాత్రియంతయును జాల కందరకోశములో బడియుండవలసి యున్నది. ఇప్పుడించుక సేపు విశ్రమించినచో బాగుండును" అని చెప్పి యాతడా చెట్టునీడను శయనించి సుఖనిద్రా మగ్నుడయ్యెను. అనేక కారణముల మూలమున నమరేంద్రుని హృదయము సంచలితమును, సముద్వేలితము నగుచుండుటచే జాల దినములనుండి యాతని కంటికి నిద్రయనుమాటయే లేకయుండెను.

అప్పుడమరేంద్రుడు తనలో—" ఏమి జరుగనై యున్నదో ? ఇప్పుడాదొంగ తప్పక వచ్చునా ? మా యుపాయము ఫలించునా ?

వాడు రాకయేయున్నచో బరిహాసశీలుడగు నీయమూల్యుని యెదుట నేను తలయెత్తుకొని నిలువబడగలనా ?—కాని మాయీ ప్రయత్నముం గూర్చి యితరు లెవ్వరికిని దెలియదు. మేమేర్పఱచియుంచిన పల్లకి బోయిలకు గూడ మాయుద్దేశ మించుకంతయును దెలియదు. ఈ రహస్య మొకరు లెవ్వరికిని దెలియదు. ఫతేఅలీ సాహెబుగారును దెలియరు. ఒకవేళ నాదొంగ రాకయే పోయినచో, నాతని నెట్లయిన బట్టుకొన జాలకయే పోయినచో నిష్ఫల ప్రయత్నము వలనం గలిగిన నాపరాభవమును గూర్చి యొక్క యమూల్యునకు దక్క నితరుల కెవ్వరికిని దెలియజాలదు" అని భావించుకొన దొడంగెను.

అమరేంద్రుని హృదయ మీవిధముగా నాదొంగను గూర్చిన యాలోచనలచేతనే కొట్టుకొని పోవుచుండగా నిక గుందను గూర్చి భావించుకొనుట కవకాశ మెక్కడనున్నది ? అయినను వేయిసారు లామె మృదుమధుర భాషణము లాతని చెవుల బ్రతిధ్వనించుచునే యుండెను. ఆమె సుందర వదన మండల మాతని కన్నుల గట్టినట్లగపడు చునే యుండెను.

క్రమక్రమముగా సంధ్యాసమయము కాజొచ్చెను. అప్పుడు వారిరువురును దామిదివఱ కెచ్చట బల్లకి నుంచుటకేర్పాటు చేసి యుండిరో ఆ ప్రదేశమునకు బోయిరి. రాత్రి తొమ్మిదిగంట లైనతరువాత నా నిర్జన ప్రదేశమున వారిరువురు నాపల్లకి నధిరోహించిరి. అంత నా నలువురు బోయిలు నుచ్చైస్స్వరమున నోంకార శబ్దమును జేయుచు బల్లకిని మోచికొని పోవుచుండిరి. అప్పు డమరేంద్రు డమూల్యునిం గాంచి—"అమూల్యా ! నీవావైపున దృష్టి నిలిపి జాగ్రత్తగా బరిశీలించుచుండుము—నేనీవైపున జూచుకొనుచుండెదను" అనియెను.

అమూ—ఇప్పుడు మనమనుకొనునట్లు వచ్చుటయే నిశ్చయ మగునేని వాడే మనకొఱకు గనిపెట్టుకొని యుండును.

అమ—నిశ్చయముగా వచ్చును—వచ్చునని నాహృదయము స్పష్టముగా జెప్పుచున్నది. వాడు వచ్చినంతనే ముందుగా నీవాగుఱ్ఱమును లక్ష్యముచేసి రివాల్వరును గాల్చవలయును. నేను కూడ నట్లే చేసెదను. ఆ గుఱ్ఱము పడిపోయినచో నిక వాడు పలాయితుడు కాజాలడు.

అమూ—మనమూరక కాలనేమి జపము చేసికొనుచు కూరుచుండుటయేగాని నిజముగా వాడు వచ్చునో రాడో యెవ్వరు చెప్పగలరు?

అమ—నిశ్చయముగా వచ్చును.

కాని యమరేంద్రు డామాట దృఢముగా జెప్పుట కాతని హృదయమునం దప్పుడు నూఱు సంశయములు తోచెను. అతడు బలవంతముగా నాసంశయములనన్నిటిని హృదయమునుండి దూరముగ ద్రోసివైచెను. అప్పు డాతని హృదయ మతితీవ్రముగ గొట్టుకొని పోవుచుండెను.

అతివేగముగ నడచుచున్న పల్లకి యప్పు డాకస్మికముగ నాగి పోయెను ఎవ్వరో కాని తీవ్రస్వరముతో—"ధనమును భూషణములను నేమేమి యున్నవియో వానినన్నిటి నిటు తెమ్ము! తత్క్షణమే యిచ్చివేయవలయును! శీఘ్రము—శీఘ్రము—ఊరకున్నచో నిదిగో జూచితివా? ఈ రివాల్వరులతో మీతల యెగిరిపోవును. జాగ్రత్త!" అని యదలించుచుండిరి.

అప్పుడా యిరువురును బల్లకిలో నుండియే తలలువంచి వెలుపలికి జూచిరి—ఒక నల్లని పెద్ద గుఱ్ఱముపై నొక వ్యక్తి—ఆ ముఖముపై ముసుగు—ఆ చేతులలో బారుచేసిన రివాల్వరులు—సరిగా మార్గ మధ్యమునందే నిలిచి యుండెను—ఆ వ్యక్తిం గాంచినంతనే బోయలు స్తంభితులై నిలువబడిపోయిరి.

"ఈసారి యేమనియెదవు?" అని యమరేంద్రు డమూల్యుని వెన్నుపై జఱచి గుభాలున బల్లకినుండి క్రింది కుఱికెను. తోడనే

యాతడు గుఱ్ఱమునకు గుఱిపెట్టి రివాల్వరును ప్రేల్చెను—అమూల్యుడు మాత్ర మూరకుండెనా! అవ్వలివైపునుండి యాతడు కూడ నుఱికి రివాల్వరును ప్రేల్చుచుండెను.

వారిరువురును బల్లకినుండి వెలుపలికి వచ్చినంతనే యా దొంగ నిమిషములో గుఱ్ఱమును మరలించి చబుకుతో గొట్టి శరవేగమున బరుగెత్తింప దొడంగెను. అమూల్యామరేంద్రులుకూడ నావెనుకనే పరుగెత్తుచు రివాల్వరులను గాల్చుచుండిరి. ఆ గుండు దెబ్బలలో నొక్కటియైనను గుఱ్ఱమునకు దగిలెనో లేదో తెలిసికొనుటకు వారి కవకాశము లేదు.

గుఱ్ఱము పరుగెత్తి పోవుచుండెను. అమరేంద్రునకప్పు డెట్టి జ్ఞానములేదు. హితాహిత జ్ఞానశూన్యుడై యాతడా గుఱ్ఱము వెన్నంటి పరుగెత్తుచునే యుండెను. రివాల్వరుతో గాల్చుచునే యుండెను. అమూల్యుని రివాల్వరు కూడ నొక్కటే విధముగ శబ్దాయమాన ముగుచుండెను. గుఱ్ఱమును వారును గూడ బరుగెత్తుచునే యుండుటచే గుఱి సరిగా నానుటలేదు. అప్పు డమరేంద్రు డొక్కచో నాగి నిలువబడి స్థిరముగ లక్ష్యముచేసి రివాల్వరును ప్రేల్చెను. ఈసారి యా గుండు దెబ్బ గుఱ్ఱమునకు దగిలెను. తోడనే యా యశ్వము వికట స్వరముతో సకిలించుచు నొక్కదాటు దాటెను; ఆ ముత్తర క్షణమునందే యశ్వారోహితో గూడ క్రింద బడిపోయెను. ఆ గుఱ్ఱ మొకటి రెండు సారు లారోహి నెత్తుకొని లేచి పరుగెత్తుటకు బ్రయత్నించెను గాని శక్తి చాలకపోవుటచే నట్లే పడిపోయెను.

అమరేంద్రుడు దీర్ఘశ్వాసముతో బరుగెత్తుకొని యా గుఱ్ఱము చెంతకు బోయి పరిశీలించి చూచెను. గుఱ్ఱము చచ్చి పడియుండెను. ఆ యశ్వారోహియు స్మృతి లేకుండ గుఱ్ఱముక్రింద బడియుండెను. అప్పుడా మొగముమీది ముసుగు చెదరిపోయినది. అమరేంద్రుడా గాఢాంధకారములో గూడ నామొగమును జూచి యానవాలు పట్టెను. అది పరిచితమైన మొగమే—

అమరేంద్రు డప్పు డెవ్వరిని జూచెనో వారి నట్టి యవస్థలో నెన్నడైన జూచుట తటస్థించునని యూహ డొకప్పుడును గలలోనైన ననుకొని యుండలేదు. ఎవ్వరును గూడ నట్లు తలంచుట కావకాశము లేదు. అప్పు డమరేంద్రుడు విస్మితుడును, స్తంభితుడునై స్వప్నావిష్టునివలె దిలకించుచుండెను. ఏమిది! ఎంతటి యద్భుత సంఘటనము!

ఎవ్వరా గజదొంగ ? ఆమె మనియాబీబీ !

ప్రకరణము 38

అంతలో నమూల్యుడు వగర్చుకొనుచు, వగర్చుకొనుచు నచటికివచ్చి తత్తరముతో—" దొంగ దొరకినాడా ?" అని ప్రశ్నించెను.

అమరేంద్రు డేమియు మాటాడలేదు. అప్పు డమూల్యుడు వ్యగ్రభావముతో—" ఆ దొంగ కూడ మరణింపలేదుగదా !" అని ప్రశ్నించెను.

అమరేంద్రుడు నవ్వుచు—" అమూల్యా ! ఈ దొంగ మగవాడు కాడు—ఆడుది !" అనియెను.

" ఆడుదియా ! ఎంత చిత్రముగానున్నది !" అని పలుకుచు నమూల్యు డొక గంతువైచి నిలువబడియెను.

అమ—అమూల్యా! ఇటుచూడుము ! ఎంతటి భయానకాద్భుత వ్యాపారము ! ఇట్లగునని స్వప్నమందైన భావింపలేదు. ఈబందిపోటు దొంగ యెవ్వరనుకొన్నావు ! మనియాబీబీ !

అమూ—ఎవరు ! ఎవరు ! ఆ గాయకురాలగు మనియాబీబీ యేనా ! ఇదియేమి !

అని యమూల్యుడు వ్యగ్రభావముతో సమీపమునకుబోయి యత్యాశ్చర్యముతో నామె మొగమువంక బరిశీలించి చూచి—

"అవు నామెయే—నిజముగా నామెయేనోయి!—ఇదిగో! మనియా బీబీయే!" అనియెను.

ఇట్టి యద్భుత వ్యాపారము జరిగిపోయినందుల కప్పుడు వారిరువురిలో నెవ్వరును గూడ మాటాడజాలకపోయిరి. ఏమనుకొనవలయునో వారికి దోచనే లేదు.

ఏ బందిపోటు దొంగ మూలమున బంగాళాదేశమంతయు దల్లడిల్లిపోవుచుండెనో, ఏ చోరశిఖామణికొఱకు పోలీసువారందఱును మతిలేకుండ దిరుగుచుండిరో, ఏ దొంగ భయమువలన గృహస్థులెల్లరును సాయంకాల మైనతరువాత నిల్లు వెడలుటకు భీతిల్లుచుండిరో, ఏ దారిదోపిడి వ్యాపారమువలన గొప్ప గొప్ప జమీందారులకును, భాగ్యవంతులకును గూడ గుండె గుభిల్లుమనుచుండెనో యట్టి దారిదోపిడిదొంగ కేవలము నొక్క యాడుదియై యుండెను! ఆ దొంగ—సుప్రసిద్ధ గాయనీ శిరోమణియగు మనియాబీబీ!

బంగాళాదేశమునందలి ధనవంతులగు వారందఱును నామె మధుర గానమునకును, మోహన రూపమునకును, హావ భావ విలాసములకును ముగ్ధులు కానివా రెవ్వరును లేరు. వంగరాజ్యమునందు బాలుర మొదలు వృద్ధుల వఱకును నామె పేరు తెలియనివారు లేరు. అట్టి లోకప్రసిద్ధురాలగు మనియాబీబీ—ఆమెయే దారిదోపిడి దొంగ కూడనై యుండెను! ఇంతకంటె నాశ్చర్యకరమగు విషయ మీలోకమున మఱియేమున్నది? ఈ విధముగా మనియాబీబీ దొరకిపోయినది గాని లేకున్నచో నెవ్వారికైన నీమెయెడల ననుమానము గలుగుట కెట్టి యవకాశ మున్నది? ఈమె యిట్లు రాత్రివేళ గుఱ్ఱముపై నెక్కివచ్చి బందిపోటు దొంగతనము చేయునని యెవ్వరైన ననుకొనగలరా?

అప్పుడమూల్యామరేంద్రులా చచ్చిన గుఱ్ఱమును దొరలించి యా క్రింద బడియున్న బీబీని బయటికి దీసిరి. అప్పు డామె యొక్క

కోటును, పరాయియును దొడిగికొని యుండెను. అప్పు డమరేంద్రుడు డామె కోటు బొత్తములను సడలించి యామె తలను దన యొడిలో నుంచుకొని యా సమీపమునందున్న చెఱువులో నించుక జలమును దీసికొని రమ్మని యమూల్యుని బంపించెను.

అమూల్యు డతి త్వరితముగబోయి యా చెరువులో దన యుత్తరీయమును దడుపుకొని తెచ్చెను. అమరేంద్రుడా యుత్తరీయమును బిండి యా జలము నామె మొగముపై జిలికెను—ఈ విధముగా గొంతసేపటివఱకు జిలికించుచుండుటయు, నామె కప్పు డించుక చైతన్యము కలిగెను—ఆమె యొక్క దీర్ఘశ్వాసమును విడిచి కన్నులను దెఱచెను. ఆ యుత్తర క్షణమునందే లేచుటకు బ్రయత్నించెను గాని బాధచే నార్తనాదముచేయుచు మరల గ్రిందబడిపోయెను. గుఱ్ఱముపై నుండి క్రిందబడుటచే నామెకు బలమైన యాఘాతమయ్యెనని యమరేంద్రుడు భావించుకొనియెను.

అప్పు డమరేంద్రుడు పల్లకిని దీసికొని రమ్మని యమూల్యుని బంపించి తానెప్పటివలె నామె మొగంబున జలమును జిలుకరించుచుండెను. కొంతసేపైనతరువాత మనియాబీబీ మరల గన్నులను దెఱచి యమరేంద్రునివంక జూచి మందహాసము చేయదొడంగెను. అప్పు డమరేంద్రు డాశ్చర్యముతో—"నేనెవ్వడనో చెప్పగలవా ?" అనియెను.

మనియాబీబీ యింకను నట్లే చిఱునవ్వు నవ్వుచు నాతనిం గాంచి—"అమరబాబూ ! తుదకు బందెమును నీవే గెలిచితివి ! —నీకే జయము లభించినది !—నాకపజయము కలిగినది" అనియెను.

అమ—"జయాపజయములు" దైవాధీనములు—మనియా ! నీకు దీవ్రముగనే దెబ్బ తగిలినదా యేమి ? ఎక్కడ దగిలినది ?

మని—ఎక్కడ దగిలినదో నాకు దెలియుటలేదు—కాని దెబ్బమాత్రము తీవ్రముగా దగిలినది—వేదన యతి దుస్సహాముగా

మున్నది—ఇక నేను బ్రతుకజాలను—జైలునకు బోవుటకంటె చావే మంచిదికాదా !

అమ—సరిగ్గ నిప్పుడే మేము హుగ్లీ నగర వైద్యశాలకు దీసికొని పోవలయునని యనుకొనుచున్నాము.

మని—ఎందుకు బాబూ ! ఏమియును లాభములేదు. నిరర్థకముగా నేల శ్రమపడియెదరు ?

అని పలుకుచు నామె మ్లాన మందహాస వదనముతో—" బాది పోటు దొంగకే నురి యూదయుంటియు నెందులకు బాబూ ! మనియాబీబీ నై యున్నప్పుడే నురియూదగాని యిప్పుడేల ?" అనియెను.

ఇంతలో నమూల్యుడు బోయులచే బల్లకిని మోయించుకొని వచ్చెను. అప్పుడు వారిరువురును భద్రముగా నామెను బట్టుకొని యెత్తి యా పల్లకిలో బరుండబెట్టిరి. ఆ కదలికవలన నామెకు విశేష బాధ కలిగియుండునని యమరేంద్రు డనుకొనియెను. అప్పు డామె పెదవిపై బెదవిని జేర్చి బిగించి పట్టుటయేగాని యెట్టి వేదనాసూచకముగు నార్తనాదమును జేయలేదు.

బోయులు పల్లకి నెత్తినతోడనే యామె హీనస్వరముతో—" నాగట్టి మేమైనది ?" అని కేవల మొక్కటేమాట యనియెను.

అమ—అది చచ్చిపోయినది—

మనియాబీబీ యిక నేమియును మాటాడలేదు. బోయులు పల్లకి నెత్తుకొని నడచుచుండిరి. అమూల్యామరేంద్రులు కూడ బల్లకి వెనుకనే బయలుదేరి పోయిరి.

రాత్రి యొంటిగంటవేళకు వారు హుగ్లీ వైద్యశాలయొద్దకు జేరుకొనిరి. అప్పు డమరేంద్రుడు డాక్టరునకు సంక్షేపముగా నెల్ల సంగతులను దెలిపి మనియా నాతని కొప్పగించెను. తోడనే కొందఱు డాక్టరులుచేరి యామెకు జికిత్స చేయుట కారంభించిరి.

అమరేంద్రుడా క్షణమునందే పోలీసువారికి సమాచారమంతయు దెలియజేసెను. ఫతేఅలీ సాహేబునకు దెలుపుటకై చందన నగరమునకొక రక్షకభటునిగూడ బంపించెను. తరువాత నమరేంద్రుడు పోలీసు ఇన్‌స్పెక్టరుతో జెప్పి గుఱ్ఱమునొద్ద పారాయుండుటకై నలుగురు రక్షకభటులను బంపించెను.

అమూల్యామరేంద్రులు వైద్యశాలకు వెలుపల గూర్చుండి యుండిరి. ఇంచుమించుగా నఱగంటసేపైనతరువాత నొక డాక్టరు వెలుపలికి వచ్చెను. అమరేంద్రు డాత్రముతో నాతనిం గాంచి—"ఎట్లున్నది?" అని ప్రశ్నించెను.

డాక్టరు—ఒకటి రెండు గంటలకంటె నెక్కువసేపు జీవించియుండదని తోస్తుంది. ఆమె వెన్నుపూస విఱిగిపోయినది. ఇంతపని చేయగలిగిన యాఁడుదానిని జూచుట యిదియే ప్రథమ పర్యాయము! మీయెదుటను—మేజస్ట్రేటు నెదుటను నేమియో చెప్పదలచియున్నది—నేనిప్పుడే మేజస్ట్రేటునకు సమాచార మంపితిని.

మఱియొక యఱగంట సేపటికి మేజస్ట్రేటచ్చటికి వచ్చెను. అప్పు డమూల్యామరేంద్రులును, మేజస్ట్రేటును, డాక్టరును గూడ వైద్యశాల లోపల ప్రవేశించిరి. పోయి చూడగా నప్పటికి మనియా బీబీ కన్నులు మూసికొని శయనించి యుండెను. ఆకస్మికముగ జూచినచో నామె మరణించినదానివలెనే యగుపడుచుండెను.

ప్రకరణము 39

అప్పుడు డాక్టరు మనియాబీబీచే దీవ్రమగు బ్రాందిని సేవింపజేసెను. ఆ బలముచే నామె కన్నులను దెఱచి యందఱివంకను జూచి—"మీరు సాధ్యమైనంతవఱకు నాకుపచారములను గావించితిరి. నేను మీకు ఋణస్థురాలనై పోయితిని" అని యా క్షణమునందే దొరగారివంక జూచి—"ఈయనయేనా మేజస్ట్రేటు?" అనియెను.

డాక్టరు—ఔను ఈయనయే—చెప్పవలసినదేమైన నున్నచో నీయనతో జెప్పవచ్చును.

మని—ఆ. చెప్పవలయుననియేగాదా పిలిపించితిని ! నేనేమేమి పనులను జేసితినో సమస్తమును జెప్పివైచెదను.

అని యామె యించుక సేపూరకుండి పిమ్మట హీనస్వరముతో— "ఈ నడుమ జరగిన దారిదోపిడు లన్నియును నాచేతనే జేయ బడినవి. ఈ యమరబాబే లేకయున్నచో నిక నితరు లెవ్వరును నన్ను బట్టుకొన జాలరనియే నాదృఢవిశ్వాసము" అనియెను.

మేజ—నీవు బుద్ధిపూర్వకముగనే యీ పనిలో బ్రవేశించితివా! నీవాడుదానవు—సౌందర్యవతివి—మంచి గాయకురాలవు. నృత్త గీతముల మూలమున నీవు విశేష ధనము నార్జించుచుందువని కూడ నేను వినియుంటిని. ఇట్టి స్థితిలో నీవే కారణముచే నీచోరవృత్తికి బూనుకొంటివి ?

మనియాబీబీ విషాద గర్భితంబగు మందహాసము చేయుచు— "దొరగారూ ! మీరు మూలము తెలియనివారా ? ఇదియంతయు నాకర్మఫలము—మదదృష్టము !" అని చేతితో నుదుటిని స్పృశించుచు— "విధివ్రాత !" అనియెను.

మేజ—సరే—తరువాత నింకను నేమి చెప్పదలచుకొంటివో చెప్పుము !

మని—నేనెవ్వతెనో నాకేమియును దెలియదు. నాతల్లి యెవ్వరో, తండ్రి యెవ్వరో కూడ నేనెంతమాత్రము నెఱుంగను. లోచనుని భార్యయగు రాసమణి—నాదాసి పోసరి—ఆమె నాచిన్న తనమునందు నన్నెత్తుకొని వచ్చినదట ! లోచనుడు నన్ను బెంచుటకై ఫయజాబాదునందలి యొక హీరామనాస్థాపివాసి కొప్పగించినాడు. అతడే నాకు నృత్యగీతములను బాగుగ నేర్పి యింతటి గాయకు రాలినిగా జేసినాడు. చదువుకొను సమయమునందే నేనొక పురుషుని

ప్రేమించి యుంటిని. ఆ కారణముచే నా హిందూస్థానీవానికి మాయిద్దరిమీదను గూడ కోపము కలిగెను. ఒకనాడాతడు రహస్యముగా నేనున్న గదిలోనికి వచ్చెను. అప్పుడు నేను ప్రేమించిన పురుషుడు నాయొద్దనే యుండెను. ఆ హిందూస్థానీయు డాతనిం గాంచి క్రోధావిష్టుడై కత్తితో గొట్టుట కా సమయమున వారిరువురికిని బలవంతమగు పోరాటము జరిగినది. ఆ సందానసను నేను వారి పోరాటమును వారింపజాలక పోయితిని. తుదకా హిందూస్థానీయుడు మరణించెను. ఈ సంగతి యాతని సమీప బంధుడగు కాహియా కొక్కనికిదక్క నితరుల కెవ్వరికిని దెలియదు. నాటినుండి నేటివఱకు గూడ నా కాహియా ఖూనీనేరముకై పోలీసువారి కొప్పగింతునని మమ్మిరువురను గూడ భయపెట్టుచుండెను. ఆ భయముచే నేను సంగీత సభలుచేసి సంపాదించిన ధనమంతయు నాతనికి సమర్పించుచుంటిని. అయినను నాతడు సంతోషించినందర యెప్పటి కప్పుడే మమ్ములను బెదరించుచుండెను—

అని చెప్పి మరియా యాయాసముచే మాటాడజాలక పోయెను. కొంతసేపైనతరువాత సంచుకు తేరుకొని మెల్ల మెల్లగా—

"ఆ దురాత్ముని మూలమున నినాళ్ళవఱకును నాహృదయ మెంతగా బరితపించుచుండెనో యా సంగతి యంతర్యామి కొక్కనికి మాత్రమే తెలియును. నాదినదిన సముపార్జిత ధనమంతయు నాతని మొగముననే పడవైచుచుంటిని, అయినను నాతని యాశ తీరుటలేదు. ఇంకను ధనమును వాంఛించుచునే యుండెను. నేనిచ్చిన ధనమునంతను నాపాపాత్ముడు త్రాగుటకొఱకును, జూదమాడుటకొఱకును రెండు చేతులను వెచ్చపెట్టుచుండెను. డబ్బు చెల్లిపోయినతోడనే యాతడు మరల నన్ను బాధించుచుండెను" అని చెప్పెను.

మేజస్ట్రేటంత యునువిని క్రోధావేశముచే—"ఆ దురాత్ముడగు కాహియాకు ద్వీపాంతరవాస శిక్షయైనది—ఎంతటి దారుణ చరిత్రము!

ఇటువంటి బాలికను బందిపోటు దొంగగా జేసివైచినాడు! ఎంత దౌర్జన్యము!" అనియెను.

మనియాబీబీ మరల హీనస్వరముతో—"తుట్టతుదకా కాహియాయే యీ దారిదోపిడి వ్యాపారము నేర్పాటు చేసినాడు! నన్ను గొని పెంచి విద్యనేర్పిన యాహిందూస్థానీయుడు చిన్నతనమునందే నాకు గుఱ్ఱపు సవారుకూడ నేర్పియుండెను. నేనతి లాఘవముతో నతి నిపుణముగా గుఱ్ఱపు సవారు చేయుగలను. అందు చేతనే కాహియా నాయొద్దకువచ్చి—"పద! బంగాళా దేశమునకు బోయినచో గొలది దినములలోనే విశేష ధనమును సంపాదించ వచ్చును. గానసభలవలన గొంత ధనము లభించును. రాత్రి సమయమున గుఱ్ఱము నెక్కిపోయి దారుల గొట్టుటవలన మఱింత ధనము దొరకును" అని చెప్పెను. ఆ మాటల నప్పుడు నేను బాగుగ బోధ పఱచుకొన జాలకపోయితిని. అప్పు డాతడు స్పష్టముగా—"ఏమార్గమున నెప్పు డేపెద్దమనుష్యుడు విశేష ధనముతో ప్రయాణము చేయు చుండునో నేను తెలిసికొనుచుందును. నీవును సంగీత సభలకు బోయి యనేక భాగ్యవంతుల స్థితిగతులను దెలిసికొనగలవు. తన గుంపుతో గూడ బంగాళా దేశమున ప్రచారము చేయవలయునని నేను లోచను నితో జెప్పియున్నాను. అతనికి నేనొక మంచి తెల్లని గుఱ్ఱమును గొని యిచ్చితిని. వాడాగుఱ్ఱమును వెంటబెట్టుకొని తన గుంపుతో గూడి నందందు విడిసి యుండును. ఏ పెద్దమనుష్యుని సమాచారమైనను దెలిసిన వెంటనే నీవాతని యొద్దకు బోయినచో నాతడు నీకాగుఱ్ఱమును నల్లరంగువైచి మార్చి యొప్పగించుచుండును. నీవు మగవేషము వేసికొని మొగమున ముసుగు వైచుకొని రెండు చేతులను రెండు రివాల్వరుల నుంచుకొని యాగుఱ్ఱము నెక్కిపోయి మార్గస్థులగు గొప్పవారి నదలించి యటకాయింపవచ్చును. అప్పుడు వారు భయభ్రాంతులై తమ సర్వస్వమును నీకొప్పగించి బికారులై

పోవుదురు. తరువాత నీవాసొత్తు నొకచో బూడ్చిపెట్టి యాసమీపము నందలి యేసత్రమునకైన బోయి యందలి యొక పాత్రముక్రింద సొమ్ము పూడ్చిన స్థలమును గూర్చి సంకేతాక్షరములను వ్రాసి పోయినచో నేను వర్తకవేషముతో బోయి యా రహస్యమును గ్రహించి వెంటనే యా సొత్తును దీసికొని పోవుచుందును. నీవెప్పటికిని గాయకురాలవే యైయుందువు—ఇట్లు చేసినచో నిన్ను గూర్చి సంశయించుట కెవ్వని బాబుతరమును గాకుండబోవును" అని బోధించెను. ఆ మాటలను విన్నంతనే నాకు నోట మాట లేకుండ బోయెను—" అనియెను.

మునియాబీబీ మాటలను విన్నంతనే హారా బందిపోటు జరగిన మఱునాటి సంగతి యమునేంద్రున కాకస్మికముగా స్మృతికి వచ్చెను. ఆతడు తనలో—" ఈమె యా రాత్రి దొంగతనముచేసియే యెప్పటి వేషముతో బల్లకీనెక్కి కలకత్తాకు బోవుచు నాకగపడినది. నా సంగతులన్నియు నీమెకు ముందే తెలియుచున్నవి. నేను రాసమణిని దీసికొని వచ్చుచున్న సంగతి తెలిసియే యీమె యామె సోదరిని గంగాఘట్టమునకు బంపించినది. నేనిప్పటివఱకు నీమె సంగతిని గ్రహింపజాలకయే పోయితిని" అని యనుకొనియెను.

ముని—వినుము! నేను మొట్టమొదట నాశాహియా దుర్బోధనమున కొంతమాత్రము నంగీకరింపనైతిని. అప్పుడు వాడు మమ్మిగవురను బోలీసువారి కొప్పగించక మానననని ప్రతిజ్ఞ చేసెను. అట్లు పోలీసువారి కొప్పగించినచో నేను ప్రాణసమానముగ బ్రేమించియున్న నాప్రియునకు మరణదండనము కాగలదు—నాకు ద్వీపాంతరవాస శిక్ష యగును. అందుచే నేను చాల భయపడి పోయితిని. ఆ దురాత్ముడు తన పట్టినపట్టు వదలక నిరంతరమును నన్ను బెదరింప దొడంగెను. అందుచే నేనీకార్యమున బ్రవేశించుటకు బాధ్యురాలనై ఈబంగాళా దేశమునకువచ్చి బందిపోటు దొంగతనముల కారంభించితిని.

ఆ యా ప్రదేశములందు లోచనుడు తన గుంపుతో విడిసియుండి యుచిత సమయములందు నాకాగుట్టము నొప్పగించుచుండెను— ఇదియే నా వృత్తాంతము—నేను చెప్పవలసిన దింతవఱకే—

అని చెప్పి మనియాబీబీ కన్నులను మూసికొనియెను. ఒక్క నిమిషములో నామె వదన మండలము వివర్ణమైపోయెను. తోడనే యా ముఖమండల మపూర్వ సౌందర్యముందాల్చి జ్యోతిర్మయమై పోయెను. అప్పుడు డాక్టరు సత్వరముగ బోయి యామె కపాలమున జేయివైచి చూచెను—గుండెలను బాగుగ బరీక్షించెను—నాడిని సావధానముగ బరిశీలించెను—అనంతర మాతడు వెనుకకు దిరిగి— " అయిపోయినది !" అనియెను.

తోడనే యమూల్యామరేంద్రులు విషణ్ణ హృదయులై యా వైద్యశాలనుండి వెలుపలికి వచ్చిరి. అంతటి దారుణ హృదయ వేదన వారిదివఱ కెన్నడు ననుభవించి యుండలేదు. ఇంతటి హత భాగినిని వారిదివఱ కెప్పుడును జూచియుండలేదు.

అప్పుడమూల్య డమరేంద్రునిం గాంచి—" అమరా ! లోకు లేమనుకొన్నను సరియే—ఈ మనియాబీబీకి దహన సంస్కారము చేయవలదా ! ఈమె నెత్తికొని తెచ్చుటకు వాహకు లెవ్వరైన దొరకినను దొరకకపోయినను నేనే యీమెను దీసికొనిపోయి యథా విధిగా సంస్కారము గావించెదను " అనియెను.

అమరేంద్రునికన్ను లశ్రుజల పూరితము లైపోయెను. అతడు విషాద సూచక స్వరముతో—" అమూల్యా ! నేను మాత్రము పాషాణ ప్రతిమ ననుకొంటివా !" అనియెను.

వారామెకు దహన సంస్కారము చేయుటకు మేజస్ట్రేటు కూడ ననుమతి నొసంగెను. అంతేగాక వారికి దగిన సాహాయ్యముం గావించు టకై పోలీసువారి కాజ్ఞాపించెను.

అప్పుడా యమూల్యామరేంద్రులు హుగ్లీ నగరమునందలి గంగాతీరమునకు యథాసమయమునకు దీసికొనిపోయి మాతృ

పితృహీనయు, ననాథయు, మందభాగ్యురాలునగు నా మనియాబీబీ శరీరమును బిశారోపితముం గావించిరి.

అనంతర మమూల్యుడు స్నానము చేసివచ్చి—"అమరా! ఈ జన్మమునందు మనకు నీమెకు నెట్టిసంబంధమున్నదోయి! ఎక్కడి యాపద యెక్కడకు వచ్చిపడినదో చూచితివా!" అనియెను.

అమరేంద్రుడు దేమియు మాటాడలేదు. మాటాడుట కాతనికి సామర్థ్యము కూడ లేకపోయెను. ఆతని హృదయమేమో వికలమై పోయెను.

పిమ్మట వారిరువురును వచ్చుటినుండి తిరిగి హుగ్లీ నగరమునకు వచ్చుచుండగా మార్గమధ్యమునందే మందహాస వదనముతో ఫతేఆలీ సాహేబు వారి కెదురు వచ్చుచుండెను.

ప్రకరణము 40

ఫతేఆలీ సాహేబు సంతోషముతో నమరేంద్రుని వెన్నుపై గొట్టుచు—"అమరబాబూ! తుదకు నీవు నీప్రతిజ్ఞను దీర్చుకొన్నావు. దొంగను బట్టుకొన్నావు—కాని కేసుమాత్రము మంటగలసి పోయినదోయి! దొంగ దొరకినది కాని యేమిలాభము! తుదకు జచ్చిపోయినది! కాని మనియాబీబీ యింతలేసి పనులు చేయునని యెవ్వరైన ననుమానింప గలిగిరా! ఆమె సంగీతము నేనొకసారి విని యుంటిని. ఆ మధురగాన మిప్పటికిని నాచెవులలో బ్రతిధ్వనించుచునే యున్నది" అని యూతము చేతులు త్రిప్పుచు గూనిరాగములు తీయ దొడంగెను.

ఫతేఆలీ వాచాలత్వమునకు వికల హృదయుడై యున్న యమరేంద్రుడు దప్పుడు విరక్తుడై పోయెను. అందుచే నాత డేమియును మాటాడలేదు. అప్పుడు ఫతేఆలీ యమూల్యునివంక దిరిగి—"బాబూ!
...

ముసల్మాను మతస్థురాలగు మనియాకు గోరీ కట్టింపక దహన సంస్కారము చేసినారేమి ? చాల తప్పుపని చేసితిరి !" అనియెను.

అమ—మనియా హిందూస్థాని సానియై యున్నమాట నిజమే కాని యామె హిందూ యువతి, ఆమెను చెందినవాడుకూడ హిందువే.

ఫతే—ఏమైననేమి ? తుదకు జచ్చిపోయినది. ఇంతటి గజ దొంగను బట్టుకొని యురికంబముకడ నిలువబెట్టుట కవకాశము లేక పోయినది. వేలకొలది ప్రజలు చూచుటకై వచ్చియుందురు. నాకు గూడ మంచిపేరు వచ్చియుండును. అట్లుకాక యంతయును చెడిపోయినది. కాని ప్రధానులగు నిరువురను గూడ బట్టుకొనియుంటిని గదా—ఫతేఅలీకాక ఇంతటి ఘనకార్య మితరు లెవ్వరు చేయగలరు !

ఆ మాట విన్నంతనే యమరేంద్రుడు డాత్రముతో—" ఇరువు రనుచున్నారు—ఎవరెవరు ?" అనియెను.

ఫతేఅలీ పకపక నవ్వుచు—" అయ్యో ! అమరబాబూ ! నేనూరక కన్నులు మూసికొని యుంటినని నీవనుకొనుచున్నావు కాబోలును ! నేనంతటి చేతగానివాడనుగాను. దొంగలను బట్టు కొనుటలో ఫతేఅలిని మించినవా డింతవఱ కెవ్వడున్నాడు !" అనియెను.

అమ—ఇరువురు దొంగ లనుచున్నారు—రెండవవా డెక్కడ దొరకినాడు ?

ఫతే—ఒకని సంగతి తెలిసినదా ! వాడు కాహియా— రెండవవాడు లోచనుడు—లోచనుడు !

అమరేంద్రుడు వ్యగ్రభావముతో—" లోచనుడు పట్టుపడి నాడా ! ఎక్కడ దొరకినాడు ?" అనియెను.

ఫతేఅలీ సాహేబు గంభీర భావముతో—" ఓ ! దొరకి పోయినాడు, ఫతేఅలీకాక యింతటి ఘనకార్యము నెవ్వరు సాధింప గలరు ! నిన్నటి రాత్రియే యాతని బట్టుకొన్నాను " అని చెప్పెను.

అమ—మీరా లోచన నేవిధముగా బట్టుకొనగలిగితిరో యా సంగతి ముందుగా చెప్పుడు !

ఫతే—నేవచ్చుటకి బోయి యా గుంపువా ళ్ళందఱిపైని గన్నుంచి తగిన పారాలుంచి కట్టుదిట్టము చేసియుంటిని. నిన్నటిరాత్రి యా లోచనుడు గుఱ్ఱమును మనియా యొద్దకు బంపి తానొక్కచో దాగియుండునని యనుకొందును. కార్యము వ్యత్యస్తమై పోవుటచే యథాసమయమునకు మనియాబీబీ తిరిగి రాలేదు. ఆ గుఱ్ఱము కూడ నగపడలేదు. అందుచే నాతడు సమాచారము తెలిసికొన వలయునని బుద్ధిహీనుడై గుంపులోనికి దిరిగి వచ్చెను. తానగపడ కుండుటచే మనియా గుఱ్ఱముతో కూడ గుంపునొద్దకు బోయియుండునని యాత డూహించుకొని యుండెను. దుర్మార్గుల కంత్యకాలము సమీపించినచో నిట్లే బుద్ధి భ్రంశమై పోవుచుండును. అట్లే కాకున్నచో లోకమున దౌర్జన్యముల కంతముండునా !

అమ—తరువాత నేమి జరిగినదో చెప్పుడు !

ఫతే—అట్లే యూహించుకొని యా పాపాత్ముడు డేరాల యొద్దకు వచ్చెను. ఆత డటునిటు బరికించి యంత రాత్రివేళ దన్నెవ్వరును జూడజాలరనియు, నందఱు నిదురించుచుందురనియు నిశ్చయించుకొనియెను. కాని యొక్కరు మాత్రము కన్నుమూయ కుంత గాచుకొనియే యుండిరను సంగతి మాత్రము వాడు తెలిసికొన జాలకపోయెను.

అమ—వారెవ్వరు ! అట్లు మేలుకొనియున్నవా రెవ్వరు ! అంత జాగరూకులై కాచుకొనియున్నవా రెవ్వరు !

అమరేంద్రుని యాత్రతముం గాంచి ఫతేఅలీ నవ్వుచు—"ఇంకెవరు ! ఆ యమూల్య వజ్రమణి—ఆ యమోఘ చింతామణి—నీ కుంజయే !" అనియెను.

అప్పు డమరేంద్రుని వదనమండల మాకస్మికముగ రాగరంజిత మైపోయెను. ఫతేఅలీ యా భావమును లక్ష్యము చేయనేలేదు—

ఏవిషయమును గూర్చియైనను సూక్ష్మముగా గ్రహించు సామర్థ్యమాతనికి లేనేలేదు. అప్పు డాతడు గంభీర స్వరముతో—"కుంజ మేలుకొని యుండెను, ఆమెయే లోచనుని రాకను గ్రహించి యొక రక్షక భటునకు సమాచార మంపించెను. ఆ క్షణమునందే యట గావలియున్న రక్షకభటు లందఱును బోయి యాకస్మికముగ నాతని బట్టుకొని బంధించి వైచిరి. తరువాత వారాతని నాయొద్దకు దీసికొని వచ్చిరి. నేను క్రోధావేశముచే నాచేతి బెత్తముతో గసిదీర నా లోచనుని బాదివైచితిని. దొంగముండాకొడుకు—" అనియెను.

అమూల్యుడు నవ్వుచు—"ఆలాగా! ఫతేఅలీ సాహెబా! అట్లయినచో మీ రా లోచనుని స్వయముగా బట్టుకొనలేదా!" అనియెను.

ఫతేఅలీ యొగసిపడి యమూల్యునివంక రోష కషాయిత నయనములతో దిలకించుచు—"నేను పట్టుకొనలేదు—సరియే—నీవు పట్టుకొంటివా యేమి?" అనియెను.

అమూ—లేదు!—పట్టుకొనుటకు నేనెవడను! పైనుండి యూరక చూచువాడనే కాదా! నేను గ్రహించినదేమన—కుంజయే యాతని బట్టుకొన్నదని—

ఫతేఅలీ యించుక యావేశమును దగ్గించుకొని తెల్లబోవుచు—"ఈమాటలు యెల్ల విధములచేతను సత్యమే—కాని నేను చందన నగరమున నే లేకయున్నచో నాతడు దొరకుట కెట్టియవకాశమును లేకయేపోవును!" అనియెను.

అమూ—ఆ యాలోచన కూడ నీనాకమారేంద్రుడు చెప్పినదే. అందుచేతనే మీరచ్చటుకు బోయియుంటిరి. ఇది మీస్వబుద్ధికి దోచినది మాత్రము కాదు!

ఫతే—ఏమి! వాడిట్లనెనా! ఇంతటి బుద్ధిహీను డీలోకమున మఱియొక డుండడని నాకు దోచుచున్నది.

అమూల్యుడు మందహాసము చేయుచు—"ఫత్తేదారు సాహెబా! మీవంటి సూక్ష్మబుద్ధి సులభముగా సందఱకును లభించునా ?" అనియెను.

ఫతేఆలీ నిందాస్తుతిని గ్రహించునంతటి బుద్ధిశక్తి లేదు. అత డప్పు డమూల్యుని మెచ్చుకొనుచు—"ఔను! అలాగున మూర్ఖసు నకు రమ్ము! మీకు మంచి బుద్ధి కలదు. అందుచేతనే మీరిరువు రును నా సామర్థ్యమును గ్రహింపగలిగితిరి. రత్నగౌరవము రత్న వర్తకునకు మాత్రమే తెలియును.

ఫతేఆలీ సంగతి బాగుగ దెలిసినవారగుటచేతనే యమూల్యా మరేంద్రు లప్పటి యాతని మాటలంగూర్చి యుపేక్షించుకొని ఆలివి కింతటి పేరెట్లు కలిగినదో యని వారిప్పటికప్పుడు శంకించుకొనుచునే యుండిరి. వారొకప్పు డాతని క్రిందయుద్యోగులు నీవిషయముం గూర్చి యడిగిరి. ఆ ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరముగా వారందఱును నుదుట జేతులుంచుకొని—"నసీబు!" అని చెప్పియుండిరి.

ప్రకరణము 41

అమూల్యుడు నాకు దొంగరపని యున్నదని చెప్పి యింటికి వెడలిపోయెను—బందిపోటు దొంగలినవు వ్యాపారమంతయు నొక విధముగా బైసల్పై పోయినది. కాని యమరేంద్రునిపని యొకటిమాత్ర మింకను మిగిలియున్నది. ఆ కార్యము కూడ సంపూర్ణముగ నెఱవేర్ప గలిగినచో నమరేంద్రుడు కృతార్థుడు కాగలడు!

అత డప్పుడు తనలో—"ఆ మందులవాళ్ళేసవురు బిడ్డల నపహరించి తీసికొనివచ్చినారుగదా—యందొక దురదృష్టవంతురాలు సురూప యౌవన గుణసంపన్న యయ్యుయును గాలవశంబున సంసార చక్రాంతరాళమునబడి నలగి నలగి పిప్పిపిప్పియై తుదకు జూక్లీఘాత

మైపోయినది. ఆమె సంగతి ముందుగనే యెవ్వరికైన దెలిసినచో నౌకరు గాకున్న మఱియొకరైనను నామెను రక్షింపగలిగియే యుందురు, పాప మామెకా యోగము లేకపోయినది. కాని యింక దుఃఖింపవలసినపని యేమియును లేదు. అదృష్టము!—ఏమిచేయ వలయునో యంతయు జేసివైచినది. కాకయున్నచో నామె మాతృ క్రోడమునుండి యపహరింపబడకయే యుండును—

"రెండవబిడ్డ యింకను మిగిలియున్నది. ఆమెను నేను నుద్ధరింపలేనా? నియతి యామె యెడల గూడ నింతటి భీషణమై పోవునా? అట్లుకాదు—ఎన్నటికి నట్లు కానేరదు. ఆమెను గాయకు రాలిం జేసికొనుటకై యెవ్వరు నింతవఱకు గొనియుండలేదు. అట్లే జరిగినచో నీపాటి కామె పని కూడ నేమైయుండునో యెవ్వరు చెప్ప గలరు? ఆమె యింతవఱకు గొప్పయింటి బిడ్డవలె గౌరవింపబడు చున్నది. అట్లే పాలింపబడుచున్నది—విద్యావతికూడ నైయున్నది. సర్వవిధములచేతను సర్వగుణ విభూషితయైయున్నది. ఇంతేకాక తన్ను దాను రక్షించుకొనుటకు సమర్థురాలై యున్నది—అట్టి యామెను నేను రక్షింపజాలనా? ఆ కుంజను నేను ప్రేమించితిని—ప్రాణ సమానముగ ప్రేమించితిని. ఆ దివ్యసుందరమూర్తి నాయస్థిమజ్జాదుల పర్యంతమును విలీనమైయున్నది—

"కాని, ఆనాడు గంగానదీ తీరమున, సంపూర్ణ యౌవనయు, నపరూప సుందరీమణియు, హతభాగినియునగు మనియాబీబీ భస్మీభూత మైపోయినది. అజ్ఞాతదేశమున నవిదిత ప్రదేశమున దల్లిగాని, తండ్రి గాని, యాత్మీయులుగాని, స్వజనులుగాని సమీపమున లేకుండ నితరులచే భస్మీకృతమైపోయినది—మోహన సుందరీ విగ్రహము కాదు—దారుణ ఘోర విగ్రహము! కులటయగు గాయనీమూర్తి భస్మమైపోయినది—అప్పుడే యా జాజ్వల్యమానమగు చితానలము నాహృదయమున నంకితమైపోయినది. ప్రాణాంతస్థమగు ప్రదేశము

నుండి యా జ్వాల యింకను సముత్థిత మగుచునే యున్నది—నేను కుంజను రక్షింపజాలనా? రక్షింపజాలకున్నచో నేనీ సంసారావర్త మధ్యమునంబడి యే యగాధ తల పర్యంతమును మునిగిపోవలసి యుండునో యెవ్వరు చెప్పగలరు?—

"ఈ సంసార మేమైనను సరియే—ఆత్మీయ బంధు మిత్రు లేమనుకొన్నను సరియే—సామాజిక లోకాచారములు సర్వమును విధ్వస్తములై పోయినను సరియే—నేను ఘోరతమ పాపండుడను గాకయే యున్నచో కుంజను తప్పక రక్షించి తీరవలయును—రక్షించు టయే కాదు—యెవ రెట్లాడుకొన్నను నేనామెను బెండ్లియాడి తీరెదను" అని యనేక విధముల భావించి నిశ్చయించు కొనియెను.

తరువాత నమరేంద్రు డటనుండి చందన నగరమునకు మందుల వాళ్ళ డేరాల యొద్దకు బయలుదేరి పోయెను. అమరేంద్రుడు వచ్చుచుండుటను దూరమునుండియే చూచి సంతోషముతో కుంజ యాతని కెదురుబోయెను. బందిపోటుదొంగ వృత్తాంతమంతయు నిదివరకే యామెకు దెలిసిపోయెను. ఆమె యమరేంద్రుని సమీపించిన తోడనే—"ఎంతవింత! మనియాబీబీ దారిదోపిడి చేయునని యెవ్వరైన ననుకొన్నారా?" అనియెను.

అమరేంద్రు డాశ్చర్యముతో—"కుంజా! నీవు మనియాబీబీ నిదివర కెఱుంగుదువా?" అని యడిగెను.

కుంజ—మేము పశ్చిమదేశమునం దున్నప్పుడు మనియాబీబీ తఱచుగా మాడేరాల యొద్దకు వచ్చుచుండెడిది.

అమ—అట్లయినచో నామె యింతపని చేయుచున్నదని నీకిదివఱకు గొంచెమైనను దెలియదా?

కుంజ—ఏమియును దెలియదు. నాకెప్పుడు ననుమానమైనను కలుగలేదు. ఔరా! పాప మంతటి చిన్నవయసులోనే యామెకు మరణము సంప్రాప్తమైనది—ఔను. మంచిపనియే జరగినది, లేకున్నచో నామె జైలునకు బోవలసి వచ్చును.

అమ—కుంజా! నీవలెనే యామెను గూడ లోచనుడు దొంగతనముగా నెత్తుకొని వచ్చినాడట సుమా!

ఆ మాట విన్నంతనే కుంజ తెల్లపోయెను. అప్పు డామె యొక్క దీర్ఘనిశ్వాసమును విడిచి యతి విషాద సూచక స్వరముతో మెల్ల మెల్లగా—"దాని నుగుటి వ్రాత యట్లున్నది! దానిని మడిచివైచుట యెవ్వరితరము!" అనియెను.

అమరేంద్రుడు దుత్సాహముతో—"అదృష్టము నీయెడల మాత్ర మింకను ననుకూలించియే యున్నది. కాకున్నచో నీపాటి కెవ్వరైన నిన్ను గూడ పాణిం జేయుటకై కొనియే యుందురు.

కుంజ గడగడ వడకుచు—"ఈ రాక్షసుల చేతిలో బడిన తరువాత నెట్టి యవస్థ తటస్థించుటకైనను నాశ్చర్యమేమున్నది?" అనియెను.

అమ—కాని యట్లు జరుగక యొక పెద్దమనుష్యుడు నిన్ను దన బిడ్డవలె నెంతయో గారాబుతో బెంచుట తటస్థించినది. అందుచేతనే నీవదృష్టవంతురాల వనుకొనుచున్నాను.

కుంజ—ఆతడు బ్రతికియే యున్నచో నాకీ మందులగుంపులో మరల జేరుట తటస్థింపకయే యుండును.

అమ—కాని యిప్పుడిక నిచ్చట నుండుటకు వీలులేదు. నిన్నిట్లుండనిచ్చుట నాకిష్టములేదు.

కుంజ కొంతసేపటివఱకు నేమియు మాటాడలేదు. తరువాత మృదుస్వరముతో—"లోచనుని పట్టువడిపోయినాడు!" అనియెను.

అమ—నీవు పట్టి యొప్పగింపకయే పోయినచో నాతని బట్టుకొను సామర్థ్య మెవ్వరి కున్నది?

కుంజ విషాద స్వరముతో—"ఆతని బట్టి యొప్పగించుట మంచిపనియో, చెడ్డపనియో నేనిప్పు డెఱుంగజాలనైతిని—కాని యిప్పుడు మాత్రము నామనసున కెంతయో కష్టముగా నున్నది.

వాడెట్టివాడైనను చిరకాలమునుండి నన్ను గారాబముతో పెంచినాడు. అతని బట్టి మృత్యుముఖమున కొప్పగించుట కృతఘ్నత కాదా? కాని వాడు దారుణ క్రోధావేశముచే మిమ్ము జంపదలచి యున్నాడు. నేను పట్టి యొప్పగింపకయే యున్నచో నా క్రూరుడు నిశ్చయముగా మిమ్ము జంపక మానడు—అందుచేతనే నేనింతపని చేయుటకు సాహసించితిని" అనియెను.

అమరేంద్రు డత్యుత్సాహముతో ససంభ్రమముగా కుంజ పాణిగ్రహణముం గావించి ప్రేమ మధుర స్వరముతో—"కుంజా! అట్లయినచో నీవు లోచనుని బట్టి యొప్పగించినది నారక్షణమును కొఱకేనా?" అనియెను.

కుంజ మృదుస్వరముతో—"అట్లు కాకయున్నచో నేనాతని బట్టి యొప్పగింపవలసిన యావశ్యక మేమున్నది? ఆతడు నన్ను పెంచినవాడుగదా!" అనియెను.

అమరేంద్రుడు విచలిత భావముతో—"కుంజా! అది యేమైన నగుగాక! ఇప్పుడిక నిన్నిగుంపులో నుండనిచ్చుట నాకెంత మాత్రము నిష్టముగా లేదు" అనియెను.

కుంజ కొంతసేపటివఱకు కేమియు మాటాడజాలక యతి దీన స్వరముతో—"మీరు—" అనియెను.

అమరేంద్రు డామాట కడ్డమువచ్చి—"ఇంకను సంశయ మెందులకు? కుంజా! నీవు నాదాసవు కావా? నన్ను నీవానిగా భావించుటలేదా?" అనియెను.

కుంజ యామాట వినిపించుకొనకుండగనే యతి కరుణ స్వరముతో—"ఆనాటినుండియు నేను కేవలమును భావించుకొనుచునే యున్నాను—నాదుర్బల హృదయమునకు బలమును బ్రసాదింప వలయునని నిరంతరమును నేనాపరమేశ్వరుని బ్రార్థించుచునే యున్నాను—మీరు నన్ను పెండ్లియాడినచో లోకులందఱును

మిమ్ములను బరిహాసింతురనియు, నాక్షేపింతురనియు నేనెఱుంగుదును—అట్టి పరాభవమును నా ప్రాణములు సహింపజాలవు—ఆ కారణముచే నేను సుఖవతినై యుండజాలను—ఇట్టిచో నన్ను బెండ్లియాడి మీరు మాత్ర మెట్టి సుఖము ననుభవింపగలరు ? ఇంతకంటె బరమేశ్వరుడు నుదుట నెట్లు వ్రాసియుంచెనో యట్లే నేనున్నచో, నొకరీతిగా సుఖదుఃఖముల ననుభవించుచు నాజీవితమును గడుపుకొనవచ్చును—మీరు నన్ను క్షమింపవలయును—చాల మాటలాడితిని—బాలికను—అవ్యక్తురాలను—దయయుంచి మీరు నన్ను క్షమింపుడు !" అనియెను.

ఆ బాలిక ధీర గంభీర వాక్యముల కమరేంద్రుడు స్తంభితుడై పోయెను. ఏమని ప్రత్యుత్తరము చెప్పవలయునో యతనికి దోచలేదు. కుంజ యవనత వదనయై నిలువబడి యుండెను. అప్పు డామె కను దమ్ములనుండి యశ్రుబిందువులు జాల్వారుచుండెను.

అమరేంద్రు డతి సంచలిత హృదయుడై తత్తరపడుచు దృఢస్వరముతో—" కుంజా ! నీతల్లి దండ్రు లెవ్వరో, నీజాతియేమో తెలియకపోయినను, లోకులేమనుకొన్నను, సమాజము నన్ను త్యజించినను, బంధు మిత్రు లాక్షేపించినను నేను తప్పక నిన్ను బెండ్లియాడ వలయునని నిశ్చయించుకొంటిని. కావున నీయుద్దేశమేమో స్పష్టముగా జెప్పుము !—నీవు నన్ను బెండ్లియాడెదవా ?" అనియెను.

కుంజ యేమియును బ్రత్యుత్తరము చెప్పలేదు. అమరేంద్రుడు మరల నాభావముతోనే—" చెప్పుము !—శీఘ్రముగా జెప్పుము !—ఒక్కమాట చెప్పుము !—కుంజా ! నీవు నాజీవిత మంతయును దుఃఖమయముగా జేసివేయదలంచితివా ?" అనియెను.

వాత్యాప్రకంపిత వాసంతికా కుసుమ వల్లరింబోలి కుంజ కోమల తనులత యాపాదమస్తకమును బ్రకంపితమై పోవుచుండెను. అప్పు డామె యొక్కసారి వ్యాకులిత నయనములతో నమరేందునివంక

దిలకించెను. చూచుచుండగనే యామె నిలువున కూలబడి పోవుచుండెను. కాని యమరేంద్రుడు చటాలునపోయి పట్టుకొనుటచే నామె యించుక యాత్మసంయమమును గాంచుకొని యతికష్టముతో నిలువబడి యస్ఫుట దీన గద్గద స్వరముతో—" మీరు పొండు !" అనియెను.

అమరేంద్రుడు విభ్రాంతుడై—" అట్లే పోయెదను—కాని చెప్పుము ! పెండ్లియాడుటకు నీకెట్టి యభ్యంతరమును లేదుగదా !" అనియెను.

కుంజ తలవంచుకొని యతిదీనముగా, నత్యస్ఫుట స్వరముతో—" లేదు—మీరు పొండు !" అనియెను.

అమరేంద్రు డామె హృదయమును గ్రహించి మారు మాటాడక వెడలిపోవుట కుద్యమించుచుండగా దూరమునుండి పల్లకి బోయుల యోంకారధ్వని వినవచ్చెను. క్రమక్రమముగా నాపల్లకి రోడ్డుక్రోవను జందననగరము వైపుపోక యీ డేరాలవైపునకే వచ్చుచున్నట్లగపడియెను. అమరేంద్రు డాశ్చర్యముతో—" కుంజా ! ఎవ్వరో పల్లకి నెక్కి యీ వంకకే వచ్చుచున్నారు " అనియెను.

కుంజ స్మృతి నభినయించి తెల్లపోవుచు మృదుస్వరముతో—" మొన్నటిదినము నమూల్యబా బెవ్వరో యొక పెద్దమనుష్యునితో గలసి యిచ్చటికివచ్చి పరమాదరముతో నన్ను దిలకించి యనేక విధముల నభినందించి వెడలిపోవునప్పుడు—" కుంజా ! మాయమరేంద్రుని ప్రాణదాయినివగు నీకు నాగృహిణి పరమానందముతో విందుచేయ గోరుచున్నది. ఆమెను బల్లకితో నిచ్చటికి బంపించెదను. కావున నీవామెతో గలసి యొకసారి మాయింటికి రావలయును " అని చెప్పి వెడలిపోయెను. నేనామాట నంతగా లక్ష్యము చేయలేదు.

అమూల్యబాబు నిజముగా దన గృహిణిని బంపుచున్నాడు కాబోలును !" అనియెను.

అమరేంద్రుడు డాశ్చర్యముతో—"ఆ రెండవవా రెవ్వరు ?" అని ప్రశ్నించెను.

కుంజ—ఆయనను నేనిదివఱ కెన్నడును జూచియుండలేదు.

వారిట్లు మాటాడుకొనుచుండగనే పల్లకీ యచ్చటికి వచ్చెను. తోడనే యా పల్లకినుండి యమూల్యుని గృహిణియగు సతీదేవి దిగి కుంజను గౌగిలించుకొనియెను. కుంజ యానంద వికసిత హృదయముతో నామెకు సాష్టాంగ ప్రణామముం గావించెను. ఇంతలో నొక పట్టిపల్లకి కూడ వచ్చెను. అమరేంద్రున కది యంతయు నద్భుత వ్యాపారముగనె దోచెను. అత డేమి యాలోచించుటకును దోచక బాహ్యాభ్యంతర జ్ఞానశూన్యుడై చిత్రప్రతిమవలె నిలువబడిపోయెను.

ప్రకరణము 42

యథాసమయమున కింటికివచ్చి యమూల్యుని గృహిణి కుంజను వెంటబెట్టుకొని యంతఃపురమునకు దీసికొనిపోయెను. అమరేంద్రుడును బల్లకినుండి దిగి యమూల్యుని దర్శన గృహమున ప్రవేశించెను. తోడనే యమరేంద్రు డత్యాశ్చర్యాన్విత హృదయుడై పోయెను. మూర్షిదాబాదునుండి నీలరతనబాబువచ్చి యచ్చట గూర్చుండి యుండెను. అత డట్లు వచ్చునని యమరేంద్రు డనుమానించియైన నుండలేదు. చటాలున నాతడు నీలరతన బాబునకు సాష్టాంగ ప్రణామముం గావించెను. నీలరతనబా బానందభాష్ప

పూరిత నయనములతో—"కల్యాణమస్తు!" అని యాశీర్వదించి యమరేంద్రుని శేవన్త్రి కూర్చుండ జేసెను.

ఇంతలో నొక పెద్దమనుష్యుడా లోపలికివచ్చి కూర్చుండెను. అమరేంద్రుడా యపరిచితునివంక సవితర్క నయనములతో దిలకించుచుండెను. అప్పు డమూల్యుడు మందహాసము చేయుచు—"అమరా! నీప్రతిజ్ఞాపాలనముం గావించుకొని నీవెల్లవిధముల సంపూర్ణవిజయుడవైతివి—ఇంతకంటెను కృతార్థత యేమున్నది! అట్లు చూచెదవేమి! ఈయన నాయాత్మీయుడు! వీరి నివాసము సాగరడాంగా యను గ్రామము!" అనియెను.

అమరేంద్రుడా మాటవిని తెల్లపోయెను. ఆతని నోటినుండి యెట్టిమాటయును వెలువడలేదు.

అప్పుడా పెద్దమనుష్యుడు నీలరతనబాబుం గాంచి—"అయ్యా! నన్ను జయంతకుమారు డందురు. ఆనందకుమారవసువు నాయన్నగారు. ఆయనకు లేక లేక చిరకాలమున కొక యాడుశిశువు కలిగినది. కాని దురదృష్టవశమున రెండవయేటనే యా బిడ్డ చోరులచే నపహరింపబడియెను. ఆమెను వెదకించుటకై యెంతయో ధనము వెచ్చించి యెన్నియో విధముల బ్రయత్నించితిమి. కాని లాభము లేకపోయెను. ఆ పుత్రికా శోకముచేతనే యచిరకాలములో నామె తల్లి మరణించినది. మున్ముందుగ భార్యా పుత్రికా వియోగ దుఃఖముచే నాయన్నగారుకూడ లోకాంతరగతులగుచు సోదరుడనగు నన్నుబిలిచి తన సర్వసంపత్తియును నావశముచేసి—"సోదరా! ఎప్పటికైనదైవానుగ్రహమున సుషమ దొరకుట యే సంభవించినచో నప్పుడు నాయాస్తి నామెకొసంగి వివాహము చేయుము!" అని యాజ్ఞాపించి స్వర్గస్థులైరి.

...నుండియు నేను పితృసమానుడగు నాయగ్రజుని యాదేశమును

ప్రతిపాలించుటకై ప్రయత్నించుచునే యుంటిని. కాని నాకింతవఱకు నట్టి భాగ్యము లభింపలేదు. ఇట్లుండగా నీవడుగు నమూల్యబాబు మాయింటికివచ్చి యీ సంగతి యంతయు నెఱింగినవాడే కావున నన్ను జూచి—"జయంతా! ఆ బిడ్డ రెండవయేటనే యపహృతయైనదిగదా! ఇప్పటి కామెకు బదునైదేండ్ల వయసు వచ్చును; ఇట్టిచో నామె నానవాలుపట్టుట యెట్లు!" అని యడిగెను. అప్పుడు నేనాత్రముతో—"నాచేతులలో బెరిగిన బిడ్డ యెంతపెద్దదైనను నేనానవాలు పట్టలేనా! వయసు మారునుగాని సహజమగు నాకృతి లీలగనైనను ద్యోతకము కాకుండునా! ఇంతేకాక యీ బిడ్డ భ్రూమధ్యమున నల్లని పుట్టుమచ్చ యొకటి యున్నది. అది యెచ్చటికి బోవును!" అని నేను చెప్పితిని. అప్పుడమూల్యుడు పరమానందముతో నన్ను వెంటబెట్టుకొని చందన నగర సమీపమునందలి మందులవాళ్ళ డేరాలయొద్దకు దీసికొని పోయెను. అంతలో డేరా నుండి యొకబాలిక వెలువడి మాకెదురువచ్చెను. ఆ బిడ్డం గాంచినంతనే నాకన్నులు చల్లనైపోయెను. నాయొడలంతయును బులకించిపోయెను. నాహృదయ మానంద తరంగితమైపోయెను. ఆమె మాబిడ్డయేయని నాహృత్పిండచలన సంబంధమగు ప్రతిశబ్దమును సాక్ష్యము చెప్పుచుండెను. ఆ బాలిక గునగున నడచుచు వచ్చి మమ్ములను సమీపించెను. ఇక నేమి! ఆ గౌర సుందర వదన మండలమున నా భ్రూమధ్యమునందలి నల్లని పుట్టుమచ్చ విస్పష్టముగా నాకన్నుల బడియెను. ఇక నేనానందముచే నిలువజాలకపోయితిని. చటాలుననోయి నాబిడ్డను కౌగిలించుకొనుట కుంకించితిని. అమూల్యుడు నన్ను వారించి ఆమెతో గొంతసేపు మాటాడి తిరిగివచ్చెను. అనంతరము మేమిరువురమును గలసి కలకత్తాకు వచ్చితిమి. ఇచ్చట నేను నాబంధువులయింట విడిచి యుంటిని. నీలరతనబాబూ! దైవాను

గ్రహమున మందులవాళ్ళ కుంజయే మా సుషమమయ్యెనది. నాకింత కాలమునకు నాయగ్రజుని యాదేశమును బరిపాలించు నదృష్టము లభించినది; మీవంటి మహనీయులతోడి బాంధవ్యము వలన ధన్యత చేకూఱినదై యున్నది. ఇన్నిమాట లెందులకు; విజయాభ్యుదయశాలి యగు మీ యమరేంద్రునకు మా సుషమను నాసోదరుని సర్వ సంపత్తితో గూడ గానుక చేయుటకు కుతూహల పడుచున్నాను. పెద్దలగు మీయనుజ్ఞకొఱ కెదురు చూచుచున్నాను" అనియెను.

నీలరతనబా బానంద బాష్ప పూరిత నయనములతో— "ఇంతకంటెను భాగ్యము గలదా! మీరు మీసౌందర్యమును సార్థకపఱచుకొంటిరి. అమూల్యబాబు తన మిత్రత్వము నన్వర్థముగ జేసి కృతకృత్యుడైనాడు. ఇక్కారణముల వలన మాయమరబాబు కృతార్థుడైనాడు! పెద్దవాడనగు నేనీ యమూల్య శుభసంఘటనము మూలమున ధన్యుడనైతిని. అఘటన ఘటనాధురీణుండును, నానంద లీలామయుండునగు పరమేశ్వరునకు సహస్రకోటి వందనములు!" అనియెను.

అమరేంద్రు డద్భుతానందోత్సాహములు ముప్పిరిగొను హృదయముతో నంతయు నాలకించుచు జిత్రప్రతిమవలె నైపోయెను.

ఆనంద సంభాషణములచే నామందిర మిప్పుడే కల్యాణ మందిరమువలె శోభామయమయ్యెను.

ఉపసంహారము

ఇక జెప్పవలసిన దేమున్నది! లోచనునకును, కాహియాకును కూడ ద్వీపాంతరవాస శిక్ష యైనది. అందుమూలమున వారి పాపము నకు దగిన ప్రాయశ్చిత్త మయ్యెనో లేదో యెవ్వరు చెప్పగలరు?

అమరేంద్రనాథుడు జయూరమానసనాథు డగుటయేకాక సుషమా మనోనాథుడు కూడ నయ్యెను. స్వయముగ నమూల్యుడును నాతని గృహిణి సతీదేవియు కన్యాదాతలై సుషమామరేంద్రుల వివాహ మతి వైభవముతో జరిపించిరి. ఆ కల్యాణ సమయమునందే జయంతి కుమారుడు తన యన్నగారి సంపత్తి యంతయును గుండలు— కాదు! సుషమాదేవికి దానపత్ర పూర్వకముగా నొసంగెను.

నీలరతనబా బమరేంద్రునకు పితృసంపత్తి యంతయును నాతని కొప్పగించివైచెను. అమరేంద్రుడు మహైశ్వర్య సంపన్నుడగు గృహస్థుడై సంసారమును స్వర్గసుఖము ననుభవించుచుండెను. అమరేంద్రు డానందోన్మాద సమయములం దప్పుడప్పుడు సుషమ యులికిపడునట్లుగా నామెను—“కుంజా!” యనియే పిలుచుచుండెను!

సమాప్తము.

